

Beiratkozási díj:
Városi-éjlet. Fischel Philip könyv-kereskedésben.
A munkatérrel értekezni lehet naponta é. a. 4-5 óra kint.
Is inakomó a lap azelőtt ismételt vonatkozó minden kérelmére.
Kiadóhivatal:
Városi-éjlet: Fischel Philip könyv-kereskedésben.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vásárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egyszer 12 korona (8 frt — 12),
Félévre 6 korona (4 frt — 6),
Hogydélre 3 korona (2 frt 50) s.
Nyitár pótlás 10 krajcz.
Külföldiek, valamint a külföldi postaközpontok Fischel Philip könyv-kereskedésbe tartoznak.
Bérmunkások levélnek csak ismeret képtől fogva s.
Egyes szám ára 10 krajcz.

Nagy-Kanizsa, 1898.

Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Csütörtök, június 2.

A magyar ipar pártolása.

A magyar iparosság köréből szakadatlanul halljuk a panaszos szöveget, hogy nem képesek megélni, hogy a külföldi beözönlő gyári termékek óriási versenyében tönkre mennek egymásután a hazai iparosok.

A panasz jogoságát elvitatni nem lehet. Tény az, hogy a magyar iparosság nagy része nemcsak hogy megéri a külföldi gyári termékek versenyét, hanem csakugyan a lét vagy nem-lét problémájának szélén áll.

Ezen a dolgon így papirosra írva, nagyon könnyen lehetne segíteni. Annak idején már ugyanis keletkeztek (az igaz, hogy meg is szüntek) afféle hazafias társaságok, amelyek nem képeztek külön klubokat, nem is működtek megerősítést kívánó alapszabályokkal, hanem amelynek tagjai egyszerű szóadással kötelezték magukat arra, hogy a Magyarországon megkapható ipari cikkeket itthon fogják beszerezni az eredeti forrásból, vagyis, hogy amig csak lehet, kizárólag a magyar kézi és gyáripart fog-

ják támogatni. Most hát nem kellene más tenni, mint arra kellene huzdítani édes hazánk lelkes fiait, hogy tömörüljenek megint ezzel az elhatározással, dolgoztassanak itthon a mi mesterembereinkkel még akkor is, ha kissé több pénzbe kerül, mint a külföldi importált ipari cikk.

Ha ilyen irányban aztán az irányadó elemek itt is, ott is kibontanák a hazafias iparpártolás lobogóját, nagyon valószínű, hogy a zászlóbontás nem maradna eredménytelenül.

De a legkedvezőbb eredmény mellett is mitől kellene tartani megint? Tartani kellene attól, hogy ennek a hazafias buzdulatnak a vége is csak az lenne, a mi a már említetté lett.

Akik a hatvanas évek elején már mint érettebb egyének éltek, emlékezhetnek rá, hogy milyen nagy és hatalmas lendülettel indult meg a honi ipar pártolása. »Honi kalap«, »honi szoknya«, »honi szövet« járta akkor mindenütt, de — fájdalom! — csak kevés ideig járhatta.

És miért? Mert ezek a »honi« dolgok

később olyan minőségűekké lettek, hogy a vásárló, megrendelő közönség erszénye nem bírta már a hazafiaságot. Kénytelen volt szakítani a sovínizmusnak ezzel a megnyilatkozásával.

Ilyen formán történt az utóbb keletkezett ilyen irányú mozgalmakkal szemben is. És — habár, a magyar ipar fejlődése különösen a lefolyt huszonöt év alatti időben eltagadhatatlan — mégis alaposan lehetne tartani most is attól, hogy a közönség erősen lokozódott igényét ilyen módon kielégíteni nem lehetne. Hisz ha csak egyeseknek tesz is valaki szemrehányást, hogy miért nem pártolja a magyar ipart, mért nem dolgoztat magyar iparosokkal: rendesen az rá a felelet, hogy azért nem, mert drága pénzért silány munkát szolgáltatnak és azt is keserves dolog tőlük megkapni.

Hát melyik résznek van tulajdonképpen igaza? Az iparosoknak-é, akik a mellőzés miatt panaszkodnak? Vagy a vásárló közönségnek, amely a magyar ipari cikkek drágaságával és silányságával mentegődzik.

Bizonyos mértékben — ugy véljük —

TÁRCA.

Világosság, ne hagyj el!

Írta: BAKA GÉZA.

Szörnyű, oh istenem, ill hordani a halálos ítéletet a testben, a fejben.

Oh Mindenható Atyám, nagy lehet az én bánóm, hogy így borzasztóan sújtasz.

Gyermekkorom sötét volt; nélkülözés a szülői szeretettel egészen. Nem tudom: miért, de az anyai ház oly buza, oly hideg, oly sivár volt, mintha én bent egy jobbtörő kalandor lettem volna és nem az első szülőm.

Első szülőm igen... de talán...

El-el rémképek, egyelőtt élő fantáziák...

Oh fantáziák! Ezeknek éltem és élek egészen, ezek testem, lelkem; ők a lényes színpompában csillogó, gyönyörű képek, legédesebb-öröm szerzői, de szomorú, borzasztó végzetem okozói is...

Az anyai keblen helyem nem volt, hízleget, becsúzó szöcskét csak olvasmányaimból ismertem.

Ha jászoltársaimnál voltam, és láttam: mily szeretettel és édes gondoskodással veszi őket körül szerető édesanyjuk, köny szült szemembe és szívemet oly nagy keserűség, oly kínzó érzélem tölté el, mintha abban a pillanatban akart volna megszökni.

Mene-kültem; otthagya játékok, vigan kacagó, örrendő pajtásokat, elvonultam a magányba.

Bolyongtam mezőkön, busán, szomorúan; sze-

meim megteltek könnyel és sírtam, keseregtem szomorú életem idején.

A beves zivatar, ha kitombolta magát, szép, csendes idő követi. A nap, az ég szeme, a mosolyog a még pilláin rezgő könyveken és a mosolygás megteremti a szívárványt.

Égtem az ábrándozás csendesített le és ábrándjaim színpompájukban vették edek a szívárványt.

Elgondolkodtam.

Ha a zordon, hideg otthon helyett barátságos lak fogadna, ha enyém szigorú tekintete, hideg, szeretetnélküli arca helyett mosolygó anya nyujtaná-felem szeretettel karjait; oh istenem, milyen más élet lenne az, mily boldog és megelégedett volnék én! A keserű, vigasztelőküli valóból át-álmeregtem a kellemes, édes, képzelt életbe.

Társaim különönek tartották, tantraim nem szenvedhetlek álmatszágom miatt.

Égész éjjeleket töltöttem virrasztva, álmodozva egy szebb életéről, egy jobb sorarról.

Gyermekkorom, a mások életében a boldog lelkűlen korzák, sötéten, bu-an mult el. Nem áldozott le egy nap sem, hogy ne kérdeztem volna magamtól: „miért is születtem én e világra?“

Beközönlött az ifju kor, az önértet, az önbizalom kora. A szív is ébredezni kezdett és kövélte jogát, mit oly soká volt kénytelen nélkülözni: a szeretetet. Ideált alkotott magának, egy tökéletes, egy-hűn szerető leány alakjában.

Azt hittem, hogy azt az első leányban meg-létem.

Tévedésem csak fokozta vágyamat, hogy az igazit megtalálhassam.

Végre sok-sok csalódás után meg is találtam, de csak képzeltben. Oh a képzelt segített mindig bajaimban, ő volt vigaszom, mindenem nyomorúságomban.

Közdetben csak halványan körvonalaztam szívem bá ványát, később már azt is tudtam, hogy szöke-e vagy barna, hol lakik, milyen a sásmé, mi a kedvenc színe, milyen a hangja.

Mindennap találkoztunk.

El-el bujtam valahova, lugosba, egy sötét szobába, elszöktem társaságában egy-két órát. Közdetben csak halkán beszélgettünk, később hangosan is.

Hej de sok kínos percet okozott, midőn így egymagunkban beszélgetve megleptek.

Ha pem találkoztunk, irtam neki, mint egy szerelmes ifju kedvesének csak írni tud, válassz is kaptam, a milyen csak egy szerelmes leány tollából eredhet.

Az idő mult és nem jutott eszembe, hogy »ábrándozás az élet megrontója«.

Csendes, szomorú viselkedésem nem egy husból és vérből való, leány szerelmeit ébreszté lel irántam. De én ekkor már elkábultva álomképeimtel, nem vevém azt észre, és ha észre vettem is, nem cseréltem fel azzal az ideállal, a melyet, képzelt tehetőségem a végtelenség megerősítve, magamnak alkoték.

He néha megszűnt a közlekenység, mint ahogy az a hozám hasonlókat meg meg szokta lépni, hoz-

Lampionok és egyéb kerti díszítések nagy választékban kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

mindegyik résznek igaza van. Éppen ezért nem lehet egyik részt sem föltétlenül elítélni, de teljesen menteni sem.

A közlekedésnek azonban mégis a vevő közönség részéről kell történnie. Mert ha már elismerjük (pedig el kell ismernünk), hogy a magyar ipar és annak produktumai hatalmas mértékben föltötte állanak az évtizedek előtti iparnak és produktumainak: akkor módot és alkalmat kell nyújtani iparosainknak arra, hogy tudásukat, haladottságukat nagyobb méretekben érvényesíthetve, egyuttal a magyar ipar tekintélyesebb föllendülését is biztosíthassák. Erre az álláspontokra pedig csak is a közönség tömeges pártolása utján juthatnak. Hiába hangoztatjuk mi szakadatlanul az ipar fejlesztését, az iparosság haladásának, szellemi színvonalá emelkedésének sürgető voltát, ha mi a haladáshoz, emelkedéshez legközvetlenebbül szükséges pártolást külföldi ipari produktumoknak nyújtjuk. Csekély és gyér megrendelés mellett a magyar iparos sem műhelyét nem szerelheti föl a modern igényeknek megfelelően, sem igazán szakképzett segéd-munkásokat nem tarthat, sem jó anyagot nem szerezhet be. Mindezekhez tömeges és nagyobb mértékű pártolás kell.

Vizont a magyar iparosságnak szakitania kell régi, szinte hagyományos hibáival, és lelkiismeretes munkával, szakismereteinek szakadatlan gyarapításával, fejlesztésével el kell érnie azt, hogy a vevő és megrendelő olyan produktumokat kapjon tőle, melyekért szívesen megadhassa a drágább árt is abban a biztos tudatban, hogy annak jósága, tartóssága kárpótolni fogja őt azért az összegért, amennyivel talán idegenből olcsóbban szerezhetné volna meg.

Már ez idő szerint is tapasztalható, hogy azok az iparosok, kik némi befektethető tőkével rendelkező, a véni közönség igé-

nyeit jobban kielégíthetik, elég tisztességesen virágzó tüzettel rendelkeznek; míg ellenben azok, kik a nagy versenyhez szükséges föltételeknek hiányával vannak, — bizony csak panganak.

Azért hát, hogy a magyar ipar fejlődése csakugyan biztosítható: iparosainknak lelkiismeretes munkával és pontossággal már a kisebb megrendeléseknél, a kisebb munkák végezésénél meg kell nyerni a közönség bizalmát, hogy így azután bizalommal fordulhasson az a magyar iparosokhoz a nagyobb arányú megrendelésekkel is.

El kell érni azt a színvonalat, hogy ne csupán a hazafiság, hanem az ipari cikk minősége vezesse a magyar közönséget a magyar iparosokhoz. Mert az az ugynevezett hazafias pártolás (ahogy a multban is tapasztaljuk) nagyon efemer természetű. A mai nehéz életviszonyok között pusztá frázisokba senki sem fektetheti pénzt.

A letenyei népitétel.

Lepsényi ellen, — a lapunkban előre jelzett népitételt megtartották Letenyén, pünkösdi másodnapján.

Leolvasásról ezeket írja tudósítónk:

A gyűlésre a kerületnek leginkább magyar vidékeiről jöttek be nagyszámban választók, kiknek egybegyűlt serege igazán impozáns látványt nyújtott.

A gyűlésen dr. Csempecz Kálmán ismertette a kérdést, ő sorolta fel Lepsényi bűnrajstromát s terjesztette elő a határozati javaslatot, mely szerint a kerület mondja ki, hogy *„mely szegényréteget fejezi ki a fölött, hogy Lepsényi Miklóst kell képviselőjéül bírnia, a ki nemcsak hogy az egyéni becsületessége ellen felhozott súlyos vádakkal szemben nem kitérte meg a vádatot sem, — hanem a Zimándy-Zelenyák féle szövetség által hazánk egyik legnagyobb, legnemesebb s legtisztább történelmi alakja: Kossuth Lajos nyílt emleke ellen intézett bűnös merénylőnek való nyílt csatlakozása által a nemzeti kegyeleit hazafiatlanul megsértve: ez által a törvényhozói magadiszú állásra méltatlanná vált; miért is a kerület kérvényt intéz az országgyűlés képviselőházához, hogy Lepsényi Miklóst onnantól a társadalmi tisztesség és a nemzet becsülete nevében kizárassék.*

12 sormási és körülbelül 40 főnyi egyedulai s bécsi polgár az általuk felhivatott suhancok és asszonynepek segítségével több ízben megzavarni iparkodott a gyűlés befolyását az által, hogy Lepsényit eltekint, — de a jelen voltak óriási többsége, melynek igen nagy részét képezte az intelligencia, — pártkülönbség nélkül fejezte ki megvetését Lepsényivel szemben; s miután a határozati javaslatot előterjesztve, dr. Csempecz Kálmán háromszor intézett felhívást a jelenvöltekhez, hogy a ki Lepsényi érdekében s a javaslat ellen akar szót emelni, tessék bátran és szabadon nyilatkozni, — és ezen ismételten egyesek felhívására senki, egy lélek sem jelentkezett szóllásra: a javaslatot a gyűlés dorgó helyeslése mellett egyhangulag elfogadta.

Letenye és vidéke intelligenciája minden pártállásra való tekintet nélkül, ritka egyértelműséggel dönött ez ügyben s nyugodt, hazafias önértékeléssel hiszi, hogy minden megtett arra, hogy a kerületet ért gyalázatot lemosassa.

A kérvény aláírása folyik — és pedig az egész kerületben; legközelebb benyújtják, lehetőleg már a képv. haz összehívása előtt.

A papok föl tartják magukat a hazafias mozgalomtól, ami érthető ingerültséget szül ellenük, mert Lepsényivel való solidaritásukat velük ebből kiolvassák. E reszben — mint igen jellemzőt — kell felemlíteni, hogy a letenyei Casino tagjainak nagy többsége Borsody János letenyei kaplán ellen, a ki az egyedület és bécsi híveket, Lepsényi érdekében befolyásolta s a Zimándy-Zelenyák-féle könyvet állítólag, Lepsényi M. Néplapját azonban egész bizonyossággal terjesztette a nép közt, — dr. Csempecz Kálmán-

hoz, mint a Casino elnökéhez, nyomban a nagy népgyűlés után *kiigolyozási* indítványt adott be, melyet a Casino legtekintélyesebb tagjai is aláírtak. A kizárás ma délután történik meg és pedig előreláthatólag egyhangulag.

A kerület értelmisége s józan többsége a legnagyobb összetartásra készül minden téren — a feketé hiénák ellen. Ime, hova fejlődik egy abszurd érdeket mellett kifejtett lelketlen agitáció! Milyen rombolás a társadalomban!

Tollfuttában.

Block és Havas urak találkoztak az utcán.

— Láttad?

— Kit? Ót?

— Igen-igen.

— Hogyne láttam volna. Mihelyt kiszállt a vonatból.

— Nos? Mit szólasz hozzá?

— Gyönyörű ember. Fejedelmi megjelenés.

— Hátha még hallandó!

— Szépen beszél?

— Szépen? Remekül. Született szónok.

A két beszélőhöz egy harmadik érkezik. Kissé hallgat, aztán megszólal:

— Fogadni mernék, uraim, hogy tudom: kiről beszélnek.

— ??

— Fürstenfeld Siegfried úrról. Ugy-e, eltaláltam? Valóságos Fürstenfeld-láz. Mindentűl róla beszélnek. Általános elragadtatás a mamák, papák és a partiek körében. Persze: egy nőlen bankdirektor elég sokat ígérő hal.

A két ur megütközéssel néz össze.

— Uram, ön sérteget.

— Ön nyílt ellensége annak a jeles férfinak, a ki határozottan nagy társadalmi nyereség városunkra nézve.

— Roppantul tévednek uraim. Én sem sértegetni nem akarok, sem elnémleges szándékkal nem viseltetem az új bankdirektor iránt. De engedjék meg: ez a Fürstenfeld-láz, a mi a lányok mamáit és, papákat megszállotta, már kezd bosszantó lenni. Ha talán eladó lányom volna, én is egy nőtát tujnék önökkel; de így — engedjék meg! — ki kell mondanom, hogy Fürstenfeld ur egészen közönséges ember, szürke finánc, aki esetenül, bicegve jár, mintha szakadatlanul valami logaritmust keresne; szónoknak pedig olyan szónok, hogy három mondatban éppen ötször akad meg. Nincs abban, uraim, egy máskémnyi szerialitás sem más, mint hogy bankdirektor és legény-ember.

A két Fürstenfeldpárti egészen oda állott a beszélő orra elé.

— Ön így mer beszélni?

— Az egész közvéleménnyel homlokot szegezve?

— Menjenek pokolba az önök közvéleményével! Mondják meg az egész városnak, hogy én mit mondtam, én: Borovitz Tamás, akinek nincs eladó lánya.

A két jóraváló lányos papa úgy menekült Borovitz Tamás úr mellől, mintha belpokosságban szenvedett volna.

Néhány óra alatt egész várost beszárnyalta a hír, hogy van egy rettenetes ember Nagy-Kulacszon, aki nem hajol meg Fürstenfeld Siegfried bankigazgató ur daliás szépsége és nagy szónoki talentuma előtt.

Lehetetlen! Ez borzasztó! Pókhendiség! Nyegleség!

A nagy vakmerőséget lökhaborodással fogadta az egész nagykulaci közvélemény.

szasan elvességettem fantazmagoriáimról, a melyeket ügykeztem a valószínűség mezébe burkolni és édes keveset törődtem hallgatóm kételkedő fejtárgyításával.

Lassankint azonban feltárá előttem képt az iszonyu jövő.

A folytonos képzelődés agyvelőmet előnté vérel. Képelem voltam realis dolgok felett gondolkodni. Pályám, melyre a balsors vetett, gyűlölt lett előttem; de végre ez már nem igen bántott.

A képzelődés, a melytől már menekülni akartam, nem hagyott el.

Felidéz em, visszatektem vele, most bosszút állt rajtam, üldözől. Teremtett számomra dicsőbb pályát.

Nagy ember voltam. Ma orvos, holnap katona. Egyházi beszédekét készítettem, mint pap, és ha egy híres karmesterről halottam beszélni, órákig eldörgöltem szobámban egyedül. De mit az élet nyújtani igazán képes lett volna, azt fel fogni, élvezni nem bírtam.

Lehorgasztott lövel, bizonytalan léptekkel járkáltam az emberek között. Nyomorult voltam a valószínűség, büszke, nagyember: ábrándjaim, legvárnim közepett.

Ma pedig a férfior szép idejében, midőn megkínzott, tullestített agyvelőm a képzeléssel boldogságot sem bírja számomra megteremtteni. bus resignációval várom az elkerülhetetlen és imádkozom, hogy isten legyen nekem irtalmas.

Egy hónap múlva a „Nagykulaci Közlöny” a következő hirt közölte:

— **Eljegyzés.** Az „Ostrák és magyar bank” nagykulaci főintézetének igazgatója: Fürstenfeld Siegfried eljegyzte Aigai Flóra kismasszonyt, Bártádon.

A nagykulaci pénzügynek éppen a lap megjelenése napján fényes bankettet rendeztek a hők-bankot vizsgáló bank-kormányzó tiszteletere.

A bankett pompásan sikerült. Fürstenfeld nagyon szellemes tószót mondott a nagykulaci pénzügyretekre, ezért még a bank-kormányzó is gratulált neki.

Block és Havas urak együtt távoztak a bankettől.

Egyik utca-sarkon megálltak, miuteg vezényszóra.

Block ránézett Havasra.

— No?

Havas vont egyet a vállán.

— Tudod Block, az a Borovitz nem egészen ostoba ember.

— Nem egészen ostoba? Furcsa. Az egy patent okos ember. Mondhatom neked Havas, hogy én ilyen ostoba tószót, mint a Fürstenfeld volt, életemben még nem hallottam.

— No, én se. És a megjelenése? Te Block, ez az ember úgy mozogott a bank-kormányzó mellett mint egy született hordár.

— Has't Recht, Havas barátom! Ez a Fürstenfeld egy egészen közönséges ember.

H I R E K.

— **Huszmentőven jubileum.** Udvardy Ignác zala-egerszegi keresk. és polg. iskolai igazgató, a „Za amegye” című lap szerkesztője f. é. július hó 8-án üli igazgatói működésének 25 ik évfordulóját.

— **Eljegyzések.** Vörös Endre, nagykanizsai kir. törvényszéki jegyző, eljegyzte Darás Krisztina kisasszonyt, Darás Agost nagykanizsai takarékpénztári tószítviselő leányát. — Wolheim Fanni kisasszonyt, úv. Wolheim Ernőné leányát eljegyzte Klein Mór ugradiskai kereskedő. — Loachitzer Mór, a Generáll biztosító társaság tiszítviselője Budapesten jegyet váltott Wallerstein-Sarolta kisasszonnyal Nagy-Kanizsán. — Schönfeld Tivadar, lakereskedő Nagy-Kanizsán, eljegyzte Flon Ilona kisasszonyt, Győről.

— **Házasságok.** Rosenfeld József, a Rosenfeld Adolf és fia cég tagja május hó 29-én vezette oltárhoz Csoch-Clementin kisasszonyt, Blumenschein Vilmosné úrnő testvére leányát. — Kaufmann Adolf, a nagykanizsai Takarékpénztár részv. társaság hivatalnokja, pünkösöd vasárnap tartotta esküvőjét Szombathelyen, Berger Vilma kisasszonnyal.

— **Arany-menyegző.** Ritka szép ünnepélynek volt szemtanuja Felső-Hahót közönsége május 24-ikén *Csigány*. Alajos földbirtokos tartotta 50 éves házassági jubileumát. Az ünneplő párt legalább ötven vendég kísérte a templomba, teljes díszben; az urak magyar ruhában a vőlegényhez méltóan. — Az ünnepély arany-miséjét a nap hőseinek egyik kedvenc papja végezte, akinek éppen 14 év előtt ők tartották primiciáját. Gyermektelenek lévén, jótéteményeiket több rokon s jóbarát gyermekeire árasztották, kik most őszinte hálaival s elismeréssel vannak érte... A miséző pap szép hatásos beszéde után, mit mise közben mondott, az ünneplő pár az oltárhoz térdelt, s ott ismételve az ötven év előtt tett fogadást, az Isten szent áldását újra fölvevették, hogy a szeretet egyesítő erejével küzdjék le a hátralevő idő esetleges nehéz napjait... Ez után a gyónás szentségét követő szent áldozásban is részesültek. Az ünnepély oly megható volt, hogy nem maradt egy szempár köny nélkül,

s annak befejezése után hosszú sort képezve, ismét szépen ünnepélyesen visszavonult a díszes lakodalmi menet. A templomi szertartást lukuszi lakoma követte. Volt temérdek szebbnél szebb lelkes felköszöntő. Mindenki ügyekezett a legkésebb szavakkal minden jót kívánni, melyhez hozzájárult lelkes éljenzéssel a szép vendégkoszoru. A vendégsereg csak a késő esti órákban oszlott el. Fialtája őregje a legjobb hangulatban távozott. Sokáig emlékezetes marad ez a ritka szép hatásos ünnepély.

(*Triloma Udvaria*.)

— **Tíz éves találkozás.** Tíz év! Népek, nemzetek történetében szabad szemmel alig észrevehető kis buborék, nagyon csekély ennyi idő. Tíz év, az első tíz év, mely egyeseket kiszólit az élet lázas piacára, a nagy sürgősforgáiba, mely nyomokat hagy a fiatal lélek tiszta lapjain. Az ebredő önérzet, ifjúságának zabolatlan erejében, nem ismeri még a csüggedést, nem látja az akadályt, melyet kipróbált régi harcokos önzése gördít tova siető lábai elé. Tobzódó vére a színes álmokat kergeti. Aztán eltűnnek a kőképek, az álmok csillogó zománca leptann és megismeri a mi mögöttük rejlik, a valódi életet. Az első tíz év harcában megedződik az akarat ereje, a gyermek-íjából komoly férfi lesz. — Tíz évvel ezelőt ép ily idő tájt husz gyermek-ifju, a helybeli kereskedelmi iskola *husz növendéke* szívzorongva nézett az évszáz vizsgálatok elé. Pünkösöd vasárnapján összalakoztak a régi növendéktársak itt Nagy-Kanizsán. A felújuló kedves emlékek kibontakoztak a mult homályából, egymáson csodáltak a nagy idő haladását, a bajzos ajkák, a férfias komoly vonások megszelídültek, visszament mindegyikük az elmaradt idők emlékeinek utáiba. Sándor Gusztáv (Veszprém) még a mult hónapban hívta fel volt iskolatársait írásbeli megállapodásukra, hogy 1898. máj. 29. pünkösöd vasárnapján találkoznifognak ismét. A husz közül egyet kiszólitott a halál az élok sorából, tizenketten jöttek össze, a hét távolmaradt közül négyen táviratban mentették ki elmaradásukat. A találkozást ünnepele avatták. Delelőt 10 órakor hálaadó istentisztelet volt az izr. templomban. Neumann Ede dr. lórabbi magas szárnyalas beszédet intézett az egykori növendékekhez, kiket a legszebb, a barátsági fogadalm hozott ma ismét össze. Ezt megelőzőleg tisztelegtek a találkozó egykori tanáraiknál: Bun Samu igazgatónál, Kallert Lajos és Altmann Mór tanároknál. Este társasvacsora volt a „Korona szálló” külön termében. Jelen voltak a találkozó közúl: Brauer Vilmos (Bánk Szt.-György), Freund Béla (Siótok), Gross Nándor (Bpest), Holcer Lajos (Bpest), Honig Samu (Bpest), Kendé Lajos (Boncodtól), Kohn Ödön (Nagy-Kanizsa), Lesser Henrik (Tapolca), Löwenstein Sándor (Vođin), Sándor Gusztáv (Veszprém), Takács László (Brestgovaec), továbbá dr. Szukits Nándor iskolaszéki elnök, Kallert Lajos és Altmann Mór tanárok, azokivül még számosan a találkozó jóbarátai és hozzátartozói közúl. A vacsora feletti vidám hangulat uralkodott. Takács László, ki azzal, hogy boldog családi tűzhegy feje már, elsőnek állott fel és ősi szokás szerin a királyra emelte poharát. Ezzel megindult a szellemes toaszok áradata, mely csak fokozta a kellemes hangulatot. Sándor Gusztáv, egykori tanára és az izr. hitközség jelenlegi tanári karát köszöntötte föl igen szépen. Villányi Henrik dr., a találkozókra és a szív legszebb virágára az igaz barátságra — ürité poharát, — mely ez este ily szépen összehozta a messze szélszört iskolatársakat. Altmann Mór lendületes toaszban szólitott egykori növendékeihez, és költői felköszöntőjében egy klasszikus közmondást cáfol meg. — *Kira az Istenek haragszanak, tanítónak teszik meg őt!* — Most mikor mélyen érző szíve tulárad az örömtől, mert tanítói pályájának, nehéz fáradságának gyümölcseit gazdagon jutalmazva látja a megeledett arcokon, most megdöni e közmondás valóságát és így korrigálja: *Kit az istenek szeretnek, tanítónak teszik meg őt!* Brauer Vilmos: Neumann Ede dr. főrabbiá ürité poharát; Löwenstein Emil Szukits Nándor dr. kolozségi elnököt élteti. Gross Nándor szép felköszöntője az igaz barátság dicsóitése volt, Sándor Gusztáv a sejtő jelen volt képviselőit éltette, melyre Villányi Henrik dr. felelt szépen. Löwenstein Emil a hölgyekre ürité

poharát. Felköszöntőt mondtak még Holcer Lajos, Salgó Sándor, Rosenfeld Lajos, Engel Jakab s mások. Gross Nándor indítványára, ki a banketten a házigazdai szerepet vitte, a következő táviratot menesztették Vilmos Gyula miniszterhez:

Nagyméltóságú

Vilmos Gyula

vall. és kösköztudományi m. kir. miniszter urnak

Budapest.

A nagykanizsai keresk. iskolát 1888-ban végzett és a mai napon 10 éves találkozást ünneplő ifjuság, mely hódolattal üdvözli Nagyméltóságodat, mint a tanügy reformatorát, azon hó óhajjal, hogy tanügyünk felvirágzásával viragozzék a magyar hazá.

Az ünneplők nevében:

Gross Nándor,

a magyar ipar és ker. bank tiszteletlője.

Az ünneplők közmegegyezéssel egy nagyobb öszszegzet ajánlottak fel az izr. hitközség iskolájának, melynek évi kamatai egy szorgalmas tanuló segélyezésére fordítandók. Ezen szándékukat bejelentették a jelen volt Szukits Nándor dr. iskolaszéki elnöknek. Meg az éj folyamán egy kettő kénytelen volt visszautazni állomás helyére, az ottmaradtak a legvidámabb hangulatban egész reggeli három óráig maradtak együtt.

— **Virágkorzó.** A „Hungaria kerékpáros sport-egyesület” f. hó 26-án virágkorzót és lamplonó menetes ünnepséget rendez, mely után társasvacsora lesz a „Polgári Együletben”. A „Hungaria” pünkösdi kezutóhelyi kirándulását elkészíttatja a sord idő. A szakadatlanul szakadó eső letörülte a pünkösöd piros színet és a máskor vidám kerékpárosok a kávéházak asztalai mellett a hétköznapok unalmas egyformaságába sülyedtek vissza. Fekete, cafrangos sötét volt fent a képe a pünkösödnek, alant lucskos, sáros, csatagos, mint valami kifáradt koldus megtépdesett ruhája.

— **Éjjeli örkődés.** Merre vannak a rendőrök éjjel? Régi kérdés, régi panasz, melyre azonban sosem kaptunk feleletet és soha rendőrköt, kik az alvó polgárok nyugalma megvédének. Rendőreink közúl éjjel hatan vagy nyolcan egy vagy kétóránként őjráttra mennek, ebből áll az örkődés. Ez, eltekintve a rendőrök zivizes jóakaratótól, nem nagyon megnyugtató tudat. Azért oly élénkek, lármások az utcák egész éjszakákon át. Az egér tudja, hogy a macska messze jár, meglepte sokszor már utját, tehát hajrá! A borok és egyéb szeszese italok kavargó hangulata kitör a honfikelekből és rögtönöznek olyan hosszú felvonások komédiáit, hogy elke-rül utánok a fellármázott polgárok pillait az ádom. Zug, harsog az utca szakadatlanul és veszedelemes volna bármely nyugalomzavart polgárnak a dorbézolókra rászólni, mert a kapudöngetések mormolásába bizonynyal belehangzanék utána az ablak csörmöpléseinek vidám zenéje is. Vasárnap és hétfőn a két egymást követő ünnepnap ejelein sok kijutott a jóból, különösen a Király-utca lakóinak. Ebben az utcában különben a kőznapokon sem uralkodik valami példás csend, de felháborító, hogy a rendőrség még olyan duhajkodásokról sem vesz tudomást, mint a minő ott hétfőn éjjel lefolyt. Ezeknek az okvetetlenkedéseknek legtöbbször a nagytűdejű *kis-kanizsai legények a szereplői*, a kik ma már zavartalanul uralkják a város éjjeli nyugalma. Tolakodók, szemtelentül belekötnek mindenkibe, utját állják a békes hazatérőknek. Hétfőn éjjel is szembem a Malovecz-féle vendéglővel husz vagy harminc kiskanizsai legény döngötte a ház kapuját és erőszakkal be akartak jutni az udvarra. A larmájuk behallatszott a város közepéig, rendőrt, de hogy lehetett találni. Mikor hasztalan volt minden ügyekezettük, neki álltak ordítani, és a Steiner-féle ház elől a nagy malom követ kiguritották a kocsiút közepére. Ezt különben majd nem minden héten legalább is kétszer-háromszor megteszik. De a rendőrségnél minderről nem tudnak, az ő nyugalmukat nem zavarja senki, semmi Intézkedjék a rendőrség mielőbb, hogy a hazák közé ékel vendéglőkben éjjel ne énekeljenek s ha jobb orvosságot nem találnak, büntessék meg a vendéglősköt: ez lesz a legbiztosabb gyógyszer a bajra.

— **Hamis bizonyítványok.** Nagy a riadalom a helybeli gimnáziumban. A kicsi nebulok

förgeteges arecal bujnák ősze a szűnetek alatt az udvaron és suogva adnak tovább egy vezedelmes hirt. — Megtudták, kiderült! Ez a két szó hallatszik leg többször. — Bizony hamisításra adta fejét néhány furlangos kis diák, a kik míg a többiek szurkolva izmáltak a fizika- és történet-órán, ott lesbőlték valahol a felső leányiskola körül és búskán fújták az olcsó cigaretté füstjét. Blicceltek! Annyit jelent ez, hogy elkerülték az iskolát. Csakhogy az így elmulasztott órákat igazolni kell. Mi sem könnyebb ennél. Megírja a kisdíák maga az ily bizonyítványokat és alá krikas-krakszoly egy nevet, a melyről a tanár urak sohasem tudják kiütni: a fogház-felügyelő vagy a kefézőköt egyesülete elnökeinek aláírása e. Nem nagy sulyt fektetnek rá; ismerik jól ezt a csalást, voltak ok is diákok. Hanem egy napon az egyik tanár megkötötte magát valahogy és akkor a véz-írónyerszék összeül. A fő-igazgatóhoz, a miniszterhez iszonyatos hosszú jegyzőkönyveket, feljelentéseket küldözgetnek. A főbűnösöknek meg-hagyják egész komolysággal, hogy *egyszerre ne jöjjenek el az iskolába.* — A napokban a helybeli főgimnáziumban is meghagyták néhány növendéknek, hogy maradjanak mindaddig otthon, míg újból nem hivatják őket, ezért oly komor, mint fürgeteges ég, a kis diákok arca. Hamis orvosi bizonyítványt gyártott vagy hat és még néhány diák. Ez az ő égbeköltő nagy bűnük, a mely miatt a komoly véz-írónyerszék miniszteri be-egyezteléssel esetleg ki zárja az iskolából a kis diákokat.

Halálhíradás. Ferber Samu életének 49 ik évében szélütés következtében halt meg a múlt hó 29-én. Teme-ése nagy részvét mellett jolyt le pánkföld hétéfőn. Özvegye és egyetlen leánykáján kívül nagyszámu rokonaság gyászolja.

Vendégzereplés. Pády Szeréna, a „Vig-szinház” nagynevű művésznője, tegnap este szűlt ház előtt vendégzerepelt *Tapoldán, Jozsefnagy Dező* színtársulatánál. A közönség elhalmozta virágokkal és mindvégig rajos óvációban részese-tette. A művésznő ma „Deborah”-ban lép fel, azonkívül még kétszer fog játszani: szombaton és vasárnap.

Papucs alatt. Városunk egyik külső utcájának őrege apraja sokat nevet mostanában K. ur mulatságos esetén. Történetünk szomorú hőse a napokban valami Grúgy a/ait este 10 óráig terjedő kimaradást engedélyt csakart ki élete párjától, aki nyomatékosaság okáért ennyivel tol-dotta meg:

— De ha pontosan nem léz lithon, kiteszem az ágyadat az előszobába.

— Nyugodt lehetsz édesem, még el sem ütötte a toronyóra a tízet, mikor már hortyogni fogok az ágyamban.

Ezzel K. ur elcsietett a törzsvendéglőbe a vig cimborák közé, kik a ritka alkalmat kihasználva, K. urral annyit öntettek föl a garatra, míg végre azzal henegették, hogy ő ilyen meg olyan kemény legény a háznál, aki akkor megy haza, mikor neki tetesik. Éjfél már elmúlt, mikor a társaság szét-ozlott és K. ur jókedvűen tántorgott hazafelé; de minél közelebb ért a lakáshoz, annál jobban inába szállt a bátorsága. A nagy drukban elté-vesztette a kaput s a szomszéd házba jutott be, melynek kapuja azért maradt nyitva, mert a házigazda elutazó feleségét az este kikísérte a vonathoz. A két egyforma szomszédházban a lakások véletlenül egyformán vannak elhelyezve s így történt, hogy K. ur saját lakásának előszobájába velt belépni, midőn szomszédjának hálószobájába osont. Előbb azonban óvatosságból hogy az asszonyt fel ne keltesse, már a folyosón levetkőzött és halkán kinyitván az ajtót, tapogatózni kezdett a sötétségben, midőn bántalmára egy nyitott ágyhoz ért. Ekkor eszébe jutott az asszony fényegése és azon hiszemben, hogy az asszony fényleg kitette ágyát az előszobába, habozás nélkül nesztelenül belefeküdt abba az ágyba, melyet az elutazott asszony úresen hagyott, míg a kettős ág másik felében az otthon maradt szalmaözevgy mélyégre sen aludt. K. ur ekkor az asszonyt furlangos módon lévedésbe akarta ejteni hazajövetelének ideje felől s éber állapotban elkezdett hortyogni. Alig hullott azonban kettőt-háromat, midőn s mellette nyugvó szalmaözevgy felébredt első szenderegéséből s ijedségében egy polon talála körülni a hortyogó K. urat, hogy csakugy szikrázott bele a szeme. A következő pillanában K. ur kipattant az ágyból s lorka-szakadtából segítségért kiabálva, a folyosóra rohant, követve a löszessé szomszédját, a ki

felármázta az egész szomszedságot azzal, hogy betörök vannak nála. A nagy zajra öszszefutottak a házbeliék és szomszédok s ezek között ott volt K. ur felesége is, ki a gyertyalényénel ráismervén férjére, ráfordmát a bűnösre:

— Hányat ütött, szép mákvirág? (Perze a toronyórát értette).

— A szomszéd ur? — öbégatott K. ur re-megve. — Csak egyet löktem, de ettől is föld-a-gadi a képelem!

— No a többit majd én verem el rajtat — vigasztalta a nyájás oldalborda s ugy látzák be is váltotta ígérését, mert K. ur — beteget jelen-tvén — 4 nap óta hazulról nem távozik!

Műkedvelői előadás. Jóleső megnyug-vással említhető föl, hogy nálunk a diétans elő-adások már kihalófélben vannak. A merész vál-lalkozók félrelállottak és nem gyótrik többé a közönséget a — jólékonyaság cégre alátt. És így ha néha még is végigné.ünk egyet, mi bizonynal nem pirulunk annyira, mint Thalia, de legalább a boszankodásból is kisebb adaggal kell beven-nünk. Szép, szép egy, némes cél szolgálatában küzdeni, de mikor a szép cél olyan iszonyatos pusztulást visz véghez a jó izlés határában. — A pünkösdi vasárnapi műkedvelői előadás eléggé sikerült volt, bár a bevételek nem fedezték telje-sen a kiadásokat és így a „Kisdednevelő-Egyesü-let” pén tára csak a jóakarattal felt gazdagabb, meg néhány mulatnívágyó kisasszonyka táncolta át az éjszakát a legjobb kedvvel. Szinre került a „Verébhuju c. népszimnő. Halasi Mariska ját-szotta a cimzerepet. Ismét csak azt bizonyította be ez este, hogy ő bármely vidéki színtársulat-nál méltóan betölthet egy számottevő helyet *Gödöllői János* (Ferké) szépen csengő énekével és ügyes játékaival nem most kellett először föltü-nést. *Kaposi Jolán* (Zsófi) üdeségével, feszelen könnyedségével fordította maga felé a figyelmet. *Kedves* kis bakis szubreit, a maga félszeg, gyer-mekek természetességével. *Bíró Ferenc* (Veréb Jankó) a föle telből jóakarattal ügyesen meg-álta a helyét ebben a nehéz szerepben és több-ször derültséget keltett; dicéretreméltó, hogy a hatásadászat kedvéért, nem jette el a szerep komoly részét. *Molnár Szokolazsina* (Boglár Agnes) természetes játékaival nagyban hozzájárult az est sikeréhez. A többi szereplők: *Molnár Károly* (András), *Gödöllői János* [Sajgóné], *Galencsér Gyula* (Keszeg Mihály), *Kaposi Pál* (Bálint), *Kul-csár Mariaka* [Szemes Borcsa], *Hiraché Emma* (Csinos Julcsa), *Kaschmitter Károly* [Boglyos], *Persóvics Mariska* [Pozdorjáné], *Gáspár Mariska*, *Molnár Sándor*, *Avitman Sándor*, *Somran Gizella* jók voltak. Felvonások us'an többször lámpák e'é tap-olták a szereplőket. Utána Zsolnay zenekara vette át a szerepet és a fiatalaság fáradhatatlannak mutatkozott a táncban. A mulatság reggel négy óráig tartott.

A honvédség köréből. A király elrendelte, hogy *Takáts János* őrnagy, a marosvásárhelyi 22. honvéd-gyalogezredtől a nagykanizsai 20. honvéd-gyalogezredhez helyeztessék át.

Gyilkosság. Tegnap reggel a miháldi erdőben *Pálfi György* miháldi lakos hullájára bukkant három földije. Az esetről azonnal jelen-tést tettek a helybeli szolgabíroságnál a tettesek erősen nyomozza már a csendőrség. A bü-nyélt kedden követhették el, mert akkor ment el hazulról *Pálfi*.

Kuruc-ekü. A zalamegyei asszony/aí Nemes család irományai között *Füszy Tamás* történetbuvár érdekes és értékes régiséget talált. Ugyanis a kurucok eskümintájára bukkant. Az eredeti okirat mellett a magyar szöveg is ott van. Az eskümintája így hangzik: „Mi az ítényen Ég alatt akárhol levők valaholott tudnya illik, az Isteni hatalom, menyőrdég, vilámlás, eső, hó, szél és jégesőn uralkodik, esküszünk az igaz mindenható Szentiháromságra, Atya, Fiu, Szent-lélekre, Jezus- Krisztus Anyjára, minden Szent-tekre és az egész Égi Karokra, hogy mi, vala-meddig egy cepp ver Bennünk leszen, semmi könyőrdég, tanács, ijesztés és fényegetés miatt atui, amit maunk közt föltettünk és végeztünk, el nem állunk és senkit orgázdánk közél el nem védolunk, gy senkit közölünk semmi sértésseel nem hagyunk illetni, hanem egy szívvél akarattal mint igaz kurucok halni és elveszni készek va-gyunk; hogy pedig valamelyik közölünk ezen hitét megsejné, annak legkisebb része az Krisztus vére hullásába ne legyen, mintha az Krisztus

nem is szenvedett volna az olyan ér és sött bé-l-poklosság, nyavalatorés, száras betegség, lövény és minden kigondolható fájdalom szontul el ne bocssának, magzati és unokái örökké átkozzák, hegyek és réz szakadgyanak, az ő emlékezte is örökké elvessen, átkozott és mindentől elre-j-tett legyen, sola menynek országát ne lássa, hanem az ő lelke gehenna tűzétől örökké kintat-tassék és etét az Ég és Föld hatalma eltörölje és elvesztése. Ámen.

A déli vasut köngyűlése. A déli vasut május hó 26-án Bécsben tartott közgyűlése élénk vita után elfogadta az üzleti jelentést és hozzá-járult ahhoz, hogy részvényenkint három frank osztalékok adjanak. A vita során Chlumecky elnök és Ezer vezőrigazgató határozottan visszautasítot-ták több részvényes szemrehányását, akik hiányos mérlegkészítésével és korrupciós gazdálkodással vádolták az igazgatóságot. Azután valamennyi szavazattal egy ellenében elfogadták azt az indít-ványt, amely szerint a közgyűlés jóváhagyja az 1899. évi 5 százalékos kölcsönkötvények konver-tálását (lebélyegzését) és erre a célra, valamint a beruházási szükséglet fedezésére szolgáló kölcsön felvételét, végül pedig felhatalmazza az igazgató tanácsot, hogy a beruházási szükséglet fedezésé végett kibocsátandó kölcsönt successive adja ki. Erre egyhangulag elfogadták az alapszabályok 47., 48. és 49. szakaszainak módosításáról szóló indítványt. Ez az indítvány a társasági részvény-töke törlesztésével és az ezzel összefüggő alap-szabályzerű intézkedésekkel foglalkozik, nevez-tesen kimondja, hogy a törlesztés a megváltás helyett a részvények szabadkézből való vissza-vásárlása útján történjen. Chlumecky elnök kö-zölte, hogy a franciáországi új pénzügyi törvények értelmében az 5 százalékos kötvényeket az ottani helygőktelezettség terbeli. Eddig lehetetlen volt ebben az irányban intézkedéseket tenni, de az igazgatóság reméli, hogy a kérdést elintézheti a részvényesek megterhelése nélkül.

Mérges sertéshusain. Egy szent-máriai (peraki járás) ember Barcsou dolgozik, mint napszámos. Az utóbbi napokban a barcsi sertéstelepen disznóhúst veti és azt hazaköltötte családjának Szent-Máriára. Neje és két gyermeke ettek a hus-küldeményből, mire mindharman rosszul lettek. Az egyik gyermek csakhamar meg is halt. Felboncolták, de a halál okát határo-otlan megállapítani a boncolás alkalmával nem lehetett. A beleket felkültették a budapesti vegyvizsgáló intézethez.

A gabonázletről.

Nagy-Kanizsa, 1898. június 1-én.

A budapesti tőzsdén egy a készáruüzletben, mint a határidőpiacon a múlt heti üzletlenség erre a hétre is folytatódott; ma azonban nagy-gyobb forgalom mellett az árfolyamok a szép időre való kiátásra 40-50 krajccárral csökkentek.

Piaci árak:

Buza	frt 11.75-85
Rozs	" 8.10-20
Tengeri	" 6.30-30
Zab	" 7.10-20

Az árak métermázsánkint kanizsai paritással értendők.

Közigazdaság.

Takarmány-répa termelése.

Amia gazdaságok, melyeknek állattartása főrészt az istállószásra van alapítva, alig nélkülözhetik a takarmány répát, melynek jelentőségét már a leg-rébbi időben is elismerték; s ha figyelemmel kísérnők azon eljárásokat, melyeket az egyes gazdaságokban a takarmányrépa termelése terén követnek, azon meggyőződésre jutnánk, hogy bi-zony sok helyütt rég a legelőmibb követelmények-nem sem tesznek e tekintetben eleget. Nem véltük ez okból felesleges munkát végezni akkor, midőn a takarmányrépa termelésére vonatkozó szabá-lyokat a következőkben ismertetjük.

A répa-termelés sikerének egyik főtenyestője: a talaj minősége, illetve annak a vetés alá való helyes előkészítése. Középközösítasú, mélyrétegű, humuszdas válytalajjal az, mely a legjobb termés-t szolgáltató; egyéb talajokon is termelhető ugyan, de sem mennyiség, sem minőség tekintetében

nem számíthatunk oly jó eredményre, mint a jelzett talajon. A vetésforgóban rendszerint káliszos, vagy esetleg zöld takarmány letározása után a tarlót azonnal sekélyen feltörjük a gyomirtás, s a talaj fizikai tulajdonságainak javítása céljából. E tarlótörés 6—8 cm. mélységre esz közlendő s utána henger alkalmazandó a gyommagvak gyorsabb kikészítésére. Ezután az ősz folyamán még egy esetleg két szántást adunk, a szerint, a mint a trágyázást mellőzendőnek, illetve keresztülviendőnek tartjuk. Ha istállótrágyát nem használunk, akkor november hó elején adunk egy mély szántást 20—25 cm. mélységre; ha pedig trágyázunk, akkor a trágya k'hordása után azt október hó elején középnyelven alászántjuk; vagy pedig a trágyát az őszi mély szántás után hordjuk ki, s azt azonnal eltergetve tavaszig érintetlenül hagyva, kora tavasszal szántjuk alá középnyelven. Tavasszal, ha a trágya még az ősz folyamán kebelezetett be, elegendőnek bizonyul középközösségi talajon egy extirpátor, költöttebb talajon pedig egy grubbernek alkalmazása, melyek a porhanyítást tökéletesen végezve, a talajt még egy fogasolás és hengerezéssel vetésre alkalmassá teszik. Ugyancsak a tavaszi munkálatokhoz sorozhatjuk a műtrágyák elszórását is, melyek egyenmelyike a takarmány-repisa termelésnél sikerrel használható. Így pl. a chilisátrómnak fejtrágyázásként való alkalmazása a kikelő vetésre kat. holdanként 35—45 kg. mennyiségben a répa fejlődését nagyon előmozdíthatja, a mi különösen ott, hol a földi bolha pusztításának van a répa kitéve, nem megvetendő körülmény, mert a bolha megjelenési idejére a répa már oly erős, hogy abban nagy kárt ez esetben sem tehet.

Superfoszfátot, kat. holdanként 120—140 kg. mennyiségben a vetés előtt elszórva s alábórva, vagy alászántva szintén előnyösen használhatunk.

A vetés ideje március végére, április hó elejére esik, a korai előnyösebb a későnél. A vetésnél figyelemmel kell lenni 1. a mag minőségére, 2. a vetés módjára. A mag minőségét illetőleg megjegyzendő, hogy csakis oly magot használjunk fel, melynél 100 maggomolyból 14 nap alatt legalább is 165 csira fejlődik.

Egy-két év óta a magkereskedők egy némelyike impregnált repamagot hoz forgalomba. Több gazdaságban tettek már kísérletet ily impregnált maggal kedvező eredményre. Az impregnálásnak, mely vizgáz, kénsav és klorgáz segítségével történik, tulajdonképen célja az, hogy a répa különböző betegségeit okozó gombacsirák, mikroorganizmusok tönkretétessenek, s hogy a mag csiraképesége előmozdíthatassék.

A vetés módjánál a sor és növénytavolság helyes megállapítására kell szült fektetni. Miután a hengerlaku répa pl. az eckendorfi, vouriai, sárga mammoth stb. inkább hosszirányban növekedik, a gömbölyű és kerek alakú pedig, mint pl. oberdorfi, lentowitzi, olajbogyó stb. inkább szélességi irányban, az előbbieket keskenyebb, az utóbbiakat szélesebb sortávra kell vetnünk. 35—60 cm. a két szélességes határ.

A vetés után körülbelül két hétre következik a répa sarabolása, mely legelőszűrűben a Planet-féle repasarabolóval történhetik. Ezen kézi eszközzel egy gyermek-leány raponként 1—1.5 holdat képes elvégezni. A kezelése ezen eszköznek igen egyszerű; minden második sorközbe lesz egy napazámos ez eszközzel beállítva, ki a gépet előretolja, majd újból visszarántja a végét, hogy a saraboló kére ragadt földet és gyomot sról lerázza.

A sarabolást követi az elsőkapálás egyidejűleg az egyezéssel, akkor, ha a repának már 3—4 levele van; az egyezés távolságára ismét a répa alakja az irányadó. Egyezésnél ne csak a répa leveleit tépessük le, hanem tényleg gyökerestül együtt vélessük ki a répát úgy, hogy fészkekben csak egy maradjon. Az egyezést elvégezve 10—14 napig mi dolgunk sem akad a repától: az idő eltelével azonban újból a kapát alkalmazzuk

és pedig mindannyiszor, a hányszor a talaj kérégesedése, vagy elgyomosódása megkívánja.

A kiszedés ideje körülbelül október hó elején veszi kezdetét. Irányadó a kiszedésre az alsó levelek fonnyadása, a homoklevelek elszáradása s a felsőlevelek sárgulása. A kiszedés leghevesebben kétáru villa segítségével történik. A kiszedett répa leveleitől, a reátpadt földrészekből megtisztítandó, a kupacsokba rakva, amennyiben beszállítása azonnal nem foganatosítottuk, éjjellel levelel betakarandó a fagy általi karosítás kikérelése céljából.

Ha a hordás megkezdett, a répa prizmákba lesz öszszerakva, melyek szélessége 2—3 méter, hosszú pedig az elrakandó termény mennyiségéhez képest változó. A prizmába rakott répa, mintegy 70—80 cm. földréteggel fedendő.

C S A R N O K

A hegymászásról.

Irtá: Mersa Gyula.

Ha figyelemmel kísérjük az európai testvéregyesületeket, akkor már azok elnevezésénél és szemünkbe ötlük a különböző cél és irány, melyek azokat első sorban vezetik, illetve működésüket mintegy irányítják. A két főirány, mely a mi szempontunkból a honismeret gyakorlati terjesztésére szolgál: a turistáskodásban és a hegymászásban nyilvánul.

Igaz, hogy a tágabb értelemben vett turistaság fogalma alatt maga a hegymászás is értendő igen, de azért a szűkebb értelemben vett turista és alpinista kifejezéseket mégis meg kell egymástól különböztetnünk.

A vándorutas és hegymászó között ugyanis az a különbség van, a mi pl. a kezdő író és a neves költő, a nyelvmester és a filológus vagy a kőfaragó és a szobrász között van, t. i. a hegymászó turistaság terén valami magasabb fokú specialitást jelent.

Innen van az, hogy az egyszerű kiránduló még nem turista, valamint a turista sem feltétlenül hegymászó.

De igen is fejlődhetik, egyik a másikból, ha az illetők a megfelelő tulajdonságokat elsajátítva, tanulmányozás vagy tapasztalat útján kiképezik arra magukat.

Minden természetkedvelő egyén mintegy rátermett a kirándulás, turistaság és hegymászás okos gyakorlatiására.

S az a fokozatos fejlődés, mely a laikust a természet barátjává, a természetkedvelőt pedig turistává avatja: önkénytelenül a turistaság netovábbjának, az alpinizmusnak a körébe igyekszik vonzani mindazokat, a kik aztán egyszerre csak észrevételül hegymászókká válnak.

Az alpinista tehát a kirándulókkal és turistákkal szemben olyan szakembernek tekintendő, a ki a turistaság legmagasabb fokán áll s annak mintegy legnehezebb, de egyuttal legszebb formáját, a hegymászást rendszeresen és mások okulására közházzá céből kultiválja.

Az alpesi vidékek ugynevezett hegyi egyletei magukat jobbra Alpesi-kluboknak nevezik a nélkül, hogy a turistaság fogalma alá csoportosítható egyéb célokat a hegymászás kedvéért elhanyagolják vagy éppen föloldozzák. Eppen úgy vannak névleg is sátrázottan kifejezett turista-egyesületek, a melyek mindazonáltal az alpinizmust is fölvetik programjukba.

Azokban ismerünk különleges hegymászó klubokat is, mint pl. a londoni Alpine Club-ot, vagy a bécsi Oest. Alpen Club-ot, melyek kizárólag az alpinizmus szolgáltatása állanak és tisztán a hegység és gleccserek tájra, klimatikus és egyéb viszonyaival foglalkoznak, azok megközelítését és átalakításait tessik gyakorlati vagy tudományos szempontból legbelsőbb tanulmányi tárgyává. Nekünk gleccsereink nincsenek, de még 2500 méteri meghaladó hegymagaslatok sem állanak az erdélyi részekben rendelkezé-

sükre, mindazonáltal a hegymászás sportja, hogy így fejlessen ki magamat, nálunk is hódít annak fejlesztésére mindenesetre az E. K. E. adta meg a legnagyobb impulzust. Igaz, hogy a kirándulásoknál itt-ott tekintettel kell lennünk nem hegymászó tagjainkra is, azonban alig képezhet szűbb célt, mint amikor egy turista-társaság kirándulásainak korosáján valamely szép kitérés kecsesgető bérc megmászását tűzi ki.

Mint mindenhez, úgy a hegymászáshoz is lassanként kell szoktatnunk magunkat, s a gyakorlat a legjobb mester, — miért is fokozatos turokkal minden jólábu turista többé-kevésbé jó mászóvá fejlesztheti magát.

Mindenekelőtt a mellkas és lábérák izmai azok, amelyek a mászási leginkább igénybe vannak véve, de azok munkabírását fokozni, illetve rendszeres „training” segítségével megőrizni nem tartozik a leküzdhetetlen nehézségek közé. Pl. Génában nemrég alakult egy gyalogló klub, mely tagjait rendszeres sétákkal egy a síkon, valamint emelkedéseknél első sorban a tgyváloglára szoktatja és már is szép eredményeket ért el s mintegy a hegymászás előiskolájául tekinthető.

Az E. K. E. kolozsvármegyei osztálya kebelezésben, habár csak félhivatalosan, de tényleg működik egy ugynevezett Vlagyásza-klub, mely éppen a hegymászás terén feltűntet kellő gyakorlati sikerrel dicsekszik.

Ez nem alkot külön szervezet, hanem mint jobbra a kirándulásokat rendező központi bizottság törzskara: a kezdeményzéseket személyes toborzás és társadalmi propaganda útján biztosítani és végrehajtani igyekszik.

E kolozsvári mintára s többi osztályok keretén belül is keletkezhetnek ilyenfajta magán-társaságok, melyek egy pár vállalkozóbb szellemű és jártasabb hegymászóval az élükön nagy hasznára válnának egyes vidékek ellakandi turistaviszonyainak a föllendítésére. Pl. egy Nagj-klub a gyönyörű fogarasi havoak területén, hol az erdélyi részek legmagasabb bérci emelkednek, egy Detonaci-klub pedig Alófőbörvámegye vadregényes vidékein valóban áldásos propagandát fejtethet ki, stb.

A klub kifejezést csupán a név hangzatoságért használtam, miért is ki kell nyilatkoztanom, hogy távol áll tőlem, misserint klikket érsek slatta, s a mi a dolog természetéből folyólag itt nem is érhető. Osztályaink egy-egy ilyen buzgó testületre a mozgékonyabb elemeket nemcsak hogy fölörintik, de az osztályok munkaprogramját is kezdeményezni volna hivatott, a mi évente tájékozás szempontjából az E. K. E. központjával közlendő volna. Az ilyen osztályklubok egyuttal a hegymászás melegágyai válnának.

Azokban a megfelelő training, illetve az ismertetett fokozatos edzés mellett olyan segédesszközökre is van szükségünk, melyek a mászást megkönnyítik. Ilyen könnyen megszerezhető kellék: a célszerű ruházat, a jói erős hegyi cipő és a mászó-bot, melyek nem hogy a testmozgást akadályozzák, de azt elősegíteni hivatják.

Ha — az időjárási viszonyoknak megfelelően öltözködve — e kipróbált segédesszközökkel ellátjuk magunkat, s egyforma léptekkel, de nem túlreteltetett nekiiramodásokkal egyenletesen haladunk előre, s a természetileg megállapított időközökben pihenőket tartva, okosrűden folytatjuk az itt-ott nehéz munkaszámba meő meredek utunkat: bizonyára kevésbé fáradunk, mintha városi ruházatban és sétálpálcvái indulunk el, avagy öltözéti álldogálásoktól és lebeveredésektől megszakított mászás közben még énekléssel vagy folytonos beszéddel fáradsjuk úgy is eléggé igénybe vett tudónkat.

(Folytatás következik.)

Könyvek, irodai felszerelések, diszes levélpapírok, nyomtatványok

FISCHEL FÜLÖP

könyvnyomdájában, könyv- és papírkereskedésében Nagy-Kanizsán

szerezhetők be legjobban és legjutányosabban.

NYILTTÉR.

(Az a rovatban közzétett értelem vállalkozást a szerk.)

Nyilatkozat.

Esennel kinyilatkoztatom, hogy kiskoru Lajos fiam után semminemű adósságot ki nem fizetek; miért is felkérek mindenkit, hogy neki semmi néven nevezendő hitel ne nyujtsanak.

Szeptnek, 1898. május hó 31. napján.

Csigaházy Gábor,
kasszár.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

A világhírű Steyeri

PEGYERGÁR

KERÉKPÁRJAINAK

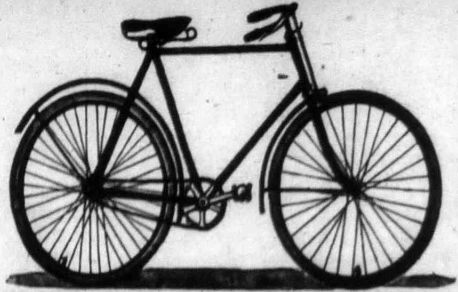
képviselője és raktára

Nagy-Kanizsa, Csáktornya és Zala-Egerszag területére:

Unger Ullmann Eleknél N.-Kanizsán.

Ajánlja dús felszerelt
raktárát kerékpársziki-
kekben.Az amerikai pneumatik védő-
anyag „SENSELESS” raktára.
Néklözhetetlen minden kerék-
párnál, miután szegek által tá-
madt lyukakat azonnal beragasztja.

Kerékpár-árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Jubileum kiállítás Bécs 1898.

SINGER-pavillon a ROTUNDEBAN.

Van szerencsénk a n. é. közönséget a Rotundában levő kiállításunkra meghívni. Ezen kiállításunk a legújabb szerkezetű varrógépeket tartalmazza családi és ipari célokra, minden iparhoz különleges gépek. Minden gép működésben lesz bemutatva; dus gyűjtemény műhímzés, felrakott és áttört munkákban.

A Singer Varrógépek mintaszerűek kivitelben és szerkezetükben.

A Singer Varrógépek néklözhetetlenek a családban és iparban.

A Singer Varrógépek a gyártás terén a legelsterjedtebbek.

A Singer Varrógépek felülmulhatatlanok tartósságában és munkaképességében.

A Singer Varrógépek a műhímzéshez a legalkalmasabbak.

Díjtalan oktatás a műhímzésben.

A Singer társaság több mint 400 fajta gépet készít minden ipar részére és csak saját fiáleteiben kaphatók.

The Singer Manufacturing Co. részvénytársaság

(ezelőtt Neidlinger G.)

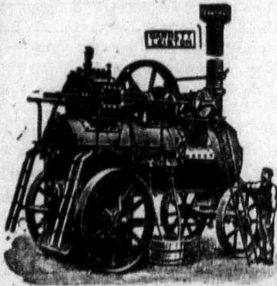
Nagy-Kanizsa: Deák Ferenc-utca 460. sz.

180-8

Ifj. Kotzó Pál

Budapest., V. ker. Lipót-körut 8. sz.

A t. c. vevőközönségnek szives tudomására hozza, hogy nagyobb kényelmükre irodáját

V. ker. Lipót-körut 18. sz.

(Vigszínház mellett, a nyugati pályaudvar Margit híd közelébe helyezte át.)

Fentartotta azonban a VIII. ker. Szentkirály-utca 49. sz. műhely, és az V. ker., Lipót körut 8-10. sz. alatti raktárhelyiségeit.

A közönségnek további partfogását kérve ajánlja Garett legújabb szerkezetű compound gőzmozdonyait. féltábil és stábil alakban, a melyek 40% tüzelőanyag megtakarítással dolgoznak.

Gőzmozdonyokat és gőzcséplőket négyezer fordítható acél dobsínekkel, toldást nem igénylő szalmarázókkal a nagy szita felülettel, minden nagyságban.

Minden fajta lovas cséplőkészleteket, arató- és vetőgépeket szecskavágókat, répvágókat és minden más gazdasági gépeket.

Vidéken lakós szolid ügynökök kerestetnek.

Mily elkerülhetetlenül szükséges
a szőlők permetezése

az elmúlt évadban bizonyult be
mídon csakis a permetezett szőlők nem mentek tönkre,
Ennek elérhető-ére legjobbnak bizonyult Mayfarth Ph. és társa

—oszabadalmazott—

—önműködő—

„SYPHONIA”

szőlővessző és növénypermetezője,

mely az oldatot szivattyuzás nélkül önműködően a növényekre permetezi.

Ezen permetezőkből már sok ezer van használatban és számos
dieserő bizonyítvány mutatja kitünő voltát valamennyi egyéb
362 rendszerrel szemben. 1-10

Ábra és leírás rendelkezésre áll

MAYFARTH PH. és társánál
mezőgazdasági gépgyárak,

külölegesen gyár borsajtek a gyümölcs-ortékeztési gépek részére.

Bécs, H/1, Taborstrasse 78. szám.

Árjegyzékek és számos elismerő levél ingyen. — Képriselők és ismételtek kitérőnek.

Szarkokontó:
Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésben.
A szarkokontóval értékesíteni lehet naponta d. n. 4—5 óra közt.
Ide intéseendő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.
Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischel Fülöp könyvkereskedésben.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre 12 korona (6 frt — vt.)
Félévre 6 korona (3 frt — vt.)
Negyedévre 3 korona (1 frt 50 vt.)
Nyilatkozat pótlásra 10 krajczár.
Kiszámlázás, valamint a hirdetőre vonatkozó Fischel Fülöp könyvkereskedésbe intéseendő.
Bérmunkások levélet csak ismeri csak bűi fogadás az.
Egyes szám ára 10 krajczár.

Nagy-Kanizsa, 1898.

Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Vasárnap, június 5.

A nagy kérdés.

A képzelhető legrosszabb kilátások közt nyitották meg újra az osztrák birodalmi tanács ülését.

A tárgyhoz, mely még mindig napirenden van, — (a nyelvbizottság kiküldése) — még vagy hatvan szónok van feljegyezve, dacára annak, hogy a kormány csatlakozott a vonatkozó indítványhoz és beleegyezett a nyelvbizottság kiküldésébe. Hogy ez az indítvány mikor kerül szavazásra, lehetetlen belátni.

Időközben néhány olyan incidens fordult elő Ausztriában, melyek új táplálékot adnak a németek obstrukciójának.

Az egyik ilyen eset a „Reichswehr“ nevű bécsi hírlap megvételére vonatkozik, ami miatt a németek Badeni volt miniszterelnök ellen vád alá helyezési indítványt fognak tenni és indokolni.

Ez az indítvány ismét a szónokok egész táborát teszi harckészvé és ismét hetek fognak elmúlni, mielőtt más tárgyat lehetett volna tanácskozás alá venni. Most ehhez járult még a gráci közszégyen feloszlása a Thun-miniszterium által.

Régi história, — és bizonynyal szükség-telen, hogy csak most frissítsék fel, — mi volt a feloszlítás előzménye; de a rend végett és mert az előző események körül-belül egy évre nyulnak vissza, röviden meg-említjük, hogy a tavalyi gráci német tüntetések alkalmával az ott állomásozó bosnyák zászlóaljat vezényelték a tüntetők ellen, amikor is egy sortűz alkalmával a katonaság egy asztaloslegényt agyon lőtt, kinek temetésén az egész város részt vett.

A lakosság azóta ismétlenül is inzultálta a bosnyák katonaságot, a községy képviselő-testület pedig elhatározza, hogy az agyonlőtt fiatalembernek kiközléségen emléket állítat.

Ezután következett a harminchárom tartalékos tiszt lefokozása — csupa gráciak, akik a tüntetésben részt vettek.

Ezt az esetet követte számos német tartalékos tiszt leközlésének s utóljára a gráci közszégyen feloszlása, melyre a gráci közszégyen feloszlása, melyre a gráci főbíróválasztási elnökké való kinevezése ellen.

A többi ismeretes: a „közszégyen“ fel-

oszlatták és a felebbezés lehetőségét is elvették tőle.

Ez az erélyes beavatkozás, melyet az osztrák kormány a németek ellen alkalmaz, elkeseredést szül s magán viseli a jó viszony határozott megszakításának minden jelét. És megvan a háboru a Thun-kabinet és a gazdasági kiegyezés ellen Magyarországgal, melynek különben is elkéredett osztrák ellenségei hihetetlen eszközökkel fognak küzdeni a kiegyezés ellen.

És ez a válságos állapot Magyarországon olyan közvéleménnyel találkozik, amely a magyar érdek őszinte és határozott megvédelmezése végett szilárdan és hűen fenn akarja tartani a közös vámtérületet és tántoríthatatlanul ragaszkodik a szerződéshez, melyeket előkészítettek s melyek már a képviselőház előtt fekszenek. De a magyar nemzetnek ebbe a politikailag okos és határozott többségébe az ellenzék mindennap új jelzőkat hajít, melyek, mint pillanatnyi személyvesztés, hatnak s rövid visszhangot keltenek, de alaposabb vizsgálat mellett kitűnik róluk, hogy üresek és lehetetlenek.

TÁRCA.

Az új földesur.

A „ZALA“ uradai társasága

Özvegy ladócai és orvay Zoltánné, szülételetti verébelyi és kiakemencei Vass Lóna kastélya ablakából néz át arra a lényes villára, amit az új-udócai földesur építtetett.

Ajka keserű, gunyos mosolyra húzódnak. A lig hallhatóan mormolja:

— Pénzem vett grótság.

— Anyám, anyám, láttam a grófot! — csen-dül meg egyszerre hála mögött egy látvány bul-lamzó leány ha-g.

A blázke tekintetű bizonyos arc megszelídül és nyájasan fordul a betoppant leány felé.

— Mű mondasz, édes Elvirám?

— Lovtam Iványi grófot.

A urad főbírógyszati ajkait.

— Ugy? Engem az egy cseppet sem érdekel, anyglom.

— Kérlek anyócskám, ne légy olyan rettenetesen fagyos. Engem a fiatal gróf nagyon meglepett.

— Ah!

— Valami cseplen, komolykodó, úres, póflész-kedő embernek képzeltem.

— Éa?

— Éa hát határozottan mondhatom neked, hogy egész arcaod csupa szellem, csupa jószág sugárzik.

— Az arc nem mindig tükre a léleknek, édesem.

— Aztán rendkívül finom, udvarias garallér is lehet.

— Miből sejtéd?

— Abból, kérék, hogy mikor engem lovatjából már megszűröl észrevettem, láttam, hogy azonnal kérdezett valamit a kocsiótól; bizonyosan azt kérdezte: ki vagyok? Mikor azután — mellettem elhaladt, némán, igazán elegans, diszkrét tisztelettel emelte meg kalapját.

— Úres formáság leányom: ennyit, akármelyik világlátottabb pincér is megtett volna.

— Kérék anyám, ne beszélj így! Téged valami megmagyarázhatatlan gyűlölet vezet itele-tedben. Vétett neked valaha valamit Iványi gró családjá? Vagy csak azért gyűlölöd őket, mivel most ők az urak a mi ősi birtokunkon?

— Nem anyglom, én nem gyűlölöm őket. Te azt az érzést, amely bennem van, nem értheted, mert nem abban a korban nőttek föl, amiben én. Az én érzésem a vér ősiségének jogá. Te nem ismered azt a tátonóg úrt, mely közlünk és Iványi Géza gróf között őrvénylik.

— Tátonóg úr? Miben?

— A vérben. A szakmazzában. Az Orvayak és Vassok ereiben tiszta, ősi vér csörgedez. A te ősapád, édes leányom, Arpáddal küzdöttek ezért a szent földért. Az Orvayoknak, Vassoknak nem kellett soha grótság, bírótság, mert az csak idegen csatráng. A mi őstünknek nem volt se gróf-jok, se bárók. Ezek a titulusok német utánza-

tók. Nekünk nem kellett soha. Az nem ad ne-mességét, tiszta-eredetiségét a vérnek. Mit ér az, hogy Iványi Géza oda biggyesztheti neve elé azt a hivalkodó „Gr.-t és főleje a hétágu koroná-t, mikor az őreg-apja valami stajer borkereskedő volt és bizonyosan Bogenriedernek hívták? Ah, nem gyűlölöd én, édes Elvirám, hanem a tiszta, nemes, ősi vér jogos tartózkodása a bizonytalan származással szemben.

— Oh anyám, ezek olyan furcsa dolgok. Te nekem még sohasem beszéltél ilyeneket.

— Igazad van. Nem beszéltem. Anyyra nem vagyok vak, hogy ne látnám a világszellem bá-mulatos fordulását. Most az a divat, hogy min-denki játszani akarja a demokratát. „Egyenlőség!“ — ez a jelző. Tudom ugyan biztosan, hogy azoknak, akik ezt olyan rettenetesen hangzatos-jak, szaxadrésze sem érez egy, de azért kiabál, mert az a divat. Nem akarjalak szembe állítani ezzel az áramlattal. Ugy gondolkoztam: nőjj föl abban a szememben, amelyben majd élned kell.

De most már, mivel elég értelmes vagy ahhoz, hogy szakmazzásod nagy becét a lefoghassál, megmondom azt is, hogy mi különbség van közlünk és Iványi Géza között. A mi őseink ott vonultak be Arpáddal a Vereckei-szoroson, ott voltak Munkácsnál; Iványi Géza pedig ugyan-akkor valami bajor urnak a lovait vakarták. Ez a különbség édes leányom! Az, hogy az ő őreg-apja véletlenül olyan nagyon meggazdagodott és hogy az ő atya — Isten tudja csak: milyen kortes szolgálatokért és milyen reagent sok

Lampionok és egyéb kerti disz-tések nagy választék-ban kaphatók Fischel Fülöp könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

A külfölddel szemben való külön vámterületről és a két állam belső közösségéről szóló jelszó ép oly jízeten és üres, mint a külön fogyasztási területtel való közös vámterületről kiadott jelszó; még kevésbé látszik el fogadhatónak a teljes gazdasági elkülönítés, melynek az elkülöníthetetlen vámháboru a következménye s a magyar közép- és kisbirtok elkerülhetetlen romlását kell maga után vonnia. Hiába biztatnak bennünket azzal, hogy a vámháboru az osztrák iparnak is a tönkjét jelenti; nincs kedvünk, még ha ez okvetlen be is bizonyulna, öngyilkosságot követni el azért, mert, amint magunknak elképzeltük, boszút akarunk állni Ausztrián.

A munka és a föld.

(R. U.) Mit ér a föld, ha nem szántják, nem vetik be, vagy a termést nem aratják le. Semmit, Eppen ugy nem ér semmit, mint a pusztán nem ér semmit a kincs, hol nincs forrás, nincs kut, mely enyhítő italt nyújt. Az arany szép marad, de elsorvad mellette a gyöttrő szomjúságban az ember.

Ha azt akarjuk tehát, hogy a föld adjon meg az aranykálást: meg kell munkálni s bevetni. Az elhintett mag kell földmunka nélkül gyümölcsösten marad.

Jól van. Meg kell tehát munkálni a földet. Munka nélkül a föld nem ér semmit. A munkát az ember adja. Mit érsz tehát föld ura földeddel, ha nincs munkás-kéz hozzá. Elvitathatlan igazság ez.

De menjünk tovább. Megvan a föld, megvan hozzá az ember is, munkás keze, lába, ereje van a munkához. Elég ez? Nem elég. Lássuk az embert a szántóföldön eszközök nélkül. Talán ujjaiával hasogatja fel a földet, hogy a mának ágya legyen benne? Nem. Eszközök kellene hozzá, melyekkel a földet felszántsa. Ime az ember maga, két kezével ismét semmi, tehetetlen. A földet csak a szántóvasal lehet felvájni. Ahhoz pedig, hogy a szántóvas működjék, kereknek s kisdéd kocsiszerszám kell. Ló is

kell, mely húzza. Aztán az embernek ruházat is kell, melylyel az időjárás ellen védje testét.

Ime egy sorozata a kellékeknek, melyek a munka teljességéhez nélkülözhetetlenek.

Mit ér a munkásember, ha nincs ekevas, kerék, ló és istráng?

De hol kerül az ekevas? A földből a bányából szedik ki a vaskövet, ebből kiolvasztják a vasat, mely aztán kohókba megy, ott kidolgozzák, hogy jó acél legyen belőle s azután megkésztik szántóvasává. Hát az istráng? Akár kenderből, akár bőrből, ismét külön munka, külön foglalkozás tárgya.

De menjünk tovább. Az aranykálász virul. Böven adja a magot. Le is aratják. De ez még nem kenyér. A magot nem rághatjuk. Lisztte kell őrlöni malmokban. De a malmokat ismét építeni, külön számmal felszerelni kell.

Igy mehetünk tovább, vég nélkül, egy körforgásban. A föld semmi munkás nélkül, a munkás semmi szerszámok nélkül. A szerszámok előállításához ismét munkás kell, de kell hozzá ész és pénz is. Mert a munkás a szerszámot meg nem eheti, a kenyérré pénz kell, mert a kenyér lisztből van, a liszt előállítása ismét pénzzel jár.

Hiu, buta ember tehát az, a ki mellét verve kiáll s azt mondja, hogy ő munkás, az ő keze mozgatja a világot. Igaz, de hogy a kéz sikeresen mozogjon, ismét mások munkája gyümölcse van szüksége. Magában tehetetlen semmi, az összeség közremunkálása nélkül. Egyik az esztét adja, másik a pénzt, harmadik a munkáját. E nélkül semmi minden ember magában.

Soukup ur nyilatkozata.

Tekintes Szerkesztő Ur!

Becses lapjának folyó évi május hó 29-én kiadott 43-ik számában egy cikk jelent meg, mely részletesen foglalkozik az ott építendő honvéd-laktanya tervezetnek megrendelésére vonatkozólag hozott városi közgyűlési határozattal.

Ezen közlemény — bizonyára nem autentikus helyen szerzett információk alapján — szerény személyemre vonatkozólag épen nem a legnagyobb rokonszenzről tanuskodó megjegyzé-

seket is tartalmaz, melyeknek korrigálására tehát a saját reputációm és az igazság érdekében kötelezettnek érzem magamat, miért is felkérem igen tisztelt szerkesztő urat, hogy becses lapjában jelen soraimnak helyt adni kegyeskedjék.

Távol áll tőlem a gondolat a magam részére a nyilvánosság előtt dícsérő himnusz elénekelné, mivel az én műveim elég nyilvánosak és azok dicseretére bátran hivatkozhatom, ezen okból a közleménynek csak azon megjegyzésére reflektálok, melyek engem mint szakembert a megbízhatóság tekintetében érintenek.

Hogy én nem vagyok műépítész, hanem csak irodát tartok fenn, ezt a kijelentést — bocsánatot kérek — de legalább is furcsának kell tartanom, a mennyiben, hogy a jó laktanya tervezés és a műépítész fogalmait, hogy miként kerülnek egymás mellé, érthetetlennek találom.

Hogy pepig irodát — és pedig meglehetősen nagy irodát tartok fenn, — azt csak mindenki érthetőnek fogja találni, ha kijelentem, hogy évente annyi tervezet megalkotására nyerek megbízást, melyeknek kidolgozása több szakavatott egyén igénybevétele nélkül képzelenség volna.

Hogy mi és ki vagyok, röviden csak jelezni akarom, hogy hosszú évekig Kassa szab kir. város vezermérnöke voltam s vezetésem és terveim alapján itt Kassán negyedfél millióra rugó költségen katonai laktanyák a legkülönbözőbb fejezmények részére sikeresen lettek kiépítve. Annak idején min é téren elismert szakértő a magyar kormánytól nyert kiküldetés folytán tanácskozó tagja voltam a cs. és kir. közös hadügyminiszteriumnál eljárt azon bizottságnak, mely az ujonnan építendő laktanyák követelményeit állapította meg. A laktanya tervezés terén elért sikereimet jelezni óhajtom azzal, hogy megjegyzem, miszerint abbéli érdemeim elismeréséül legelőször helyről előbb a koronás aranyérdemkeresztlettem kitüntette, később pedig a Ferenc József rend lovagkeresztjét nyertem el mely kitüntetésem a „Budapesti Közlöny” 1898-ik évi május hó 7-én kelt 105-ik számában a következő szöveggel lett nyilvánosságra hozva:

Személyem körüli magyar miniszterem előterjesztése folytán: Soukup Adolf Kassa városi mérnöknek a katonaság laktanyaszervi elhelyezése érdekében és különösen számos laktanya tervezése és kiépítése körül tanúsított ügy buzgó tevékenysége elismeréséül, Ferenc József-rendem lovagkeresztjét adományozom.

Kelt Schönbrunnban, 1893. évi április hó 21.

Ferenc József s. k.

Gróf Tisza Lajos s. k.

Ezen körülményeket ki mennyire képes méltányolni, azt mindenkinek belátására bízom,

pénzért — grósiságot nyert: nem változtat a dolgon; ez nem nemesíti még a vért. A daróbból sohasem lesz selyem, ha drágakövekkel agatod is tele. Igaz, hogy az Ortvayak ősi birtokába az Iványi grófok ültek, de azért, édes Elvirám, ők mégis csak jött-mentek, aféle újföldesurak. Hiába építettek ide — talán éppen a mi gunyolásunkra ékes villát: hiába cícomázták föl aféle modern dolgokkal az egész uradalmat: azért az ősi tisztia vér, amelyre büszkén lehet hivatkozni, itt van ebben a rozoga ősi kastélyban, azon a pár hó'd földön, mely utolsó menedékül nekünk megmaradt. A vagyon még senkinek sem adott tisztá, nemes vért.

Ortvayné büszkén, fölemelt fővel, méltóságos hangon, önérettől ragyogó arccal beszélt. Elvira csak nézte. Az ő természetes lilke nem bírta megérteni azokat az elveket, amiket anyja hangoztatott. Hát még abban is lehet valami különös dolog, hogy valakinek az apja átjött é Arpáddal a Vereken és megpihent-e Munkácsnál vagy sem? Hát a szerint kell mérlegelni az embereket, hogy kárdot forogtatt-e az öreg-apjok, vagy borral kereskedett? Igazán furcsa.

Megfogta szelíden anyja kezét, ajkához emelte, engesztelődést kérve nézett rá nagy kék szemével.

— Megbocsáss, lelkem, anyám! nem értelek. Azt akarod mondani, hogy mi magasabbrangúak vagyunk, miot Iványi gróf.

— Nemcsak azt, de azt is.

— És talán azt, hogy kerüljem őt?

— Azt nem. De azt igen, hogy büszke légy

vele szemben. Ő nem a „nép”, ő egy arisztokrata, egy új-földesur; vele szemben éreztednek kell mindenetre, hogy az Ortvayak és Vasok vére buzog ereidben. Értetted?

— Értettem. Parancsod szerint teszek.

II.

Másnap az öreg János, aki már két Ortvay melletti lovászokdolt s most öregségében az öregegy kocsi volt, mogorva képpel mászkált lefelé a padlásról és kegyetlenül dörmögött.

— Nem tudom: mi jutott eszébe a nagyaszonynak.

Cipele magával a régi ezüstös szerszámokat, melyeken az Ortvay és Vass család egyesített nemesi címere díszlett.

A kastély hosszú, nyitott folyosója végén egy fogas állott. Valamikor valószínűleg a vadászaton leölt nyulatokat szóták reá aggatni. Erre akasztotta János az ezüstös szerszámot és elkezdte tisztogatni. A közben egyre duruzsolt.

— Vén csont vagyis, hiába, már ehhez is. Az igaz, hogy nem is igen szoktam meg. Lovászkoromban inas állott rendelkezésemre. Most meg hát magad uram, ha szógád nincs. Terrington! ha most Ortvay Lőrinc nagyuram ezt látná! Bizony-bizony kicsit könnyen vette a dolgot a mi Zoltánunk. E miatt aztán maga is korán elpusztult, meg a gyönyörű uradalom is másé lett. Neki most már nem lát a feje, hanem hát itt vagyunk mi. Nyakunkon ez a gyönyörűség ártatlan leány, aki már anyányi. A kerék miatt ugyan begyöpösödhetik az udvar.

— Mért haragszik János bácsi? — hangzik egyszerre Elvira csengő hangja,

Az öreg szolga képe felderül, mosolyogva fordul a háta mögött álló leány fele.

— Dehogy haragszom, drága kisasszonykám! Dehogy haragszom. Csak egy kicsit mormogtam magamban.

— Aztán minek lesz ez az ezüstös szerszám?

— Minek-e? Hát ma megkocsiháztatom az én aranyos kisasszonykám. Teringettét! Lassa meg ez a tejlőcs szaju gróf, hogy azért mégis csak mi vagyunk az urak Ladócán. Lassa meg ezt a szerszámot, meg azt az ősi hintót; mindegyiken ezüst verettel pompázik az Ortvayak meg a Vasok családi címere.

— Ejnye, ejnye János bácsi! hát maga is haragszik a grófra?

Az öreg lovász vállat vont.

— Hogy haragszom-e? Nem haragszom. Miért haragudnám? Csak az az egy, hogy magunkon kívül nagyobb urat én nem akarok ismerni Ladócán, Elvira gerle-kacagással futott be anyjához.

— Kedves anyám, vetakocsizni akarsz?

— Igen. No és?

— Sohasem szoktad tenni.

— Ez-otul mindeunap meg akarom tenni.

— Miért?

— Miért? Ártatlan naiv teremtsé. A gróf ur, az új földesur — ugy látzik — nem tudja, hogy mi is itt lakunk; megakarom neki mutatni, hogy élünk, hogy vagyunk.

Ortvayné büszkeségtől villogó szemekkel mondta ezt.

A ezen kívül természetesen tartom mindenesetre azon elismerést is, melyet eddig mindazon községek-nél és hatóságoknál tapasztaltam, melyekkel eddig laktanyák tervezése tekintetében össze-kött-tetésben voltam.

Hogy az ily ügyek elintézésénél fő dolog a megbízhatóság, azt részéről is természetesen tartom és hogy a megbízhatóság tekintetében hogy állók én, erre nyilatkozzanak azok, kik bizalmukkal eddig engem meg jándékoztak s kiknek bizalmára mindenkor ügykeztem magam érdemessé tenni.

Jelen soraim közzétételére tekintetes Szer-keztő urat ismételtelen lelkéven, maradok

Kassán, 1898 május hó 31-én

királó tisztelője

Soubkup Adolf, ép. mérnök.

(Miköz Soubkup ur hozzánk küldött bemutató levelet egész terjedelmében közöljük, részéről csak annak megjegyzésére szorítkozunk, hogy a városi közgyűlésről hozott tudósításunknak — az Soubkup urra vonatkozó — valamint egyéb részlet is a közgyűlésen elmondottak alapján írjuk. A szerk.)

H I R E K.

— **Június.** Lassu subhógással egymás után rebbennek el lejtünk felett a napok. Ragyogó nap-ragyr szubant végig a földön és hirtelen beköszön-től a június a nyár. Az elmúlt verőfényes tavasz csak leveleket csalt, bimbókat takasztott az ágakra, a június azonban már gyümölcsöt ér el, koránatos, izletes gyümölcsöt, a mely hamvas, barnoson, sde, pizomosaabb jász és édes. A má-jusi meleg levegő már bontogatni kezdte a rózsák leveleit. A virágok legzsebjei most június-ban nyílnak igazi erővel. Közömbös a rózsák azok, a melyeknek most van az igazi szezonjuk. Először jön a kis hóvirág. Utána a bokrok mé-lyen az ibolya bontogatta illatos kelyheit. Aztán a szibéria, édes gyöngyvirág és a bódító illatu oryona virág jön. Júniusban pedig a rózsák bon-togatják sejtés leveleiket. A legpompásabb virág nyílna a tejszélőtűnk oly nagyon kedvese, széppé jánunk.

— **E Jégyséa.** Matkovicz Ferenc Epestről, elfogyzta Teratymját Páulst helyben.

— **Csendőz s-akasz parancsnok.** A Keszthelyen leállított új csendőzszakasz parancs-nokára Kenedi Nándor csendőrhadnagyot nevezték ki. Az új szakaszparancsnok f. hó 1 én foglalta el állását.

— **Iskolatársak találkozója.** Balmazújváryi Áruai, Sáros István, Stefnics István, Kocsis

- Elvira ártatlan szelídseggel kérdezte:
- Sokáig tart a sétatkozás?
- A kőrölményekről légy. Talán dolgod van?
- Nem anyám, de előbb, hogy a parkban sétálgass, hallottam nyilatkozni a grótot.
- A grótot? Nyilatkozni?
- Igen, felőlünk.
- Felőlünk? Kiváncsára teszed. Talán szálka ez az ősi kastély a gróf ur szemében?
- Arról nem szól. De hallottam, mikor gazda társaságot tartakozdott, hogy mikor tiszteleg-hetne nálunk legalkalmasabb időben?
- Orvosság tégra nyílt szemekkel nézett leányára.
- Tisztelegni? A gróf? Nálunk?
- Igen, kedves anyám. Ha jól hallottam: abban állapodott meg, hogy ma délelőtt tiszteleg.
- Az anyja szemében valami féltős öröm sugara villant meg. Előre gyöngyösködéssel pihentette te-kintetét ragyogó szép gyöngy leányán. Aztán féltős szemekkel nézett a semmisségre, a mintha valami gyöngyű szép vizitő lebegett volna előtte, holdog mosolyra nyíltak ajkai.
- Fülkelt, megmozgatta a csengettyű zsinórját.
- Néhány pillanat múlva az ősg János lép-gött be.
- Parancsol nagyszonyom?
- Nem megyünk kocsikázni. A gróf urat várjuk.
- Az ősg János bámulattal hajolt meg. Törz-sében gyöngyösködésre nézte Elvirát a az ajlón kí-lépre mormolta:
- Úgy látszik: még sem gyöngyösködik be az udvar.

Géza és Bányai Ferenc letértek az 1878. évben Nagy-Kanizsán érezték azt iskolatársakat, hogy megállapodásukat szerint 1898. év június hó 11-ik napján Budapesten a redoute-sörözőkban délután négy órákor megjelenni sziveskedjenek; esetleges elmaradásukat pedig Bőzsavölgyi Antal helyettes előjáróval (Budapestj VIII. ker. elő-járóság) közöljék.

— **Iskolai ünnepségek.** A nagykanizsai államilag segélyezett közszéki polgári fiú- és leány iskola folyó hó 8-án délelőtt 10 órakor, a király megkoronázásának évfordulója és a nemzeti szobrok ajándékozása alkalmából, a városi ház diástermében hazafias iskolai ünnepséget rendez, melyre a t. szülőket és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja a rendező-bizottság. Az ün-nepség műsora a következő: „Király-hymnus”, Hofier Károlytól. Éneklő a fiú- és leányiskola énekkara. Megnyitó beszéd. Tartja dr. Bartha Gyula igazgató. „A tiétek szobra” Fejves Istvántól. Szavalt a Fialovics Margit I. oszt. tanuló. „Magyar táncok.” Zongorán 4 kézzel előadják Newmann Józsa és Práger Margit IV. oszt. tanulók. Ünnevi beszéd. Tartja Hoffmann Mór c. igazgató. Népdal egyveleg. Éneklő a fiúiskola énekkara. „Hymnus”, Vörösmarty Mihálytól. Szavaltja Tóth Ferenc II. oszt. tanuló. Záróbeszéd az igazgató által. Induló. Éneklő a fiú- és leányiskola énekkara — *A perleki m. kir. állami elemi fiú- és leányiskola gondnokságára és tantszéke június nyolcadikának:* a koronázás és hazánk ezer éves tennivalóságának emlékre folyó hó 12-én szintén lényes ünnepséget rendez a következő műsorra: Nyolc órákor ünnepi szent mise. Énekel a gyermekkar. Betétekül: „Az Ur imája — „O salutaris hostia” — „Király Hymnus” magán és vegyes kar. Szent mise után köd-vező időben az iskolai udvarra; kedveszöten 100 eseten a társaság helyiségében — fogadtatása dr. Jankovits László, főispán, dr. Huzsvicza Kálmán kir. tanácsos tanfelügyelő és a tanügy iránt érdeklődő megyei előkelőknek a gond-nokság s tantszéket által. „Hymnus.” Éneklő a IV., V., VI. fiú- és leányosztály. *Megnyitó beszéd.* Tartja dr. Huzsvicza Kálmán kir. tanácsos, tan-felügyelő. „Ezer év.” Incedy L-től; szavaltja: Novák János VII. oszt. tanuló. *Beszéd Magyar-ország térképe előtt.* Elmondja: Bozsek Paula 4 oszt. tanuló. „Mi a hazá?” Majthényi F-től; szavaltja: Belicz Ferenc IV. oszt. tanuló. „Földi dal.” Éneklő IV., V., VI. fiú- és leányosztály. „Szűllőföldem...” Dengi L-től; szavaltja: Hrasztics Pál IV. oszt. tanuló. *Disszertáció és osztály-látogatás.* „Tudásjárás.” Vida J-től. Szavaltja: L-6 részét Czeszar Ilona VI. II-ik részét Márkus Károly V., III-ik részét Grész Stefánia VI. oszt. tanuló. „Hunyady.” Cucor G-től; szavaltja: Rumenyák István az iparos tanonc-iskola III. oszt. tanulója. „Magyarok litene” Petőfi; szavaltja: Baranovics Pál az iparos tanonc-iskola II. oszt. tanulója. „Eltérés.” Tóth K-től; szavaltja: Belicz Tamás gazd. isk. tanuló. „Honföld.” Rudaynaky Gy-től; szavaltja: Pappcz Cecilia gazd. isk. tanuló. „Ki volt nagyobb?” Tóth K-től; szavaltja: Balent Márton V. oszt. tanuló. „Ki volt nagyobb?” Blütner L-től; szavaltja: Baranovics Franciska V. oszt. tan. „Vegyes dalok.” Éneklő a IV., V., VI. fiú- és leány-osztály. „Beszéd.” Elmondja: Tóth Kálmán V. oszt. tanuló. „Solent.” Éneklő: a IV., V., VI. fiú- és leányosztály. „Záróbeszéd.” Tartja: Sáros Károly gondnok. Fel 12 órákor az állami és a D. K. E. kúrdorodák megjel-getésén. Délután 1 órákor társaság. Délután 3 órákor kirándulás Ottokra, a tanulókat részére rendezett nyári mulat-ság megkezdésére.

— **Tíz éves találkozás.** Mult szikmunk ily című hírében a találkozik névsorából kimaradt Schager Miksa (Ludbreg) neve.

— **Katonahírtörök.** Ilyen cím alatt fogja Hazai Hírsz. hírlapján katonahírtörökét egybe-gyűjtve kiadni. Ki ne emlékezőnek vissza a kászár-nyalot őrmester és kaszárveira, kiknek ne jutna eszébe a korai felkelés meg a jelenkezibung az arme forberuz stószannel? És vajon el tudja-e felejtetni katonahírtörök ember valaha a strófézse-csözözt a márdangot és a maivén marsot? Ezekről fog beszélni Hazai könyve és bemutatja a többi katonahírtörök hírtörököt is. Az infan-teriat Kolov, kiknek este 10 órákor kell jelen-kezni marachadnyuzóring mit felgyűrt nevezetű strófézben a kapitár ur Ladislaus Ballányó ágyand; ott lesz a maifalás őrmester ur Ro-mancvay; nem fog hiányozni a kapitár ur Hapvas sem, sőt a ritkang zék szarszen-maivénal nem

jói lépett ki, valamint a kutyamosó, otiórnadiner Emerik Szabó sem, aki biztatólag éneklő a kapi-tány ur szolgálójának, hogy azt mondja:

Azért adtam szívetem
Extra-bizos vjónak.
Mert az extra-bizos haka
Gondját tudja vianál a szívetemnek!

A könyv június végén, 160 oldalon jelenik meg igen tetszelős kiállításban. Ara I. írt. Szerző kéri a megrendeléseket június közepéig címére (Buda-pest, VI. Tercz-körút 58.) beki deni. Tiz megren-deles után tisztelet-peldányal szolgál.

— **Működvelel előadás.** A mult vasárnap előadott „Vereshajur” c. népsziművet a működ-velők ma este közkívánára ismét előadják.

— **Elitélt rendőr-főkapitány.** Igen nagy port vert fel annak idején Szekes-Fehérvárott, mikor az ottani lapok villámként sújtottak le Seidel Lajos rendőrök pitány galád makináció-ira. Közbotnyant id-zelek elő a főkapitány büns ügyelmei. Országos hírre verődtek azok a piszkos dolgok, melyet az ottani közönségnek majdnem husz esztendőn át el kellett tűrsie az előjárók laza, felültes ellenőrzése és könnyelmű jóindulata miatt. Seidel Lajos nagy népszerűségnek örven-dett, de ez csak olyan mondva csinált glória volt, melynek ruhája a kezébe letett hatalom, a mely-lyel ő nagyon gyakran visszaélt. Mikor a fő-re-ánsot lepel mögől kirepült az első hír, Seidel az ottani szerkesztők megfélemlítésével ügye-zett saját bünségét leplezni. Nem állottak kötelnek, Seidel oda került a vádlottak padjára. Tegnapiótt tárgyalák ügyét a székes-fehérvári törvényszék előtt. Hivatali síkkausz büntetésével és megv-szégletes vétésével ezirvi halmozat-ban levő csalas büntetésével volt vádolva. Há-hazi törvénz és 50-rt-plazbirudra állták. Aon-kivül büntetésének kialsása után három évi hiva-tal és politikai jogainak elvesztésére.

— **Vizaghatok sorrendje a köze-lemi népi-kolában.** Június 16-án délelőtt. VI. ker. I. fiú- és I. leányosztály s VII. ker. I. fiúosztály. Vizsz. bizos: ifj. Hegedűs László; VII. ker. II., III. és IV. fiú s V. vizag bizos: Fais Lajos; VII. ker. I., II. és III-IV. leány-osztály. Vizsz. bizos: id. Hegedűs László.

Június 17-én d. e. közp. II. fiúoszt. Vizsz. bizos Unger Ullmann Elek; kzp. III. t. o. V. b. Weber Vince; kzp. IV. t. o. V. b. Stirling Sándor; parh. IV. t. o. V. b. dr. Pachinger Alajos; délután: ph. III. fiúoszt. V. b. dr. Benicz Ferenc; kzp. I. t. o. V. b. Oesterhuber László.

Június 18-án d. e. Hunyady-utca IV. t. o. V. b. Knortz György. Hunyady utca III. leány-osztály. V. b. Sebestény Lajos; Hunyady-utca II. t. o. V. b. Ploover Ignác.

Június 20-án d. e. Hunyady-utca I. fiúosztály. V. b. dr. Neudiedler Antal; Telek-utca II. t. o. V. b. Csizmadia József; Telek-utca. I. fiúoszt. V. b. Serényly Dező; délután: Arany János-utca I. t. o. V. b. Löwy Adolf; Arany János-utca. I. t. o. V. b. Fischl Pál.

Június 21-én d. e. Eötvös-téri I. t. o. V. b. Hüller Mikos Géza; Eötvös-téri I. leányoszt. V. b. Hálter Lajos; délután: Telek-utca I. t. o. V. b. Simon Gábor; Telek-utca II. t. o. V. b. Varga Lajos.

Június 22-én d. e. közp. I. t. o. V. b. Hüller Lajos; kzp. H. t. o. V. b. Fais Lajos; kzp. III. t. o. V. b. Goldschmid Dávid; kzp. IV. t. o. V. b. Szalay Lajos.

Június 23-én d. e. tornavizagok V. b. dr. Gerf József; tornavizagok d. u. V. b. Varga Lajos.

Június 24. és 25-én: kézimunka-kiallítás.

— **Késli maifalás.** A nagykanizsai épít-ségdek betegszedőző egylete saját pénztára javára júli hó 3-án a „Polgári Egyet” kerthelyiségében zirkórtól nyári mulatóságot rendez. A vizagmrendezéséig éden Teratymok Bódog má-kófaragó áll, ki már több ízben sikerrel ren-dezte az egylet mulatóságit.

— **A gabonaszarva ellen.** A földmivélés-ügyi miniszter az ősg-sz gazdasági ügyelőtökhöz és gazdaköz-széhez a következő leiratot boconotta ki: „Nemely vidéken oly ügydökök és helybeli förtökök működnek, kik a kisebb gazdaságat ottanonban keretik fel a azok tájékoztatásait felhasználva, a termést gyakran ócsa áron elő-re megveszik, a megállapított vétélre egy részét kikénnek s ez előeg és a szállítandó termény értéke erapjog vétélre vesztök, vagy a kis gaz-dával általa nem értett okirattal állítatnak ki. Ezek az üzelmek igen sok károsodást okoz, sőt nem ritka esetben egyes károsodás önkényesítést

eredményeik. Ezen visszaélések megállítás céljából kívánatosnak tartom, hogy az egyesület rendelkezésére álló eszközökkel az érdekkörébe tartozó gazdaságok figyelmét e visszaélésekre felhívja. — Világossá tegye az ügyeknek használt szokások és ismert lotásokról a figyelemre az érdekelteket arra, hogy ha a vételügylet az uszoravédelem elpártolására használtatik fel, az uszoravédelem miatt a kir. bíróságnál feljelentést tegyenek. Egyben figyelmébe ajánlom az egyesületnek, hogy az 1898. évi XXV. l.-c. 10-ik §-a szerint a közigazgatási bizottság feltevéseire az igazságügyminiszter ur elrendelheti, hogy az uszoravédelem miatt az eljárás hivatalból indíttassék meg. Ha tehát valamely vidéken az uszoravédelem gyakori elővetésének a jelenségei mutatkoznak, helyesen fog az egyesület eljárni, ha a közigazgatási bizottságnál kezdeményező lépést tesz az igazságügyminiszter ur intézkedéseinek kikérése iránt.

— Kismaradt népművelési és majtális. A „Zala” folyó évi 42 ik számának 4-ik oldalán jelzett — Nagy-Röcske községnek „Cser” erdejében tartandó népművelési az idő kedvesülően volt miatt a kitűzött időben megírtható nem volt. Ezen okból ez ünnepélyi majtális része az évi június hó 9-án fog megtartatni. Utirány: Országutól jobbra menő, Sárszögbe vezető út mellett levő erdőterület. Vendégeket szivesen látunk. **— Rendelőség.** Jó ételek és italokról a helybeli vendéglős gondoskodik. (Bélepti díj nem lesz. Jó zeneőrök is gondoskodva van.)

— Elbocsátás a rabok számára. A véci kir. országos legyintézői igazgatóság az igazságügyminisztériumtól hatalmazás alapján pályázatot hirdet oly erkölcsmentesül népies alkalmatossá, melynek tárgya is, irasmódja is szabadon választható. A mű magyart nyelven írandó s terjedelme nincsen korlátozva. **— Csakis a hazai börtönügy tényleges szolgáltságban álló hivatalos személyek pályázhatnak.** — a mi kétségkívül elég furcsa korlátozása az iról tehát kérenek. A jelölés lellel ellátott pályaművek 1898. évi január hónap 1-éig bezárólag a legyintézői igazgatósághoz adhatók be. A legjobb, abszolút becsú mű szerzője 300 korona pályadíjat kap.

— Fura ügylikosság. Egyik megyei lapársunk hírvetáiban a következő szenzációs ügylikosságot hírt közli:

— Ügylikos katoná. Megirtuk egyik előző számunkban, hogy Gaál Antal oldalgyertyával felbújtotta magát. Ertesztésünk szerint felebbvalóinak szigorúsága adta kezébe a gyilkos gyertyát.

Abban, hogy egy katona ügylikos lesz, most tanában semmi rendkívüli nincs, de az a mód, melylyel ez az elkeseredett huszár eldobta magát az életet, méltó feltűnést fog kelteni az ügylikosjelöltek közt. Eddig ugyanis rendszeren forgópisztolytal, vagy más löveggyerrel s abadították meg magunkat az elkeseredett hadiak a katonaságot győzelmektől, szegény Gaál pedig eddig még szokatlan módon kardjával lötte magát. A nép eddig azt tartotta, hogy Isten akaratából első a kaptanyél is, úgy látzák ezt a hatalmat most már egyik másik újságíró is kiértesztette az urtól.

— A krajcár kímülése. A megilletődés egy nemével adjuk tudtára mindeneknek, hogy végtét járja a krajcár. Azt jelenti ugyanis egy kommunikáció, hogy az egykrajcáros és félkrajcáros részváltópénz a magánforgalomban csak 1898. június 30-áig fogadható el, az állami pénztáraknál és hivatalokban pedig csak 1898. december 31-éig. Ez időn túl sem fizetésképpen el nem fogadják, sem be nem váltják a krajcárt. Ez a kommunikáció csak smolyán lucus a non lucendo: mert hiszen tulajdonképp már alig van rézkrajcár a forgalomban. Kiszorította a kétféle részváltópénz. Bizony, egy darab pénzünkünk is a krajcárral, igaz, hogy csak gyermek- és kolduspénz. Ezután már nem fogják a kaptat krajcáron vásárolt árucikkal elrontani a gyomrukat, a mint ez hajdan szülőikkel megesezt. S ha egy ideig el is tart még, a míg a sarki koldus rászóvik, hogy fillért kéregessen krajcár helyett: mégis eljön az idő, a mikor már csak hírből fogják ösmerni a krajcárt. Nem volt szép pénzdarab, valami kedves azonban mégis volt benne. **Kár érte!**

— Né a zsömlye. Hónapok óta a kávéházi vendég, meg otthon a háziasszony, szomorúan tapasztalta, hogy a zsömlye napról-napra fogy. A külföldi német péknél valóssággal sarlóvá hajlva

elfogyott a folyó hoidall a földite eszményi természetűvé lőpördölt. Most azonban június hónap meghozta az örvendetes változást. Két nap óta a péksütemény szemléletmást növekszik s a kávézó emberiség reménykedve néz a holnap és a holnapután kódébe, hogy meglássa, vajjon hány milliméterrel fog a zsömlye ebben a hónapban megnövekedni? — Sokkal fontosabb azonban, hogy némely kereskedő, dacára a gabonaárak rohamos csökkenésének, a lisztet ma ép oly drágán mérí, mint akkor, mikor a buza 15 — 17 volt. Ez nagy visszaélés. Az ár emelkedés idején, persze lépést tartottak a börzével, most azonban arra hívatkoznak, hogy csak nem adhatják olcsóbban, mint a hogy maguk vásárolták.

— Új okirathélyeg. A stempli, mely a pénccel és trafikál egyetemben sohasem örvendett a magyar emberrel valami tulságos kedveltségnek, a jövő hónap végétől kezdve átalakuláson megy át. Tisztesebb, diszesebb alakban nyomtatja a pénccel, de azért még így is aligha t-heti népszerűvé, mert hát a bélyeges papír drága pénz emeszt el, főképpen a perlekedő emb-risé től. Egyéb rant az új bélyegre nézve a hivatalos „Budapesti Közlöny” ezeket írja: A magyar korona országai területén 1891. évi april hó eszeje óta forgalomban levő magyar bélyegjegyek helyett 1898. július hó elsejétől kezdve koronáértékre szóló új bélyegjegyek fognak forgalomba bocsátatni. Az új kiadású bélyegjegyek 1, 2, 4, 6, 8, 10, 14, 20, 24, 30, 40, 50 és 72 fillér, továbbá 1 korona, 1 korona 20 fillér 2, 4, 5, 6, 8, 10, 12, 14, 20, 24, 30 és 40 korona értékben, összesen 29-féle értéklökösztában vékony fehér vízjegy papíron és enyvezett hátrézzel vannak kiállítva. A bélyegjegyek alynomata két finom vonal köz-é zárt, csipkészerű díszítmény keretből, és azon belül egy 1 filleres jegyeknél vízszintesen, a koronás bélyegjegyeknél merőlegesen párhuzamos finom vonallal állított felső mezőből és egy-egy külön ékítmény keretbe foglalás táblácskából áll, a mely utóbbiból az „1898” évszám arab számjegyekben spherén tűnik elő. A jelenleg forgalomban levő bélyegjegyek az 1898. évi július hó elseje után is 1898. évi augusztus hó 31-éig árusíthatók s teljes érvényen használhatók, 1898. évi augusztus hó 31-ikének lejártával azonban forgalmon s érvényen kívül helyeztetnek, mihez képest 1898. évi szeptember hó elsejétől kizárólag csak új bélyegjegyeket szabad elárulni és használni.

— Hirtelen halál. Gábor István rózsautcai földmives f. hó 1-én kinn a mezőn munkálkodván ösz-zesett és meghalt. A boncolás szivszélhűdést állapított meg a halál okául.

— Más péncs. Pévec János napszámot Grünbaum Jakab, a hovéd-laktanya kintosa megbizta, hogy a nagytőzsdéről hozzon neki dohányt. Át is adott az illetőnek 13 forint, de Pévec a pénzt sz-pen elitta. Mentésül azt hozta föl a rendőrségnek, hogy azért itta el a pénzt, mert félt, hogy a télen nyomorognia kell és nem lesz rendes szállása. Most már bizonyos, hogy lesz télen mit ennie.

A gabonázletről.

Nagy-Kanizsa, 1898. június 4-én.

(-ohn.) Az időjárás e hét folyamán igen változó volt, kezdetben gyakori csapadék, majd napos, majd ismét esős. Dacára a sok esőnek, ami a vetések fejlődését hátráltatta, a gabona-árfoalyamok óriási rohamban estek és csak e hét végén az üzlet némileg megszilárdult. A készáru-piacon a forgalom még mindig igen korlátozott. A buza ára a múlt heti jegyzésnél 50—60 a rozs 30—40 a tengeri 30 krajcárral olcsóbb, ellenben a zab változatlan ár mellett elhelyezést.

Piaci árak:

Gabonane-műek:

Buza	frt	11.90—12
Ros	„	8.30—40
Tengeri	„	6.20—80
Zab	„	7.30—40

Hüvelyesek és termények:

Bab tarka	„	6.80—90
Bab tarka	„	5.50—60
Muharmag	„	6.—
Köles	„	5.75—

Olajmagvak:

Kendermag	frt	10.—
Lennmag	„	10.50—
Köposztarepce	„	11.75

Közgazdaság.

Az Adria biztosító ületeredménye. A cs. kir. szab. Adria biztosítóársulat üzleti jelentése, melyet az ez évi aprilis 28-án megtartott közgyűlésen előterjesztettek, a következő fontosabb adatokat tartalmazta: Az életbiztosítási ágazatban az 1897. évben kötött biztosítási ügyletek 28,201,868 korona biztosított járadékra ragnak s így a biztosítás átlag 1897. december 31-én 180 millió koronát meghaladó tőkét s 466,520 korona járadékot tüntet ki. A díjbevétel 8,491,320 koronát tesz, halál- és elérési esetekben teljesített fizetések 3,618,490 koronát vettek igénybe s ezenkívül függő károkkra 642,508 korona díjértelékra helyezve. Az életbiztosítási díjtartalek immár 44,899,726 koronára emelkedtek. Az elemi (üz és szállítmány) biztosítási ágazatok díjbevétele 15,018,402 koronát tett, viszontbiztosításokra 6,871,720 korona kifizetésekre — a viszontbiztosítókat illető rész levonása után — 5,118,452 korona fordítatott és ezen felül függő károkkra 838,346 korona helyezettelt tartaléka. A tőbiztosítási díjtartalek 535,694 koronával emelkedtek s jelenleg a társulat saját számlájára 4,489,201 koronát tesz, a szállítmánybiztosítási ágazat díjtartaleka pedig 175,862 koronára rug. A 272,558 koronányi árfoalyamnyereség a lenálló árfoalyam-ingadozásti tartalékokhoz lett csatolva. Összességében, hogy mint az elmúlt évben részvényenkint 150 korona fizettek ki. A társulat különféle tartalékai az 1897. évben 5,398,288 koronával növekedtek s az év végéig 54,408,022 koronát tettek, a melyből díjtartalekokra — a viszontbiztosítókat illető rész levonásával — 46,282,246 korona, nyereségtartalékokra 6029104 korona és árfoalyamnyereségtartalékokra 2096872 korona esik.

A gabona-spekuláció.

A gabona-spekulációnak a mezőgazdaság válságos helyzetére való veszedelme talán még sohasem volt oly nyilvánvaló, mint most, ebben a tavaszról óta tartó nagy tőzsdé-campagneban. Talán még egyszer sem volt oly szemérmetlen a határidő-spekuláció mint ezuttal.

A legutóbbi években jó és rossz termésben volt része a magyar gazdának, ámde a gabona ár a mindig oly egyformán alacsony volt, hogy minden józanul gondolkodó embernek tisztában kellett vele lennie, hogy a legjobb termés sem ránthatta ki a magyar mezőgazdaságot válságos helyzetéből, mert sorsa immár nincs a természet, hanem a tőzsdetanácsosok, ügynökök és galopinék kezében. A gabonaárát most már nem az szabályozza, hogy mennyi termés volt a földnek, hanem az, hogy a tőzsdécsarnokokban melyik párt erősebb: a hausse vagy baisse?

Mikor most aprilisban a buza ára oly szokatlan magasságra emelkedett, — hiszen 15 frtot ért el — akkor a mercantiliztákt uton utfelem hirdették, hogy ime nincs igazság az agráriusoknak, hogy a börze mindig lenyomja az árakat, s ezért pusztul a gazda. Nos, hát ilyen formában csak-ugyan nem volt igazságuk. Mert a börze nem mindig nyomja le az árakat, csak akkor, midőn arra a határidő-üzletnek szüksége van. De ilyenkor mindig lenyomja és ha szüksége van rá, akkor mindig felszökötti az árakat. Miután a börze olcív áron öszzevásárolta a gazdák ösz-zes készletét, tehát a fogyasztóval állott szemközti, vagyis el-kellett adni az árut, akkor felszökött a buza árát 15 frtra. Most azután, hogy közeleg az aratás ideje s a tőzsdé játékosok ismét vásárolni akarnak, tehát a termelővel állanak szemben, most már a gabona ára ismét rohamosan esik le.

Józan emberi számítás szerint az lett volna természetese, hogy aprilisban, midőn kitünően álltak a vetések, tehát bő hozamot ígértek, a gabona ára akkor csökkenjék; s hogy a legutóbbi országos zivatatok mindenütt végig söpörték a vetéseket, a termés-hozam reménye mindenütt csökkent, az árak most emelkedjenek. Ennek pedig éppen a megfordítottja történt. A jó kilátásoknál az árak emelkedtek, s a rossz kilátásoknál csökkentek.

De hiszen mit törődik a tőzsde azszal, hogy milyen termés lesz az országának? Az a gabona, a mit ők százezzer métermázsra számlára vesznek és eladnak, ugy sem vetették el soha, azt le nem aratják sehol, annak eső, napfény nem használ; zivatar, jégeső, fértek nem ártnak. Hiszen az a gabona csak képezetbeli, az nincs meg sehol, csak a tőzsdei kőtések papírján.

Az a mennyiség, a mit tényleg vesznek a gazdáktól és eladnak a fogyasztóknak, az képezi ugyan a nyereséget, de ennek mennyisége elenyészően csekély ahhoz az óriási summához, a mit a spekulánsok a papíron termesztenek, szállítanak, vesznek és eladnak azért, hogy a tényleg termelt gabona árát a maguk zsebe szerint igargassák. A szegény emberek munkáskok, kiszáradk százczerei mennek tönkre, de száz bőrcianer milliómossá lesz általa.

Es ezt határidőüzletnek nevezik.

R. U.

CSARNOK

A hegymászásról.

Irta: **Korza Gyula.**

(Folytatás és vége.)

A hegymászásnál élvezendő szeszcs italokra néve nagyon eltérők a vélemények.

Snell Ottó egy német lapban szintén fölvetette ezt a kérdést, és 60 beérkezett feleletből 37 (tehát 62%) kárbohtaja a likőrök, bor vagy sör élvezetét, a menyiben, azok inkább ártnak, semmint használnának; 12 felelet a bor mérsékelt használata mellett foglalt állást, de az egyéb szeszcs italok és sör használataát visszautasítja; 3 levelező megjegyzi, hogy a szesz jég-hideg vízzel vegyítve nem mint stimuláns hat, tehát szákegy esetén orvosokként alkalmazható; 5-en csak egyszerűen kijelentik, hogy az alkoholnak az alpinizmus terén való használata előnyös és kevésbé árt a hegymászásnak.

Azonban az alpinisták többsége a hegymászás befejeztéig a teljes önmegtartóztatást ajánlja, sőt sokan ezt a szabályt még a hegymászást megelőző napra is kiterjesztik.

Azt hisszük, hogy egy hasonló „hirlapi ankét” a többi sportnemekre is alkalmazva, szintén hasonló eredményekre fogna vezetni, mint a minőket máskülönbön a higiénisták sem vonakodnak még az emberi aktivitás összes formáira is kiterjeszteni.

Mindéből azt a következtetést vonhatjuk le, hogy alkohol és alpinizmus, ha nem is éppen teljesen összeérhetetlenek, mindazonáltal a keletőnek összeegyeztetése csak kelő tapintattal és önmérvékléssel vihető keresztül azok részéről, a kik a szeszcs italok megszokott élvezetéről még hegymászás közben sem tudnak lemondani.

Negy-öt ezer méternyi magasságban a levegő nagyfokú ritkulása következtében föllépní szokott hegyi betegség, vagy havasi láz [mal de montagne] legyőzésére Pastukoff, orosz topográfus ki a Nagy-Ararátot, a Kaszabket és az Elbrust többször megmászta: a buzogó forró teát próbálta ki ellenszerül, tehát éppen egy izgató élvezeti iialt, melynek talán nem annyira erősítő (tonikus) hatása, mint inkább a forrósága okozhatta a nem várt gyógyító eredményt.

A hegyi betegségről az alpinisták, vagy még inkább a plecszmászók eme lidércnyomásáról sok mindenféle reméletek dolgot írtak összevissza, mely ájulászerű kimerültséghez és a tengeri betegséghoz hasonló tünetek mellett egész váratlanul szokott föllépní a eddigelé csak ugy volt orvosolható, ha az illető beteg a magasabb régiókból egyszerűen a völgybe szállott alá, hol a pihenés újra visszaadta a maródi hegymászó orosza megtámadott egészségét. Az életföltételeknek a légritkulás akadályait illetve nehézségeit mindenekelőtt azok a léghajók ismerik legjobban, akik túlmerész felszállásuk miatt busasan megszervezték.

Ha a hegyi betegség vagy havasi láz legfőbb oka a levegő ritkaságában rejlik: a havasokon természetesen tapasztalható étkezési hiányok vagy legalább a fölforgatott életrend se hagyandók figyelmen kívül, továbbá az is szem előtt tartandó, hogy a traininghez még nem szokott egyéneket szokta a baj leghamarább megtámadni, holott vannak hegyi alpinisták, a kik a hegyi betegséget soha meg nem kapták. Mindenesetre az emberi szervezetek különbö-

zősége szerint itt is, mint pl. a tengeri betegségről is, ugy a hajlam, valamint az immunitás is tekintetbe jöhet. Jeszenákny Lajos dr., tehát egy magyar ember, ki jelenleg a diplomáciai pályán működik, 1896-ben a Mont-Blancot megmászta és uti jegyzetében a havasi lázt ekként írja le: „Ez nyilvánulásában majdnem egészen azonos a tengeri betegséggel; lejjátás, bágyadság, hányási ingerrel súlyosbíttó általános rosszullét vesz az emberen erőt. A vér gyorsabban lökete, a lélekcső el-elakad, a gyomorra folytonos nyomás nehezedik s minden erősebb mozdulat, sőt még a puzata beszéd is fokozza az általános rosszullétet. Az ajkak, a szájj kiszáradnak, nagy szomjúság gyötéri az embert, melyet általában nem csillapít, az étvágy teljese noda van.”

1890. aug. havában mászta meg Pastukoff az Elbrust 4660 m. magasságban 3 éjjelt föltött a szabad ég alatt. Megkapta a hegyi betegséget, de torró tea élvezete után Pastukoff meglepetten észlelte, hogy a rosszullét minden tünete megszűnt.

Tavalyi második kirándulása alkalmából jölehet ő az Elbruzon ment maradt a bajtól, de a kiseretéhez tartozó benzóilóteknél a lehető legforróbb tea ujjolag csodát mivelit s így Pastukoff 6 év előtti első tapasztalata fényes és örvendetes igazolást nyert, — mit is a hegymászó a szat-pétervári orosz császári földrajzi társulatban f. évi májusban tartott előlvasása után az alpinisták örömeire nyilvánosra hozott.

Ebből láthatjuk, hogy maott nagy magasságoknál a láthatatlan hegy, manók még a hegymászók egészege ellen is törnek, mitől nekünk — tekintettel kisebb magasságainkra — egyáltalában a legkisebb okunk nincs tartani.

A hegymászás legmagasabb tökélyéről a f. nyári időszakban Chamoix-ban, a Mont-Blanc lábánál rendezett hegymászóverseny tanuskodik, mely alkalommal a 2525 m. magas Brévent-csúcs megmászása volt celul kitűzve. A hivatászerű hegyi vezetők nagy közérdeklődés mellett indultak neki a máso-versenynek s a nyertes, az 1500 m. magassáklönbözet dacára 2 óra alatt érkezett Bel-Achatból az említett csúcson át Chamoixba s 100 frank díjat nyert s még három pályázó folyton nyomában jart.

A hegymászást, mint a tödő kiszéllőztetésére legalkalmasabb gimnasztika, egészségügyi szempontból is felteie hasznosnak kell tekintenünk, hiszen a tudósok észleletei nyomán be van bizonyítva, hogy minél magasaabba emelkedünk, annál kevesebb betegségerjesztő mikroorganizmust találunk a levegőben.

Pt. 2000—4000 m. magasságnál már a levegő köbméterenként egyetlen egy bacillust sem tartalmaz, s innen van, hogy ehhez a ritka levegőhöz hozzászokott hegyi lakók között s halandóság, főként tüdőbetegeseknél, feltűnően csekélyebb a völgybeliekkel szemben.

A siklakók és az 1500—2000 m.-nyi magasság lakók halálozási aránya Regnaud francia orvos szerint — 100 mellbajost véve alapul — ugy viszonyilik egymáshoz, mint 20—27 a 1/10 hez. S lám, az alpinista éppen ebben a por-és bacillusmentes, oxonnal telt levegőben, ebben az eszményileg tiszta légkörben is beteg lehet, ha oly magasságra emelkedik, melyhez szervezetünk hozza nem lévén szokva, az egyenesen egészségünket támadja meg illetve életfeltételeink egyensúlyát, ha időlegesen is, de megbillenti.

Mindenesetre nagyjelentőségű dolog, hogy most már a hegyibetegség gyógyításának a kulcsa kezűnkben van.

Mielőtt azonban még Pastukoff nyilatkozhatott volna a forró tea üdítő hatásáról a hegymászóknál, nekünk már megvolt a mi Pastukoffunk, az E. K. E. egyik legkitartóbb és legszakavatottabb hegymászója: Mansberg Sándor br., ki teás készlet nélkül soha nem indul a havasok közé s ha itt nálunk ennek tetet-leiket felfrisító italnak nem is éppen az a szerepe, mint a minő a Kaukázusban: mindazonáltal, mint az izmok rugékonyságát és a vérkeringés felújítását elősegítő tényezőt hegyi kirándulásoknál hátrkinek is merem ajánlani, sőt velem együtt az egész Vlegyásza-klub.

A külföld elsőrangú hegymászói sorában igen jóhangzású magyar nevekkel is találkoznak, a melyek arról győznek meg, hogy a magyarok az alpinizmus terén is képesek más nemzetekkel versenyre kelni.

Hogy többet ne emlitsék, ott van Odesszában lakó híres hazánkfia, Déchy, továbbá az Osztrák

turista-klub érdemes elnöke, Szombathy, és a Raxalpezen szerencsétlen véget ért Zeigmondy dr.

Ütöbbrinak, mint „A hegyesgek veszedélyei” című klasszikus munka tetszősége szerzőjének az alpinizmus vértanujaként szenvedett korai halálát, a nemzetközi turista irodalom máig sem szűnt meg eléggé fájlnai.

Mindenek a példák — eltekintve a mi viszonyainknál fogva alig előfordulóható kockázatoktól — minket is a hegymászás egészséges és hasznos élvezetének ápolására buzdítanak.

Hiszen hegymászás közben egy egészen új világot ismerünk meg s a mind élrágadóbban kiszélesződő új látókör szebbnél-szebb látványosságot jár elének.

Ezer méteren fölföl már csupán a hegyi növényzet feltűnő megváltozása, a havasi fuvalom andalító varázsa vagy akár az elemek bősz csatája, ha véletlenül éppen tanui vagyunk annak, egyaránt csodálattal töltenek el.

A beláthatatlan látkép, a hegylányolatok panorámája, s a síkágok széttérített földabronszai egy csapásra elfeledtetik velünk a testi fáradsaimakát.

Ha valahol, akkor igazán csak itt bontja ki lelkünk az ő szárnyait; új benyomások keletkeznek, a melyek révén a művészi leírások versben és prózában, a hangulatos alpei festmények, a fényképezet körképei, a vadvirágok védelmére alakult havasi növénykeretek, szanatorizumok, meteorologiai megfigyelő állomások és annyi néprajzi és egyéb tudományos fölfedezések jönek létre. A lelki gyönyör, melyől egy szép környék látására szívünk tularad: azt a benső összhangot teremti meg bennünk, a mely a boldogság érzelvéi határos.

A turistáság legfőkéltesebb gyakorlása a hegymászás is erre a célra törekszik, miért is érdemes, hogy ennek üdvös kultuszát saját példánkkal előmozdítsuk.

NYILTTÉR. *)

Fouard-selyem 65 krtól

8 frt 35 krig méterenként — japáni, kínai stb. legújabb mintáztatok és színekben, valamint fekete, fehér és színes Hennenberg-selyem 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként — a legdivatosaabb szövés, szín és mintázatban. Privát-fogyasztóknak postabár és vámmentesen valamint hához szállítva — mintáztak pedig postafordultóval küldenek.

HENNEBERG G. selyemgyáral

(cs. és kir. udvari szállító), Bérlőbbon. (3)

Magyar levelezés. Svájcba köztöres levélbolyg ragasztandó.

Nyilatkozat.

Ezennel kinyilatkozatom, hogy kiskorú Lajos fiam után semminemű adósságot ki nem fizetek; miért is felkérek mindenkit, hogy neki semmi néven nevezendő hitelt ne nyujtsanak.

Szpetnek, 1898. május hó 31. napján.

Csigaházy Gábor,
kiszár.

Kiadó lakás.

Nagy Kanizsán a fötérén a Lorák-féle házban a jelenben Fodor ezredorvos által bérelt elegáns és modern 2 utcára néző elsőemeleti lakás f. é. augusztus hó 1-ére kiadó.

A lakás bármikor megtekinthető a jelenlegi bérlő ur sziveségéből.

Mindennemű felvilágosítás Sonnevend Gyula gyógyszerész urnál Körmentes és Lovák Károly urnál Nagy-Kanizsán kapható.

*) Az e rovásban közöltékkért nem vállal felelősséget a szerk.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

Előleges jelentés!

GENI L. bövész, szellem és különlegességek

Színháza

legközelebb megnyitják a **Zárda-utca-ban**, hol külön e célra egy körülbelül 1000 személyt magába foglaló színház épület emeltek.

Naponta változó és a legérdekesebb mutaványokkal szórakoztatja a közönséget.

Bővebbet a további hirdetések.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Az **ADRIANCE, PLATT** és Co.

new-yorki gyár világhírt

„**ADRIANCE**“
kévektő-, marokrák arató-
és fűkaszály-gépeinek

A **V. VERMOREL**-féle

villefranchet gyár világhírt

„**ECLAIR**“
peronoszp. a-fecs-
kendőinek

magyarországi kizárólagos képviselője.

Minden a mezőgazdaság keretébe tartozó szükségletek, mint:

vetőmagvak, műtrágyák, anyagok, szerszámok, gépek stb.

legújatosabb beszerzési forrás.

33667

A szövetségi alapszabályait és havonként kétszer megjelenő „**ÜZLETI ERTESETŐ**“-ját bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

Jubileum kiállítás Bécs 1898.

SINGER-pavillon a ROTUNDEBAN.

Van szerencsénk a n. é. közönséget a Rotundában levő kiállításunkra meghívni. Ezen kiállításunk a legújabb szerkezetű varrógépeket tartalmazza családi és ipari célokra, minden iparhoz különleges gépek. Minden gép működésben lesz bemutatva; du: gyűjtemény műhímzés, lelakott és áttört munkákban.

- A **Singer Varrógépek** mintaszerűek kivitelben és szerkezetükben.
- A **Singer Varrógépek** nélkülözhetetlenek a családban és iparban.
- A **Singer Varrógépek** a gyártás terén a legeljerjedtebbek.
- A **Singer Varrógépek** felülmulhatatlanok tartósságában és munkaképességében.
- A **Singer Varrógépek** a műhímzéshez a legalkalmasabbak.

Díjtalan oktatás a műhímzésben.

A **Singer társaság** több mint 400 fajta gépet készít minden ipar részére és csak saját üzleteiben kaphatók.

The **Singer Manufacturing Co.** részvénytársaság
(ezelőtt **Neldlinger G.**)

Nagy-Kanizsa: Deak Ferenc-utca 460. sz.

Csak fiatal embereket

érdekelhet tudni, hogy a párisi **Dr. BOITON**

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja meg a legrosszabb bántalmakat is, főlegesen tehát magát olaj vagy copalva balzsammal kiderítelni, mert csak csak a gyomorrot rongják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 Dveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi ártaktár:

Zoltán Béla gyógyszerész Budapest, V., Nagytorna-utca 23. (Szechenyi-ter mellett.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerertárban.

224/225 Postal megrendelések címe:

Zoltán gyógyszerész Budapest

Fraktár Nagy-Kanizsán:

Práger Béla gyógyszerertárban.

A világhírű Steyeri

PEGYVERGYÁR

KERÉKPÁRJAINAK

képviselője és raktára

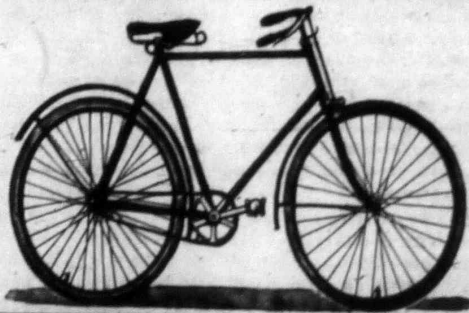
Nagy-Kanizsa, Csáktornya és Zala-Egerszeg területére:

Unger Ullmann Eleknel N.-Kanizsán.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát kerékpárcaik-
kekben.

Az amerikai pneumatik védőanyag „**WENSLER**“ raktára. Nékülözhetetlen minden kerékpárnál, miután szegek által támadt lyukakat azonnal beragasztja.

Kerékpár-árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Szerkesztőség:
Városház-épület, Fischek Pálffy könyv-
kereskedésben.
A szerkesztővel értekezni lehet naponta
kint d. n. 4-5 óra közt.
Ide intéendő a lap szellemi részére
vonakodó minden közlemény.
Kiadóhivatal:
Városház-épület: Fischek Pálffy könyv-
kereskedésben.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

KLÓFILTRESI ÁRAK:
Egyes évre 12 korona (8 írt — kr.
Félévre 6 korona (8 írt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 írt 50 kr.
Nyitási költsége 10 krajczár.
Előfizetők, valamint a hirdetői részre
vonalkozók Fischek Pálffy könyv-
kereskedésbe intéendőek.
Börzsentes levelet csak ismert kezelt
ből fogadjunk el.
Egyes szám ára 10 krajczár.

Nagy-Kanizsa, 1898.

Felölös szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Csütörtök, június 9.

A szív.

Olyan portéka ez, amivel az újságírók nem a vonal fölött, hanem a vonal alatt, a tárcában szokatlan foglalkozni, mint a különböző emberi érzelmek hatalmas gyujtó pontjával, vagy pedig az orvos-szakértők foglalkoznak vele szaklapjokban, mint a vérképzés nagyfotossága műhelyével.

Vezér-cikkekben, melyek a nagy, tekintélyes politikai és társadalmi mozgalmakat méltatják, legalább is nagyon szokatlan dolog a szívet tárgyalni.

Talán éppen ez a legnagyobb bajebben a mi modern társadalmi életünkben, hogy a szívet detronizáltuk és a nagy kérdésekben kizárólag a hidegen számító ésszel emeltük helyére.

Szinte elképzelhetetlennek tartjuk, hogy valaki a szó valódi értelmében nagy politikai lehessen melegen érző szívvel. Az a felfogásunk, hogy a magasabb politikában az érzelmi mozzanatoknak nem szabad érvényesülniök, mert azok legtöbb esetben kockázatosnak az ész diadalát.

Ugy gondolkozunk, hogy a társadalmi irányok, különböző törekvések megállapításánál is első sorban, sőt majdnem kizárólag a hidegen számító, a következményekkel számoló ész mérlegére kell tenni minden tervet.

A különböző politikai és társadalmi törekvések, mozzanatok szigorú kritikusai is rendszeren páncélok közé szorítják szívöket és mindent, de mindent az ész ítélőszéke elé állítanak.

A magasabb körök már teljesen ebben a szellemben vannak fegyelmezve.

Pedig hát abban a hatalmas emberhullámsásban, melylyel a milliók az elveszett paradicsomot, az emberi boldogságot keresik, sokkal nagyobb hatása a szerető szív melege, mint a legkáprázatosabb ész, a legbámulatosabb talentum-egész fényzőzőne.

Minek hazudjunk? Miért ringassuk magunkat téves hitben? Mondjuk ki nyíltan, hogy azok a bámulatos vívmányok, a mikkel az ész az emberiséget gőzdagította, közelebb vitte-e bennünket csak egy lépéssel is a boldogsághoz?

Nem vittek közelebb.

A tudás, a találmányok világa új korszakokat, új idöket teremtett; az isteni titkokat kutató ész merész erővel ragadta ki hol itt, hol ott a természet rejtelmes erőit; hatalmába ejtette a parányokban rejlő óriás szellemet; szinte szárnyakon ragadta az emberiséget az örök-titku istenség közelébe; de mindezzel nem tette csak mákszemnyivel sem boldogabbá a föld lakóit.

A haladottságnak ebből a káprázatos fényes magasából nem sóhajtok-e akár-hányszor vissza a kevesebb tudásnak mélyen fekvő, de éppen azért sokkal csendesebb, vihartalan völgyébe, a nagyobb szívmelegség egyszerű, ragyogástalan világába.

Ebben a magasságban mindenütt az ész dominál. Szinte fázva, dideregve nézünk azokat a fontoskodó nagy alakokat, akiket az ész, a tudás hideg fénye sugároz körül. Nincs mosolyuk, nincs könyök, csak nagy tudásuk van. Porszémme zúgorodik össze körülöttük minden, a mi nem az ész uralkodó világából való. Ugy képzeli maguk is, úgy képzeljük mi is, hogy ezeknek a hidegen számító nagy talentumoknak mindegyike egy-egy megváltó. Ezek fogják az emberiséget tudásuk fényével bevezetni az elveszett paradicsomba, a boldogságba.

De ha valakit ez a sok vívmány, az észnek ez a káprázatos világa meg nem szédít; ha csak nagyon általános vonásokban is vizsgálgatni kezdi, hogy az észnek uralma, kivított fensőbbége boldogabbá tette-e a világot: azt fogja tapasztalni, azt fogja tapasztalni a higgadtan, elfogulatlanul vizsgálódó, hogy minden emberi vívmányból első sorban azok hatottak a boldogítás némi melegével, amik valamely humanitá-

TÁRCA.

Vallomások.

(Esetet egy szép leányról.)

— A „ZALA” eredeti tárcája —

Írta: Balgó Sándor.

Az állomás homályos üvegajtóján sápadtan szakadtak be az izzó nap sugar kibontott fénykévi. Az egymásután kirobogó vonatok hatalmas prüszkölése elnyelte egy-egy percire a mormoló tompa zsongást, a siető, kapkodó utasok lépteinek kopogását, a villamos csengők sértő szaka dalán édes csilingelését. A szűk kémények kiomló takete füstfelhői tovasurrannak sötét árnyékok vetettek a szürke falakra. A kormos vasoszlopok szipogó, lármás verebei ijedten rebbentek el a gőzpipók váraiban sivitására.

Csak az utolsó vonat állt meg benn, az utolsó valahol a negyedik, ötödik sínpáron, a mely magát vitte haza. Lássuk, én nem igen figyeltem oda, míg maga a jó barátomtól bucsuzkodott, nem is köszöntem, legalább én nem emlékszem rá, de szerencsére egy pillanatiláthatam még egyszer, a katódog, kirobogó vonat lebecsült ablakánál, egy visszamaradt, ellapult füstfelhő cafrangos szakadékán át. Mire elmozdítottak a nehéz füstszárnyak, a hatalmas vasoszlopnyereg erősen fújlatva, bugva kapaszkodott föl fönn az emelkedő föl-tésre, két oldalt a kerekék előtt szakgabetlan, tölcserájakú hosszú sugarban sieteregye szórták ki a gőzt. Egy ideig odahallatszott még a gyorsan gördülő kerekék ritmikus berregése. A májusi

nap forró ragyogásában vakítón csillant fel olykor egy-egy visszaverődő sugara az utolsó kocsi vörös-üveges vészlámpájának. Aztán már csak egy kicsi fekete pontnak látszott, melyet lassan nyelt el a messze távolság.

Tudom, mi ketten nem találkozunk többé soha. Maga édes, eljött hozzánk beteg. Nagyon szenvedett azelőtt, így mondta ezt sokszor és megtörtént, a mi végett mi annyit agódtunk: meggyógyult.

Sápadt, finom arcát rózsásra lehelte a falusi levegő, bagyadt, falyolozott zöldesszürke nagy szemei visszanyerték fényüket, visszatért gyermek vidámsága, a tavaszi ragyogás üdeségét szívta itt lelkebe.

Olykor meglestem magát, mikor gyönyűdül akaratlan tudatossággal kinevő rancokba szakadt homlokkal merően bámulta az ibolyaszínű tisztá eget. Megloptam titkát: egy-egy rövidke pillanatra bepillantottam méla, nagy szemekének vedves tükörén át lelkebe. A megzavart, szétrebbent álmok könnyű szárnylibbenéssel tértek vissza ekkor. Ujak, halványak voltak, mert rég látta őket, de elfoglaltak ismét helyüket és maga vigyázva a sejtelmek ezerszínű finom selyemfonalával vigyázva tovább szöfte azokat. Dagaó keblei hullámosan pihtek, míg egy-egy megtépedést, elmosódott vonást újból kikorrigált. Halvány, szerelmes mosoly árnya rezgett vékonymetszésű forró, puha ajkain, a vérpiros kárpit mögüll kivillantak bőleber lögsorai. Felcsapó verének könnyű hullámzása rózsaszínű zománczsal csokolta be leheletszerű tejfehér arcát. Bársonyos pillái kéjelegve, a gyö-

nyör sulyától lassan lezárultak, a sűrű pillák hálóján csak homályosan szűrődött be a világosság. Édes szabadságában villamoszerűen összereszt néha teste. Az ébredő szerelmesteremimának tisztá illatát lehetők ki csókos ajkai, s mintha ettől foszlóros fényt nyert volna maga körül a levegő, melynek villanó lángkarjai titkos lobbanásukkal belefonódtak és hosszú sugarakban rezgett hullámos, szénlekele, ragyogó haja fölött.

Ilyenkor kegyetlenül gyötört a kíváncsiság megtudni, mi az, mi most agyában él. Ismerni szerettem volna titkait teljesen, a benne élő alakokkal együtt. Marcsagolt a vágy, de nem mertem szólni, valami visszatartott, valami, a mi erősebbnek bizonyult kíváncsiságommal.

Ostobának tarthatott, mert némán, érzéketlenül állottam mindig maga mellett. Nem szóltam, nem kérdeztem, nagyon féltem a választól. Én csak így szerettem magát az ismeretlenség, a rejtély, nagy, titkosatos látványlái körülhalózva. Nem szóltam, mert szerettem gyötrelmesen égető vágygyal, mert féltem magától s még jobban magamtól, hogy aztán nem tudnám többé szeretni.

Lelkelkedtem utána, gyakran megloptam magányosságát a kertben, csak néztem, gyönyörködtem és egy nevet susogva, tovább szögttem én is egy régi álmat, a felbecsült első, a sivar, kielen váóság, a kihavvadt, bántó tapasztalások emlékei között.

Tudom, mi ketten nem találkozunk többé soha.

Nincs más emlékem, mint a neve, egy édes, szép név: *Erika*.

a mi sorsunkat is. Nagyon is érdekel bennünket milyen természete lesz a többi exportáló államnak és másoda hiányokat kell majd leedezni az importra szoruló államokban. Látnunk és tudnunk kell az érzelmeinket a figyelembe kell vennünk a minket közlebről érdeklő országok vám- és tarifa-politikáját. Elez szemmel kell vizsgálnia a gazdaság- és hitel-viszonyokat s óvatos figyelemmel kell kísérnie a börzék kisértését.

Mindez a sok tényező azonban már csak akkor jön számításba, ha a gazdaság maga számításai házával saját természete eredményével tisztában van. Addig az egész számítás a levegőben lóg s az időjárás egy boldog személye semmivé omlathatja. A mi gazdasági számításaink alapja s természetesség. Ha ez az előfeltétel megvan, akkor már nagyobb biztonsággal kalkulálhatunk a természet értékesítésére. Addig azonban, a míg az előfeltételről egészen biztosan nem vagyunk, óvakodjunk az optimizmustól. Csak akkor dicserjünk majd a természet, ha az — a számban lesz.

A város házából.

Felhívás!

Az urnapi r. kath. egyházi körmenet alkalmával a hívők ájtatosságát melyen sérül botránnyos tolongás elkerülése céljából egyetértőleg a r. kath. plébánia hivatalával a következő intézkedések elrendelését tartom szükségesnek.

A reggeli 9 órákor tartandó isteni tiszteleten a templom szentélyében a fehér ruhás leányok, polgári gyertyás kísérők és a katonai kísérők (spalér) kívül másnak helyet foglalni nem szabad.

A padsorok 3 első padja fenttartatik a hatóságok részére még pedig a bejárattól balra eső 3 pad a v. tanács és főgymnázium tanári kara, a jobbra eső 3 pad a kir. törvénytörvényes stb. kir. hatóságok részére.

A padsorok közötti lépcső bejárat a tűzoltótestület, hadastyán és aggharcos egyesület számára tartatik fenn.

A körmenet útja a templomból a cinctóriumon, Nádor-utcán, Csengeri-utcán, Deák Ferenc tér déli oldalán a felső-templomhoz, onnét a Deák Ferenc tér keleti oldalán, ugyan e tér északi oldalán a fő- és városkáz utcán és cinctóriumon át a templomba vezet.

A körmenetben való részvétel a következő sorrendben történik: a zászló viték után a helybeli elemi fiú- és leányiskola, a polgári fiú- és leányiskola, a főgymnázium tanulói, földmívelés és az aggharcos és hadastyán-egyesület, a tűzoltó-testület, fél díszes katonaság, tűzoltó-zenekar, a fehér ruhás leányok, kántorok, baldachin (mennyezet) a papsággal, körül a polgári gyertyás és katonai dísz-kísérlettel. A baldachin (mennyezet) után a hatóságok képviselői, fél dísz-szabd katonaság és végre a hívő község.

Visszajövet a cinctórium bejáratánál az elemi és polgári fiú- és leány iskolák növekedési a Nádor-utca-ba kanyarodnak be; a főgymnázium ifjusága pedig a Kazinczy utcában a Dobrinház előtt foglal állást. — Az aggharcos és hadastyán egyesület a cinctóriumon jászorban vonul a templom fő-homlokzata elé és ott akként foglal állást, hogy a templomba való bevonulás lehetőség akadály és tolongás nélkül történhessenek.

Felhívom azon utéki lakókat, melyben a körmenet elvonul, hogy az ablakba feltett kalappal, és szivarral való kitérgetéssel és egyéb az ájtatos községet megbotránkozató cselekményekkel bírákodjanak.

Ezen felhívás be nem tartói ellen az 1879. évi XL. t. c. 78. §-a jog-alkalmazatán.

Nagy-Kanizsán, 1898. június 6.

Deák Péter s. k.
rendőrfőkapitány.

Tollfuttában.

Consummatum est!

Bevégződtek a rettenetes drukkok.

Fincsy ur megtette kötelességét. Fincsy ur mehet.

Nyugodtan utazhatik. A gózkocsi kereké nem fog összetörni a maturalák áldásától. Pedig ő a miniszteri biztosok tájából csak a legzeledebb házimecskét képviselte. Így mondják a maturalus urak. Az ő részükéről pedig ennél nagyobb elismerésre egyetlen érettségiző kiküldött miniszteri biztos sem számíthat.

Tehát elmúlt a rettenetes végítéleti nap.

A tanár urak is nagyot nyújtózkodnak és most már nyugodt mosolygással mondják:

— Gondozz fiokát, mennyit kell az embernek szurkoni érte.

Ebben az egyszerű mondásban tömörül össze a professzorok lelkek együttérzésének minden sugara.

Igen: a hivatásának élő, a tanítványaival szívben, érzésben egygyórtott tanár a szó szoros értelmében versenyt drukkolt tanítványaival ilyen nagy pillanatokban, minő az érettségi vizsgálat.

Hisz a /érgesse — akikert nem volna érdemes drukkolni — elbúllott már az osztályvizsgálatok alkalmával. Ezeknek a szegény fiuknak már — akik „ülétre hívatlak” — olyan szívesen átadnak a lelküket is, hogy csak könnyebben átessenek a gólgotai verejtékében.

Ők is voltak maturalusok. Visszagondolnak azokra a nehéz napokra, és csak jó szívök sugalmára hallgatnak, mikor tanítványaiknak ügyesnek visszaadni azt, amit annak idején ők kaptak kedres-émléki professzoraitól.

Ha a miniszteri biztos valamelyik maturalussal okvetlenül kezd, rendszeren a tanítványa sorsán aggódással csüngő jó tanárnak képe felbukkan be a bosszúságtól, és minden módot megpróbál, hogy „kiküsse” szegényt.

Az érettségi vizsgálat a tanári szívek „Táborhegye”.

Itt nyílnak meg; ilyenkor ragyognak az igazi érzés sugaraitól; ilyenkor dicőölnek meg a szerzet lényében.

Az a komolyképi professzor ur, aki — ha véletlenül nyolc éven át mindig kísérte osztályról osztályra a „lurkókat” — egyelet se tett, mint korholta ezt a lusta, munkára keptelen, hitvány, sanyta nemzedéket, — az érettségi vizsgálatkor okvetlenül átmege a táborhegyi színváltáson: arca ragyogóbb lesz a napugaras hóval, és addig ügyesen rejtegetett nagy-azíve megnyílik, és szerzetének nyolc éven át erőszakosan accumulált erejével szerzet most megváltani azokat a „haszonatlan fiokákat”.

Ilyenek ezek a professor urak. Hiába akarják azt az, emberi érzések hátsza alatt melegező kis jószágot: a szívet páncélba szoritani; az érzés heve nemcsak a lémekek, hanem még a drágaköveket is megolvastja.

Hogyan tudók a grémántot osepptőltyés állapotban produkálni, ha az érzés könyeket nem fakasztana szeméinkből.

Ilyen grémántocseppek ragyogtak azoknak a jó professor uraknak szemében is, mikor látták: örömtől, boldogságtól, féltudóztól sugárzó arcú azokat a sokat korholó „áthetetlen fiokákat”.

Boldog, hatalmas nagy-urak azok most együtt-együtt!

Ezt a nagyuri voltot dokumentálni is kell. Botot ragadnak és nagy tettekre dagadó szívvel lépegetnek a korzón fel, alá.

A jó professor urak egyike, másik marogó szelid keppel nézi őket.

Vajjon minő gondolat érthetik olyankor abban a sokat tapasztalt pádságosi lebben?

Valami sajnálkozó mosolyfészebben el sjka körül, mintha csak az gondolná:

— Szegény fiuk, nem is gondoljátok, hogy a nagy „érettségi” ott künn az életben vár rálok. A sors még a rettenetes professor. Csak azt a botot a saját hátalokan ne törje össze.

De erre azok a megdörvölt boldog fiatal urak most miért gondolnának.

Diszszanak a boldogságban!

Most övek a föld!

H I R E K.

— A trónörökös Mezenthyem. Ferenc Ferdinánd trónörökös még ebben a hónapban Festetics Tassilo gróf vendége lesz, részben ugyanis a berencsi vadászatban. A fogadására Berencs már most nagyban készülődnek és minden intézkedést megtettek, hogy a trónörökös az országos hírvadásban, a legzeledebb vadászgyűléseken lehessen részese. Közéhegyen minően szándékosan reá, hogy a trónörökös ezáltal az ő vendégük is lesz.

— Klimevics Stocker Antal dr. főponti ügyész az ügyész a király a nagy-királyi ügyészséghez ügyészségre nevezték ki.

— Eljegyzés. Hajsna Ignác fővárosi tanító eljegyzte Ben Szabinát, Ben Samu felső-korok isk. igazgató kedves leányát.

— Hittan-vizsgálatok. A közs. polgári fiú- és leányiskolákban, ugyesint az elemi fiú- és leányiskolákban is, hó 6-án és 7-én voltak a hittan vizsgálatok. Vör Vincs h. plébános és Szűcs Mór kapornoki plébános, ker. tanfelügyelő elnöke mellett. Fichler Pál és Szabó K. István hittanoknok mindketten őszinte megelégedést fejezték ki a tapasztaltak lelet.

— Jövahagyott alapanyagok. A belügyminiszter „A nagykanizsai általános munkaközösségi egyesület” alapanyagait jóváhagyta.

— Tejszövetkezet. Ma délután 3 órákor a városkáz nagytérben a környékbeli gazdák egy tejszövetkezet létesítése céljából, Nagy Vince országos tejszövetkezet felügyelő részvételével értekezlet tartanak. — A tejszövetkezet nagyfontosságú hasznára már egy régebbi munkában rámutattunk, mert mindenben a fogyasztó község érdekeit szolgálja, másrészt a kisgazdáknak is könnyebb teszi a tejtermelés értékesítését.

— Iskolai ünnepek. Tegnap délelőtt 10 órákor a helybeli áll. segélyesek közs. polgári fiú- és leányiskola a királyi megoroniztatásának évfordulója és a nemzeti szobrok ajándékozás alkalmából hasznos iskolai ünnepek rendezett a városkáz nagytérben. A természet igen szépen dekoráltak, mely színelőlégi megírt előkelő közönséggel. Az ünnepeket a „Király-himnusz”-szal kezdék. Bartha Gyula dr. igazgató szép megnyílt beszéde után Fildovits Margit nek értesel szavalt a Fejcs István „Tíz szobor” című alkalmi költeményét. Práger Margit és Neumann József meglepő tudással, szorgalom előadott jóvábesztés — igen nagy tetőzetű fogadták. Hoffmann Mór c. igazgató leendő letes ünnepi beszéde után, az énekkar egy hangulatos, „Népdal egyesület”-et adott elő népezen. Tollár Ferenc pedig kelio hatá-sal szavalt a Vörösmarty „Himnusz”-át. A szép ünnepeket az igazgató záró-beszéddel ért véget. A közönség elismerő taps minden egyes szót után viharosan rugott fel. — A helyi főgymnázium nyakváltó iskolája ugyancsak a koronázás évfordulója alkalmából tartotta tegnap délelőtt 11 órákor záró-ünnepeket a következő műsorral. Himnusz Zsokétté az ifjuság énekkara. (Ünnepi beszéd; tartotta Altenthaler Ferenc. — Rézlet Donizetti Lucia c. operájából. Előadta az ifjuság zenekara. Himnusz Vörösmarty Mihálytól. Szavaltá Nemes György, B. o. l. Népdalok, előadta: az énekkar. Beszámoló a „Gyakorló iskola” működéséről. Tartotta Bagyari Béla. „Tűzek”. Irta Kim József. Szavaltá Kremsier Ernő. Trilby dala Rosenzweigől. Előadta az ifjuság zenekara.

Jelentés a Gyakorló Iskola pályázatáról. *Komikus szavalt.* Előadta Bagyari Béla. Szózat nekem az ifjúság énekára. — *A felbátorítási iskola „Onkapszövege”* díszgyűlést tartott az intézet dísztermében. Wirth Ernő k. o. t. tartotta az énekes beszédet. — *Schlesinger Hugo k. o. t. és Kross Aladár s. o. t.*, mindketten szavaltak.

— *Csodabogarak.* Kevesen lesznek, akik nem ismerik a fővárosnak egyik kisebb, de mindenestre feltűnő érdekességét: a lakás, hónapos szobák és ágyak kicsi, keménylapra ragasztott táblácaikat, melyek szelős időben ide-oda röpködnek a nehéz kapukon. A ráérő ember sokat kacag azokon a furcsán stilizált lapokon és nem átalja egyiket-másikat a rendkívüliebbek közül óntomban papírra jegyezni. Hadd mutasson rajta más is. Vidéken már ritkábban találunk ezekkel a furcsa hirdető táblácaikkal, legfeljebb a külvárosi krajcarsok szakszín kimart bádogtábláján mosolygunk, ha est látjuk:

Valdsi pálinkamérés.

A minapokban azonban egy nagyobb fűszerkereskedő magos ládájában egy ily feliratu papírselet kínálta nagy betűkkel a magvakat:

Jól vizsgált magvak.

De sokkal furcsább az itt következő másik kettő. Az egyik a „Magyar-utca”-ban látható. Szól pedig eképen:

Ezen üzlethelyiséget

f. 4. augusztus hó 1-én

megnyitattig

ifj. Dedopó József
kereskedő.

A másik Kis-Kanizsán van, de ez már egy hatalmas cegtábla oly nagy betűkkel, mint egy két-napos cseccsenő:

Bradil András

Bem. kutholibus vgyeskereskedő.

Ezek után bátran hibáztuk, hogy a közel jövőben már olyan firmatáblával is fogunk találkozni, melyen a hithű atyafi, felekezethez való tartozásán kívül még ezt is odatesszi: Szül. 1863. Kutyabogason, becstelensé szülőkötől, termete: közep, szeme: két, szemöldöke: szöke, orra: vastag, szája: nagy, fogai: épek, haja: vörös, szakála: vörös, bozontos, különböző ismertető jele: nem hitelez, nem csal, büntetve egyszer volt, de nem csalásért, harmadszor nőstül....

— *Effogott gyilkosok.* Annak idején mi is írunk arról a kegyetlen gyilkosságról, melynek Adler József és felesége, valamint két kicsi kis leánya voltak áldozatai *Somogy-Seillben*. A gyilkosság gyanúja már több rovtól multu egyen felé tereledő, legutóbb egy kaposvári szállóbéli házi-szolgát fogtak el, ki már több ízben volt büntetve. Ez a legény nem tudta igazolni, hol volt 1896 jun. 17-én azon az éjjelen, amikor az Adler családot meggyilkolták. Később szabadon bocsátották őt és a szállí gyilkosok elfogását már csak a véletlenre bízták. — Mint nekünk Pécstől írták — az ottani csendőrség a napokban két teknőscigányt fogott el, akik vallomásaik során azt is beismerték, hogy ők ölték meg Adlereket. Bogdán Péter és Kaldányos János a gyilkosok neve. Bűntársaik kik azon az éjjelen véres tetűk elkövetésében segítők: Csuka József, Kaldányos Vendel, Orvos Teréz és Juli Baranyavármegyében a helyi erdőben dolgoznak most és hihetőleg hamarosan kézrekerülnek ők is.

— *Veszedelemes kis kaland.* Pikáns írá, operetive illő kis kalandról susogtak most lent es fent, az utcán, a kávéházakban és különböző arisztokratikus és kevésbé arisztokratikus jellegű körökben és klubokban. — Városunk vagyonos osztályának, egyik nem épen ismeretlen alakja jászta benne a fővárosot, kinek a nevét kíméletből elhallgattuk és egyszerűen A. urnak fogjuk őt nevezni. — A fiatal, boldogos, szívek még decemberben, 28 lokos hidegben is szerelmesen dobannak. Őket legfeljebb egy színes hasonlatlól fosztja meg ily időben a természet örökös változatossága. Az akácvirág nyílásaikor azonban, a rég kihagyott szívekbe is belop a virágillat, a napugár titkos érzelmeket. A. ur, ki rég áttapostól már az ötvenen, és kinek gyér haja mely szomorúsággal alszódik hajdankori sötét színéről, A. ur, szürke szemű mekaditak valahogy egy külvárosi szép villogó szemű menyecske kísértatos alakján, a kinek meg van

az az előnye is, hogy özvegy. A. urban, lobbottvetett a heves szenvedély és reggelenként több gondnal pódörte ki bajuszát, a mi a feleségének is feltűnt. A jó asszony, kitől a férj évtizedek óta retteg, kinek gyorsan pergő nyelvén csak az egykori gyöngyfogak hiánya. De kevésbé az idő vastogának hatalma érezhető, némán hallgatott és figyelt. A. ur szíve gerjedelmétől sarkalva a mult hét egyik estején, mikor csillagát már rég felhozta az ég, a legelhagyottabb utcákon keresztül lopva kibandukolt a külvárosba. Már néhány este én a tanulmányozta a terepviszonyokat az özvegy lakása körül. Mikor künn volt a szabad utcán, hol hosszú gabnatablak között emelkedik ki egy-egy sor újonnan épült ház, büszkén, de kissé mégis furcsán egyenesedett ki A. ur, görnyedező, hosszú alakja. Összezsucosítottó ványadt ajkait és haikán, néha, egyet csettentve ujjával, egy századközépi kuplé dallamát fűtyőrezte. A házak mögött, a kertek alá került. A harmatos fűben kissé összegombolta felöltőjét. Ott állt ama bizonyos, kert alatt. Szembebe csillant az özvegy udvari lakásának kivilágított ablaka. Legnagyobb meglepetésére azonban a kis kertajtó, mely nappal lárvá állott, most be volt zárva. Csak néhány percig löprengt, aztán elszánta magát a legnehezebb munkára. Szuszogva kapaszkodott fel a kerítésre. Legjobb időben bukott a hold egy sötét felhő mögé, mert bizonynyal az is kacagott volna rajta: De amennyire örült ennek akkor A. ur, ép annyira átkozta ma. A kerítés nem volt ép magas, A. ur, egy merész ugrással levetette magát. Azonban számításán túl sokkal mélyebbre esett, mintsem hitte. Nem előtte meg magát, ellenkezőleg nem éretele lábai alatt elég szilárdnak a talajt. Az első pillanathan nem tudta hova jutott. Lépné akár, de ez nem ment sehogysem, valami kördülfonta testét egész derékig. Tapogatta a kezeivel, melyen belesüpped a puha valamibe, de helyéről nem bír mozdulni. Végre is ijedtében elkezdett torkaszakadtából kiabálni.

A szokatlan zajra a szép özvegy szelős otthoni ruhájában szaladt ki az udvarra, de nem sokára ott voltak a többi lakók is. Lámpát hoztak és kacaj között közös erővel hústak ki a bennragadt Romeót a — meszesdörböl, — a melyet ép aznap ottlaktak vele. A. ur, valahogy itt kivágta magát és míg a fiáker megérkezett ott állt fogvacogva a szép özvegy konyhájában és nem szólt egy szót se, csak összemart kezét vizsgálta és azon törte a lejt, hogy kerül ő haza, a felesége elé. Elszállt a nagy szeretem egy pillanat alatt, inkább valami hidegletés félet érzett. Mégis megkönyebbülten lélegzett fel, mikor meghallotta a fiáker közeledő berregését. — Egy hotelbe, akár melyikbe — szölte a kocsinak. A másik percben már egy fehér kiseretnek látszó alakok robogott el a hirt. Mikor megérkezett lopva surrant fel a lépcsőn. A szobaasszony ijedten hátrált, mikor meglátta, de egy bizonytalan színű papírdarabot nyomott A. ur kezébe, mire ő elhalgatótt, sőt utána segítségére volt a vetkezésnél. Egy hálótáblát — rebegette A. miatt mosakodott. Kapott. Tíz perccel később ugyanaz a fiáker vitte haza a lakása felé. Több bizonytalan színű papírdarabot nyomott a bérkocsis kezébe, a bemocskolt, mezes léleért. Sietve nyitotta ki a kaput. Líhegve, erősen belekapaszkodva a karfába ment fel a lépcsőn. Ettől félt legjobban. Csönget. Csön. Újból csönget. Csön. Már megörült, hogy nincs itthon senki, így még bemászhat majd valahogy a lépcsőházba nyíló konyha ablakon. Harmadszor csöngetett. — Egek ura a szobaleány helyett a felesége állt előtte. Ami aztán történt azt már nem mondjuk el, de annyit megjegyzünk, ha a nagyszaga fiatal lett volna, bizonynyal még az éjjel hazautazik a mamához....

— *Méltóságot Zala-Egerszegen.* Dobó kitűnő színtársulata nap-nap után üres ház előtt játszik Zala-Egerszegen. A közönség fagyos részvételenségét semmi sem képes megtörni, miért is a társulat időn belül távozni fog erről az állomásáról.

— *Öngyilkos katonna.* Burger Adolf, a 48. gyalogezred helyben állomásozó 14. századának manipuláns-tizedese, tegnap reggel öt órakor egyik bajtársának fegyverével, a század irodájában főbe lötte magát és azonnal meghalt. Burger már októberben szabadságotlalt volna, annál feltűnőbb öngyilkossága, melylyel csak a sötét kaszárnya-titkok szaporodtak ismét. Burger

igen sokszor panaszkodott ismerősei előtt a rossz bánásmódról, melyben részesítik és az utóbbi napokban többször emlegette, hogy 5 öngyilkos lesz. Hulláját beszállították a maródi házba. A szerencsétlen katonát ma temetik el, holnap pedig már kivonulnak a századok, mintha semmi sem történt volna ott, abban a nagy szürke házban, melynek falai a nehéz sóhajoktól oly komorak.

— *Ipariskolai vizsgálatok.* A nagykanizsai községi alsóosztály ipariskolában az 1897/98. évi évszázad vizsgák a következők sorrendben tartatnak meg: 19-án este 7—9 a) és b) előkészítő oszt. rajz, és a) I. és a) II. közismeretekből; 19-én délután 2—7-ig a szakrajz és ipartárgyak kiállításra; 20-án este 7—9 a) és b) I. oszt. rajz; és b) II. és III. oszt. közismeretekből; 21-én este 7—9 a) b) II. és III. oszt. rajz; és a) és b) előkészítő oszt. közismeretekből; 22-én este 7—9 b) I. oszt. közismeretekből; 29-én délután 2 órakor az értesítők és jutalmak kiosztása a polg. isk. rajztermében.

— *Verklük városa.* A mi városunkban alaposan próbára teszik minden ember fület. Varsáronponként legalább is hat vidéki zenekar szakadatlan recességést vagyunk kénytelenek eltűnni; szinte kétségbeeszt; nem bujhatunk el a legelhagyottabb utcába se, hogy utánunk ne erőszakoskodjék egy-egy agyonkiszott mars dallama. A közeli szomszédok már annyira elkészettek től, hogy szombatban este rendszerint kiköltözöknek falura, a honnan ezeket a zenekarokat importálják. Ott biztonságban érzik magukat. De a köznapok is csak azt bizonyítják, hogy Kanizsa a lemuzikálisabb vidéki városok közé tartozik. Mindig és mindenütt muzsika. A kintornák legkülönbözőbb fajai versengve nyikoroznak tele az utcákat. Hol egy líhegő, kifáradt ember akad utunkba, nyakában a verklivel, aztán jön a kerek járó tolos, majd egy póni lovas kintorna, nem ritka a kulya vagy számar által volt recessenő, nyíllakoló hangszer sem. A csömörlésig agyonkiszott bennünket a zenevel. Talán valahogy lehetne ezen egy kissé segíteni?...

— *Balatonai halászat.* A balatoni halászközössédek halóikát a halászárkák elbujtat a nádasok rejtekéből, hol mindnem három hónapig pihentek. Az első fogások nem valami sikeresek — írja kezthelyi tudostónk. — De a halászközössédek azért nem adták föl ezzel reményüket, az idén gazdag eredményre számítanak.

— *As anyja szíve.* Nincsen olyan csodás dolog, a mire az anyai szív nem képes. Nem latolgat, nem medítal, hanem tűzőn-vizen keresztül megy, hogyha veszélyben tudja az ő szíve magzatát. — Karácsonfán történt ez az eset, amelyről tudostónk ír. Erős Pálnéknak a padlásán volt dolga s az alatt 4 éves fiacskája az udvaron játszott. Egyszerre sikoltott hall az anyja s a mikor kitekint, látja, hogy a csikó kiszabadult az istállóból s ott ugrál a kis fia körül. Le akar szaladni s ekkor veszi észre, hogy a létrát elvitte valaki. Nem gondolkozik sokat, hanem leugrik a magas padlásról s összerőtött tagokkal esik az udvarra, csak annyi ereje van még, hogy ölebe kapja a kis fiút s testével védelmeztse. A gyermeknek az ijedtségen kívül semmi baja sem történt, az anyja súlyosan megsérülve fekszik.

— *Fesztogató banda.* Veszedelemes bűnszöveket kerített kére a csendőrség a vasmegei Hegyhát-Magyarócon, mely már az 1880. év óta garázsdokodott, üzletszerűen folytatva az urodalmi magtárak feltörését. Néhányszor a jeles kompánia állatogatók hozták Zala-ba is, és egyszeren kikerülték a csendőrség eber figyelmét. — A mult év tavaszán Bach Fülöp nagybirtokos riményi birtokán szintén a magtárt törték föl, de a csendőrség meglepte őket s nem lophattak, hanem menekülni voltak kénytelenek. A banda tagjai ekkor több lövést tettek a csendőrségnek. Az egyik golyó át is varta Sóska csendőr sisakját. A bűnszöveket előadta most azt a fegyvert, a melyből a go rétt a csendőrség löttek. Különléle lopott tárgyakat találtak náluk, ezeket mind lefoglalták. Az eddig kiderített betörések összege, a melyre a banda töredelmes vallomást tett, a csendőrség jegyzőkönyve szerint a 3800 forint meghaladja. A csendőrök a betörőket megvasalták s mind az ötöt öszeközökre kísérték be a körmeudi járásbírószágt börtöbebe.

— **Vásár.** A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Zalavármegye területéhez tartozó *Szent-Balázs* községben a folyó évi június hó 9-ére, illetve augusztus hó 21-ére eső országos vásárok ez évben kivételesen folyó évi június hó 13-án, illetve augusztus hó 22-én tartassanak meg.

— **Tavaszi mulatság.** A galambok önk. társulása egyenlőtlen saját alapja javára f. hó 12-én a galambok községi erdőben *tavaszi mulatságot* rendez. Belépti díj 40 kr. Felülfizettek között fogadtatnak és hírlapilag nyújtástatnak. Kezdeté delután 3 órakor. Kezdetén idő esetén a mulatságot a rákövetkező vasárnap tartják meg.

— **Záró vizsgálatok a közs. polgáriskolában.** A nagykanisai áll. s. közs. polgári fiú- és leányiskolák 1897-98. tanévi záróvizsgálatainak sorrendje:

Június 15-én d. u. 5-7. A fiúiskola torna-vizsgálata versenyyel egybekötve. (Vizsg. biztos: *Seregély Dezsi.*)

16-án d. e. 8-12. Az I. fiúosztály minden tantárgyból (vizsg. biztos: *Unger Ullmann Elek*; és ezen osztály magántanulóinak írásbeli vizsgálata.

16-án delután 2-6. Ugyanezek szóbeli vizsgálata.

17-én d. e. 8-12. A II. fiúosztály minden tantárgyból (vizsg. biztos: *Lówy Adolf*; és ezen osztály magántanulóinak írásbeli vizsgálata.

17-én d. u. 2-6. Ugyanezek írásbeli vizsgálata.

18-án d. e. 8-12. A III. fiúosztály minden tantárgyból. (Vizsg. biztos: *Bun Samu.*)

20-án d. e. 8-12. A IV. fiúosztály minden tantárgyból (vizsg. biztos: dr. *Szűcs Nándor*) és a III. és IV. fiúosztály magántanulóinak írásbeli vizsgálata.

20-án d. u. 2-6. Ugyanezek szóbeli vizsgálata.

21-én d. e. 8-12. Az V. fiúosztály minden tantárgyból (vizsg. biztos: *Ebenpanger Lipót*) és az V. és VI. fiúosztály magántanulóinak írásbeli vizsgálata.

21-én d. u. 2-6. Ugyanezek szóbeli vizsgálata.

22-én d. e. 8-11. A VI. fiúosztály minden tantárgyból. (vizsg. biztos: *Rapoch Gyula.*)

22-én d. e. 11-12. A IV-VI. fiúosztály énekből.

23-án d. e. 8-12. Az I. leányosztály minden tantárgyból (vizsg. biztos: *Práger Béla*) és ezen osztály magántanulóinak írásbeli vizsgálata.

23-án d. u. 2-6. Ugyanezek szóbeli vizsgálata.

24-én d. e. 8-12. A II. leányosztály minden tantárgyból (vizsg. biztos: *Bemete Géza*) és ezen osztály magántanulóinak írásbeli vizsgálata.

24-én d. u. 2-6. Ugyanezek szóbeli vizsgálata.

25-én d. e. 8-12. A III. leányosztály minden tantárgyból. (Vizsg. biztos: dr. *Trippammer Rezső.*)

25-én d. u. 5-6. A leányiskola torna-vizsgálata.

27-én d. 8-12. A IV. leányosztály minden tantárgyból (vizsg. biztos dr. *Neumann Éde*) és a III. osztály magántanulóinak írásbeli vizsgálata.

27-én d. u. 2-6. Ugyanezek szóbeli vizsgálata.

28-án d. e. 8-12. A IV. leányosztály magántanulóinak írásbeli vizsgálata.

28-án d. u. 2-6. Ugyanezek szóbeli vizsgálata.

29-én d. e. 8-10. „Te Deum” és a tanév ünnepeles bezárása.

A leányiskola növendékeinek kézimunkai ki lesznek állítva az intézet rajztermében június hó 26-27-én.

A nyilvános vizsgálatokra a t. szűkeket és az érdeklődő t. közönséget tisztelettel meghívja Nagy-Kanizsa, 1898. június 7.

Az igazgatóság.

— **Sümegi bányatársaság.** Sümegi bányatársaság részvénytársaság cég által részvénytársaság alakult vasárnap, mely céljával tette ki a Sümeg város közelében levő bazalt-bányák kiaknázását.

— **Allatgyógyászat kiemeltetés.** Zalavármegyében június hó 8-án. *Lépfene:* Bécs 1 udvar. *Rühkór:* Dobri 20 udvar, Kerka-Szent-Király 21 udvar, összesen 2 község 41 udvar,

Sertésvész: Alsókutatány 1. pta, Alsó-Rajk 1 udv, Aszófő, Bucsa-Szt-Tamás, Gellénháza, Gyülevész 9 udvar, Hidvég, Keszthely, Kis-Görbő, Mura-Vid 5 udvar, Nagy-Horváth 6 udvar, Orvényes, Rátka 1 udvar, Rédics, Sármedék, Tapolca, Tihany, Zala-Szent-László 5 udvar, Zaitkóc, összesen 41 község.

A gabonaszletről.

Nagy-Kanizsa, 1898. június 8-án.

A külföldi nagy bússe és nálunk a pompás időjárás annak az okozói, hogy további nagy áresés következett be. A buza eladók csakis 60-70 krajcár árengedmény mellett voltak képesek áruiknak tudni. A többi gabonacikknek is a legintenzívebben hanyatlottak.

Az árak ma már így alakulnak:

Buza	frt	11.40-50
Ross	"	7.90-8 frt
Tengeri	"	5.75-85
Zab	"	7.20-30
Uj buza	"	9.-
Uj rosz	"	6.75
Uj repce	"	11.50-

Az árak métermázsánként kanisai paritással értendők.

Közgazdaság.

Az aratás és a szociálisták.

A szociálisták erősen készülődnek a közelgő aratásra s lapjaik által igyekeznek elhinteni az aratási sátrák magvát, amely azonban remélhetőleg nem fog kikelni. A kormány tavalyi tapasztalatait igyekszik élelketeníteni és éles előrelátással gondolkodik arról, hogy az eshetőleg zavaroknak elejét vegye.

A lelkeken izgatók mindentelér rá bírták a szegény mezei munkásnépet, hogy ne eddssanak munkásigazolványt, pedig ezt a törvény határozottan megköveteli.

Most ebben az ügyben *Daranyi Ignác* földmívelési miniszter az összes törvényhatóságokhoz körrendeletet intézett. A körrendelet a következőleg hangzik:

„A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur az ez évi május hónap 17-én kelt átiratában arról értesített, hogy megkeresésem folytán intézkedni a mezei munkások számára megállapított *vasúli díjkezelésnyel* feltételeinek akként való módosítására, hogy mezei, valamint szőlőmunkások a III. kocsiosztályban a féláru utazási kedvezményt (ha tízezer vannak együtt) csak akkor vehetik igénybe, ha a mezőgazdasági munkásminisztérium munkásigazolványval tudják bizonyítani. Ezt a módosítást az összes vasutakon június 15-én léptetik életbe.

A mezőgazdasági és szőlőmunkásoknak ity munkásigazolványok nélkül még akkor sem nyújtandó a személydíjazás, fentidezett cikk határozásnyára szerint egyéb munkásokra fennálló féláru menetdíjkezelésny, ha 30. vagy ennél több személyből álló csapatban jelentkezének is.

Erről a törvényhatóságokat oly utasítással értesítem, miszerint az illető hatóságok utján haladéktalanul intézkedjenek aziránt, hogy egyfelől ezen kedvezményes intézkedés a mezei és szőlőmunkások körében legkiterjedtebb módon azonnali közhírre létessek, másfelől pedig, hogy az évi június hónap 15-ig a mezei vagy szőlőmunkásoknak a menetdíjkezelésny elvezése végett eddig kiállítottak azokott községi igazolványok többé ki ne szolgáltatassanak.

Amíg a munkásokat ekkép igyekszik a kormány a törvény útjára téríteni, addig a szociálisták hivatalos lapja, a *„Népszava”* felhívást intéz a mezőgazdasági munkásokhoz és ellátja azokat *mindjárt egy szerződés-tervezettel* is a célból, hogy csak ezen az alapon szerződjenek el az aratási munkákra. Ezt a mintaszerződést, — amint ők nevezik — (már a gazdák aligha fogják annak tarítani) 917 csongrádi földműves-munkás dolgozta ki, még pedig ilyenformán:

Mintaszerződés.

1. A munkaadó tartozik minden aratónak fejünkint 9 mm. búzát, 2 mm. árpat és 1 métermázsára zabot adni.

2. Ezen 12 mm. gabonáért minden pár aratónak (egy kaszas és egy marokvető) 12 holdat (120 neszögölével) kell learatni, legyen az buza, árpa, zab vagy bármilyen más termés, az már mindegy.

3. A rakodást vagy hordást a munka 1 frt 50 kr. napidíjért tartozik elvégezni.

4. A munkaadó köteles az aratás tartamára minden pár aratónak betenkit a következő komenciót adni: 30 liter tiszta buza, 1 kg. só, 2 kg. szalonna (de az sem valami bűdös, vagy kukacos legyen), 6 liter (szelék, és 2 frt húsra és egyéb apró költségekre.

5. Ha az aratás megaszt, a marokvető elmegy és a rakodásra ott maradt részes a főntebbi pontban megállapított komencióknak a félt kapja, vagy pedig megfelelő ellátás; csak kivül a 3. pontban megállapított bért is.

6. Az aratók a gabonát levégás után csak egyszer tartoznak összetakarítani és tarlót felgerehlyezni. Ha a gabonát a vihar meőhordja vagy megásik, akkor a 3-ik pontban kikötött díj és az 5-ik pontban megállapított rendes ellátás mellett a munkások tartoznak azt a munkaadó kívánásnyára szerinti megszeríteni és pontosan összerakni.

6. Ha a munka színhelye a munkások ottbóutól több mint negyedórai járásnyira van: tartozik a munkaadó őknek saját igán haza-és visszazállítani; a ki-és beszállításnak nem szabad vasár- vagy ünnepponon történni.

8. Ha a gabona annyira meghibásodik, hogy a szemért nem érdemes letakarítani, akkor az 1-és pontban kikötött 12 mm. gabona helyett adandó: buza helyett 72 frt, árpa helyett 10 frt 40 kr., zab helyett 3 frt 30 kr., semmi helyett, ha azt a gazda nem akarja a távolsg miatt hazaszállítani, 8 frt fizetendő. Így tehát a 12 hold termés letakarításáért minden aratómunkásnak a munka végeztével 93 frt 60 kr. jár. Ezen készpénzbeli alkalom is tartozik a munkaadó a negyedik pontban megállapított komenciót vagy ennek megfelelő tiszteségny ellátást adni. Ugyaníén a hordásnál is a 3-ik pontban meghatározott komenciót vagy ennek megfelelő ellátás nyújtandó a munkásnak.

9. Ha a gabona szeme jó, akkor a cséplésnél foglalatokodó munkások minden 100 mm. gabona után 5 mm. át kapnak, ha pedig rosz, akkor két frt napidíj jár. A többi pontokban említett komenció vagy megfelelő ellátás itt is fennáll.

10. A munkaadó tartozik a munkaidő tartama alatt a munkások részére fedett helyet és tüzelet adni, továbbá friss vizet hordatni.

A munkaadó tartozik a munka bevégeztével a munkásra eső részt elcséplésny és saját igán vagy költségen a számalval és egyebekkel együtt a munkás lakására szállítani. A szerződésben kikötött feltételeknél nem köteles a munkaadó többet adni, viszont a munkás nem jogosult többet kérni.

12. Ha a munkást a munkaidő tartama alatt hálalos szerencsétlenség éri, tartozik a munkaadó a meghalt lakására szállítani és tiszteségesen eltemetni, a megazolált bért pedig a halott hátramaradottainak haladéktalanul minden levonás nélkül kiszolgáltatni. Ha a munkást munkaközben betegség éri, tartozik a munkaadó 2 heti gyógykezelést biztosítani és a megazolált bért a megbetegedett vagy hozzátartozóinak minden levonás nélkül, haladéktalanul kiadni.

A felhívás aláírói kijelentik, hogy alább semmi áron nem kötnek szerződést.

C S A R N O K.

A ligeti tündérváros.

Annak a modernizált ódon városrészenek, mely ezeltől két esztendővel épült a budapesti Városligetben, újból megnyitnak barna lélekupai. Öregi füstös falain belül újból megismétlődik az a vidám, pezsgő élet, amikor a villamos lámpák vakító fénynyel árasztják el esteinkint Óbudavára tiszta levegőjű, pormentes tereit. — Megújult itt a régi fesztelen jökevő, és átveszi újból birodalmát az élvezetek főlemeze: a zene, amelynek olyan csodálatos a varázserője, olyan bábajos a hatása.

Óbudavárában a zenéerősebben van az idén képviselve, mint talán az előző két esztendőben együttvéve. Hihetetlen és mégis úgy van. A zene-

karok száma nem szaporodott fel, mert ezt a mulatóhely akusztikája is lehetetlenné teszi. A modern korzák alkátó vívmánya, mely csodás dolgokat művel, a századveg technikai remek: az automata ez, amely szinte képtelenségeket valósít meg.

Lyra istennő az idén külön hajlékba költözött Osbudavarában, magával hozva ide hű szövegét: a technika, hogy együttes produkcióikkal ejtsék bámulatra a látványosságokra éhes közönséget. Az istennő eme szent hajlékát automata pavilonnak hívják, mely pavilonnal országzerte, a közönség minden rétegében, társadalmunk minden osztályában előnyösen ismert név áll összekötésben. Ez a név: Sternberg. Csodálatos e név hatása széles Magyarországon. Sternberg? ki más lehet ez a bizonyos Sternberg, mint a mi szeretetreméltó Sternbergünk, ki immár egy negyedszázadon keresztül mindenhol köztünk van, ahol csak a jókedv és az öröm-üti fel tányáját. Mert a jókedv megédesítő fűszere a muzsika, a muzsika nem egyéb, mint maguk a megtestesült zenehangok, amelyeket a hangszerszül. A hangszert pedig — bátran állíthatjuk — lehetetlen anélkül elképzelnünk szép magyar hazánknak, hogy önkéntelenül kapcsolatba ne hozzuk ezzel a névvel: Sternberg.

A Sternberg nevet halhatatlanná két fiatal testvér tette. Ez a két buzgó iparos éppen akkor szállott síkra a kezdet legyőzhetetlennek látszó akadályai, mikor az általuk meghonosított hangszerek nagyon mostoha idők jártak. A fűbomlás magyar nótákat akkor még a pástorlegény-furulyája terjesztette az alföld végtelen rónáin, aki pedig nem illusztrált árjegyzék után rendelte meg a nem éppen igazi szalonhangszert, hanem önmaga nyeste a bodfaja ágairól. S hogy a viszonyok azóta javultak, az elvitathatatlanul egyedül Sternbergék érdeme. Ok tették lehetővé azt, hogy a pástorlegény szakint primitív hangszereivel és csontbillentyűkkel oszaja ki a sziv. eható szép melódiákat a harmonikából. Faturófalura, házról-házra manapság kottás sípládák terjesztik a legújabb nótákat, amely hangszerek szintén Sternbergék kizárólagos népszerűsítői.

Az önfeladózó buzgó tevékenység, a mit Sternbergék egy negyedszázad előtt kifejtettek, az a tulajdógi vitt lelkiismeretes, szolid kiszolgálás, a melyben vásárló feleiket mindig részesítették, hálaa birják az ő vévőközönségük óriási tömegét, amely örömmel látja, mint virágzik, fejlődik napról-napra az országzerte pártatlan ipartelepük. A Sternberg-cég legutóbbi vállalkozása Osbudavarában felülmúl minden eddigit. Az ezredéves kiállításán bemutatott fényes tárlatuk, melyből szerető királyunk két ízben is legmagasabb elismerésével nyilatkozott, messze mögötte marad a zeneének Osbudavarában szentelt jelmezi csarnokánál.

Az önműködő mechanikai szerkezetek nagy-szerű pompás kiállítása tárul itt a szemelő elé, midőn a pavilon közsöbét átlépte. Az első pillanatban a zenehangok csodálats, leirhatatlan káosza között azt sem tudja, merre nézzen, hova forduljon.

Az összes automata:ak melódiáit tulharsógiák elnyomják azok a tömörebb, erősebb hangok, a melyek a zongorához hasonlítanak. Persze, hogy zongora-hangok. Micsoda tolongás amaz egyszerű, fekete szongora körül, mintha ez az óriási néptömeg, amely ezt a hangszert körülserlegli, még sohasem hallott volna zongoráznai.

Ugy van, sohasem hallott. Így legalább nem. Hisz ez a világ nyolcadik csodája. Szinte hihetetlen. Álomnak tűnik fel az egész. Pedig ez nem álom, ez tiszta valóság. Egy zongora, amelyhez senki egy ujjal sem nyúl, magától játssza el a legmegragadóbb zeneszámokat.

Micsoda láthatatlan erő érinte ezeket a billentyűket? Egyszerű rá a felelet. A mi manapság minderre képes: a villanyosság. Igen, nyájas olvasó, ha ez lehetetlennek tűnik fel előtted, menj és győződj meg önmagad, hogy nincs boszorkányság a dologban és hogy a „villanyos zongora” a korzák legnagyobb csodája.

E csodahangszer közvetlen szomszédságában egy emeletnyi magasságu faalkotmány húzza meg magát. A felirás szerint ez is önműködő hangszer. A házikó letetejében egy egyszerű sváb banda áll nótára-rágyújtani készen. És a pápasemes figurák olyan tüzel-lekesedéssel kezelik hangszereiket, mintha mindegyikbe külön-külön élet volna lehelve. A különös koncert alatt még egy kéményespró és a ház harcias indulatu urnője, „Katinéni” szerkeszt derült perceket a közönségnek a háztetőn.

A pavillon legérdekesebb látványossága közé tartozik az élő automata, vagy a „Bűvös virág”. Sajátságos félelmetesség szállja meg a szemelőt, midőn a csarnok emes elfüggönyözött kabinet-jébe lép. A villanyos lámpák egyszerre kigyuladnak, a függöny széjjelhúzdók és a siri csendben a közönség feszült figyelmét mellett fantasztikus zenekísérettel egy bimbó nyitja ki szirmait, hogy hevet adjon a bimbó közepében a a legszebb élő bimbónak, egy csodaszépű leánynak, ki autamatikus gépezet segítségével kerül a felszínre. Az illuzió tulajdonképpen a bimbó szarában nyilvánul.

Csodás számú halás közönséget mondhat magának a „Szinbáz automata”. Egy igénytelen nagyságu, de gyönyörűen faragott szekrény ez, a melynek üvegfaia mellől igen érdekes látvány kínálkozik megtekintésre: a ballett. Színes villamfény mellett gyönyörködhetik itt is a közönség egy élvezetes számban. A tükrök beláthatatlan tömegű sokszorosítják a szinbáz balletkarát, amely igazi virtuozitással lejt el a műsoron levő számot a zene ütemei szerint.

A csarnok óriási vouzerejét képezi még Ben Aly Bey. Van-e, ki e nevet nem ismeri? Alig hisszük. Az utánozhatlan nagy bővész, ki az egész világot elragadta hajmresztő csodáival, Sternbergék kosztján el most, az automataba jutott. Azokat a hihetetlennek tetsző csodákat, amelyeket a mester a világ legnagyobb deszkáin varázsolt elő, ezuttal e szekrény négy keskeny falai közt ismétli meg varázsbotja segítségével. Előadása végét megható apóhéozis jelzi. A háttérben két oldalról a királyi pár arcképe jelenik meg a nehezett színeinek világításá mellett, mi alatt a zene egy hazafias indulóval zárja be a látványos előadást.

Az ifju generációnak egyik legnépszerűbb és legkedveltebb alakja a „fűtűlős”. A „fűtűlős” — kérem — nem más, mint féltett szülői kincs, egy iskolás fiu. Bizonyára azért tartják üveg-szekrény alatt. A fiatal ur azonban különös dolgokat enged meg magának. Többek között például egy röviden szövegezett hirdetés után arra vállalkozik, hogy ő egy csekély pénzdarabért elfűtűli a gavalér adakozó nótáját. Hogy tul-sokat igér, annyi bizonyos, mert a gondolatolvasást — úgy hiszem — még sem lehet öle követelni, de hogy művésziessen fűtűl, azt meg kell adnunk neki.

A sport- és tornakedvelőket talán közelebb-ről fogja érdekelni a két clown. Ezeknek se mindennapi a produkciójuk. Rendkívül gimnasztikai ügyességgel kel rendelkeznie annak az élő cirkusz bohócoknak, hogy mutatványaiban a két viaszfigurát utolérje.

A maga nemében pártatlan a zenekar-automata. Egy pianino terjedelmű szekrény ez, mely egyesíti magában egy teljes orchester minden hangszereit. E hangszert is villanyáram hozza működésbe — a közönségnek pedig ritka mű-élvezetben van része, amidőn ezt a láthatatlan zenekart végighallgatja.

Az apró gyerekek valóságos bucsujáróhelye a majom szinbáz. Egy élethagyású tíz év körüli olasz fiu mutatja be a fiatal társainak. De milyen szerény — csak két krajcárt kér a mulatságrt. A cukorra szánt rézkrajcárok csak úgy özönle- nek a gyermek-publikum zsebeiből a vándorfiu kottás tarisznyájába, aki fényes világítás mel- lett táncoltatja meg a szoknyaiba bujtatott majmait.

Ritka természeti gyönyörűségekből sem szenvedünk hiányt. Hallhatjuk a madarak kedves csicsérgését, fűbomlásó édes danáját. Olyan természetnek hallatszik mindez. Ugy tűnik föl előttünk, mintha a természet igazi mezőjén jutnánk füleinkhez, ezek a csicsérgő madárhangok. Az ezeryi villamos-láng, a mi oly vakítóan ragyog körülötünk, mintha megannyi égitest lenne.

A puha selyempamlag, a melybe a kimerültség-dőnlőt, az úde zöld pázsitot varázsolja Csak azután ébredünk a valóra, a mely ezuttal tán még sem oly rideg, mint csodás. Álunkhoz mesteri kezek adták a tárgyat. Ahová csak tekintetünk tapad, mindenhol mesteri alkotásokat látunk s ezek a zenehangok, a melyek füleinkbe hatolnak, szintén csak az ember alkotó erejére valianak, a mely immár a természettel veszi föl a versenyt. Hja, ez a kor vívmánya. Ezek azok az ugynevezett századvegi csodák.

Révész Lajos.

Szerkesztői Híretek.

0-k. Loténya. Kérjük.
A. Lendva. Hosszok. Kérjük a folytatását.
Kis diák. Az ily dolgokat necc helye a lapokban, hanem majd annak idején hozzászólunk mi is az ügybe.
Szeke leány. Elküldjük még ma.
K. K. Légrád. Szivesen vesszük tudósításait.

VASUTI MENETREND.

Kérvény 1898. május 1-től.

KANIZSA ÁLLOMÁS.

Irány	Indulás				Erkezés			
	vonat	óra	perc	idő	vonat	óra	perc	idő
Pécsfelé	sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	32	regg.
	sz. v.	2	35	d. u.	sz. v.	12	09	d. u.
	gy. v.	12	17	este	sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	7	33	este	v. v.	7	59	regg.
Szombh. Bécs-Zala-Eg.	sz. v.	6	05	regg.	sz. v.	11	01	este
	gy. v.	12	20	d. u.	sz. v.	3	42	regg.
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
	sz. v.	2	05	d. u.	sz. v.	1	35	d. u.
Budapest	gy. v.	5	47	regg.	sz. v.	3	52	regg.
	v. v.	9	30	regg.	sz. v.	1	40	d. u.
	sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	50	éjjel
	sz. v.	12	15	éjjel	gy. v.	12	17	éjjel
B.-Szt.-Gy.	gy. v.	5	03	d. u.	gy. v.	11	35	d. e.
	sz. v.	8	—	regg.	sz. v.	8	—	regg.
Barcs Gyékény	sz. v.	4	57	regg.	sz. v.	1	29	d. u.
	sz. v.	2	25	d. u.	sz. v.	11	41	éjjel
	sz. v.	7	25	este	sz. v.	11	14	regg.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Phönix-Kenőcs

A stuttgarti közegészségügyi és betegápolási kiállításán 1890-ben érdemet nyert, orrosi véleményezés és a közönség levelek ezrei szerint kitűnőnek elismerte. Az egyedül létező, kipróbált és ártalmatlan szer, sürű és gazdag hajnöves előmozdítására hűgyeknél és uraknál, a haj kihullása és a korpa képződés megállítására; egészen fiatal emberekkel erőteljesen bajuszt létesít. — Jótállás az eredmény- és ártalmatlanságrt. Tégely 80 kr., postán küldve vagy utánvétellel 90 kr. **K. Hoppe** Wiem. I. Wipplingerstrasse 14.

165-26

Richter-tele Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Eszen hírneves háziázer ellentállt az idő megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megpróbáltatásnak, több százféle betegségnek alkalmazzák. Készítenek, csészák, tagazagatásnak és megpróbáltatásnak és orrosok által bedörögölésekre is mindig gyakraiban rendelkeztek. A régi Horgony-Pain-Expeller, gyakra Horgony-Liniment sinevés alatt, nem titkos szer, hanem igazi egyszerű kész-szer, melynek egy hártársításban sem kellene hiányosni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban kizárólag van; főskár: **Török-József** gyógyszerésznel Budapesten. Beviselés alkalmával igen óvatosan legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter cégjelzésével nékél: mint nem valódi utasítsa vissza. **RICHTER F. Á. és társai, az. és-tár. utasítást, BUDAPEST.**

Jubileum kiállítás Bécs 1898.

SINGER-pavillon a ROTUNDEBAN.

Van szerencsénk a n. é. közönséget a Rotundában levő kiállításunkra meghívni. Ezen kiállításunk a legújabb szerkezetű varrógépeket tartalmazza családi és ipari célokra, minden iparhoz különleges gépek. Minden gép működésben lesz bemutatva; dus, gyűjtemény műhímezés, felrakott és áttört munkákban.

- A Singer Varrógépek mintaszerűek kivitelben és szerkezetükben.
- A Singer Varrógépek nélkülözhetetlenek a családban és iparban.
- A Singer Varrógépek a gyártás-terén a legelterjedtebbek.
- A Singer Varrógépek felülmúlhatatlanok tartósságában és munkaképességében.
- A Singer Varrógépek a műhímezéshez a legalkalmasabbak.

Díjtalan oktatás a műhímezésben.

A Singer társaság több mint 400 fajta gépet készít minden ipar részére és csak saját fizeteiben kaphatók.

The Singer Manufacturing Co. részvénytársaság
(ezelőtt Neidlinger G.)

Nagy-Kanizsa: Deák Ferenc-utca 460. sz.

Pályázati hirdetés.

A „Mezőgazdasági takarékszövetkezet és hitelbank r. t.-nél Szombathelyen f. é. augusztus hó 1-ére való belépésre alkalmazást nyerne:

Raktárnok tárház részére 1000 forint évi fizetéssel; megkivántatik: a magyar s német nyelvnek szóban és írásban, továbbá a gabona szakmának ismerete; tárházi kezelésben jártások előnyben részesülnek.

Irodatiszt 800 frt évi fizetéssel. Megkivántatik: kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítvány, a magyar s német nyelvnek szóban s írásban, valamint a kettős könyvvitel ismerete, különös súly helyeztetik a német levelezésben való jártasságra; kik gabonaüzletben már működtek előnyben részesülnek.

Pályázatok — a kellő okmány másolatokkal felszerelve — f. é. június hó 15-ig nyújtandók be.

Tüdőbetegségek

(chronikus katarrhusok és tüdőszorvadás)

gyógyíthatók

e kitűnő hatású és teljesen ártalmatlan

„Glandulēn” használata által.

Glandulēn a legjobb már bármilyen nemű tüdőbetegségeknek. Bimulatos sikerrel rigóbb és előreláthatóbb tüdőbetegségeknek; bizonyítottan gyógyult betegek is híressé orvosok által.

Glandulēn a legbiztosabb lemezt szar, minék segítségével a természet s tovább gyógyítja a tüdőbetegségeket. — A szervezet Glandulēn kisajátítva megbetegedik. Glandulēn emellett használata fokozza a természetes gyógyulást.

Glandulēn nem mesterségesen előállított vegyi szar, melyeknek többnyire sem kiváló hatásúak mellékhatással vannak, teljesen ártalmatlan, károsan használható is.

Glandulēn előállítják Dr. Hoffmann utóda által Moirane (1/8) vegyi gyárában egészen tisztán a természetből. Tablettákban, kellenes és alkalmas szar bevétele. Minden egyes tablettát tartalmaz 0.25 Glandulēn-ek megközelítőleg 0.06 becsültett mirigyanyagot és 0.20 lejárító lejárókat.

Glandulēn Horthyilleg véde és szabaddalazva van, utazatokról óvakodjék. — Változtalan alakban minden gyógyanyagot tartalmazó Glandulēn kapható minden gyógyszerárban: 1 éveg 2 frt 75 kr. (100 db.) és 1 frt 50 kr. (50 db.) — On, hol sem kapható, forduljon a Hektárikhoz:

Diana gyógyszerár,

BUDAPEST, Károly-körút 5-ik szám,

honnan kívánatra terjedelmes ismeret és használható utasítás orvosoknak, valamint betegeknek bérmentve küldetnek

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági gépgyárosok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legújabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzszelvények készítenek, azaz 12 lóerőig, valamint kocsis- és lovas- gépek, hordozható, szállításra alkalmas, kocsis- és lovas- gépek, szelvények.

Legjobb sorvatógépek, borotvák, ésszakavágók, réparvágók, kukorica- morzsolók, daráló, érd-malmok, egy- tenes szelvények, kő- és hártya- szelvények és minden egyéb gazdasági gépek.

Részletes árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

Igen alkalmas az utazásokra. — Kévid használható után nélkülözhetetlen.

Egészségügyi hatóságoktól megvizsgálva.

(Bizonyítvány kelt Bécsben, 1887. jul. 8-án)

Kalodont ja

legjobb és legolcsóbb

Fogtisztító-szer

A száj kiöblítése csupán fog vagy szájvízzel nem elegendő a fogak tisztítására. Ehhez felette szükséges valamiféle fogtisztító-szer használata.

Mindenütt kapható.

Lampionok

mindenféle

kerti diszítések,

meghívók

mulatságokra

legjutányosabban kaphatók

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — 12.)

Félévre 6 korona (3 frt — 6.)

Negyedévre 3 korona (1 frt 80 kr.)

Nyitótár pótlására 10 krajcár.

Előfizetők, valamint a hirdetőtársaságunknak Fischek Pálffy könyvkereskedésbe intézkednek.

Bérmunkások leveleit csak ismert kassza fogadjuk el.

Egyes szám ára 10 krajcár.

Szerkesztőség:
Városház-épület, Fischek Pálffy könyvkereskedésbe.

A szerkesztővel ártalmatlan írásokat lehet küldeni d. n. 4—5 óra közt.

Idő intézkedő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület, Fischek Pálffy könyvkereskedésbe.

Nagy-Kanizsa, 1898.

Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Vasárnap, június 12.

Az új iparpolitika.

Mindenki megelégedéssel veheti tudomásul a kereskedelemügyi miniszternek az iparpolitika újjászervezése tárgyában hozott határozatát, illetve intézkedését.

Az újjászervezés célja az, hogy a magyar iparfejlesztési akció alaposan kidolgozott rendszerbe legyen foglalva, s egyszersmind mindazok az intézmények létesítsenek, melyek iparunk további fejlődésében a közigazgatási felügyeletet s ellenőrzést, valamint a munkásvédelem feladatait teljesítik.

Az újjászervezés legelső cselekedete az iparfelügyelet decentralizálása lesz és pedig olyképpen, hogy az iparfelügyelőket — ki jelenleg a kereskedelemügyi minisztériumban hivataloskodnak — állandóan kirendelik a vidékre s minden kamarai székhelyen iparfelügyelővégeket létesítsenek.

Az erre irányuló intézkedések folyamatban vannak.

Eminens szükséglet és rendkívül fontos feladatot töltenek be tehát az előkészületben levő intézkedések s méltán tekintethők korszakosoknak e téren.

Mert a magyar ipari közigazgatás jelenlegi formái immár szűkek és elavultak, ugyanarra, hogy már-már akadályul szolgálnak egyes iparágak fejlődésének.

Ha pedig elakarjuk háritani a gátakat arról az utról, a mely iparunk nagyrafejlődéséhez vezet, akkor épenséggel elmaradhatlan az újjászervezés.

Két főirány az, a mely a fentebbiekben körvonalozott újjászervezés részleteiből kiemelkedik. Az egyik az iparfelügyelet decentralizálása, a másik pedig a munkásvédelem érvényesítése.

Az iparfelügyelőség nálunk rendkívül jelentőségű intézmény, mert az állami közigazgatás hiányában pótolja azt az adminisztratív közeget, melynek feladata a helyszíni szemle, megfigyelés, utmutatás és ellenőrzés.

Ez a munka, a maga specialis jellege és szakképzettségre valló igénye miatt, nem bízható a helyi hatóságokra s ez szolgált okul is arra, hogy az állam külön iparfelügyeletet létesített.

Az intézmény lelkiismeretesen, buzgalommal, érdemesen töltötte be hivatását s megtett mindent, ami tőle telhetett.

Ámde a helyszíni való távoltság és a személyzeti szervezőkészség lehetetlenné tette a fontos feladatok betöltését s így jött létre a mai állapot, mely szerint százakra

menő ipártelep van az országban, minden ellenőrzés, felügyelet, munkarend s a többi nélkül.

Az iparfelügyelők a minisztériumban dolgoznak s a kényszerűség nyomása alatt még a leggyakorlatibb jellegű intézkedéseket is csak elméletileg, a hivataloszóból teszik. Hogy aztán ily körülmények között az iparfelügyelet céljainak reális betöltése csak jámbor óhajítás marad — az igen természetes.

Az iparfelügyelet decentralizálása tehát a leghelyesebb eszköze emez állapotok orvosolásának. A kamarák egy része, a kongresszusok és szaktanácskozások már régen hangzották ezt a kívánalmat s feltétlenül helyeselhetők, hogy a miniszter ezt most megvalósítani készül.

Ezentúl tehát minden kamarai székhelyen tehát az összes, vidéki gazdasági központokon, lesz iparfelügyelő, a ki a maga kerületének ipártelepeit személyesen ismeri, közvetlenül ellenőrzi s egyáltalában folytonos érintkezésben van az illető vidék ipari fejlődésének és szükségleteinek nyilvánulásaival.

Ilyenformán olyan közel jut az ipari közigazgatás az ipari élethez, hogy mindenképpen csak hasznos eredményeket várhatunk közös tevékenységüktől.

A decentralizációval egyidejűleg szaporítani fogják az iparfelügyelők számát is és a minisztériumban központi vezetést rendelnek fölülük, a mi a decentralizáció mellett is biztosítja a az országos általános szempontok egyöntetű érvényesülését.

Az újjászervező-akció másik kiemelkedő pontja a munkásvédelem ügyére vonatkozik.

Lépést tartva a társadalmi viszonyok fejlődésével s kiváltképpen azokkal az intézményekkel, melyeket a nyugoteurópai civilizáció a munkásosztály jogos érdekeinek kielégítése végett megteremtett, a kereskedelemügyi miniszter fokozottabb mérvben akar gondoskodni az ipari munkások sorsáról, jólétéről, védelméről.

A humanizmus e téren nagyon sok szép cselekedetre ad alkalmat. Egész hosszú sorozata van ama módoknak, és eszközöknek, melyek a munkaadó és a munkás közötti jó viszony fentartásán és megerősítésén közreműködnek.

A modern intézményeknek és berendezéseknek a sokfélesége áll előttünk mintaképpen s ezeket annál határozottabban kell követnünk, a munkásvédelem ügye szoros kapcsolatban van a társadalmi békével. S

éppen a fejlődésközben levő ipari viszonyok természeté az, hogy a munkásvédelem ügyét csekélyebb figyelemben részesítik. Ami tehát a miniszter e téren határozni fog alap építménye, bázisa lesz a jövő állapotoknak.

A miniszter munkásvédelmi programja még nem nyilvános. De bizvást hisszük, hogy régen vajdó iparpolitikánk újjászervezését illetőleg a praktikus és üdvös intézkedéseknek bőséges tárházát foglalja majd magában a kiadandó program.

Hiszük és el is várjuk.

Lepsényi.

A végtelen idő rohanó, nehéz kerekeli darabokra szakgatnak pártokat, kik nemes felhevülésben nagy, magasztos célokért küzdöttek, de a kik szembe kerültek koruk elmentéses áramlataival, mely zúgva söpörte el még emléköket is. Nagy férfiak, óriások buktak el, nevéket mélyen befedi a rövid emlékezés szétcafrangolt fátyola, jeltelen a sír, besüppedt a temetőben az a kicsi kis domborulat, ott a többi hasonlóan korhadó rövid keresztja mellett. Nincs, ki fentartaná emléköket, a történet lapjai számúzik őket, mert kimagasló nagyságukban kicsinyek voltak mégis erre a méltósággra.

Az őket megillető helyre a kitorólhetetlen szegényfoltok emlékeit véssék fel, hogy századok múltán is undort keltsenek mindazokban, kiknek szemük e lapra téved.

Lepsényi!

Minő érdemei vannak ennek a névnek, hogy kénytelen lesz még sok időn vele foglalkozni egy nemzet. Mi emeli őt ki a tömegből; tán korszakotkozó nagy, nemes cselekedetek fűződnek hozzá? Mi volt? Nagy hazafi? Előkelő politikus? Egyházfeljedelem? kik a vallástürelmesség fehér zászlóját emelte magasra zavaros időben Semmi. Minden elképzelhetőnél kisebb, kevesebb, de voltak bűnei, ocsmány, szennyes vétki. Hiéna körmei rejtözve belenyultak egy sirba, melyet egy nagy nemzet hazafiasága őrzött kegyelettel. A tehetetlen halottal kelt birokra, de ez mégis legyörte, össze zúrta őt. A feipatant koporsóból, a felhányt rögök picit rejtkeiből kitört a büszkeségét őrző kegyelet, egy élő nemzetnek szent oltárához nyult mocskos kézzel a pogány, a nemzet millió karja megmozdult és hatalmasan lesújtott. Csak mikor már görcsösen ott vonaglott lenn a porban, akkor látta, hogy féreg volt, melyet kézzel illetve szinte vétek....

Lepsényi!

Egy megtévesztett kerületnek képviselője, örökös fekete foltja a magyar törvényhozásnak, a melytől most saját kerülete ügyekézik menekülni és ügyekézik megmenteni a Házat.

Az undok lélek-kuferkodás annak idején

eredményrel járt vármegyénkben. Az intéző elvesszett a korcsmákban kitűdülő borsgőzök, fojtó párák förtelmes zivajában. Zsoltosmát zengtek ott, a papilótényt tömjénillat helyett pálinkabűz érte. A jövő élet ödvét kínálta egy voksért. A megkábult, részeg egy a baromság lejtőjére vonzolta a szegény népet. Nem az ő bűnük, még csak hibájuk sem. Elszállt a mámor és elődnek Letenye ébredt. Józanságra keletette egy ökölcsapás, saját képviselője sújtott feléje. A *Zelenyék-Zimándy* banda harmadik megvetett alakja rázza fel álmokorságából. Rég megfogamzott már az elégedetlenség, míg végre nyílt felháborodás érlelődött.

Pünkösöd hétfőn ítélt a letenyei választókerület, és oly nagy horderejű ítéletet kérnek a képviselőháztól, milyen magyart képviselőt még eddig nem sújtott, de olyan képviselő sem akadt eddig, a ki *Lepsényihez* hasonló ocsmány tettel állította volna magát az általános felháborodás itélőszéké elé.

A letenyei kerület *nyolcszáznegyvenhat választópolgára írta alá azt a kérvényt*, melyet tegnap terjesztettek fel a képviselőházhoz, a melyben *Lepsényi Miklós*, a letenyei kerület képviselőjének a hazafiatlan gyalázkodás és egyéb viselt dolgai miatt szigorú ítéletet fejezi ki és a képviselőháztól való kizárását kéri.

Lepsényi kizárását ezzel nem érik el a letenyeiek, de ez oly tiltakozása a kerületnek pártkülönbség nélkül, mely meghazudtolja a néppárti organumának azon feltevését, mintha kerület zöme *Lepsényivel* szolidaritásban állana,

Nyolcszázharminchat!

Három negyed része a választópolgárságnak, melynek nagyobb része a néppárti választókból került ki.

Vármegyénk félrevezetett polgársága ime ébred már, habár a tespedésből a nemzeti kegyeletet mélyen sértő gyalázatot rázza fel, mely maga alá temette egyúttal az álmokorságnak, ennek a nehéz betegségnek terjesztőit.

A letenyeieknek a képviselőházhöz intézett kérvényét itt adjuk egész terjedelmében:

Mélyen tisztelt Képviselőház!

A letenyei választókerület ez idő szerint országgyűlési képviselőjének, *Lepsényi Miklós* urnak egyenlőleg lejárta a bizonyos ügyekben tanácsot megadására a kerület választóközönsége előtt, — mely képviselőjében nemcsak hazafias erények foglalatját szereti láthatni, hanem a társadalmi és egyéni korrektség szempontjából is a legzordabb kivánalmakai van jogosítva vele szemben felállítani, élénk nyugtalanságot, visszataszítást kellett hagyni.

Ezen elégedetlenség, mely eleintén szörvénnyos jelekben nyilvánult s azóta bizonyos biztosságot hozta a lelede látványát a kínos esetekre, csak hogy országos közudomásra ne jusson a képviselőt ur gyászos hírbédítége, hanyos és egyre erősödő kifejezése jutott akkor, midőn *Lepsényi Miklós* képviselőnk a „*Veszprémi Püszgelen Hírlapnak*” élense s egyéni és politikai becsületességé ellen intézett hallatlan támadását saó és elégtétel nélkül hagyta.

Ezen hírlap, 1898. évi december hó 5-én megjelent 59. számában *Lepsényi Miklós* képviselőnk emlékeztet meg, reá vonatkozólag ilyen kifejezésekkel él:

„*Morgenstern* Adóll, a letenyei sarkterek negyvenöt évesénél, örök éz lemoshatatlán gyalázására a ... magyar népnek, parlamentben áll, mint a letenyei kerület országgyűlési képviselője!

„*Tehát voltaképp Morgenstern* Adóllnak hívják azt a jelen szót, aki a letenyei mező szegény

gyeny hajlékából a barát klastrom falai közé vonult s a pozsonyi franciskánusok zárdájából röptette ki első íreit amaz alacsony és aljas iránymányoknak, melynek „*Magyar Néplap*” cím alatt hagyban hozzájárult ahhoz, hogy a szegény tudatlan nép horvára kerüljön azon aljas szédelőknök, akik a gyilkokdés önkével igyekeztek lángra lobbantani a felekezetek között való békes egyetértésnek gyulékony szalmával fódott tempomat.”

„*Felemelkedett az erkölcsi undokságnak szédületesen magas ormára*” „*aljasabb a Bakonyi rablónál!*”

„*Morgenstern* Adóll, a ki ma *Lepsényi Miklós* névre hallgat, feltétlenül legocsmányabb alakja a magyar közéletnek!”

„*Aljasabb az utca srácnál!*”

„*Ex a megvetett alak!*” „*Ex a nyomorult!*” „*Ugyanaz a Morgenstern* Adóll ó, a ki mocskos kezével, mely méltatlan arra, hogy akár a bibliához, akár a törökhöz nyuljon, a magyar király szent koronájához ért hozzá s a moslékos dézsa — ezen szobtoros dalnoka leakarja onnan törni az apostoli keresztet!”

„*Ugyanezt a Morgenstern* Adóllot király-sértés miatt börtönbe zárták, a honnan diadalal tért vissza a szabad levegőre s aranygyapjas főúrnak, meg aranykeresztes főpapok selyedtek alá abba a szörnyű erkölcsi mélységbe, hogy ezt a gyalázattal tetézett individuumot, a rokonérzés meleg érzetével szoritoták keblükre!”

„*Morgenstern* Dóll, az a szédelő, a ki huszezer forint többlet koldult össze a sanyargó földnépe között a bathnapos szegéd mártíroskodás állítólagos sanyarainak enyhitésére!”

„*Piszok, szegény és gyalázot környezi ezen undorító alakot, ez a Hérosztrateusz, a ki hitet, szűlőt és istent megtagadva szegény tanulatlan parasztiok értelmi elaljasításában szerezte arra érdemet, hogy személyében letörölhetetlen mocskot tpadjon a magyar parlament történetére!*”

„*Morgenstern* Adóll azonban egy leleplezett szédelő maszlagos nadragulya, melyet kigymóllal a becsület s pocskolyba taszít a tisztesség!”

„*Izraelnek az általa csulul legyalázott izraelnek nem kell immár pirulnia ezen erkölcsi szemétkes kebelében való jelenléte miatt!*”

Ezen idézésekből természetesen nem a hittelegységságra vonatkozó részleteket kívánjuk *Lepsényi Miklós* urral szemben vádakként felhozni, mert a vallási meggyőződés változtatását illető jogot vele szemben ép úgy tisztelőben tartjuk mi is, mint ezt mások, másokkal szemben tessük; (bár *Lepsényi* urnak szarmazását illetőleg közudomásává vált következetes igazdás-helyett tisztelőtreméltobbnak tartanók annak nyílt bevallását). Hazánk kiemelkedő az egyéni becsület és politikai tisztességre nézve mélyen sértő azon lélelmagyarázatlan és hallatlanul erős kifejezéseket, melyeket számonkérés nélkül hagyott, főleg egy ország képviselő részéről, aki a nemzet legnagyobbjából testületének tagja, — a mi igen szörnyű feltelegység szerint szinte a képtelenséggel határosnak tönk fel.

Éz *Lepsényi Miklós* országgyűlési képviselő ur, s bántalmakért magának semmi néven nevezendő elégtételt nem vett, sőt csak nem is keresett!

Fokozódott a megütközés ellene, — sőt már a legerősebb kritika nyilvánulásaiban is jelentkezett — akkor, midőn a *Lepsényi* ur „*Magyar Néplap*”-jában *Zarándy Gáspár* foglalt szerzősége mellől megjelent új-gyűjtké miatt a budapesti esküdtörek előtt 1897. évben lefolyt sájtóper tárgyalása alkalmával a bizonyító eljárás alatt *Lepsényi Miklós* ur ellen a bűnpártolás tényállítása in optima forma kiplattant s azért óly mélyen elszomorító peillengere került, hogy tanu minőségében teti vallomása oly annyira nélkülözle a hitelérdelemző attributumait, hogy a bíróság *Lepsényi Miklós* urat, dacára, hogy felszemlélt pap és országgyűlési képviselő, — az eskütételtől eltiltandónak találta!

De az arcpírásnak és szegénynek érte, mely képviselőjének viselt dolgaiból kerületükre szétáradt — még akkor sem volt teljes; a gyalázati elybe mos lett meg csodulitig, midőn nyilvánvalóvá lett, hogy a nemzetnek egyik legnagyobb, legnemesebb s legistább történelmi alakjának *Kossuth Lajosnak* emléke ellen leleplezett indított *Zimándy-Zelenyék*-és e gyalázóhoz *Lepsényi Miklós* is nyíltan hozzájárult az által,

hogy az említett szédőség által kibocsájtott hírhedi szennyírattak lapja után a magyar nép közt való ingyen terjesztésére ajánkozott.

A *Lepsényi Miklós* ellen s kerületben régóta megfogamzott elégedetlenség nyílt felháborodásá érlelődött, s egyhangú kijelentésekben tört magának azt azon jogos kívánás, hogy a képviselő urnak ezen botrányos, az egész ország közvéleménye által pártkülönbség nélkül hazafiatlannak és ép ezért törhetetlennek felismert viselkedésével szemben a kerület elítélő lefogása alkotmányos uton is kifejezést nyerjen, nehogy ennek elfutlázása esetén az ország közvéleménye előtt azon nézet foglaljon tért, mintha a *Zimándy-Zelenyék-Lepsényi*-féle hármas szédőség megvetendő, hazaáruló tendenciája a kerületben is hivatkkal bírna, s nehogy hallgatásunk esetén a magáról megelégedkezett képviselőkre hajított kö, ránk is visszazessék.

Mi azonban, dacára, hogy *Lepsényi Miklós* ur viselt dolgai révén mint az ő választókerülete legközvetlenebbül vagyunk érdekelve s legerősebben sértve; nem oly alakban s módon akarunk képviselőnk botrányai fölött érzett jogos felháborodásunknak kifejezést adni, mely a társadalmi illem s törvényesség tilalmak szempontjából kifogás alá eshetnék, — hanem szigoruan alkotmányos formában akarjuk úgy az egész országnak mint magának *Lepsényi* urnak értesése adni, hogy őt a képviselői állásra, s kerületünk további képviselőre méltatlannak s érdemtelenségnek tartjuk, s ugyanezt oda fogunk törekédni, hogy *Lepsényi Miklós* ur a nemzet becsülete s a társadalmi tisztesség nagy érdekei nevében a törvényhozásokból kizárassék, akár önkényes lemondása, — akár — ha ez nem történnék — további szereplésének lehetetlennítése utján.

Mélyen tisztelt Képviselőház!

Magyarországon, szeréves lennállásának ideje alatt mindenkor élénk sokszor a voltellenél is éntekbe volt a politikai pártélet; de soha egyik párt politikusaiank sem jutott eszébe, hogy az ellenfél elhunyt nagyságainak emléket a sarban hurcolják meg.

Bizonynyal meg; mert ez országban minden tisztesség és becsületes magyar előtt szent igazságnak volt ismeretes, hogy történelmi nagyság halottjaink emléke fölött a nemzet kiengesztelt kegyeletének geniusza örökös.

Sírhalmokat feltorni, csöndes kripták födelet könnyörlelen, vad kezekkel felszakgatni azért, hogy az alatt pihenőnek szent nyugodalmát megháborítsa; csak az olyan szegénynek és gyalázattal terhelt, egyéni becsületeséget magán eltörő ellen vállalkozhatik, akiben nincs kegyelet, nem lakozik emberi érzelem, — csak gyűlölet, vadság és kárhözát.

Ugyanezt a f. é. május hó 30-án kerületünk székelyén: *Letenye*, pártkülönbség nélkül megtartott választói naggyűlés ennélfogva egyhangulag meghozott határozatával mely szegényérzetét fejezte ki a fölött, hogy *Lepsényi Miklós* kell képviselőjéül bírnia, s elhatározta azt is, hogy kérvényt intéz *Magyarország országgyűlésének* képviselőházához, melyben azt kéri, hogy mondja ki a képviselőház, hogy

1.) *Lepsényi Miklós*, mint a törvényhozá tagja, ezen magasadisz állása méltatlan és

2.) hogy onné *Lepsényi Miklós* a társadalmi tisztesség és a nemzet becsülete ellen elkövetett tényei következtében végkép, vagy az őlészak tartamára kizáratik.

Kérjük pedig a határozatot vagy mindkét pontra, vagy — amennyiben a végleges kizárás a képviselőház jogkörét meghaladná, — esetleg azok eszéjre csak.

Ezen kérelemhez alulirt letenyei kerületbeli különböző országgyűlési pártokhoz tartozó választópolgárok, pártkülönbség nélkül hozzájárultunk s azt egyetemben magunkévá léve, ezennel az országgyűlés képviselőházának magas azine elé terjesztjük, a kérjük, hogy azt a házassabályok 196. §-a értelmében érdemleges tárgyalásra kifutni kegyeskedjék, minátn s tárgyban, — tekintve, hogy *Komjáthy Béla* képviselő ur ismeretes napirend előtti felszólalásunk konkrét indítvány előterjesztése nem lett, — az ideig határozat hozva sem lett.

Tudatában vagyunk mi annak Mélyen tisztelt Képviselőház, hogy oly nagy horderejű ítéletet kerünk, a minő magyar képviselő még nem sújtott, amde indokoltá elhatározásunkat azon körülmény, hogy még olyan képviselő sem akadt

eddig (hála a magyarok nemzetőrök Istenének) aki Lepsényi Miklóshoz hasonló tétellel állította volna magát az általános felháborodás itélőszékére.

Igaz, hogy mikor Lepsényi Miklós ezt az általános felháborodást látta, az országházban bünbánólag beismerte tévedését, hibáját, de senkit sem engedte ki. És nem szabad azt engedelmeltemen gyűlöletnek tekinteni egyik részéről sem, hogy a legnagyobb erkölcsi elégtételt a tévedés, a hiba nyílt megbánását és a bocsánat kérését, olyan hidegen fogadták. Vannak bűnök, amikkel szemben az egyszerű megbánás és bocsánatkérés (éppen a Róm. kath. egyház tanítása szerint) még a jó Istennel sem elégséges; a mikre csak nagy vezek és, erős bünbűdés után nyerhető megbánás.

Ezek az égbekiáltó bűnök. — Ilyen égbekiáltó bűnöket nemcsak Isten ellen, hanem a nemzet ellen is lehet elkövetni. Ezek közé tartozik kétségtelenül a nemzet halhatatlanjai emlékének kegyeletlen megsértése.

A nemzet ellen való égbekiáltó bűnöknek ezt a fajtát még magyar képviselő nem követte el sem képviselő, sem egyébb minőségében.

Ugyanazért kérünk oly ítéletet, amelyen magyar képviselőt még soha nem ért.

Miután mi legalázatosabb kérelmünk előterjesztésével ama komoly, hazafias kötelességünknek váltunk megfelelni, hogy a kerületünket ért szegényt legigazabb szívbéli meggyőződésünk szerint letörölni igyekezzünk: ama imádság szerű óhajással járjuk le ezen hódolati eljes folyamódásunkat: vajh ne engedje jószágos Istenünk, hogy más olyan fájdalmas eset merüljön fel a nemzet életében, mely a miekhez hasonló eljárásra kényszerítse az imádott hazát hű fiait!

Mely hódolatunk kifejezése mellett maradván

Magyarország Országgyűlési Képviselőházának

Letenyén, 1898. június hó.

legalázatosabb szolgálai:
következik:

846 aláírás

H I R E K.

— **Urnapija.** A templom ajtaja megnyílik, a harangok szólnak, elindul a körmenet. Elöl fesszen lépkedő bakák, zóld ággal díszített csokóval, a zenekar, a fehérruhás leányok virágokat szórva s a baldachin alatt a papságtól körvesze az oltári szentséget körülhordozó pap fényes egyházi pompával, utána hosszú sorban az egyenruhás egyesületek. A menet megáll a zóld galyakkal, virágokkal díszített oltár előtt, s az utca esernyi népe áhitattal állja körül az oltárt. A szertartásból a szél csak pár hangot juttat el a kalonai sorfalon kívül állók feléig. — Majd eldördül a sortűz, s a menet a templomi zóldal alatt lassan tovább halad. — Így volt ez minden évben Urnapkor. Most is elszédtek az emberek a tavasz illatos díszét: a szines szép virágokat a zóld galyakat, hogy oltárvédő sátrakat építsenek belébe, vagy hogy az utakra hintsek, merre az Úr testével a pap elhalad. De nem hullt a virág csütörtökön reggel, a csuf idő pocskéká tette az utca képét ezen a szép ünnepnapon és így a külső fény, az utcai pompa: a körmenet elmaradt.

— **Eljegyzés.** Dobrin Richárd eljegyezte Spitzer Jankó, Spitzer Mór kasszoki földbírtokos kedves leányát.

— **IX. ker. községkerület közgyűlése.** Zala- és Somogy megye íz. hitközségeinek képvisellete folyó hó 9-én délután tartotta meg a nagykanizsai íz. hitközség tanácsstermében közgyűlést. — A közgyűlést, melyet a képviselőtestület előjárásának lése előzött meg gelsei Gutmann Vilmos kir. tanácsos, ker. elnök nyitotta meg. Jelen voltak: az elnökön kívül, dr. Neumann Ede, Rapoch Gyula és Rothschild Samu nagykanizsai, — Bakonyi Ferenc, dr. Herzog Manó, Kunfi Adolf, és Svare Samu, kaposvári, — Schwarz Jakab, Wollák Részó dr. csáktornyai, — Hoffmann Soma keszthelyi, — Krugos Béla kapolczi, — dr. Fischer Gyula és dr. Singer Bernát tapolcai, — Lő Ignác és dr. Winkler Sándor csabrendeki, — Epstein Vilmos sümegi, — Korvin Lipót pecsai, — Dombóczy Izidor kassai, — Böhm Ignác nagybajomi, — Mész Simon és dr. Mayer Ignác marcali, — Weiss Samu és Strasser Henrik

somogyiszi, — Janker Gusztáv csurgói, — Hirsch Adolf és Meller Dávid nagyatádi, — valamint Kainer Adolf szigetvári képviselők. — Dr. Neumann Ede kerületi főjegyző felolvasta terjedelmes jelentését, a melyben mindazon eseményekről szól, amelyek az utolsó négy évben az egyetemes magyar zsidóságnak vallásos és felekezeti életére befolyással voltak, megemlékezik azon ünnepélyekről, a melyekkel a haza 1000 éves fennállását és a népszabadság 50 éves jubileumát íz. templomok és iskolák megünnepezték és áttér azután azon tevékenység nagy méltatására, a melyet a IX. községkerület a felekezeti élet minden körében, valamint kulturális és különösen tanügyi terén kifejtett. A jelentés következőképp záródik: „Felekezeti ügyeink végleges rendezése, a zsidó autonómia létesítése és oly szervezet megteremtése, melyen belül a felekezet érdekeinek szolgálatára hivatott összes tényezők erélyre jutnak és sikeres munkában bizonyíthatjuk be a felekezethez való hű ragaszkodásukat sokáig nem ké-hetnek; reméljük mire kerületünk képviselői a maihoz hasonló alkalommal ismét találkoznak, már el lesznek hártva azon akadályok, a melyek az egyetemes gyűlés egybehívását és az autonómikus szervezet megalkotását gátolják. A magyar zsidóság köztudatában a kérdés megért, isten segítségével meg is fogjuk oldani, a nehézségektől nem szabad visszariadnunk.” — A képviselet a jelentést örömdetes tudomásul vette, dr. Neumann Edenek elismerést szavazott és egyhangul elhatározta, hogy a jelentést egész terjedelmében a közgyűlés jegyzőkönyvében megőrökíti. — Ezek után a képviselet újból megalakult és az előbbi tisztikar közfelkiáltással i-mét megválasztotta és pedigen gelsei Gutmann Vilmost elnökök. Irmler Gusztávot alelnöknek, dr. Neumann Ede főjegyzőnek és Rothschild Samut pénztárnoknak; bírósági elnökül Bakonyi Ferencet, alelnökül Meller Dávidot; iskolafelügyelőket: dr. Büchler Sándor, dr. Herzog Manó, dr. Lőy Ferenc, dr. Neumann Ede, Schwarz Jakab, Svare Samu és dr. Singer Bernát választatnak meg. — Az isk. ügyesület alapszabály tervezetének kinyomatása és a kerületi képviselőkkel való közlése elhatározatott, az iskolafelügyelőről szóló j-mentés tudomásul vétetett. — A költségvetés megállapítása és több a községkerület belépésére vonatkozó kérdés élénk eszmecserében történt tárgyalása után a képviselet az országos egyetemes gyűlés egybehívásának és az autonómikus szervezet megalakulásának sürögését kimondja és erről a többi községkerülettel és az országos iródat értesíti: — A következő kerületi közgyűlés helyéül Nagy-Atád jelöltetett ki. — A közgyűlés beszarta előt felolvaslatták Somogyi Henrik kerületi titkárnak lezetét, a melyben arra kéri a képviseletet, hogy őt hajloti korára való tekintettel, az iródat teendők végzése alól felmentse. A képviselet elismerést szavaz Somogyinak 30 évi buzgó működéséért és Barta Lajos hitközségi titkár bízta meg a kerületi iródat titkár teendőivel. — Este a kasino díszteremben bankette jöttek össze a képviselők és a kanizsai hitközség előjárói.

— **Hirschler Henrik meghalt.** Nem akartunk, nem tudtunk hinni e szomorú hír valóságában; de most, midőn előttünk fekszik a család gyászjelentése, mely fájdalommal, az igaz részvét érzetével emlékezünk meg Hirschler Henrikről, kit imádásig szeretett Muraköz népe, kit tisztelt és becsült mindenki, kinek alkalma volt vele érintkezésbe jöhetni. Hirschler Henrik nevét azon körülmény, hogy tagja volt az alsódomborui Ujlaky Hirschler cégnek ismerité, fényessé, és felejthetetlené: határt nem ismerő szívjózsága, önzetlen igaz barátságá tettek. Fájó szívvel látta Muraköz népe, sajnálattal az egész vármegye midőn Hirschler Henrik néhány év előtt megvált az alsódomborui cégtől és Budapestre tette át lakását, hol mint a Beszterce-naszódi faipar részv. társaság igazgatója működött. Haláláról a társaság szintén adott ki gyászjelentést, Hirschler Henrikkel egy tetőtől-talpig derék ember szállt sirba, gyászolva és siratva szeretett övét és a barátok egész legiója által. Legyen áldott emléke.

— **A felső templom ügyében.** Városunk Róm. kath. hívei a múlt év márc. 20-án tartott nagy gyűlésükön elhatározták, hogy a városi felső templomot az adami uton gyűjtendő pénzen újja fogják építeni. — Puchinger Lajos dr. főgimn. igazgató és Mikoss Géza kir. táblai bíró most felhívat inteznek a hívekhez, amelyek tudatják, hogy ma-már akkora összeg áll rendelkezésükre, hogy elérkezettnek tartják azt az időt, hogy a felső-templom újjáépíté-ét minél előbb megkezdhessék. E célból azonban szükséges, hogy egy alapszabályilag szervezett épít-bizottságot válasszanak az ügyek vezetésére. E választás csakis a hívek egyetemének hozzájárulásával történhetik meg azért is ök. mint a gyűjtő-bizottság elnökei ezezen egy nagy gyűlésre hívják össze városunk katolikusait, hogy ott ez ügyben határozat hozassák. — E nagy-gyűlésnek mely ma délután 4 órakor tartatik a városban nagytermében, feladata lesz egy nagyobb és egy kisebb építő-bizottság alakítása. Továbbá ugyanekkor történik az eddigi gyűjtés eredményéről való leszámolás és az eddigi történetéről szóló jelentés. Kérnek azért minden Róm. katkoi-us hívt, hogy e nagy-gyűlésen. melyen részt vehet minden 20 évesnél idősebb katolikus hívt meg-megjelenjen. Egyesült erővel hamarabb elérhető a szent cél, hogy a mai roskadozó templom helyén mihamarabb egy díszes épület hirdesse Isten dicsőségét és városunk közönségének áldozatra való készségét.

— **Tejzöveket Nagy-Kanizsán.** Ezen üdvös eszme, melytől oly sok jót várunk a közelműzés terén, kezd tetet ölteni. Csütörtökön l. hó 9-én délután a városban nagytermében az érdekeltség értekezletet tartott, melyen vidékünk legtekintélyesebb nagybirtokosain és bérloin kívül számos kisbirtokos is vett részt. Ott voltak továbbá: Nagy Vince, orsz. tejjgazdasági felügyelő, (Budapestről), Brauner Károly tejjgazdasági tanácsadó (Budapestről), Ceglédi Tivadar tejjgazdasági szaktanár (Kaposvárról), Bolgár Jenő tanítói képezési tanár (Csurgóról), továbbá Nagy Kanizsa város tanácsa képviselőiben Vécsey Zsigmond polgármester. Az értekezlet Koller István nagybirtokost kérte fel az elnökségre, ki is ezen minőségben üdvözölte a vendégeket és a megjelent érdekeltséget, a továbbibn pedig felkérte Nagy Vince tejjgazdasági felügyelőt a szőnyegen levő ügy ismertetésére. A tejjgazdasági felügyelő nagy-szabású beszédben szívesen tett eleget az elnök felkérésének, és népszerű előadásával az összes jelenlevők figyelmét lekötötte. — Az előadást követő élejek lezállapulta után a tárgyhöz szó-lottak: Koller István, Vécsey Zsigmond, Ebespanger Ernő, Ceglédi Tivadar, Baranyai Odón. Az értekezlet ezután határozatilag kimondta, hogy Nagy-Kanizsán tejzöveketel létesít első sorban azon célból, hogy a város közönsége mindenkor jó és egészséges tejjel és tejtermékek legyen el-látható, ma-odszorban, hogy a fogyasztásra nem kerülő tejjeltelez kellőleg értékesítve, vaj-vagy sajt formában kerüljön városunk és más vidéki városok piacára. A szükséges munkálatokat az értekezlet egy nagyobb bizottságra bízta, melynek tagjai: Vécsey Zsigmond, Viasz Ferenc, Koller István, Somogyi Gyula, Ebespanger Ernő, Linzer Béla, Löwenstein Emil, Baranyai Odón, Muszer János, Stern Sándor, Sebestény József, dr. Václavský József, if. Hegedűs László, Gadi György, Kranic József és Plander György.

— **Eszély Széchenyi Odón basnájai.** Széchenyi Odón gróf basa, altábornagy, a török szultán főhadsegőde, június 4-én a Konstantinápolyban időz magyarok tisztelére fényes estélyt adott, a melyen megjelentek között Nagy-Kanizsáról Öllap Mór dr. ügyvéd és Stolzer Henrik dr. orvos is ott voltak.

— **Mátossal temetés.** A szerencsétlen véget ért Burger Adolf 48. eszredbeli tizedes temetésén csütörtökön délután szokottan nagy közönség volt jelen. Mely részvétet tanusítottak a városbanl voltjott testvérek és a temetésen meg nem jelenlő agg szülők nagy fájdalomában. Kinosz felhíntést keltett, hogy Neumann Ede dr. törökbi nem jelent meg a temetésen, és ez sok terde magyarazatra adott okot. — A legbiztosabb forrásból vesszük, hogy Neumann Ede dr. törökbi első sorban intézkedett a temetés lefolyásának idejéről. Szerdán a palájtört főhadnagy kérdésre kijelentette, hogy a halottat a szokásos szertartással ó eltemeti csütörtökön d. u. hat órakor, ideje nem enged előbb, mert ugyanezen a délután tartották az íz. hitközségi kerületek köz-

gyűlésüket, a melynek ő főjegyzője. Hogy a temetés meg nem jelenhetett, ennek nem ő az oka. A gyűlés este 8 óráig tartott és ezen az idő lejárta előtt elviharzott az eső. — Bajtársai és fölöttes tisztjei szép koszorút belyettek az ügyilkos koporsójára. A gyászokait egy szakasz kísérte teljes díszben.

— Jé tanácsok. Egy agyongyőzött szerkesztő, kinek igen sok ügyes-bajos dolga lehetett már az olvashatatlannal kezintéssel, a következő tanácsokkal szolgált költségtakarításnak és levelezésnek: „Mindaddig míg mással írhat, olvadjék írásra tollat és tintát használni; mert az írás így könnyen olvasható lenne, s nem eléggé vonná magára a szerkesztő és a szedő figyelmét. Ha a véletlen mégis kényszeríti, hogy tollat és tintát használjon, hát akkor messziről kerülje a fordításnál az íratópapír használatát, az már régen ki ment a divatból. Ha valami malacot csinál, úgy ezt nyelvvel lehet legalkalmasabban elváltítani. Ez által ugyanis nagyobb térre s egyenletesebben terjed ki. Értelmes szedő egész boldogságát találja abban, ha ezáltal legalább husz sor olvashatatlanná lesz; és ő azokon fejté törheti. Magunk is láttuk, hogy ilyenkor óráhosszat tanakodtak rajta és káromkodtak, mint a kocsisok, ami a jó kedvnek csatlakozó jele. Pontozást soha ne használjon. Magunknak pokoli örömeink teltek abban, ha ki kell találni, hogy őn mit akar vo-taképen mondani. A mondat elején nagy kezdőbetűt használni teljesen elavult szokás; így legalább kényünk-bedvünk szerint alkalmazhatjuk a pontozást. Ez amúgy is plebejusai. Izzésre vall, s még azt lehetne belőle következtetni, hogy oktatását valamely nyilvános tanintézetben nyerte. A rossz írás ellenben lényegre vall. Irásokban csukja be a szemét és írjon oly olvashatatlannal, amint csak lehet. A tulajdonosnak írására nem kell különös súlyt fektetni, mert szedőink nevén ismernek minden embert az egész világon a már a kezdőbetű is elégséges, hogy kitalálják a kérdéses nevet; igaz ugyan, hogy a minap Récey Katica helyett Récey Katalint szedték, de intelligens olvasó az ilyeneken feonakadoni nem fog. Igen előnyös a papírosnak mindkét oldalára írni, mert a nyomdában a kéziratot sokszor darabokra vágják, s ilyenkor a szedők ujonának az örömtől, ha az összerülő sorokat felcserélik, vagy nem tudják megtalálni. S ha már tele írtak mind a két oldalt s még néhány szó hozzáadásra marad, azt az isten szerelméért, ne írják valahogy új papírotra, mert az megbocsátatlannal pazarlás volna, hanem írják keresztbe. — Az ilyen levelezést, szeretnők, ha olyankor egy magányos kuckóban a kezünk közt volna...”

— Határidő. Rézavétel vetül a következő gyászjelentést: Weisz Miksa, mint férj mélyen szomorodott szívvel tudatja sajtá és családja nevében a lelehetetlen hitves, anya és nagyanyának Weisz-Nannetta szül. Walbach urnóknak 1898. június 10-én reggel 6 órakor, életének 85 ik és boldog házasságának 45-ik évében történt gyásos elhunytát. A drága halott földi maradvány folyó hó 12. vasárnap d. e. 10 órakor fognak a helybeli úr. sírkertben örök nyugalomra helyeztetni. Kelt Nagy-Kanizsa, 1898. június 10-én. Weisz Gyula, úr. Holzer Lina szül. Weisz, Weisz Frigyes gyermekei Weisz-Róza szül. Mautner meny. Porcsusz József veje. Weisz Eliza unokája.

— Könyvtár. A nagy-kanizsai iródsági és művészeti kör l. hó 19-én, vasárnap délután 4 órakor fogja évi rendes ülésszámát a városkötöny díszteremben megírni. A könyvtár tárgyszorona: 1. Elnöki megválasztás. 2. Titkári jelentés. 3. Számvetés a múlt év jelentése az évi számadaról. 4. A titkári és az igazgató-tanács jelentése. 5. Késleles indírványok.

— A fekete hienák híve A letesyei válaóntókerület papjai távol tartották magukat teljesen a *Lepényi állás* mozgalmától, sőt ha jól emlékszünk, akadt közöttük olyan is, ki még három más állású köztársasági bizalmi nyilatkozatot küldött a néppárt hivatalos közlönyébe az „*Állomány*”-ba. Díszretreméltően szép dolog ez. *Borodny János letesyei képviselő* pedig az *egyesület* és a *hírek*” befolyásolta és *Zelenyik-Zimány* oszmány követség állítólag, de *Lepényi Magyar Néplap*”-ját egész bizonyossággal terjesztette a nép között, miért a letesyei kaszinó tagjai a kaszinó elnökökhez fordultak egy kéréssel, hogy *Borodny* képviselőt, a fekete hienák s lelkes hívét, *polgárait* és a tagok sorából. A képviselő ur — mint sejtünk Letesyéről írják — a kigilyózat megelődöz, mely egész biztosan bekövetkezett volna, a hienák kitért a kaszinóból.

Juniális Miháldon. A somogy-miháldi önk. társul-egyesület június 8-én megtartott juniálisát — mint levelezőnk írja — szép sikerrel járt. Nemcsak a miháldiak tettek ki magukért, hanem a szomszédos községek is szépen voltak képviselve és nagyban hozzájárultak a jövedel fokozásához és az anyagi siker eredményéhez. **Felülvezettek:** Fehér Pál (Nagy-Kanizsa) irt 4.40, Obláth Pál 4 frtot, Bahon-k István irt 1.70, Dömötörfi János (Szt.-Jakab) irt 1.40, Szigethy Lajosné 1 frtot, Buzságy Lászlóné 85 krt. Schrek Jánosné (Komárváros) 50 krt.; Tausz Jakab, Lamm József, Molnár János, Kollár Mihály (Komárváros), Böröndy József (Kilián), Mészáros Pál (Iharos), Kovácsics János 40-40 krt, Ihász Józsefné, Balázs Józsefné 35-35 krt. N. N. 30 krt, új. Rác József, Kaszil Fülöp, Privalics Ferenc, Nyerki József, Farkas Ferenc, Győri Ferenc (Poz.-Szt.-Péter), Szalai Pál, Horváth János, Sabics Antal, Jakabfi Imre (Szent-Jakab), Tóka István, Póka János (Szent-Jakab), Bakonyi István, Öreg Pál - József, Kregár Gáspár (Komárváros) 50-50 krt, Somogyi János, Póka József 10-10 krt. Fogadják a nemeslelkű adakozók halás köszönetünket. A Parancsnokság.

— Évközi vizsgálatok. A helybeli íz. hitközség által tartott *elemi, polgári és felsőkereskedelmi iskola* évközi vizsgálatának sorrendje: **Június 10.** testgyakorlat a polg iskolában. **12.** ker. isk. írásbeli magánvizsgálat. **13.** d. e. szóbeli. **14-16.** szóbeli érettségi vizsga. **18.** kézimunkakiállítás. **19-20.** d. e. ker. isk. I. és II. oszt. **21.** d. e. polg. isk. írásbeli magánvizsga, d. u. szóbeli. **23.** d. e. elemi leány-, fiu- és polg. I. oszt. és ének a polg. isk. **24.** d. e. II. osztályok. **26.** d. e. III. osztályok. **27.** d. e. IV. osztályok és ének a leányiskolában.

— Tárházak szombathelyen. A szombathelyi Mezőgazdasági takarékos és hit- és bank részvénytársaság épülő félében levő tárháza l. 4. augusztus hó 1-én megnyitattatik és azt a forgalomnak átadják. Ezzel egyetemben a takarékpénztár kamatállapításairól lapunk hírdetési rovata ad felvilágosítást.

A gabonázletről.

Nagy-Kanizsa, 1898. június 11-én.

A három napi esőzés megzavartította a gabna üzletben az irányzatot és a volt nagy baissé-l, kedvezőbb vételhangulat váltotta fel. A budapesti újságtól érkezett távirat szerint ma a buza készára 10 krajczárral magasabbra adott el.

Határidőzetek:

Buza	aug. - szeptemberre	irt	9.47-50
Tengeri	július - augusztusra	"	5.28-30
Rozs	aug. - szeptemberre	"	7.18-20
Zab	"	"	5.82-84
Tengeri	"	"	4.75-

Piaci árak:

Buza	irt	11.70-80
Rozs	"	7.90-8 irt
Tengeri	"	6.75-80
Zab	"	7.-
Új buza	"	9.-
Új rozs	"	7.-
Új repce	"	11.75-

Az árak méterezésüknél kanizsai paritással értendők.

A közönség köréből.

Tekintetes Szerkesztő Ur!
A „Zala” l. é. 41-ik számában nagyraes Titk László kir. brenski stánsz ura v. székelyközi megjelent közönségi felhívás, szerzett stánsz urban állási levél látásom, melynek szövege kíméletlenül tisztázott feltételek.

Nagy-Kanizsa, 1898. évi június 9-én.
Kiadó tisztelőnk
Jelosi Gutmann Vilmos
kir. tanácsos.

Nagyságos Elnök Ur!
Kedves Barátom
Hosszabb távollét után hazatérve, csak ma értesültem arról, hogy a „Zala” l. évi 41-ik számában egy törvényességi vétérjárásalóról megjelent közleményben az általam kihirdetett ítéleti indoklat oly színezetben van ismertetve, melyből azon következtetést lehetne vonni, mintha Te a zsidó híjfelekezeti iránt elfogultsággal viseltetnél.
Habr' hosszú baráti és hivatalos érinkezésésem közben szerzett személyes tapasztalataimból tudom, hogy Te messze felette állsz minden ilyen feltetésnek és ugy hivatalos hatáskörödben, mint a társadalmi élet terén kifejtett kitűnő és a jogegyenlőséget mindig szem előtt tartó tehereny-séged által kivívott tekintélyeden ezen közlemény-csorbát nem ejtheted, mégis mint a nagykanizsai íz. hitközség elnöke, ismerve hitsorsosaim közhangulatát is, indítva érzem magamat ezen meggyőződésemmek ezen alkalommal kifejezést is adni.

Azon reményben, hogy ismert szerénységedet nem sértettem meg az által, hogy ezen levél közözetéle iránt egyidejűleg intézk-dtem, vagyok tisztelő hived
Nagy-Kanizsán, 1898. évi június hó 9-én.
Jelosi Gutmann Vilmos,
kir. tanácsos.

NYILTTÉR.*)

Nyeressejlem-báztíruba 8 irt 65 krtól
42 irt 75 krtig teljes állományú való kalma — Travers & Shantag-Papst s. valamint fiktus és szines Henneberg-elyem 45 krtól 14 irt 65 krtig máterezést — a legdíszesebb szöve, szin és minőségű. **Privat-fogyas-tereknek** postabér és rákmentesen, valamint házasoknál állva, — mintákat pedig postafordultóval küldöm

HENNEBERG G. selyemgyáral
(a. és kir. udvari szállás) Zárlichben. (3)
Magyar levelezés. Utjába kitértes levélbilyeg ragasztandó.

Kiadó lakás.

Nagy Kanizsán a főtéren a Lovák-féle házban a jelenben Fodor szedőorvos ur által bérelt elegáns és modern 2 utcára néző elsőemeleti lakás l. é. augusztus hó 1-ére kiadó.
A lakás bármikor megtekinthető a jelenlegi bérlő ur sziveségéből.
Mindennemű felvilágosítás Sonnevend Gyula gyógyszerész urnál Kőrmentén és Lovák Károly urnál Nagy-Kanizsán kapható.

Minden különös értesítés helyett!
Úr. **Hirschler** Henrikné, szül. **Fraud** Ilona a maga és gyermekeit **Jolán, Viola, Györgyike, Katica és Gyula** nevében tájékoztatást ad, hogy a múlt év június 12-én, délután 3 órakor az új íz. temetőben helyezett örök nyugalomra.
HIRSCHLER HENRIK UR
Igazgató
1898. évi június hó 3-án 49 éves korában és boldog házasságának tizennyolcadik évében rövid szenvedés után jobbélre szenderült.
A boldogult hált testemé s hó 5-én délután 3 órakor az V., Váci-körút 74 sz. a. halottas házból az új íz. temetőben helyezett örök nyugalomra.
Budapestben, 1898. június 9-én.
Alót-Domborai **Kalán** Lipót János és veje, alót-Domborai **Hirschler** Miksa és veje, **László** Szász és veje, **Hirschler** Teréz, **Hirschler** Ödön és veje, testvérek és sógorok
Fraud Sándor l. és veje, após és anyós.
Szeged Gyula, **Lamm** Pál, **Lamm** Péter, úr. **Fraud** Sándor és veje, **Koltán** Aladár és veje, **Fraud** Ödön és Leóka, **Gunkir**, sógorok és sógorok.
Béke lengjen hamvai fölött!

*) Az a revális kiállításért nem vállal felelősséget a szerk.
Leptulajdonos és kiadó:
FISCHEL FÜLÖP.

Jubileum kiállítás Bécs 1898.

SINGER-pavillon a ROTUNDEBAN.

Van szerencsénk a n. é. közönséget a Rotundában levő kiállításunkra meghívni. Ezen kiállításunk a legújabb szerkezetű varrógépeket tartalmazza családi és ipari célokra, minden iparhoz különleges gépek. Minden gép működésben lesz bemutatva; dus gyűjtemény műhímzés, telrakott és áttört munkákban.

- A Singer Varrógépek** mintaszerek kivitelben és szerkezetükben.
- A Singer Varrógépek** nélkülözhetetlenek a családban és iparban.
- A Singer Varrógépek** a gyártás terén a legelterjedtebbek.
- A Singer Varrógépek** felülmulhatatlanok tartósságában és munkaképességében.
- A Singer Varrógépek** a műhímzéshez a legalkalmasabbak.

===== Díjtalan oktatás a műhímzésben. =====

A Singer társaság több mint 400 fajta gépet készít minden ipar részére és csak saját üzleteiben kaphatók

The Singer Manufacturing Co. részvénytársaság
(ezelőtt Neidlinger G.)

Nagy-Kanizsa: Deák Ferenc-utca 460. sz.

180-8

Tüdőbetegségek

(chronikus katarrhusok és tüdőorvadás)

gyógyíthatók

e kitűnő hatású és teljesen ártalmatlan

„GLANDULEN“ használata által.

Glandulen a legjobb szer bármilyen nemű tüdőbetegségeknél. Bámulatos sikereit régebb és elterjedtebb tüdőbetegségeknél; bizonyították gyógyult beteg-
gek és hírneves orvosok által.

Glandulen a legújabb ismeri szer, minok segítségével a természet a testben gyógyítja a tüdőbetegségeket. — A szervezet Glandulen hiányával megbeteg-
szik. Glandulen célzott használata fokozza a természetes gyógyulást.

Glandulen nem mesterségesen szén-dioxidot vagy más gázokat többnyire nem
kivétel kalciumos mellékhatással vannak, teljesen ártalmatlan, kevesebb
használati is.

Glandulen előállított Dr. Hoffmann utóda által Morras (1/8) vegyi gyárában
egyszerűsége állatoknak tápellátásból. Tablettákban, kellems és alkalmas
alak bevétele. Minden egyes tableta tartalmaz 0.25 Glandulen-ek megfe-
lelő 0.06 bevitelti mirigyanyagot és 0.20 injavító tejszínt.

Glandulen törvényszerűen védve és szabadalmazva van, utánaosztól óvakodjék. —
Változatlan alakban minden gyógyszerbolt tartalmaz Glandulen kapható
minden gyógyszerárban: 1 kg 3 frt 75 kr. (190 db.) és 1 frt 50 kr.
(50 db.) — Ott, hol nem kapható, forduljon a lértárházhoz.

Diana gyógyszerház,

BUDAPEST, Károly-körút 5-ik szám,

honnan kirtásra terjedelmes ismeret és használati utasítás orvosoknak, valamint
betegeknek bérmentve kldetnek.

186-10

Pályázati hirdetmény.

A „Mezőgazdasági Takarékszövetkezet és Hitelbank Rt.-nél Szombathelyen f. 6. augusztus
hó 1-ére való belépésre alkalmazást nyernék:

Raktárnok tárház részére 1000 forint évi fize-
téssel; megkívánatik: a magyar s német nyelvnek szó-
ban és írásban, továbbá a gabona szakmának ismerete;
tárházi kezelésben jártasok előnyben részesülnek.

Irodatiszt 800 frt évi fizetéssel. Megkívánatik:
kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítvány, a magyar s
német nyelvnek szóban s írásban, valamint a kettős
könyvtel ismerete, különös súly helyeztetik a német le-
velezésben való jártasságra; kik gabonaüzletben már
működtek előnyben részesülnek.

Pénztárnoki állás évi 800 frt fizetéssel;
megkívánatik: a magyar és német nyelvnek szóban és
írásban, valamint a könyvelésnek ismerete, ugyszintén
megfelelő óvadék letétele; azok a kik pénztárnoknál már
alkalmazásban voltak, előnyben részesülnek. — Ezen
állás mielőbb betöltendő.

Pályázatok — a kellő okmány másolatokkal fel-
szerelve — f. 6. június hó 15-ig nyújtandók be.

HIRDETMEY.

A „Mezőgazdasági Takarékszövetkezet és Hitelbank Részvény-Társaság“ épülő félben levő tárháza f. augusztus
hó 1-én meg fog nyitni és a forgalomnak átadati.

Midőn a tisztelt gazda- és kereskedő közönséget erről értesíteni szerencsénk van, egyúttal tekintettel arra,
hogy a tárházi intézmény és az ezzel járó dologl biztosíték betétlünknek előnyösebb módon való
kihelyezését fogja lehetővé tenni, a nálunk rendszer felmondás mellett elhelyezendő betétek ksmat-
lábát f. július 1-től fogva 4%, ról 4%, -ra leelemjük. A tőkekamatadót az intézet viseli. Az eddig nálunk elhelyezett
betétek július 1-től fogva ugyanczen kedvezményben részesülnek.

Szombathely, 1898. június hó.

186-3

Az igazgatóság.

Szerkesztőség:
Városház-épület, Fischer Pálóy könyv-kereskedésben.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-5 óra között.

Idő intézkedő a lap eseményei részben vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület, Fischer Pálóy, könyv-kereskedésben.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egyes évre 12 korona (6 forint — k.).
Félévre 6 korona (3 forint — k.).
Negyedévre 3 korona (1 forint 50 krajár).

Nyitótér pótlásra 10 krajár.

Előfizetők, valamint a hirdetőszék vonatkozású Fischer Pálóy könyv-kereskedésbe tartoznak.

Bármentetlen levelet csak ismeret kedvéért fogadjunk el.

Egyes szám ára 10 krajár.

Nagy-Kanizsa, 1898.

Felolós szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Csütörtök, június 16.

Az iparos ifjúságról.

Rossz politikus az, a ki a mai gazdasági válság megszüntetését csak az u. n. munkakérdés megoldásától várja.

Kétségelenül nagy lépést teszünk a kultúrában, ha a munkásosztály helyzetét javítjuk, de hogy ezzel még a mai gazdasági válságot nem szüntetjük meg, az is bizonyos. A jelenlegi gazdasági válságnak a gyökerei sokkal mélyebben rejtőznek, semhogy egy ágnak a lenyészésével orvosolni lehetne az egész válságot.

A mai válságot a gép okozta. Ezt senki sem tagadja, a ki a bajok forrását kutatja.

A gépek terjedése egyre több munkaszerőt tesz fölöslegessé s mihejyt ez a munkafőlöleség nem tud elhelyezkedni, a munkakereslet túlszárnyalja a kínálatot, a mi lenyomja a munkabért, ez pedig csökkenti a fogyasztást és beáll a nyomorúság, a melyet más vonalon a munkanélküliség számának folytonos növekedése is elősegít.

A munkaszerőnek elhelyezkedése, ez a társadalmi kérdés nyitja. A ki tehát a társadalmi kérdés megoldására vállalkozik, annak végig kell tekintenie gazdasági ele-

tünk egész rendszerén és figyelemmel kell kísérnie a munkaerő megoszlását, hol van munkaerőfelesleg és hol van még tér a munkaerő elhelyezésére.

A gép nagymennyiségű emberi munkaerőt szorított ki és minthogy az átmenet hirtelen jutt, nagyiparunk gyorsan fejlődött szinte egyszerre fejlett ki, — az iparból a gép által kiszorított emberi munkaerő nem tudott elhelyezkedni.

Ez okozta és semmi más az iparososztály válságát, ez tette akut veszedelemmé a proletarizmust.

Önként következik ebből, hogy a proletarizmus ellen csak úgy küzdhetünk sikeresen, ha a gép által kiszorított emberi munkaerőt kellően értékesítjük.

De hol és hogyan? A kereskedelem is túltengésben van már, a mit az ügynökségek folytonos gyarapodása és a legképtelenebb ügynökségek keletkezése legjobban bizonyít. Hogy az értelmiségi foglalkozásokban is nagy a proletariátus, arra megépséggel nem kell bizonyítékokat felhozni.

Hogyan értékesítsük tehát a gép által kiszorított munkaerőt?

Magában az iparban: ez a válaszuk erre a kérdésre, annál is inkább, mert akár mily szépen fejlődött is a magyar ipar, más államokkal való összehasonlításokból látják, milyen gazdag és eddig kiaknázatlan erei vannak még iparunknak. Sőt kiaknázatlanok még azok az iparágak is, a melyekben látszólag túltermelése van.

Kiaknázatlanok nálunk a legközönségesebb, legáltalánosabban elterjedt iparágak is. Ne mondja senkisé, hogy a szabóság, a cipészeg nem nyújt már tért több emberi munka értékesítésére. Mai állapotában talán nem, de tegyük csak értékesebbé az egyes iparágak termékeit és rögtön több embert képesek táplálni.

Hogy a gép által kiszorított munkaerőt értékesítsük, szükség van arra, hogy az emberi munkának nagyobb legyen az értéke.

Ha sikerül értékesebbé tennünk az emberi munkát, megtaláljuk a módot a fölösleges munkaerő értékesítésére, a gazdasági egyensúly helyreállítására.

Ezt elérni nem is olyan nehéz feladat. Az árak mesterséges felemelésével nem ér-

TÁRCA.

A női méltóság.

írta: Halász Margit

A „Pesti Hírlap”-ban Baedeker és Viharos polemizáltak egymással a múlt hetekben a nőieség kérdése körül. A tárgy rendkívül érdekes és miután eddig még kevesen foglalkoztak vele, legújabb némely szerkesztői szándékban olvastak annak meghatározásáról, de ezen alakban, mint Baedeker, még aligha írta hazai írónk. Nagybíró pedagógusaink, kivált Fejméri, módszerükbe vették lel a nőieség alapelveit. Jean Paul is azt mondta, hogy az igazi nőieségnek már mutatkoznia kell a gyermekleány jellemében és kedélyvilágában; ugy, de midőn azt, mint pedagógiai tudományt állítja fel, nem említi, hogy a már egész felnőtté e az élet iskolájába járó valódi nőnek milyennek kell lenni, hogy női méltóságot mindvégig, minden körülmények közt megtartsa s imponálni tudjon a világnak, léteiképpen pedig a férfiaknak.

Igazán megőrültem, midőn Baedeker cikkelyt megpillantottam s láttam, hogy mindjárt a bekezdő sorok sor a nőieség kérdése felelti szövege. Azután jött Viharostól erre vonatkozólag egy cáfolat.

Mondom, a tárgy rendkívül érdekes s méltó, hogy hozzáfűljön mások is. Jelen esetben épp nő az, kinek egy pár mondanivalója volna a lel-

vetett, agyonfárgalt, de még el nem döntött kérdéshez, illetőleg vitához.

Baedeker fején akarta találni a szöveget, és — melléje bírt. Körülbelül ezt mondja rá Viharos is, midőn más véleményét világnak bocsátja a „Pesti Hírlap” tárcarovatában.

Sok, igen sok bölcseséget mond Baedeker s talpraesett igazságokkal igyekszik érvelni meggyőződése mellett, de mégis, mégis — — melléje bírt a szövegnek.

Azt mondja, hogy könnyű a nőnek magát szerettetni, de sokkal nehezebb kivívnia azt, hogy tisztelőtlen tartásák. Ez nem áll; miért volna nehezebb ez utóbbi?

Hiszen Baedeker csak a művelt uri nőkről beszél, már pedig egy igazi uri nő, egy lady (mint Baedeker mondja) vele született, vagy vele növekedett természetesen hajlamánál fogva könnyen jenni tudja tartani női méltóságot férfakkal szemben. Igen, a kiben egy erre való akarat meg van; a kiben pedig nincs meg, a ki nem vagyik az általános beállás, annak szinte nem nehéz, mert nem is próbálkozik meg vele. Persze mérvadó és egész életre irányító az a körülmény, hogy a nő, gyermek- és serdülőkorban a környezetben, főleg a szülői házbán, mit tapasztal, nem tanulja-e meg a ledeséget, módfeletti hiúságot és a legénybolonditást? Meri minderen csaközök csak arra való, hogy férjért, vagy legalább is udvarlókat hódítsanak vele.

Akkor azt teszik, csekély erkölcsi legysimezetség alatt állanak, aki pedig leletis áll s hitvány

szokásoknak, az „drei schritt vom Leib” (Baedeker szavai) tartja magától a férfiakat. Hiaz ez különben is az az abo-ja a nőieség tenedgus tanának.

Aki nem így tesz: az mindenesetre rossz nevelésű hölgy, a ki nem méltó valóban a „lady” névre.

Baedeker a külsőséget kizárólag a külsőségek után itéli meg, hogy nőies-e a nő, vagy nem. Ízól az ivásról (pezsgőzészéről) kártyázásról, bizarr öltözéséről, cigarettézéséről, stb. Azt írja, hogy ha azt akarja a nő, hogy vele tisztelőtlen szójának s ne merjék rendez-vousra kéri: akkor ne csináljon semmitéle férfias dolgot, legléteiképpen pedig ne igyék pezsgót.

Tehát csak a férfias szokásokat, dolgokat gyakorlati női érheti ily megzűgyenyítés? mást nem???

A pezsgőző asszonyokra legjobban haragunk Baedeker. Utána mindjárt a kártyázó nőket itéli el s végül a cigarettézők föletti mondja ki a szeménciát.

Szóljunk pár szót a kártyázásról! Hiszen a férfi is élvezeti férfai méltóságot (szerintem ilyen is létezik) ha kártyázási kedve kártyázásrendélyé (saj)l; ezzel minden becsület lefont s undort szerezni maga iránt. Az ilyen nem férfi, hanem csak szenvedélyének engedelmekedő automata. Tehát, ha a férfinak nem szabad a kártyázást szenvedélyesen üzni, annál kevésbé szabad a nőnek. De vegyük azt, hogy egy bizalmasabb körben, pl. otthon, a férfinak néhány jó barátja

CZIMBALMOK

elismerett legkiválóbb Schunda-féle gyártmány. — Továbbá legjobbhírű bécsi gyártmányu

ZONGORÁK

nagy raktára Nagy-Kanizsán Bischitzky Miksánénál.

Bérbe és részletfizetésre is kaphatók.

hetjük el, mert az árak a gazdasági törvények hatása alatt önként alakulnak; de elérhetjük, ha tényleg értékesebbé tesszük az ipari, nevezetesen a kézműipari termékeket.

És itt ismét csodálatos játékát látjuk a gazdasági élet törvényeinek. Ugyanakkor, a mikor a gép olcsóbbá teszi a gyári termékeket, ennek hatása alatt drágábbá válik a kézműipar minden terméke, mert a gép által kiszorított munkaerő módot keres produktumainak jobb értékesítésére, ennek pedig az a módja, hogy mennél értékesebb árut állít elő.

Gép és kéz, a gazdasági mérleg két serpenyője, a melynek egyensulya azonos az egész gazdasági élet egyensulyával.

A midőn tehát a gazdasági élet egyensulyát helyre akarják állítani, arra kell törekednünk, hogy a kézműves jobban értékesíthesse munkáját, ezt pedig azzal érjük el, hogy a kézműipart az iparművészet színvonalára emeljük.

A külföldről behozott művészi kivitelű áruk drágasága legjobban mutatja, mennyire emelhető az ipari munka értéke. És ettől függ nemcsak iparunk, de egész gazdasági életünk jövője. Csak így állíthatjuk helyre a megbomlott egyensúlyt, csak így szüntethetjük meg a válságot, a gazdasági fordulalmat.

Önként következik a mondottakból, hogy a ki komoly szándékkal vállalkozik a gazdasági válság orvoslására és komolyan viseli szívén a haza és a társadalom érdekét, annak első sorban a jövőendő iparosnemze-

dék, a mai iparosifjuság felé kell fordítania tekintetét.

Minden erőnkkel oda kelt hatnunk, hogy hazai iparunk jövőendőbeli letéteményese a kor magas színvonalán álljon és képes legyen egykoron iparunkat arra a nívóra emelni, a melyen más államok ipara áll. Hazánknak a legelső iparos államok sorába kell lépnie, ennek pedig előfeltétele az iparosifjuságnak a kor legmagasabb igényeinek megfelelő szakképzettsége.

Vétek mulasztást követ el az, a kire iparunk sorsa bízva van, ha nem törődik az iparosifjusággal, ellenben megbecsülhetetlen szolgálatot tesz a hazának és a társadalomnak, aki az iparosifjuság ilyen irányú nevelését előmozdítja.

Sajnos, e téren nincsenek kedvező tapasztalásaink. A szakiskolák hiánya, az iparosifjuság hazafias és modern szellemben való neveléséért és szakképzéséért küzdő iparosifjusági egyesületek tengődése arra vall, hogy a mi társadalmunk még nem látja be, milyen fontos érdekek fűződnek az iparosifjuság neveléséhez és szakképzéséhez.

Szinte hihetetlen, milyen sanyaruan tengődnek ezek a nemes intenciójú és nagy gazdasági és társadalmi jelentőségű egyesületek a társaskörökhöz, klubokhoz képest. Es miért? Mert azok, a kik hivatva vannak arra, hogy támogassák őket, nem törődnek velök.

Az önmű iparosok, a kiknek érdekükben áll, hogy jó és minden tekintetben megbízható munkásokhoz jussanak; az

iparbarátok, a kik egyre hangoztatják, mennyire szívőkön viselik a hazai ipar sorsát; a mindenféle rendű és rangu iparhatóságok, iparrestületek alig vesznek tudomást ezeknek a a hazafias egyesületeknek a létéről, a mi természetesen az iparosifjuságra is visszahat s így züllesnek indulnak e legnemesebb intenciójú egyesületek — vagy szárazan vannak az országban — éppen most, mikor az iparosifjuság hazafias nevelésére és szakképzésére legnagyobb szükség van.

Pedig mód és alkalom kínálkozik elég e hasznos egyesületek támogatására.

Az önmű iparosok és iparbarátok csekély évi járulékkal beléphetnek és kötelességük is belépni az ilyen egyesületek pártoló tagjai sorába. Alapítványokkal, adományokkal elő lehet és kell segíteni az iparos ifjusági szakképzést, művelődést a munkanélküliek segélyezését stb., a mely célokra külön-külön alapja van csaknem valamennyi e fajta egyesületnek.

Sokat tehetnek az iparosok e nemes célok érdekében azáltal is, hogy munkásikat, segédeiket az ilyen egyesületekbe való belépésre buzdítják.

Szóval: a céltudatos iparpolitikuskak valahára figyelemre kell méltatnia az iparos ifjuságot, a melynek kezébe hazai iparunk jövője van letéve.

A hazai iparos sorsa és ezzel egész gazdasági életünk jövője attól függ, milyen kezekbe kerül majdan iparunk. Ne kicsinyeljük tehát azokat a «kis» iparosifjusági egyesületeket, hanem igyekezzünk őket felvirágoztatni és nekik lehetővé tenni, hogy az alapszabályaikban foglalt nemes és hasznos célokat, a melyek egész gazdasági életünkre kihatnak, elérjék.

Egy kis érdeklődés, egy kis támogatás és erősebb gátat vettünk a szocializmusnak, mint a büntetőtörvény összes paragrafusával.

Szabó Sándor.

Védjük a magyar ipart.

Ha azok után iténők meg hazai iparunk jelenlegi állapotát, a miket ékes szónoklatokban s még ékebb cikkekben és értekezésekben az úgynevezett »ipari szaktudósok« (adásék tisztelet a kivételnek!) lépten-nyomon hangoztatnak, akkor a magyar iparnak felette virágzó állapotára s irigylésre méltó voltára kellene következtetnünk.

Azonban — fájdalom — a helyzet a valóságban nem olyan, amilyenek a theoria emberei rózsaszín szemüvegökön át látják.

Iparunknak minden ága csaknem tengődik, az iparosok panaszkodnak, hogy nem tudnak megélni. És e szomorú jelenségnek oka — szinte szégyenlem kimondani! — a magyar nagyközönségnek a hazai ipartermekéir iránt való megmagyarazhatatlan közönyében rejlik.

Mig a hazai ipar teljes és versenyképes termékei megdöbbenté indolenciával mellőzve rakítáron bevernek, addig a külföldről behozott, sokszor silány és értéketlen árucikkek nagy kelendőségnek, örvendének s készítőjük százszekret hord ki érte, ipari előhaladásunk, nemzetgyogyonodásunk kárára.

Országunk jelenleg a sző szoros értelmében el van árasztva külföldi iparcikkekkel, melyek rendszerint ritkító formában a reklám nagyhangu trombitája mellett jelennek meg s fájdalom, nemcsak a népnél, hanem a műveltebb, a fevilágosultabb osztályban is nagyszámú hívőre akadoak.

összeül s valamiféle kártyát akarnak játszani, de nincsen elég partner; így tehát a szeretetreméltó háziasszony (mert bizonyára ilyenek kell az ilyenek lenni) kísérelt őket a hajból. Nem hiszem, hogy ép elméjű és helyes lelkierőkkel megáldott férfi volna olyan, ki ilyenkor — játék közben — megfellebbezne arról a mélységes tiszteletéről, melylyel a ház asszonyának tartozik. Tehát minék egyáltalán a kártyától eltiltani a nőt?

„Ne csináljon semmiféle férfias dolgot!” — ismétli Baedeker. Vagyis ne lovagoljon, ne biciklizzen, mert hisz ezek is csak férfias sportok, vagy „dolgok”.

Az első igen szép, igen nemes sport, mely a nőt nem csak, hogy nem alacsonyítja le, de tiszteletre indítja iránta másokat. Hisz a legmagasabb helyen üzik legjobban a lovaglást s biciklizést. Ez utóbbi csupán esztétikailag helytelen, mivel a nő nem szép a biciklin.

Cigarettazás, egy pohár pezsgő ivása (persze azó se csak berugasról) mind olyan különöségek, a mik talán izléstelenségre vallanak, de a női jellemet nem érintik. Ismerek egy igen-igen kedves asszonykat, akiről pedig még ellensége is elismerhetik, hogy igazi urinő, „lady”, mint Baedeker mondja. Ez az asszony kocinál a férfiakkal, bizalmas körben kártyázik, bicikliz néha napján cigarettáz, de sba még kevésbé fejelemzett férfit sem akad, ki csak a legkevésbé tiszteletlenül körül voina el vele szemben, vagy háta mögött. S ez nem a férfiak „nagylelkűségén” múlt, hanem a nőnek szigoruan erkölcsi egytelmezettéségén, ki a felsorolt férfiszokásokat oly discretioval, főm bájjal teszi, hogy abban illetelenséget még a rosszakarat sem fedezhetne fel.

Az sem lehet, hogy a melyik nő a társaságban vidám, az nem jól nevelt s személye iránt tiszteletet nem ébreszthet, csak a komoly nők.

Óriási tévedés. Hiszen a vidámság, a jó kedély az élet sava lészere, ez még a kevésbé szép nőt is vonzóvá, kedvesé teszi. Azért ha egy nő vig a társaságban, nem következik, hogy azzal mindjárt „paj-

táskodni” lehessen. Lehet a nő eleven, vidám néha-napján kártyázhatik, kocinthat pezsgővel, (bizony vörös borral is!) ez női méltóságát, lelki műveltségét nem érinti. Persze tulzatsba vinni nem szabad, de hát nem volna szabad a férfinak sem. Ez igazi, finom uri nő legapróbb tetteiben is beleönti jellemének méltóságát s nőiesen tesz mindent.

Szólt volna Baedeker a nő belső életéről, gondolkodásáról, otthoni cselekedeteiről, mert bizony akárhány olyan hölgy van, aki szemét lesütli, ha egy bicikliző nőt lát tovasurrani, vagy egy csepp bort nem iszik, de modorával, szokásaival több bátorságot ad a rendez-vous kérésére, mint az említett uri asszonyka.

Nem a férfias dolgok ronjták le a nő méltóságát, hanem az, a mit a nők, mint női szokást gyakorolnak. Hogy egyiket említsem ezeknek: ott van a pletykáladás!

Elöttem még a becsipett nő sem oly kiállhatatlan, mint a pletykázó, ki nagyobb szenvedéllyel s gyönyörűséggel fújja ki a levegőbe hirt, becstületet bemocskoló beszédeit, mint a salonnő egy cigarettát füstjét.

Vagy szóljunk az olyan asszonyokról, kiknek szép csiladjuk, szerető jó férjük van, (nem isznak nem cigarettáznak) de lelküket eladták az örögnök azzal, hogy idgen férfiakkal letlesznek, viszonsszónak. Óh a világ kalapot emel, tiszteletük, mert külsőleg igen becsültes asszonyoknak látszanak s a mit tesznek, nem kötik a t. c. publikum orrára. Vagy ha meg tudja is az úgynevezett „világ” — szemét huny s világért sem akadna olyan bátor, aki azt merné mondani nekik: „asszonyom, ön elveszítette női méltóságát!” Avagy mint vélekedünk azon leányokról, kik a társaságban a leghidegebben viselkednek fiatal emberekkel szemben, de négyezemkötő bizalmasan suttognak velük? Bizony-bizony tisztelet lelebarátain, ne illeljétek el a nő; ha veletek kocin, de akkor igen, ha hozzatok hajol s sugdolozik.

Eddig talán védekezhetett volna közönségünk azzal, hogy megfelelő magyar áru hiányában kénytelen a külföldi vásárolni.

Most azonban éppenséggel nincs okunk többé a külföldi istápolni a hazainak rovására.

Ma, midőn közgazdasági viszonyaink oly ziláltak, midőn körülöttünk minden ország a leg-azélesebb alapon a legmesszebbmenő intézkedések által védi saját iparát az idegen versenyyel szemben, midőn a csehek legújabbán is a magyar termények bevitelére ellen valóóság ligát alakítottak, eddigi télenességünkben maradni többé nem közönyösség, hanem hazafiatlanság lenne.

Itt az ideje, hogy kinyílják közönségünk szeme s orra magát nagyhangú szavak által felvezettetni; itt az ideje, hogy felismerje azt az óriási egyéni és nemzeti károcodást, mely a külföldről importált indokolatlan és hazafiatlan előzeretében rejlik; itt az ideje, hogy a hazai ipar pártolására hivatott tényezők s az egész magyar társadalom karöltve, társulva, szövetségbe, sorompóba álljanak a külföldi ipar-éllarsztó veszélye ellen. Mellőzzük a külföldi iparcikkeket, mintők és mellőzzük a mieinket; mellőzzük azokat akik ilyeneket kínálnak s ránk erőszakolni akar- nak; kérjük, követeljük bevásárlási forrásainknál mindenkor a hazai árut s másit el ne fogadjunk semmi szin alatt se.

Akkor, de csak akkor, fog felvirágozni a magyar ipar.

Jelszavunk ez legyen: „Védjük a hazai ipart!”

H I R E K.

Nagy idők tanuja.

Ismét egygyel kevesbedett azoknak a nagy névtelen hősöknek száma, kik a magyar szabadsághüdelem féltésének lermő korszakát a hazaszeretet mindent áldozó szent lángolásával végigkivitták. Nucsasz József, a nagykanizsai társadalom ismert és köztiszteletben álló alakja meghalt. Mikor a szabadságharc kitört, Nucsasz fiatal piarista-klrikus volt. A magyar szíveket magával ragadó viharos jelkesedés nagyon megnéptelenítette akkor a hazaszeretetről híres piarista rendet. A fiatal szerzetesek letették a tógát és kereszt helyett kardot ragadtak kezökbe. Amelyik már nem vethette le a szerzetesi öltönyt, mert föl volt szentelve, az egyik kezében keresztel, a másikban karddal rohani a csaták tüzébe és ezek közül egyik megcsinálta Branyiszkónál a világtörténelemben is szinte páratlanul álló diadalok egyikét. Nucsasz a fiatal gárdával lépett ki a rendből Zokogva, áldó öleléssel bocsátották el őket a fegyverforgatásra már képtelen, öreg szerzetesek. Az egész szabadságharcot végigküzdötte. A fegyverletételkor már tüzér-lóhadnagy volt. Ekkor fogságba került és besorozták a fekete-kapcsók közé. Később valami protekció útján szabadságolták. Már nem tért vissza a szerzetesi életbe. Kanizsára jött; itt elemiskolai majd felső-leányiskolai tanító, később igazgató lett. A társadalomban és kartársai körében kiváló tekintélynek örvendett. Az 1868-iki népoktatási reform alkalmával megalakult »Zalamegyei Ált. Tanítótestület«-öt elnököül választotta meg. E közben Bója Gergely, az akkori tanfelügyelőt Budapestre helyezték át s így állása megürült. A megyei általános tanítótestület feliratban kérte a minisztert, hogy Nucsasz Józsefet, a tanítótestület elnö- két nevezze ki a miniszter. A miniszter több jeles konkurrens mellőzésével őt neverte ki kir. tanfelügyelőnek. Mint ilyen az akkoriban még nem éppen ritka, egyesek, szokimondó úgynevezett »mókány«-lájhoz tartozott.

Megtörtént többek között, hogy mikor a miniszteriumtól valami erősebb ukaszt kapott, felterjesztésében ezt írta az akkor még Buda várában székelő közoktatásügyi miniszternek: »Könnyű dolog Kegyelmes Uram Budavárából kikönyökölve, parancsokat osztogatni; de be is kellett ám azt venni.« (Ő t. i. ott volt Budavár bevételé- nél.) Nagy-Kanizsához és társadalmához nagy szeretettel ragaszkodott és később, mikor a tanfelügyelői székét Zala-Egerszegre helyezték át, inkább állásától vált meg, mint a várostól. A tanfelügyelőségéről le- köszönve, városunknak különösen tanügyi közéletében még sokáig részt vett; az iskolaszéknek éveken át alelnöke volt; de legutóbb már folyton gyengülő életerejé teljesen az otthon keretébe szorították. A »Polgári Egylet« olvasó termébe az utolsó időig pontosan feljárt és lapjait elolvasta, szép csendesen hazatért. Halála alkalmával az iskolákra s a Polgári Egylet épületére kifizették a gyászlobogót és a jun. 14-iken végbement temetésén a szakadó eső dacára is, társadalmunk minden rétege lerőta a nagyidőket ért, derék férfiú iránti kegyeletét.

A család a következő gyászjelentést adta ki:

Nucsasz Katalin és Éva a saját, ugy szá- mos rokonaink nevében, fájdalomtól megtört szív- vel jelentik felejthetetlen jó fiúvérének illetve rokonnak Nucsasz József 1848—49-iki tüzér fő- hadnagy és Nagy-Kanizsa városi népiskolai volt igazgató, valamint Zalamegye volt kir. tanfelügye- löjének folyó évi június hó 13-án reggeli fél 2 órákor életének 76-ik évében végelegyengengüles következtében történt gyász elhunytját.

A boldogult hült tetemei folyó hó 14-én delután 4 órákor fogtak Magyar-utca—1013. sz. gyászházban a róm. kath. szertartásai szerint beszenteltetni és a helybeli róm. kath. sarkertben örök nyugalomra tétetni.

Az engedelmis szent mise áldozat pedig szer- dán e hó 15-én d. e. 10 órákor fog a szent Ferenc-rendűek plániá templomában a Minden- hatónak bemutatattani.

Nagy-Kanizsa, 1898. június hó 13-án.
Aldás és béke lengjen drága hamvai felett

— **Személyi hír.** Zalavári Zurna Károly os és kir. vezérőrnagy-kedden este Nagy-Kanizsára érkezett és szerdán szemlélt tartott a hon- védség felett.

— **Kinevezés.** A vallás- és közoktatás- ügyi miniszter Zrinyi Károly csakortornyai tanító- képző-intézet segédtanárj rendes tanárára a IX. fizetési osztály 2. fokozatába nevezte ki. — **Dékány Mihály** csakortornyai tanítóképző-intézet segéd- tanárj pedig a X. fizetési osztály 2. fokozatába léptette elő.

— **Athelyezés.** Az igazságügyminiszter Coenits Antal helybeli törvényészki aljegyzőt a siklósi járásbírószághoz helyezte át.

— **Eljegyzés.** Bogyay György alsó-lendvai szolgabíró eljegyezte Glavina Margitot, néhai Glavina Károly gelsei földbirtokos kedves leányát.

— **Városi pénztáros.** A városnál üresedésben levő pénztárosi állást f. hó 20-án déletött 10 órákor választás útján tölti be a képviselő testület közgyűlése, az alispán elnöklése mellett.

— **Tanár-választás.** A kezshelyi gim- názium tanári kurát Illés Ráfael végleg, Pap Máté ideiglenesen hagyja el a tanév végén, míg Valló Albert állami kötelekben folytatja működé- sét. Helyükbe jönnek Láng Emil, Miklóssy László és Surányi Leo premontrei kanonokok.

— **Tanítói gyűlés.** Alsó-Domborn. A muraközi tanítói járáskör f. hó 2-án tartotta Alsó-Domborn. tavasszi közgyűlését. Menecsey Károly járásköri elnök tartalmas, lelkes beszé- delű üdvözölte a kör tagjait, különösen a gyű- lésen megjelenő dr. Ruzsicska Kálmán kir. tanács- osos vármegyei tanfelügyelőt s a többi vendéget. Melegem emlékeztet meg Jenev Gusztáv járás- köri elnökről, akit a közgyűlés indítványán a járáskör tiszteletbeli elnökévé választott. A

királyi tanfelügyelőnek az üdvözlésre mondott beszéde után Zrinyi Károly a csakortornyai tanítóképző-intézet tanára, tartó! egy mindenkit magával ragadó szónoklatot szabadságunk ujja- születésének ötvenes emlékezetéről s a mura- közi tanítószágnak magartatásáról. Brauner Alajos hodosáni állami elemi iskolai igazgató az egye- ges tanítóképzésről tartott felette érdekes szabad előadást. A jelenlevők jegyzőkönyvök fejtették ki elismerésüket a szép két előadásért. — Gyűlés után az egész társaság Hirschler Miksa minis- teri iskolafelügyelő vendége volt ebédre, amelyen számos lelkes felköszöntőt mondottak.

— **Lövöldés rablók Balatonfüred- den.** Hétfőn este Balatonfüreden — mint nekünk írják — az Ágnes-villaba rablók törték be. A villát jelenleg Auer Deszö lövőáruki hajógyáros bérlé, a ki figyelmesse lön a betörők zajára, segítségért kiáltott. A betörőket annyira zavarba hozták Aur kiáltásai, hogy felbegték gonosz munkájukat és futva menekültek. A rablók egyike e közben több lövést intézett Auer felé. A kit két lövés a lábán sebesített meg. A rablók elmen- kültek. Auer állapota oly súlyos, hogy a család szükségessé látta egyik tekintélyes fővárosi orvost táviratilag hívni le Balatonfüredre. A csabrendeki iparos-kör augusztus hóban szenteli fel egyesületi zászlóját. A zászlóanyai tisztelt Bezerdj Lászlóné Kis-Görbörlől vállalta el.

— **Meghívó.** A tapolcai és környékbeli ke- rékpárosok folyó hó 19-én a billogei erdőben kerékpár- virágkorzóval egybekötött junialis rendeznek. Belépőji: személy-jegy 1 frt. Virág- korzó kezdete d. u. 4 és fél óra. Táncvigalom kezdete d. u. 6 óra. A korzóban résztvenni szán- dekozó vidékiek jelentkezhetnek Mándokly Gyula dr. r. b. elnökénél június hó 18-ig. Kedvesölen idős esetén ugy a korzó, mint a táncmulatság június hó 3-án fog megtartatni.

— **Méhészetű előadások.** Abafy József második méhészetűleti szaktanár e hó folyamán a következő helyeken tartott és tart előadásokat: 13-án B.-Füreden a szereletháznál, 14-én Tihanyban, 15-én Kővágó-Órsón, 16-án Tapolcán, 17-én Sümeghen, 18-án Zala-Szt.-Gróthon, 19-én Zala- Apátin, 20-án Zala-Szt.-Mihályon.

— **Talált hulla.** Ligetfalva közelében egy- ismeretlen férfi-hullát fogtak ki a Murából. Az oszlásnak indult hulla egyik lábán turista- csizma volt. Már két hó óta lehetett a vízben és így nem tudták megállapítani, vajjon gyilkosság vagy öngyilkosság torog-e fenn.

— **Mulatság Gelsem.** A gelsei önkéntes tüzoltó-egylet felszerelésének alapja javára folyó hó 19-én a regényes »Rigó-völgy«-ben nyári tánc- mulatságot rendez. Belépti díj személyenkint 1 korona. Feltöltesetek közönséget fogadjatnak és birálapilag nyugtáztatnak. Kezdeté d. u. 4 órákor. Kedvesölen idős esetén f. hó 26-án tartják meg a mu- átságot, a melyre azonban külön meghívókat nem küld szét a rendezőség.

— **Öngyilkos pénzügyér.** Makói Ambrus strídói pénzügyér a napokban szolgálati fegyverével halántékon lötte magát és szörnyet halt. A golyó jobb oldalán hatolt be és a balon jött ki, melyen beleürödött a szoba menyendezte. Kötelességmulasztásból eredő felelem adta kezébe a fegyvert.

— **Negyedik hajó a Balatonon.** A Balatoni Gőzhajós Társaság erősen iparkodik, hogy a magyar tengeren a közlekedés minél elevebbé legyen. Három hajója jár most a Balatonon, a Baross, a Kalén meg a Helka, melyek Siófok, Balaton-Füred, Alsó-Ors, Almádi, Kenese, Tihany, Balaton-Földvár, Boglár, Fonyód, Rév- fulóp, Badacsony és Keszthely partjait kötik össze kényelmes menetrenddel. A társaság most a negyedik új hajót építteti s e héten terjeszti a kereskedelemügyi miniszter elé a négy hajóval való forgalmasabb közlekedés új menetrend- tervezetét.

— **Beborult.** A hazugságok lopott fénye megkopott, birtuta a szél porral; piszokkal, sárral, mocskolták be azok, kik a talmi csillogással tőkét akartak kovácsolni saját önző, alantjáró, kicsinyes érdekeiknek. A néppárt üldözéséről panaszokdiki egyre, átkot szór azokra, kik vele egyet nem ér- tenek, jajgatásában olyan szánalmas. Az ígéretek nagy zsákja megcsappant, lesavá- nyodott és az öntudatra ébredt néppel

szemben nincs többé érvük. Megkezdtek a bucsujárás ismét, de lelkesedés helyett hideg közönyt fogadják őket. — Vasárnap reggel Zala-Egerszegén hirdették népgyűlést és ez nem volt „közönséges”, már t. i. annyiban, a közönség hiányzott a népgyűlésről. *Farkas* József orsz. képviselő egyúttal beszámolóját tartotta ez alkalommal. A táborokból kíséretében voltak: *Molnár* János, *Buzáth* Ferenc, *Kálmán* Károly és *Páder* Rezső orsz. képviselők. Csak kicsi számu hallgatóság verődött össze jobbra asszonyokból és mindjárt *Molnár* János elnöki megnyitójánál kellemetlen közbekiáltásokat csapkodtak a szónok felé. *Farkas* József beszámolója alig tartott öt percnél tovább. Mire bevezette a gyér közönségnek csak egy kis töredéke lézengett a szónoki emelvény körül, *Buzáth* Ferenc és *Kálmán* Károly szónoklata alatt pedig maga az emelvény is elszökött volna, ha ok és még néhány jól megtermett pap nem állt volna rajta. De azért ok *hiszénobolták* magukat. A részvétlenségre már előre elkészítették őket. Pénzért nem tudtak bandériumot összetoborzani a felvonuláshoz. Délután ugyanezt, de megfordított sorrendben *Baton* mondták el és itt néhány ellenzéki választó majdnem lehetetlenné tette teljesen a szónokokat. Beborult már teljesen a néppártnak és erre nem jó derű soha.

Utcai kasszinó. Vasárnap délutánról nevesítettek, hogy akkor a főutcai gyalogjárón ép a *szokások* előtt megakadályozták a közlekedést. Már többször ajánlották ezt a főkapitány figyelmébe és mi is reménykedtünk, hogy idővel ezt megszünteti, de ugyáztis csodálunk, mert a vasárnapi kép csak olyan, mint volt két év előtt. Nem tudjuk, hogy miről jó es. Tudunk al a ház elé fölrest rendőrlég beültöttek, a fő-utca, a mi ugyanezt rendén volt, már pedig ezek a vasárnapi utcai kasszinóások épp annyira, sőt sokkal jobban akadályozták a közlekedést és az ember csak ide-oda taszigálás után furhatja magát át az ácsorgó tömegben, mely azonban a kocsiút felét is lefoglalja a maga részére. Gyakran kénytelen a tulajdonra kerülni. Azonkívül meg van annak az az eredménye, hogy valóságos pocsk jelű déltől az ögyelgök helyét, a mi undort kelt mindenkiben. Kérünk egy kis rendet!

Furcsa szokások. A helybeli dobány-nagyfőszében vasárnap délelőtt annyi volt a verő, hogy alig voltak képesek kiszolgálni őket. Szinte rohamosan, láthatólag fogott a finom aranyárga dobány és a sok-sok szép száraz szivar. A mikor a legtöbb volt a dolog, bebukott az ajtón egy parasztasszony. Piszkos volt és durva. Kitakult ruhájában igazi típusát adta azoknak az asszonyoknak, a kik életük legnagyobb részét ott töltik a piacra, a forró perzselő napon.

Olyan képes újságot vőnek — szólt és ezzel kibókott újjával az ajtó felé.
A bolhan már nem volt egy képes lap sem. Mind elfogyott. A szép irakosné odaszietett az ajtó elé. Leakasztotta onnan a kifüggesztett képes lapot és odanyújtotta a verőnek. Az asszony szabadkozott.
— Es nem köll.
— Aztán miért?
— Mert már ezt mindenki lenéste az utcáru. — Nem is vette meg a lapot, hanem fordult és elment.

Táncmulatás. A nagy-kanizsai szakszónok és szobaleányok vigalomrendező bizottsága saját menhelyük alapja javára folyó hó 19-én „Polgári Egyes” disztermben Zsolnay Vilmos zenekara köz-működése mellett zártkörű táncmulatást rendez. Beleptidij személyenkint 50 kr. Karzati jegy 20 kr. Kezdete esti fél 9 órakor.

Megemlékeztető adományok. Folyó hó 10-én elhunyt *Veis* Miklósé, szűl. *Walbach* Nanetta urnó helyreletének jeleli adakoztak: A zágrábi gör és mámalom terület 25 forint, *Kálmár* E. 5 frt, *Mayer* Mató 5 frt, *Weisz* Gyula 10 frt, *Fröhlich* Sándor 5 frt, *Weis* Frigyes és *Elsa* 3 frt, összesen 53 frt. A nagykanizsai *Cheva* Kadisa.

Geni búvészei színháza. Szombaton este 8 órakor nyitják meg a Geni féle búvészei színházat, a mely szenzációt keltett mindentől, a hol csak eddig megfordult. A változatos műsor néhány igen kellemes órát szerez a látogatóknak és mindenütt, a hol ea ideig bemutatta művészetét az elismerés legszébb hangján nyilatkoztak róla. A színház csak néhány napig fog itt tartózkodni. Helyárak: Számosított helyek 50 kr. 1 ső hely 30 kr. II. hely 20 kr. Karzat 15 kr. A színházat, mely eszer látogatót befogad a Zárda-utczában állítják fel.

A gabonázletről.

Nagy-Kanizsa, 1898. június 11-én.

A *készruháletlen* gyenge volt a forgalom és dacára a szilárd hangulatnak az árak változatlanok maradtak. A ma érkezett távirat szerint az ület esodes és változatlan.

Fincel árának:

Buzsa	frt 11.50—80
Rosa	„ 7.90—8.10
Tengeri	„ 5.60—80
Zab	„ 7.—
Uj repce	júliusra frt 11.50—

Az árak métermázsánkint kanizsai paritással értendők.

CSARNOK

Székely menyegzői szokások.

Ira: *Harmath* Lajos.

Talán semmiféle népi-jen nem tartotta meg annyira ősi szokásait és nem ragaszkodik oly bámulatos szivósággal hagyományaihoz, mint a székely. E jóvala, derék, értelmes nép, mely ma is kevés eltéréssel ép ugy epitkezik, öltözik, beszél és tesz, mint ősei.

Vándorlásaiban (mert fájdalom kevés földje miatt a megelőlték ráhajtja őket a vándorlásra) idegen ruhát, szót és elég szer szokásokat is veszen fel, de a mit hazá jöve csodálatos módon ledob magáról. Az idegenbe jári székely, miht a hogy visszatér tüzhelehez, ép ugy visszatér ősi intézményeibe és fölő gondolat őzi, mint legnagyobb léncét az idegen befolyástól.

Es istentámenyek legeredetibbe a menyegző, mely sajátosságai, postikusága és ősi eredetiségével legva megérdemli, hogy bemutatassam a Zala tisztelt olvasóinak.

A legény rendszeren már tisztában van a leánnyal, mielőtt elküdené kéript, s azért a legtrikább esetek közül való a kosár, melynek jelentőségét nem is igen ismeri a nép. A megkerés rendszeren a násznagy a apa által történik egy szombati napon. A vőlegény egyes vidékek szerint gyűrűt, pénzét vagy piros hajfonó pántlikát ad a leánynak, mit az szép bokréttával (a kalapjába) és piros zsebkendővel viszonzoz. Es ajándékokat mindketten a menyegzőig viselik. Ké-Keasőbb aztán mikor bevásárlásra kerül a sor, a vőlegény szép nagy kendőt vagy selyemkendőt (a mód szerint) veszen menyasszonyának és kordovány csizmát, (a városos közei falvakban cipőt) míg el ebben ő is kap pyakkendőt, melyényt postából és inget menyasszonyától.

A menyegző rendszeren kedő napon esik és már egy héttel bivogat a két vőfély, aki szalagal diszített pálcával és bokréttás kalappal köszöntenek be az ismerősökhez.

I-ső meghívó.

„Békesség, áldást kívánok s hámnak. Hala Isten, hogy jó epítéségek vannak. Tartom meg továbbra még jó epítéségek, Békesség és jóllét közt egész életembe.”

Teljes tiszteltetés azidőre hi állnak. Egy tisztes családok küldettel vagyunk. Engedelmet kívánok, amig hit elmondjuk. Mi a küldetésünk az a meghívásunk.

Küldetés vagyunk *Kenyeres* Andriának. Ki mindig embere az jó barátságunk. Békesség, szomszédok igaz tiszteltetés, Es az barátságunk Isten szivójára.

Nem emlékeztetjük el, hogy az vilámszították. Egész életünkben az egész családját. Hogy meg az kívánom egy rövid tanácsra. Milyen egy hit, kedre, a menyegzőjére.

Egy kis étel-ital elfogytatására. A ment hirtételen meghaligattatára. A táncban a vigághban igaz részvételre. Az Uristen küldjön áldást gyűgyimre!

Kérjük meghívását ne tessék megválni. Személyesen őket akkor magtintatni. Mag egyszer a tárgyan megfogunk jelenni Isten oltalmába hájtjuk helyesni.”

Es így megy a falu első házától az utolsóig, mert csupán a haragosok tesznek kivételt, a többi mind meg van híva a menyegzőre. A vőfélyeket rendszeren meze pálinkával traktálják, ami bizony elég szer azt eredményezi, hogy estére kelve sok elmarad a rigmusból.

A menyegző előtti vasárnapon a két vőfély újra nyakába veszi a falut és újra beközöntenek a házakhoz.

II-ik meghívó.

„Szerecsés jó napot adjon az Uristen! Engedelmet károk, hogy házukba tértem Jól emlékeztetek miibe járatokat, Kinek a küldötte s megbízottja vagyok.

Ki is másodikszor kériit hívattk. Általunk magukat a holnap napra. Es saját házába, az menyegzőjére, Résezt vonni mulatásig s örömbé vossza.

Kéri meghívását megválni ne tessék. Személyesen várja, hogy őt magtintatják. Es Isten áldja meg, a vőfélyje is el, Kenyeres házába kíván epítéséggel.

Ekkor aztán megkezdődik utca hosszat a sütés-főzés, mert senki sem megy üres kézzel a siratóba, mely hétfőn este ves-i kezdetét a lányos házánl. Rendszeren egy tárgyiban (a módosabbak porcellán tárgyiban) lepényt, csőrőgét, vagy kúrós fánkot visznek, letakarva háziszót asztalkendővel, mely aztán a menyasszonyak marad. A módosabbak még visznek ezen felül kést, villát, kanalat, abroszt és jórőköső kendőt. A násznagyon viszi a „termő ág”-ot, mely legfőbb díze az asztalnak.

A „termő ág” készítése sok fáradságot és nagy gyakorlottságot igényel. Egy kalácsba sok águ vesszöt szurnak és ágait megkrajják aranyos dívrál, téstákkal percekkel és cifrán felékítik barátszal és papirokkal. Ezt rendszeren a jó ismerősök öszegyűve a násznagynál, együtt ünneplészen viszik a menyasszonyi házhöz.

A „sirató” éjjelig tart s ilyenkor nem „únek asztalt”, csupán a vendégek által hozott téstákat és mézes pálinkát (bortermő vidéken bori) fogyasztanak. Vasárnap délelőtt kezdődik a menyegző. Legelőször a legény házához gyűl a nászsereg, hol a legény násznagya (a kikerő) így hucustatja el a leányt induló vőlegényt:

Vőlegény búcsuztatása.

„Érdemes nászsereg! Az Urnak szertben. Kérjük utra Isten oltadás békességben. Kedves vőlegényünk szivakozva várja, Hogy itt legyen keblis szerelmes mátkája.

Menjtek a templomba, az Urnak házába; Onán meg az új pár most épült házába. Kérjünk rájuk áldást, békességét, oltadot. Es a gonosz ellen jösson erősegyet.

A boldogság soha ki ne fogjon tőlük. Egretértés, háka, legyen folyton köcsök. A mily boldogok ma, egy árnyék véget, Omlás szaporodást és hőz vőlegéget.

Menjtek hát utunkra az Isten nevében örömmel, vigághban és jó békességben. Áldás legyen rajtuk mindnyájuk nevében Isten tartis óhat jóban is érányban!

Ekkor az egész násznép szekerre ül és zenezóval és vig kurjongatások közt érkezik a menyasszonyi házhöz, holott is zárt ajtó talál. Itt a násznagy kezdi:

„Es volna azon hák hőve áldadunk, Es milté eszegen sárt ajtó találtunk! Koptogassunk hát be s egy kis szálást kérjünk. Mindent kövesszünk el, hogy hamar otti érjünk.

Ekkor nagy lármát s tréfas dörömbölést visznek véghez, mire megjelenik az udvaron a leány násznagya és kérdé:

Ugyan ha nem értsem, hova indultunk, Esnyi embert eszem minak leboroznak?”

A kikerő násznagya (a vőlegény) feleli:

Es szom szép bajját, hova indultunk, Egy kis szálást kérjünk, ha ide találtunk.”

A kikerő násznagy:
De mielőtt kytittek kapot hallottunknak. Kedő hallom milté másodikkal jöttetek?”

A kikerő :

„Béke a szándékunk, igaz a beszédünk. Egy ez akarattunk a egy volna kértünk, Egy kis szállást kértünk.”

Kiadó :

„Istené az szállás !”

Ekkor kinyitják a kaput s az egész nász-nép betódul az udvarra. Most a kikerő előre megy és kérdi :

„Szerencsés jó napot kelmednek kívánok, Én egy nászserognek követésge vagyok, Bátor vagyok ezen ház urát kérdezni, Itt van-e a násznagy azt meg tudakolni ?”

A kiadó násznagy elejébe áll és mondja :

„Itt vagyok, itt vagyok mi járásban vannak, Eltávolítottak-e vagy csak utban vannak ? Ha tulok keresnek, mit azt nem tallátuk, Ha tolvajt kergetnek, mit azt meg se látjuk, Virágot árulunk szép himes virágot, Én össze járhatják az egész világot, Parját kereshetik, de meg nem találják, Mert nincs több a mesés ilyen szép virágszál.”

(Vége következik.)

Szerkesztői üzenetek.

Kis diák. A multkor üzenet, nem szólhatott magának, hisz maga nem irt nekünk soha, nem maga az, egyáltalán „nem is diák”, kit kérelmével „amitől tartunk” utasítanak. Kér volt azért a nehezség, nagy fáradságot, mert is fordította el szavira az iránt, hisz nem mutatott volna meg akkor sem levelet valamelyik tanárjának. Annyit megtudunk belőle, hogy maga nem igen szereti őket, de ez nem tartozik reánk. A vizsgálatokhoz szerencsét kívánunk. Levelet megírásuk jobb időkre, sőt megérdemelné, hogy a város levéltárába ismét behelyezték, érdekes adatokat tartalmaz, melyeknek egy jóvendőbeli historikus valamikor nagyon megörülne.

Gy - y. B - r. Bpest. Még meddig tart ez a némaság : talán jutna egy kevéske idő egy levélre is. Sz. S. Bpest. Köszönjük. Örömmel látjuk mindentörten. W. Hona. Bocssza meg a mi nagy bűntöket. Levél meggy. Jukker asszony. Nem árulhatjuk el, ki rejtezik az „A” mögött. Szives figyelmét köszönöm. Sajnos, most beteg a mi kedves felelőstünk és így várnia kell néhány napig; addigra remélhetjük, hogy teljesen felépül. Gömb. Ha lehetőséges. Ödvözlöt.

NYILTTÉR. *)

Nyilatkozat.

A „Zalai Közlöny” t. é. 23. számában „A szepetneki bíró ur” címsz. a hírvonatban nagyon keserű gúnynyal támadott meg engem, sőt talán a kir. ügyesség figyelmét is nem kerítte el, hogy ezzel a hírral a „Z. K.” felelősséget is előkötött, mert vonatkozásában gúny tárgyává tette ő felelőst a királyt. A kir. ügyesség ezért bizonyos felelősségre vonja, az engem illető vagdalónasáért itt felelek. Köszönöm a Z. K. jó szándékát, de nem kérek belőlk, s ha annyi iskolát végeztet volna, mint az igen t. szerkesztő ur, bizonyos mértékben irtam volna azt a hírt, meg azt a levelet is, melyet én az állandó menház vezetőséghez intéztem. Tudják, hogy honnan fu a saál, meglátja rajta erősen a papi kéz nyomait. A mit én a menház vezetőséghez irtam azt kötelességem tudatában jogszerűen és ebben engem semminemű mellékelől nem vesztett. Az 1891. XV. t. c. 8. §-a világosan kimondja, hogy oly községi ovódánknál, a hol különböző vallás felekesetű névendezkek járnak, nem szabad még említeni sem oly dolgokat, a mik esetleg egyik vagy másik vallásfelekesetet érintenek. A plébános ur erőszakoskodása, hogy a községben abban a formában legyen, a melynek szerkesztő ur is pártjár, áll, meddő marad. Igaz, és félve órnám a község vallási békejéért és határozottan tiltakosom oly erőszakoskodások ellen, minőket a törvény szigorúan büntet. A szepetneki ovódába három más-más vallás-felekeset gyermekei járnak és így: „Dicsőítsék a Jézus Krisztus”-köszöntést nem használhatja valamennyi és mindenesetre visszataszítást keltsen ez azoknál a szülők-nél, kiknek vallási szokásaink a községben ily formájú esetleg nem is irtik. — Községünk plébánosát személyes szülőházaiktól fakadó kicsinykedések vezették, mikor több fordult segítségért, hogy engem pellegére állíthasson. Nekem nem irtott ez egy cseppet sem, csak az lett szílyánvaló, hogy a plébános ur minden ügyekesével ason törekedik, hogy tényleg községünkben a felekesetek békes egyetértését megbolgyassa. Őn községgel segítségére volt ebben t. szerkesztő ur, mert hisz én is pap és így elfogultam, sőt igen nagy rossz akarrattal állt. A sajtónak ilyente személyeskedő kirohanásai, a melyekkel azt a látszatot akarja kelteni, hogy egy szép eszme szolgáltatásban kénd megengedeti legyverekkel, mondom az ilyen személyeskedő kirohanások mindig többet ártnak, mint használnak egy elárgesedő ügyben. Arról azonban felelek, hogy míg én leszek Szepetneken bíró, az ily személyesmet irtó támadásokból, nem foglalkozom semmivel, s mely esetleg a község békes egyetértését veszélyeztetné. En egyszeren uton fogok tovább is haladni, nem rejtezködöm, nem bujkálok és nem hívom segítségre a sajtót, hogy esetleg kirohanásokat intémény ellenlélemmel szemben. Az igazságot a rosszakaratú sajtó sohasem fogja legyőzhetni. Ezt akarom csak elmondani önnek t. plébános ur és önnek is t. szerkesztő ur.

Ezzel vagyok

Szepetnek, 1898. június hó 12-án.

Fuchs János bíró.

*) Az e rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerk

Laptulajdonos és kiadó :

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések.

GENI L.

bűvész, szellem s különlegességek színhaza

N.-Kanizsán a Zárda-utóában

külön e célra épített színházban

szombaton e hó 18-án, vasárnap 19-én, és hétfőn e hó 20-án

nagy megnyitó előadások.

Vasárnap két előadás tartatik.

Az összes elsőrangú művészek felléptével.

Az előadás záróaként előadatik Faust doktor kalandja a tollensteini kastélyban. — Eredeti szellem és kísértet megjelenések.

Kedzete naponként este 8 órakor.

Minden 3-ik nap új műsorral

Bővebbet a falragaszokon és műsorokon.

Jegyek előre válthatók egész napon át a színháznál.

Tisztelettel

Geni L. igazgató.

„STANDARD”

életbiztosító-társaság

Edingburgban, (Angolhon).

Alapították 1828-ben.

Magyarországi fiók : Budapest, V., Fürdő-utca 4.

Korona

Évi bevétel — — — — 27,500.000

Kiutalt nyereseményrészek — 150000.000

Vagyon — — — — — 220,000.000

Halálesetek folytán kifizetve 450,000.000

A Standard kötvényeinek nevezetesebb előnyei : Kétségtelen biztonság. Alacsony díjak. Szabad világhátvények. Kötvények éroényben tartása díjfizetések elmulasztásánál. Tőkésítés és előre megállapított visszaváltási érték. Megtámadhatatlanság. Feltétlen fizetés öngyilkosság esetében egy évi fennállás után. Szabad háborúbiztosítás népszelkek részére.

Díjtáblázatok kívánatra küldetnek.

Nagykanizsai főügynökség: 184-2

N.-kanizsai Bankegyesületnél.

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

Nagy-Kanizsán.

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Az ADRIANCE, PLATT és Co.

A V. VERMOREL-féle

new-yorki gyár világhírt

világhírt gyár világhírt

„ADRIANCE”

„ÉCLAIR”

képekű, mezei- és kertészeti gépeknek

peronapora, a teo-kendőkinek

magyarországi kizárólagos képviselője.

Minden a mezőgazdaság keretébe tartozó szükségletek, mint:

vetőmagvak, műtrágyák, anyagok, szerszámok, gépek stb.

legbiztosabb beszerzési forrás. 33667

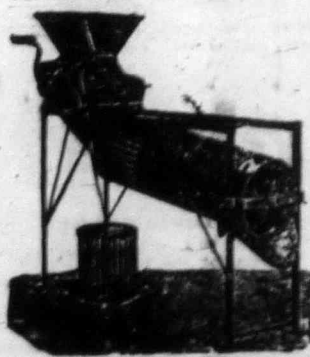
A szövetséget alapszabályait és havonként kétszer megjelenő „ÜZLETI ÉRTESÍTŐ”-jét bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

Millenniumi kiállítás 1896: Nagy millenniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur és lemezlyukasztó-gyár.

GYÁR: Katona József-utca 8. szám, Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajajuk az általunk gyártott legjobb minőségű

Trieurök : a konyhai és békőnynek a busz, árpa vagy rozs kőstől kiválóak.

Trieurök : a zabnak vagy árpának a bese kőstől és a gőz-bőlgy megak kiválóak.

Lemenőstítók és osztályozó trieurök : az árpa kiverésére és lecese osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetésze szerinti beszállítására.

— Elvállalunk Guthrie és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a tring-bőlítés mellett sem szabadalmazott trieurökkel átalakítását.

Halom-Trieurhengerek vagy burkolatok. Lyukasztott vagy hasított lemezek tetésze szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági célokra.

Árjegyzékek vagy minták szyvak ingyen és bérmentve küldetnek.

Jubileum kiállítás Bécs 1898.

SINGER-pavillon a ROTUNDEBAN.

Van szerencsénk a n. é. közönséget a Rotundában levő kiállításunkra meghívni. Ezen kiállításunk a legújabb szerkezetű varrógépeket tartalmazza családi és ipari célokra, minden iparhoz különleges gépek. Minden gép működésben lesz bemutatva; és gyűjtemény műhímezés, telrakott és áttört munkákban.

A Singer Varrógépek mintaszertűk kivitelben és szerkezetükben.

A Singer Varrógépek nélkülözhetetlenek a családban és iparban.

A Singer Varrógépek a gyártás terén a legelterjedtebbek.

A Singer Varrógépek felülmulhatatlanok tartósságában és munkaképességében.

A Singer Varrógépek a műhímezéshez a legalkalmasabbak.

===== Díjtalan oktatás a műhímezésben. =====

A Singer társaság több mint 400 fajta gépet készít minden ipar részére és csak saját üzleteiben kaphatók

The Singer Manufacturing Co. részvénytársaság

(ezelőtt Neidlinger G.)

Nagy-Kanizza: Deák Ferenc-utca 460. sz.

180-8

KLYTHIA a bőr ápolására szépsítésére és finomítására Puder

Legelőkelőbb ütőseki, bál és társalgó PUDER.

Fehér, rózsaszín, és sárga

vegyileg analizált és ajánlja Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tanár által Németben.

Eltámasztó levelek a legjobb körökből minden dobozhoz mellékelve vannak. 6

TAUSSIG GOTTLIEB

12. udvari toailette-szappan és illatszert-gyár Bécsben.

Főraktár: 1. Wollzeile 8.

Kapható a legjobb illatszert- győgszerkereskedésben és győgszertárban. N.-Kanizzán: Alt 6-Béhm, Keletti M. Mór és Kreiner Gyula cégekénél.

Richter-telc Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves házi-cv állentált az 185 megpróbáltatásnak, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzölésként alkalmazták küszvényes, csúszni, tagzsugattatási és megbőléseknél és az orvosok által bedörzölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-cv, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 ft. üvegonkénti árban majdnem minden győgszertárban készletben van; főraktár: Török József győgszertárnál Budapeston. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki sem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter csőgyőgszertáros nélkül mint sem valódi utatás vissza. RICHTER F. AD. és társa, az. az. kir. udvari szállás, BUDAPEST.

Egy doboz ára:
1 forint 20 krajcár.
Utánvétellel vagy az
összeg előleges beküldése után küldetik.

Különlegesség poloska-
balkar-, konjharovar-

moly-, és háziállatok
telre ellen-

Kapható:

Nagy-Kanizzán:

- Ily, Fenselhofer József
- Deutsch Lajos
- Marton-és Huber
- Neu és Klein
- Pauk Jakab
- Rosenfeld Adólf és fia
- Schlesinger Izidor
- Schwarz és Tauber
- Strém és Klein
- Weiss és Schmidt

- Facsá:**
Schleiffier M. G.
- Periák:**
Kramarits Victor
Sosterics Pál.
- Műmeg:**
Bodis Mátyás
Darnay Kálmán
Márkus Salamon fia
- Barcsitelep:**
Szabó Sándor
Weiss Sándor
- Csergő:**
Kreissler Géza
Schwarz R.
Fischer Simon
- Nagy-Bécső**
Dedinszky J. győgsz.

Zacherlin

csodálatra méltó a hatása. Megöl mindenféle rovar. Meglehető biztossággal és kiirtja a sok férgyet biztosan és gyorsan úgy, hogy semmi nyoma sem marad. Azért dicsérik is az egész világon. Milliók és milliók veszik is.

Ismertetője jele: 1. A lepecsételt üveg. 2. A ZACHERLIN név.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

KLÓPIENTRI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (8 frt — 12 frt)
Félévre 6 korona (4 frt — 6 frt)
Negyedévre 3 korona (2 frt — 3 frt)

Nyitási költsége 10 krajczár.

Elsőféléves, valamint a hirdetéses vasárnapok Ficskel Pálly közl. koronázott kiadásúak.

Hírdetési díjakról csak ismeri a banknál megkérdezni.

Egyes szám ára 10 krajczár.

Szerkesztőség:
Városház-pályán Ficskel Pálly közl. koronázott kiadású.

A szerkesztői értekezési helyet naponta délután 4-5 óráig tart.

Idő lejárata a lap megjelenésének napján minden évfolyamra.

Kiadóhivatal:

Városház-pályán Ficskel Pálly közl. koronázott kiadású.

Nagy-Kanizsa, 1898.

Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Vasárnap, június 19.

Közraktárak.

Az idő vakon rohan előre, nem várkozik a kétkedőkre, kik zseberakott kezekkel tárgyaltalanul bámulnak bele a világűrbe, mintha agyukból kiszikkadt volna minden gondolat.

Régi tétel: a tett halála az okoskodás. És nálunk szerfelett szeretnek okoskodni az emberek; addig okoskodnak míg a felvetett fontos kérdés első forró láza lelohad, kihűl, és a kiégett lelkesedés szürke hamuja szép lassan maga alá temeti magát a fontos kérdést is.

Requiescat in pace!

Évek óta foglalkozik a nagykanizsai kereskedői világ az itt létesítendő közraktárak kérdésével, de sajnos, az ügy eddig a forró óhajlás stádiumánál előbbre nem haladott. Pedig arra nézve egy nézet uralkodik, hogy közraktárakra Nagy-Kanizsán szükség van s azokat okvetlenül létesíteni kell városunk, vidékünk és az egész Dunántul közgazdasági érdekében.

A kültermeléssel folytatott nehéz ver-

seny, mezőgazdaságunk, ebből kifolyólag gabonakereskedelmünk kedvezőtlen helyzete és a már több év óta tartó sajnos árvízszonyok kétszerezsen szükségessé teszik, hogy ama piacokat keressük fel és azon időpontot várjuk be, ahol és mikor terményünk legelőnyösebben értékesíthető. Ámde igen sokszor előfordul és épen az aratásnál kellett azon keserves tapasztalatra jönni, hogy nálunk a termelőknek és kereskedőknek ezen elv keresztülvitele teljes, nem lehetetlen. A gazda magtárai nem bizonyultak elégségeseknek a termés befogadására és másrészt pénzszükségletét fedezendő, kényszerülve volt terményeit rossz konjunktura közt s alacson áron értékesíteni, bár meg volt arról győződve, hogy az előző évi gyenge termésből az országban már nem létező, készletek és a fogyasztásnak okvetlenül vásárolnia kell.

E bajon segíteni a közraktárak vannak hivatva.

S ezen közraktárak építésére geográfiai szempontból megfelelőbb hely, mint Nagy-Kanizsa a Dunántulban nem is képzelhető.

Nagy-Kanizsa gócpontja a Déli vasut

vonalainak. Az észéki, báttaszéki, iehérvári és horvátországi vonalak állomásairól Bécsbe az osztrákok déli és délnyugoti tartományaiból, Svájcba és Franciaországba, továbbá hazánk minden részéből Triestbe és Olaszországba vezető utirányainak kell, hogy okvetlenül Nagy-Kanizsát érintse. Közvetlenül a pályaudvar mellett a Déli-vasutársaságnak terjedelmes telkei vannak, melyeket a közraktárak építése céljából bizonyos díjtalánul átengedne annak is inkább, mert a közraktárak az ezen vasutársaság vonalain a magyar államvasutak tarifapolitikája által csökkenő gabonaforgalmat ismét óriási mértékben előmozdítanak. Ennek tudatában a Déli vasut igazgatósága egy magán megkeresésre azt a választ adta, hogy hajlandó minden tőle telhető a közraktárak létesítése érdekében kitejteni és egyáltalában a vállalatot mindazon kedvezményben részesíteni, melyekben a többi hasonló intézmények hazánkban részesülnek.

Budapesten egy konzorcium van alakulóban, mely a kereskedelmi miniszter aegye alatt közraktárak építését tervezgeti Zákány-

TÁRCA.

Egy ember, aki eszik.

I.

Ideáljaim egyike — akit nevezünk röviden Elvirának — ajánlott levelében volt szíves tudomásomra juttatni, hogy szakított velem és halálani sem akar többé rólam.

A kedves levele hangja ki-sé udvariatlan; azok közé tartozik, aminek: nem szokás az ablakba kitenni és én, még sem tudom megállani, hogy teljes szövegében ne publikáljam, hádd lássa a világ, mily alaptalan az a vád, hogy a mai lányok szaladnak a férfiak után.

Ime, egy leány, aki lemond a lovagjáról, mert prózáinak találja. Ah, van még idealizmus a szivekben! Olvassák ezt a levelet!

II.

On!

Tegnap az a szerencsétlenség érte házunkat, hogy ön nálunk ebédelt. Azaz mit is beszél: valószínű szerencsének tartom, hogy körülben tisztelhetik és prózai lelkét egész alacsonyágában kiismerhetik.

Megvilátozom most már: eddig még éreztem némi rokonszenvet ön iránt, hazug szavai félrevezették hiszékeny lelkemet... de tegnap minden világos lett előttem. Oh mily érdekes volt látni,

hogy a gyönyörű lelkű illy milyen szerelmes — a pecsenyében! Milyen gyönyörűteljes arccal nézett ön arra az idei libasültre és milyen tulvilági kéjjel legettette szemeit az elebe rakott hattiele belötőn. Ön magasan szárnyaló himnuszt zengett a fogásra s egy időmúlásul óriási őrta szelre valósgos költeményt mondott prózában.

Dicsérete a konyhat, az ételeket, a ki-zoigalást, — nekem pedig egy tíz percenként oda-dobott egy kétes értékű bököt; szemei lelkes ízben égték, a míg bort ivott, — ream a leg-vizizűbb pihantások jutottak, szóval ön teljesen megnyerte a mama kegyeit s a papa el van ragadva az ön kedvességétől, de előttem uram vegleg lejárta magát.

En gyű öföm s prózai embereket, megvetem az olyan laetikus husimádókat, amilyen ön is és mindig borzongással fogok visszagondolni az ön rettenetes elvá yára.

Ezelőtt két héttel azt mondta ön nekem: „Az én lelkeim olyan, mint a madár: csak fenn a magas. Iazta lev-göben érzi jól magát a csillagokhoz közel — ha oly-or le is —zál a földre —gy-gy buzaszeméret, sive tér vissza fel az édes világba, minél távolabba a földtől...”

Beírtam ezt akkor a naplómba s hogy most olvassom, gúnyosan kacagok. Ah, a kis madár mily-n rosszul érezte magát tegnap a földön, a buzaszemek közt.

A csillagok barátja minden ételt megujrjózt, hiszen csak nyole fogás volt...

Sajnálom uram, hogy önben is csalódom

kelett, de úgy látom, önnek, nem annyira szerető szívre, mint inkább egy kitűnő szakácsnőre van szüksége, aki aggódo gyöngédséggel szentleje életének minden pillanatát az ön bámuatol igényő elvágnak kifejezésére s akinet egyedül ételcélját, ambicióját az ön dicső ebéd-kr. tájauak kiérdemlése képeze.

Erre nem vállalkozik az ön öszintén megvett volt Elvirája.

III.

Enni vagy nem enni, ez hát most a kérdés! Nem tagadom, nem titkolom: az edes tartom az élet legnagyobb gyönyörűségének, legfőbb boldogságnak. Arcomba jut a vér, szívem béve-sebben dobog, egész valómat izgalmos, édes remény fogja el, amint képezetemben megjelenik a vakító fehér abroaz, megrakva csillogó ezüst eszközökkel, majolikákkal, kristály poharakkal a mellék asztalkán a kis bronz dozsában jég között tiszteltet parancsoló pezsgős üvegek dideregnek.

A csinos szobaleány oly akkurátosan teszi előmben a tálat, a kedves háziasszony jószág szemeivel oly elragadóan biztat, hogy vegyek s a sziveles há-ur kellemes rezgésű hangjának hatása alatt lehetetlen a második porciót visszautasítani.

Elvonulnak szemem előtt a pompásabbal pompásabb fogások; a finom pecsenyek és remek leztek után a bamulatos szépségű gyümölcsök, az óriásokat nevetésgessé tevő barackok és

CZIMBALMOK

ellismert legkitűnőbb Schunda-féle gyártmány. — Továbbá legjobbhírű bécsi gyártmányu

ZONGORÁK

nagy raktára Nagy-Kanizsán Bischitzky Miksánénál.

Bérbe és részletfizetésre is kaphatók.

ban. Kétségtelen, hogy ezen terv megvalósulása esetén városunk évek óta hanyatló kereskedelmi jelentőségére a halálos dőfés volna. De ezzel párhuzamosan nemcsak a gabonaforgalmat, hanem városunk közgazdasági fejlődését is megakaszthatná. Ha a közraktárak Nagy Kanizsán előbb létesítenek, úgy a zákányi terv elejtetik.

Időszerűnek, sőt sürgősnek tartjuk az érdekelt köröket ezekre figyelmeztetni. A tavasszal a nagykanizsai kereskedelmi testület foglalkozott az ügyvel imer ve annak buzgó vezetőségét, reméljük, hogy addig fog munkálkodni, míg örvedetes sikert ér el. Meg vagyunk róla győződve, hogy egy közraktari vállalat Nagy-Kanizsán a vállalkozók részére is igen szép hasznot hajtana; e tekintetben csak azon fényes haszonra akarunk utalni, melyet a marburgi közraktárak összes forgalmát, vagy legalább is annak 1/10 ed részét elveszik, azon egyszerű oknál fogva, mert az oda érkező küldemények szükségképp Kanizsán keresztül veszik útjokat s mi sem természetesebb, hogy mindenki szívesebben tárolja be áruait a közelebb eső Kanizsán, honnan az északi irányok is nyitva állanak, mintsem Marburgban, honnan a küldemények csak dél és nyugat felé reexpediálhatók.

Tehát a marburgi tárházak nyereségét mint biztos hasznot lehetne számításba venni, a mi önmagában is elég kezességet nyújt a vállalkozóknak tőkék elhelyezésének sikeres volta iránt.

Tudtunkkal pesti disconto- és értékbank alapított rövid idő előtt Sziszekon közraktárakat s okunk van hinni, hogy feltárva előtte a Kanizsán tervezett közraktárak előnyeit a helybeli tőke megfelelő hozzájárulása s municipium részéről hozandó némi áldozatok mellett elvállalná a nagy-

kanizsai közraktárak létesítését is. A közraktárak fogják alapját képezni Nagy-Kanizsának a Dunántul kereskedelmi emporiumává való emelkedésének.

Nem én írom.

Tizenkilencszer száznyolcvan nap s még néhány hét maradt el azóta a hátunk mögött, mikor ez, ami itt a két csillag közé szorul, lapunkban megjelent. Még a régi patriarkális petroleum lámpa szelid világánál s nem a mostani villamoskörték sápadt fényénél róta egymás mellé a kis acéltoll ezeket a sorokat. Nagy idő, legalább a lelkesedés első látától egész a cselekvés perceig kissé igen is hosszú.

Mi minden történt azóta? Mennyi és minő átváltozások történtek, míg a közraktárak fontos kérdése mélyen elrejtve szunyadt a lelkesedés kihamvadtt üszke alatt. Mert nem halt meg, csak megfogyott, csonttá azott a közönyösség rideg levegőjén, de végre mégis felszakították a sirhantot és életet helnek most belé. Lassan történik, olyan csinján bánnak vele, mint valami nehéz beteggel, pedig elég bizonyos van arra, hogy a hosszú alvás ideje ideje alatt érzékeny vesztésig érte Kanizsát. Szombathelyen már a jövő hó 1-én átadják tárházakat a forgalomnak, és arról is tudnak kereskedőink, hogy a „Leszámitoló és pénzváltóbank” Gyékényesen szintén közraktárakat akar felállítani. Nagy húzás lenne ez az ő számításukban. Nincs idő már a tétovázásra, hisz a tétlenséggel csak saját érdekeinket kockáztatjuk. A mult évben megindult újabb mozgalomnak kissé nagyobbn lendülettel kellene megindulni, nehogy a huza-vona lassu merevségében ismét elaludjék a cselekvés. A vakon rohanó idő nem vár a kételkedőkre, s ha a még mindig elég ked-

vező előnyöket a leggyorsabban ki nem használjuk, úgy Kanizsa teljesen elveszítia magy is megfogyott kereskedelmi jelentőségét.

A tejszövetkezetről.

Azon az értekezleten, melyet a Nagy-Kanizsa vidéki gazdák városunkban e hó 9-én egy „Tejszövetkezet” létesítése céljából tartottak, a jelen voltak mindegyike — úgy hiszem — teljesen meg volt már eleve is győződve a szövetkezeti eszme nagy horderejéről; hi-z annak praktikus eszményei a mindennapi életben, a közgazdaság számos, legkülönbébb megnyilatkozásában (pénz-, társadalmi-, jótékony-intézetek, tüzoltó-telepek, szakszervezetek) mindenki előtt eléggé ismeretesek.

És mégis, midőn gazdáink néhányban megérlelődött a tejtermelésnek szövetkezeti uton való értekesítése utáni vágy; szükséges volt, hogy mindazokat, kik tán még nem lelkesedtek a szövetkezeti eszme iránt, valaki: — a jó ügy apoa — megismertesse mindama előnyökkel, melyekkel a szövetkezés jár és a nagykötő önséget is — e város logyasított értem — mely gyakran és nem mindig indokolatlanul új dolgok iránt bizalmatlan, minden tekintetben tájékoztatása.

Ilyen valóságos apostoloként Magyarország tejjgazdaságának údvözölhetők városunkban Nagy Vircse országos tejjgazdasági felügyelőt, ki lelkes előadásban a Tejszövetkezetek ügyéről mindenkit tájékoztatott.

E sorokkal egész Zala megye, de elsősorban is Nagy-Kanizsa vidéke kisgazdáinak figyelmét szeretném felelesztetni.

Magyarországban üzemben volt 1897. évben 29 falusi tejszövetkezet. E szövetkezetek — jöllerelt 18 közülök csak 1897. év folyamán keletkezett és így özeme nem teljes, hanem csak 5-10 hónapra üzleti évre szorított — termeltek 4,790,132 liter tejet, mely tejemennyiség 269641 lrt nyers bevétel eredményezett. Ha ezen bevételből a körülbelül 10%-nyi kezelési költséget levonjuk, úgy egy-egy falusi tejszövetkezet átlagosan 8368 forintnyi tekintélyes összeget juttatott a lakosságának. De ha ezen 59 tejszövetkezet teljes üzleti évet vesszük számításba, akkor egy-egy szövetkezet tíz-tíz bévétele 9892 frita rug. Számításaim mindig az átlagról szólván, megjegyzem, hogy a szövetkezetek nagysága szerint azok bevételé 3000 és 2200 forint között mozogt!

Nem-e óriási e-n közel tízezer forintnyi összeg azon csekélyke 700 hétszáz forinthoz képest mit e falvak a szövetkezetek megalakulása előtt tejből bevételek?

szőlőszemek, a kívánatosan leszelt sajt, az illatos fekete kávé... azután a kedélyes, honzanárió zajos, derült iszogatás; a szembőlő hölgyek vedres, ragyogó tekintete; a kupalaku, pehelykőnyú poharak, amelyből ki nem fogy a fehér babocskaiban bizsergő pezsgó... ah, milyen szívprózi lélek az olyan, akit ezeknek élvezése, látása boldoggá nem tesz!

Nem tagadom, előttem a mai nap kimagasló eseménye egy-egy gyűszűlves, egy reformpecsenye vagy lözelek deikátesz. Mit törődöm én a politikával, az anarkiával, a spanyol-amerikai háborúval és az európai bekével: trójestem polgári kötelességemet és mivel életem fenntartásá céljából ennem nyílt kell, ezt a másoknak talán kenyszerű — munkát legalább a passzió bájos zómancával aranyozom be.

És azt sem titkolom, hogy sétálni is csak azért megyek, mert ez kiűnően növeli étvágyamat. Milyen ize van egy olyan ebéd előtti sétá után minden találnak!

Ilyen étvágygerjesztő sétám alatt ismerkedtem meg volt Elvirámmal is. Sétáimban ugyanis ösze kötöttem a kellemest a hasznossal és csak oly úlcákot vettem fel a programmba, a melyekben jó közelet és szép leányok; azaz pardon: szép leányok és jó közelet vannak. Így haladtam végig mindennap azon a kifogastalan közeletútcán is, a melyen volt Elvirám lakik. Ó nagysága — a mint ezt csakhamar észrevettem — térszeres áldozata let: és azt hitte, hogy direkt az ő kedvéért koplatom az utat oly rendszerességgel. „Figyelmeszem” napról napra nagyobb meghatótságot idézett elő: ezt és a szerelem fokozatosan erősödő lányját nem volt nehéz kiolvasni szép szeméből — és azok a lángoló tekintetek csak fokozák étvágyamat!

Igy ismerkedtünk mi meg. A barátságos, egyre jelentősegebb mosolyai kísért köszöések után következtek a megállások az ablak alatt s beszélgetések mindenteléről. Volt Elvirám elbeszélte, mily hibátlanul vezet a háztartás bonyodalmas szálai s én bámulatom adóját raktam le zsaliuhoz; szavai, amelyekben sajátkezőleg kizentit palacsintái szerepeltek és azon kijelentései, hogy a téát sonkával szereti, a kávéit pedig nagyon édesen, — megremegették szívem legközelebb hurjait.

Ilyenkor hazamegyek, szobám féthomályában epedve gondoltam arra, hogy mily szép volna az élet, bírva volt Elvirámat és palacsintáit, amelyek elmondva is lázba képesek hozni. Ah, mert egy jó ebéd után egy szép feleséget ölelni és hosszú, édes csókok után izletes vacsorához ülni. — ez olyan boldogság, a melyet az angyalok is megirigyelhetnek.

És most annyi séta, annyi négyes után, annyi órizetlen perc... de nem, diszkrét leszek... annyi szép tervegetés után ilyen röviden végez velem az ideálom. Az eimeleti oktatások, a melyeket a csoklófézés művészetéről adtam és a türeményes haladásról tanuskodó gyakorlati-órak mind, mind felejtve-vannak... egy ebéd miatt, a mely jól esett.

Szavamra, ha ma déiben véletlenül kozmá kalarabé lett volna ebédre s hozzá még egy ilyen levél: ez elég lett volna, hogy megéreljem bennem az öngyilkossági szándékat. A csapások ily özőne alatt habozás nélkül képes lettem volna eldobni magamtól reményeiben csalódott életemet. De bármiat erőlködöm, ma nem tudok elkeseredni. A nagyinténnél voltam ebédre és özpástetomat ettem.

Nem tudom: kírzik-e a betűkből az a szerető

gyöngédség, az az imádásszerű hódolat, amit én az özpástetom iránt, az Uristen és a szakács művészet legremekőbb teremtménye iránt érzek, de én ezzel az ábrándfómásúg pástetommal a szívem alatt átérzem a jelen élet minden gyöngyörségét és hiába, nem tudok kétségbeesni.

Bármily borzasztó is a gondolat, hogy ideálomat elvesztettem, lelkembe odalétközik az a vizsgálati tudat, hogy meg van még a nagynémén lángléltű szakácsnője, aki a pástetomok terén nem kisebb, mint Gadsion volt a politikában és hozzá még fiatalabb is, mert csak 50 éves.

Szemeim egy pillanatra könybe lábadnak.... Ezembe jut, hogy a multkoriban egy csillagos, nagy, fuvalmas estén elmerengve arra gondoltam, hogy ha majd mi: volt Elvirám és én evymási leszünk, adoptájuk a nagynémémet zseniális szakácsnőjével együtt és mig mi megadjuk egymásnak, amit csak a szívünk-szemünk kíván, a jó öreg örangyal pompás ebédekkel és magas színvonalon álló konyhával teszi za artilannul kedvessé életünket.

A szép terv meghiusult.... Szemeimet egy pillanatra valami forró vedvesség teszi homályossá... de azán elborult lelkemet reménytelítő sugar vilájtja be. Ezembe jut egy gyönyörű égi jelenés: a kit csak azért hanyagoltam el, mert ott az ő utcájukban rosszabb volt a közelet. Nagyon valószínű, hogy abban az utcában azóta javultak a közeleti viszonyok; több mint bizonyos, hogy az a gyönyörű égi jelenés azóta kábító szépséggé fejlődött... minden esetre étvágygerjesztő sétáimat kénytelen leszek ezen utca felé irányítani.

Az a kábító szépséggé fejlődött gyönyörű-égi jelenésget eleinte barátságos, sokajtelendő mosolylyal fogom köszönteni. Azután majd következnek a megállások az ablak alatt s beszélgetések min-

Nem érdemes-e idejegyeznem, hogy ezen 29 falusi tejszövetkezet, nem teljes üzetlevél alatt, közel 20 vagyon vajjal gazdagította a piacot, amely — javarészen habár közvetett úton — külföldön talált elhelyezést? Nem-e bizonyítja e tény maga is a tejszövetkezetek rendkívüli nemzetgazdasági jelentőségét?

Nem-e feltétlen jele a közbizonyosodásnak, hogy e 29 tejszövetkezet falvaiban azok életbe lépte — rövid két év — óta a lakosság tényleg-alománya 1589 dbbal azaz kétszázötvennel szaporodott? Nem-e jelent ezen óriási szaporulat fordulópontot az illető községek mezőgazdasági üzemszerében, midőn a 29 község évente 1000 holdnál többet trágyázzak be éventék szántóföldjéből?

E számadatok — kissé tán száraz — közlést szükségesnek tartom; mert nézőim szerint minden szónál szebben és meggyőzőbben beszélnek a számok.

Ezen 29 tejszövetkezet közül 27 a Dunántulra esik. Baranyára 21, a többi Sopron, Tolna és Somogy megyére jut. A tavalyi év folyamán és az idén az említettekben körülkirka 25 falusi tejszövetkezet alakult főként a Dunántul vármegyeiben és Zalamegyében?!

Ez ideig egy sincs — de hiszem és bizton reményem, hogy mielőbb jó példával fog szolgálni az alakulásban lévő „Nagykanizsa vidéki gazdák Tejszövetkezete” az öt követőknek! A falusi tejszövetkezetek — minthogy a városok fogyasztó piacától távol esnek és így a nyerstej értéktelése kevésbé alkalmasak — csupán csak a vajtermelésre vannak berendezve; és így is a tej literjét 5 krajcárnál valamivel magasabb ártáza árban értékesítik. A tejtermeléssel foglalkozni pedig 5 kron árat véve alapul — legvalószínűbb is annyira érdemes, mint a mezőgazdaság bármely jól jövedelmező ágával.

Mennyivel kedvezőbb helyzetben lenne a „Nagy-Kanizsa vidéki gazdák tejszövetkezete” mely a tejmenyisége javarészt, nyersen mint tejet, értékesíti. — A feldolgozásra kint tejszövetkezetek pedig előnyösebben lenne értékesíthető, mint a falusi szövetkezeteknél, úgy vaj, mint sajt készítés által, részint a tömeges előállítás olcsóságánál s így az üzleti kiadások aránylagos kisebbségénél fogva. — A hulladékok pedig: az iró, lefőzött tej, és a svájci egy nagy városban szintén jóval nagyobb ártáza értékesít — akár borjú és sertéshizálás, akár közvetlen eladás által, mint a falvakban, ha túrkészítés által alig 1 krajcárt értek el a lefőzött tej literjéért; holott az említett sertéshizálás eme kiváló tápszert legalább 17 kronban értékesíti.

denteléről. Ó nagyság! elmondja majd, miképpen érvényesíti háziartási kormányrendszerét, én pedig le fogom tenni hódolatom adóját zsinatnál. Azután jönnek a négyesek, az örvényes masodpercek, a tudományos tejegetések a csokolástan köréből és a gyakorlati utmutatások leckeórái, végül majd me'hivnak ebédre..... de akkor már óvatosabb lesznek!

Ehezni fogok, zavarban leszek, folyton át fogom nézni, lopva megszorítandom kis kezét, véletlenül érinteni fogom haját, poharamat elcséreltem az övével s az ételből csak csipegetni fogok, mint egy kis madár Bort nem iszom, id-ális leszek, le fogom rontani a prózám embe-reket és a fatitulus husimádókat, — így és megkülönből fogok tenni... az esküvőig.

Akkor, majd a lakodalmi ebédén, amidőn már nem biztosítat őszinte megvetéserő ajánlott levelében, akkor majd kimutatom a fogamfeherét és enni fogok amugy isteniágában.

„Sietni azzal a hallal” fogom a pincért dorgálni: „ide a lelkeim közelebe azt a pecsejyes talajt” parancsolandom az elthordónak és pehely könnyű kebeléből ivan az elagott aszút, könyökig meghatottan fogom szavalni: „Ist-n, kit a bölcs lángesez föl nem ér, ilyen bort adj nekem száz évig!”

És végülve az isteni lakodalmi menüt, kipróbálva az egyre kitűnőbbnek mutatkozó hamisítatlan aszútól, gyönyörűségtől fogom átölelni kedves nőm karcsú derekát; bájos kis feleségem pedig vállamra hajtja fűrtös fejcséjét, legig le-hunyva ragyogó szemét, forró ede-csokót fog nyomni az areom közepére, a világ legboldogabb emberének arca közepére.

Adorján Emil

Szükségesnek tartom ezekről kissé hosszabbban beszélni főként vidékünk kisgazdaira való tekintettel — akik tényleg kevés termelt tejtűket tán jól el tudják helyezni, de nyáron midőn a termelt tejtűk azt értékesíteni sehoggy sem képesek. A szövetkezet nyújtandó óriási előny pedig abban kulminál, hogy elveszni semmit se engedjen a szövetkezet olyan — ami különben a magános termelőnél értékesíthető nem lenne.

De azt hiszem, hogy az elmondottak meggyőzőté a tejtermeléssel ez ideig is foglalkozó nagyobb gazdaságok kezelőit is, hogy nyers anyagú szövetkezeti úton kisebb fáradsággal tisztességes ártáza fog értékesíteni; azokat pedig, akik a mezőgazdaság és különben jól jövedelmező termelési ágával — a biztos és jó ártáza való értékesítés hiánya folytán — nem foglalkozhatnak, saját jól felfogott érdekükben a tejszövetkezet eszméjének mindhamarabb sikerülend megnyerhetni.

Nagy-Kanizsa város fogyasztó közönsége pedig — melyet oly gyakran apostrofáltam — azt hiszem előbb megnyugvást találja a jövőben, mint talált a múltban. A tejszövetkezetek működésének soliditása nemcsak a város közönségének, de magoknak a szövetkezeteknek is elsőrangú érdeke; a tiszta és hamisítatlan tej minden tejszövetkezet eredményes működésének létfeltétele. Hisz a hamisított, vizezett vagy lefőzött tejből kevesebb tejszín, kevesebb vaj, kevesebb sajt készül! A modern tejgazdasági kémia oly előrehaladást tett a tejhamisítások felderítése tekintetében hogy egy egy tejminta valódiságáról alig egy perc alatt meggyőződhetünk. — A szövetkezetbe szállítandó különböző helyekről származó tejek hetenként legalább is egyszer megvizsgálások lesznek tisztaságra és zsírtartalomra úgy a fogyasztók mint a szövetkezők érdekében. A szövetkezet állatorvosa kell, hogy időről-időre a szövetkezetek tehénit megvizsgálja. — Beteg tehének teje az értékesítésből szigorúan kizárható. Tán foglalkoznia kellene megalakulandó szövetkezetnek a kis-gyermekek táplálására annyira fontos u. n. gyermek vagy pasteurizált tej előállításának kérdésével is.

A közegészségügyi hatóságok, de maga a város nagyközönsége is bármikor meggyőződést szerezhet és kell is, hogy szerezzen, már a szövetkezet érdekében is — annak szoliditásáról, megnyugtató megbízhatóságáról.

Nincs-e Zalamegye s közvetve Nagy Kanizsa vidékének takarmánytermelésre kitűnő földje, nincsen-e kitűnő, rejtel és a szarvasmarhahenyésztésre kiválóan alkalmas legelő? Nem-e valóban az almas szarvasmarhahenyésztésre azon megye melynek 384000 kat. hold szántóföldjével 182 ezer darabból álló szarvasmarhaállománya? Nem-e egyik legjővedelmezőbb — ága és célja a szarvasmarhahenyésztésnek — a tejtermelés, ott ahol a tej értékesíthető? Nincs-e megadva a mód a tejek szövetkezeti úton való értékesítésére? Nem-e emeli, úgy a kisgazda, mint a nagyobb birtokos anyagi jólétét a jövedelmező tejtermelés ott ahol a tej értékesíthető? Nem-e fontos nemzetgazdasági missziót teljesítenek akkor, ha a tejtermelést minél szélesebb körben karoljuk fel? Nincs-e szüksége Nagy Kanizsa vidékének a tejszövetkezetekre? Nem-e üdvözölne örömmel Nagy-Kanizsa város közönsége a létesítendő tejszövetkezetet?

Mind ezek kérdésekre, melyeket tagadón állítottam fel, a leghatározottabb igennel felelek.

Es önök gazdátársaim és Nagy-Kanizsa város közönsége? Ismériem vélem feleletük. Tagadón nem lehet.

Kéhszpaenger Ernő.

Közgazdaságunk irnyának kritikája.

Írta: Matkovicsek Sándor.

Nem tagadhatjuk, hogy az utolsó harminc év alatt minden teren nagy haladás mutatkozik és hogy az ország vagyánosodásában fejlődött. Láthatjuk, hogy ebbeli fejlődésünkben közelebb jöttünk a nyugat művelt nemzetekhez közgazdasági állapotához — ha azok mégis sok tekintetben tal szárnyalnak, azt nem az utolsó 30 év, hanem az előbbeni idők okozták. Magyarorszag századok mulasztását volt kénytelen évezetekben pótolni s így hátramaradása a gyors haladás mellett hibájul nem róható fel. Tagadhatlan, hogy az utolsó 30 év haladásában megvan az erőltetés jelensége is.

Államadóságaink ép úgy, mint a magán adóssá-gok és itt első sorban a földbirtokot terhelők szaporodtak; de ha az eladósodás beruházások céljából történt és ha nem drága és könnyen törleszthető kölcsön alapján gyarapodott, a mi állam-adósságaink nagy részénél és talán a földbirtokot terhelő kölcsönöknél is gyakran az eset, az adósság szaporodása nem tekinthető szerves bajnak, még akkor sem, ha a kölcsön nagyrésze nem hazai hitelezők pénzszekrényéből került is ki. Tagadhatlan, hogy államháztartásunk rendbehozatala és az állami közigazgatás és adóterhek nagy mértékben megszorították, a mi mellett a köz-égi és megyei, valamint az egyházi és testületi terhek sok helyütt majdnem a tűrhetetlenség súlyosodnak a magán gazdaságra. Szóval közgazdaságunk fejlődése és jelen állapota minden teren lelt erőfeszítés és nehéz küzdelmek eredménye.

A helyzet ily viszonyok közt annál nehezebb, mivel a világgazdaság hatása is nemzetünk gazdasági állapotában ellenállhatatlan megnyilatkozik. Az általános árhanlyatás, a nemzetek elzárkózai politikája következtében az arulogalomban mutatkozó bizonytalanság, a gazdasági teren fennálló különböző érdekeknek mesterségesen táplált ellentéte: gazdaságunk fejlődésében, még ha magában országban támaszt nem nyernének is, hátrányos oldalakkal jelentkeznek. Az élet terhe nehez, a gyors fejlődés előnyeihez csakhamar hozzá szokunk és jótékony hatását könnyen felejtjük, a midőn új akadályokkal állunk szemben. És szálló igék honosodnak meg, melyek addig hangzanak, míg végre is igaznak hiszi el mindenki, nem gondolva többet az ige tartalmával és valójával, gyakran — az ige utnak eresztett röpke szavak közkövetelmény alakjában parancsoló irányzattá válnak.

A mozgó löke megbazolása, a kis emberj megmentése, a szövetkezetek egyedül mentőzása és löképp az állam erősebb közbenjárása: effe-e szálló igék arulkoznak je enleg nálunk is és majd-nem az ige mondhatjuk, hogy a közvélemény közgazdasági jólétünk jövőjét e szálló igék által kitejezni vélt rendszer következtetés keresztülvitelében látja.

Ismételtelen kifejtettük, hogy közgazdasági viszonyaink közt az állam a «laissez faire» rendszerét nem követheti és az «intervention» nálunk határozottan megokolt és helyes. Ismételtelen kifejtettük azt a nézetünket, hogy Magyarorszagon az állami tevékenységnek az egyes termelési ágakba erősebben kell nyulnia, mint az talán más országban megokoltnak tekinthető, mert népünk jellemre a gazdasági ügyekben is a télenység, tunyaság és a megszokottság tulajdonival van áthatva. Nálunk a kezdeményezés, a sikeres próbálgatás, az ösztönzés számos termelőágban meg nem történik vagy meg nem történik, ha az állam nem lép föl legvalószínűbb mint pénzübeli segélyező és magára nem vállalja a kezdet rizikóját. De a kezdeményezés, az utbaigazítás a gyermekbetegségek kialakulása után megszűnik az állami jótékony hatása, megszűnik egyáltalán az állami tevékenység jogosultsága és kezdődik a magánvállalkozás ideje és a megantevékenység hatásköre. Ha e ponton túl az állam továbbra is gondozza kegyeljeit, oly állapotot teremt, mely közgazdaságilag hátrányos.

Az állami beavatkozást megrendíti az önálló elhatározást; hunyáskodóvá teszi az egész gazdasági életet és oly függőséget állapít meg az egész nemzeti testben, mely kóros állapotban találja kifejezését.

Az állam ily viszonyok közt a hatalom oly fokát látja kezében, mely bizonyos tekintetben korlátlanúságra vezet. Az állam kormánya lassan lassan önkentelenül is a mindenhatóság látszatában tűnik fel.

Az állam közbenjárásának folytonos követelése az állami állások és hivatalok szaporodásában és a bürokrácia fejlődésében találja természetes kifejezését.

Nagy baja közgazdaságunknak, mint általában egész fejlődésünknek az a tulajdonság alakias, a mely kormányzatunkban megbonosult. A bürokratizmus oly rendszere lett uralkodóvá, a mely sok esetben valóban célját egyedül az iratok és az irás szaporításában találja, a mi természetesen az élet rend-s fejlődésével ellentétes nehézségben és számtalan felesleges munkaszorításban találja kifejezését.

Mily aktívmeget dolgoznak fel az országban, könnyen elképzelhető, ha tudjuk, hogy csak a miniszteriumok hivatalaiban 1894-ben 782,300

szám fordult meg, és ez a mennyiség 1868-hoz képest 246 százalékos emelkedést mutat.

Az állam tevékenységének folytonos követése többé-kevésbé arra mutat, hogy az állam jelentősége iránt nem igen vagyunk tisztában. Úgy tűnik föl a követelések folytonos hangzatosítása, mintha az államot a gondviseléssel azonosítanák, melynek rendelkezésére külön anyagi és szellemi erők, külön hatalom és befolyás állna. Pedig az állam csak azok fölött az erők fölött rendelkezik, melyeket az államot képező lakosság saját magán-gazdálkodásából ad vagy adhat; ha tehát állami tevékenységre igénybe vesszünk első sorban tisztában kell lenni, hogy azokat az anyagi erőket, melyek az állami tevékenységre szükségesek, az állam kényszer útján ki fogja venni polgárainak magánvagyonából; azokat a magánhatalmokat, vagy egyéneket, kik az állami tevékenységet végre fogják hajtani, a nemzet életének más foglalkozásaiból veszi ki és őket abból a pénzből fogja fizetni, melyet az állampolgároknak róni fog, hogy az újabb feladatot teljesítse. Minél jobban avatkozunk be az állam a közgazdasági élet vezetésének közvetlen vezetésébe, annál nagyobb az adóteher, melyet az egyes gazdaságoknak el kell viselniük; ép ezért fölötté megfontolandó az államnak újabb s újabb tereken való közreműködése, mert míg az ily működés által megkövetelt adóteher bizonyos, az, hogy állami működés hozza ekkora hasznót, mint a mely a bizonyos teherrel szemben az egysékre vagy az összességre hármasolni fog, sok esetben bizonytalan.

Ha valahol, nálunk kellene egy óra óvatosságot tanúsítani az állami beavatkozás nagyobb mértékű fokozásától s inkább gazdasági tereken arra terelni az ügyeket, hogy a törvényhatóságok és a társadalom gondozzák jobban a anyagiakat.

Politikai rendszerünk a közvetlenségnek inkább megadja a törvényhatóságban, mint a miniszteriumokban. Sokkal nagyobb, sokkal erőteljesebb viszonyok fordulnak elő nálunk, semhogy egy kaptalára üssük ügyeit s így a központból egyenlően kezeljük az egész országot. Törvényhozásunk is sokat vét, a midőn a legkisebb részletekig egységes intézkedéseket hoz az egész országra, a helyetti, hogy elveket állapítva meg, a részletes intézkedéseket a törvényhatóságoknak engedje át. Cselekvőtörvényünk, a betegmegelőző pénztárakról szóló törvényünk, a mezőrendőri törvény, a legújabb munkástörvény stb. törvényeinkben a figyelmes észlelő számos pontot fog találni, melynek egységes végrehajtása az országban lehetetlen.

Törvényhatóságaink semmiben sem maradtak annyira el a kor szellemétől, mint épen a közgazdasági tereken. Mintha a közgazdaság nem is tartoznék a közigazgatás keretébe; sőt leggyakrabban a közgazdasági bajok felismerése esetén a bennünk rejlő erőt nem is sejtve és teljesen felejtve, hogy közvetlenségük folytán épen ők hivatalosak az ügyben intézkedésre vagy a dolgok helyes mederbe lendítetelésére, a nálunk már egyszer szokássá vált rendszer szerint állami közbenjárásért sovárognak és az állam mindenható-ágában való hitet így még jobban terjesztik. Természetesen könnyebb az ügynek oly elintézése, mely hangzatos szavakban a lendületes irázásokban fölirtva a bajt, az egyedüli orvososságot csak az állam közreműködésében találja, mert ezt megcáfolja egy jó logikázó fél nap alatt s ha egyszer a fölterjesztés elment a miniszteriumba, a törvényhatóság emberei nyugodtan utalhatnak arra, hogy megvárjuk mindent s a kormány figyelme föl van hívva az ügyre! Sokkal több fáradságba kerülne az ügy tanulmányozása, az érdekeltelekkel való tanácskozás s az a fölötti gondolkodás, mikép lehet társadalmi uton vagy ha szükséges, törvényhatósági közbenjárással a kérdésen segíteni. Hol volna nekünk például a gazdasági kérdésben, ha törvényhatóságaink a szövetszervezetek létesítésében egy kis tevékenységet fejtettek volna ki; hol volna nekünk állattenyésztésükben és sok más mezőgazdasági kérdésben, ha a magyar megszokottság hatálmá-vaiban a közvetlenül a néppel érintkező törvényhatósági közegek, beleértve a bizottsági tagokat és a jegyzői kart is, a teret terjesztettek volna helyesen irányított működésüket. Iparunk is egészen másképp fejlődött volna, ha az állami közbenjárás a városi törvényhatóságok nemcsak jókárúval, hanem egy kis közvetlen tevékenységgel is támogatást volt k. Nagyiparunk nem fordult volna legnagyobb részben csak a főváros felé, ha vidéki városainkban is meg lett volna az az

érzés, hogy nagyobb telepet anyagi áldozatok árán is meg kell nyerni a számunkra. Mennyi vízerő áll az országban rendelkezésre! és ki tud rólok, vagy mikép használtatik az ki! Pedig első sorban az ill-tű törvényhatóságok kötelessége volna ez iránt tisztában lenni s a természet ezen kincseinek értékesítésére hatni.

Igaz, a törvényhatóságok közgazdasági tevékenységét lehetett, sőt kellett volna a központról és a miniszteriumok részéről irányítani s e részben az állami kezdeményezés talán kevesebbet tett, mint a mennyit épen viszonyaink közt tehetett volna és tennie kellett volna. Mert ha nem is lehet tagadni hogy a kormány neha-néha abban az irányban is próbálkozott, de hiányzott egyáltalában annak érzete, hogy nálunk első sorban a hatósági tevékenység közgazdasági tereken mozgásba indul, gondoskodni kell, hogy ez a mozgás jó irányban haladjon s állandóan működjék.

(Folytatása következik.)

A város házából.

Hirdetmény.

Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, hogy Nagy-Kanizsa város 1898 évi megyei utadó kivétési lajsroma az 1890. évi l. t. c. 10 bekezdésének rendelkezése szerint a mai napról fogva 15 napon át a városi adóhivatal helyiségében közszemlére kitétetett oly célból, hogy az a hivatalos órák alatt bárki által betekinthető legyen és hogy ellene észrevételek megtehesse.

Nagy-Kanizsán, 1898. június hó 15-én.

NEU ALBERT
ellenőr.

VÉCSEY ZSIGMOND.
polgármester.

H I R E K.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Ferenci Károly sümei adóhivatali ellenőrt, a karádi kir. adóhivatalhoz adóhivatali pénztárosokká nevezteti ki.

Lelkes hangok. Városunk ritka-buzgalmu polgármestere: Vécsey Zsigmond, mint az Irodalmi és Művészeti Kör elnöke, nagyon lelkes-hangu felhívást küldött a kör tagjaihoz, melyben őket a június 19-iki közgyűlésen való megjelenésre buzdítja. A szép felhívás egész terjedelmében így hangzik:

Felhívás az Irod. és Műv. Kör m. t. tagjaihoz!

Mint a szétküldött meghívókból is látni méltóztatott, körtünknek folyó hó 19-én, va-árnap. d. u. 4 órákor tartandó közgyűlése igen fontos lesz, amennyiben feladata lesz a tisztikarnak és az igazgató-tanácsnak választása.

Mindenkinek, ki városunk hajladása, fejlődése, művelődése iránt érdeklődik, szíven kell viselnie az Irodalmi és Művészeti Körnek érdekeit, mint egyenlően ilyenű kulturális intézményünkét, mely a kezdet nehézségeivel küzdve eddig csak szerényen ugyan, de mégis hozzájárult városunk társadalmi életének növeléséhez előkészítéséhez.

Midőn a múlt napokban ott járt a város küldöttsége Wlassics Gyula v. és közoktatásügyi miniszter uró Nagyméltóságánál ezen arany szavakat hallotta öle: „A befolyásos egyéneknek oda kellene hatnia, hogy Kanizsa társadalmi a szempontszerűt és tudományt is hozzon áldozatokat.”

Arany szavak ezek, s mint Halis István írja, azt jelentik: „hozzunk idealizmust városunk népének szamitó, sivar életébe.”

Ezt az idealizmust képviseli az Irodalmi és Művészeti Kör, ennek megvalósítására egyesülnek tagjai. Hogy ez az egyesülés minél hathatósabb minél áldasosabb legyen, azért kérjük e soroknál az Irod. és Műv. Kör m. t. tagjait jelenjenek meg minél számosabban a t. hó 19-én d. u. 4 órákor a Városháza nagyterében tartandó közgyűlésen! Munkáinkat nemcsak az idealizmus hajnalhasadását jelenti városunkban, de a Kör jövődől felhívásának is biztos helye lesz.

Föl tehát az idealizmus nevében!

Nagy-Kanizsa, 1898. évi június hó 15-én.

Vécsey Zsigmond
az Irod. és Műv. Kör elnöke.

Pénztárunk változása. Már lapunk múlt számában jelezte, hogy az úresedésben levő városi pénztárosi állást jun. 20-án d. e. 10 órákor fogja betölteni képviselőtestület. Ő ömmel értesülünk, hogy a képviselőtestület tagjai szép egyértelműséggel főmőrünek Halvax Gyula városi levéltáros mellett, aki eddig is, mint helyettes, példás renddel és teljes szakavatottsággal kezelte a város pénztárát. A társadalmi életben is közszereletnek örvendő buzgó tisztviselőnek megválasztása bizonyára az egész város közönységének tetszésével fog találkozni. — Ezzel megüresedik a levéltárosi állás, melyre legtöbb kilitása Csányi János adótisztnek és Hardy Gyula gyámi ellenőrnek van, aki a levéltárosi teendőket végezte eddig ideiglenesen. Hardy is, Csányi is, mindketten legbuzgóbb, kipróbált, régi, őnzetlen munkásai a város házában.

„Szálló levelek” ellen. A párisi boulevard-lapok könyvha stílusát messze túlhaladja a „Szálló levelek” címen világnak röpitett lap, mely rendszeretlen időközönként egyszer jelen meg egy hónapban. Nincs más irányja, mint a piszkolódás és így alig érdemes ezzel a lappal bővebben foglalkozni, mert a legutolsó, incifincini újságirónak is borosodik a háta ennek a lapnak iszonyatos jelzőitől, melylyel vármegyének közéletének vezető egyéneit tisztelt meg. A szerkesztője Polgár Béla, ki azelőtt haláleset-felveteli íveket írt csak tete, léven ő szolga-bíró, a ki az időben szintén irózhatót a nyomtatott betűl. Erőszaklalt azon nyarvak, hogy ő az igazság nevében küzd. Jó, de akkor más fegyverekkel kell küzdeni, nem szárral. De ez nem áll, nem az igazság kifejezése az ő tolla, csak a piszkolódás. Hisz Polgár Béla ur, mikor nyugodtan állt szolgabírói hivatalában csekkol a hibákból emve látott egy makulányit sem, vagy ha látott (mint a hogy ez mostanában többször bizonyítani ügyekszik) és nem mondta el annak idején, vajna jobbnak tartja e magat, azoknál, akiket ő, mint hipokratákat szerepeltet. A kérdés nyíjra ebben ésszponstous. — Itt nagyon is előtérbe sorol a lóáb és így az őszinte sajtó kollegiáitására sosem számíthat a „Szálló levelek”, sőt mindenkorra a felháborodás hangján tiltakozik az ellen, hogy magát velük egyenrangúnak tekintse. A nyílt eszméért küzdő sajtó jelzava: igazság és igaz és ismét igaz. Emlőb a „Szálló leveleknek” keves, éppenséggel semmiesem jutott. — Ertheid vármegyeinek vezető polgarainak meghívása, melylyel tegnap délután Nagy Kanizsán gyűlésre hívta meg mindazokat, akik Polgár Béla támadásaival végtelen értettek és értenek egyet, sőt ezt a leghatározottabban visszautasítják. A gyűlés délután 2 órákor volt az „Arany szarvas” szálló nagyterembe, mely zsúfolásig megtelt. Ott voltak a vármegye levezetőbb polgárai és a megyei lapok majdnem teljes számban képviselőtét magukat. A tiltakozó gyűlésen Koller István szóalt fel először, elnöknek Inkey Lászlót, jegyzőnek Tripammer Rezső drt ajánlotta. A rövid előki megnyitót után Inkey László, Barcza László csabrendeki főbírókosnak adta át a szót, ki igazi példáját adta az uri korrektségnek. A haragos szenevélynek még a legkisebb árnyat nem érintette tartalmatlan szép beszédét, melyet többször felbeszárított az élénk tetszésnyilvánítás. Egy felesleges jelzővel, egyetlen ócsárló szóval sem érintette annak a személyt, akiről beszélt, hanem csak lekedetnek rugójára utalt és itt is meérklett mutatott rá arra, mi vezető Polgár Béla teki-ismertlen harcába: önérdet, egyéb semmi. A lóáúny tavol áll tőle, a bosszu halatlan tűze sarkajja, hogy egyéneket és osztályokat szenny-nyel, szárral moskoijon be. A tisztesség, a becsület nevében jöttünk itt össze — mondta beszéde folyamában — és a tisztesség és becsület alapelveinél nem lehetnek eltérők a nézetek, mert becsület, tisztesség csak egy van és ez mindenkinek legféltettebb kincse. Jóllehet, vannak gyarlóságaink, mert hisz emberek vagyunk, de gyarlóság és fogyatkozások nem azok a becsület batarába. A ki bíró akar lenni: az legyen tisztas, szent resz, partatlan, tárgyilagos és a kérdések szempontjából is csak

tisza közel nyúljon bármilyen is, ne irányozza az lekedést a magánboszu kielégítése. A Szálló levelek nem tartozik a tisztességes sajtó termékei közé és beszéde befeljegyzését kéri a megjelenést, hogy fejezzék ki felhívásukat és meggyőződésüket és azokkal szemben is, kik e lapot támogatják. Hasonló értelemben szerkesztett Cigler Kálmán csatlórnai kir. közigazgató nyilatkozatot, melyet a jelenlétűk egyhangulag elfogadtak és zajosan megdöntenek. Utána a jelenlétűk névsorát olvasták föl. Inkey László rövid beszédjével ért véget a gyűlés. A nyilatkozatú lapunk legközelebbi számban hozzuk.

Gyilkosság feltételezéséből. Egy szerelmes fiatal menyecske szívét furta át a bosszalló, feltételes feleség kése, egy szeretni, élni vágyó szép asszonyt, kinek lelke fáztól, didergett a családi félszékben, mert hideg volt a kar, melynek törvényeszerint joga volt őt átkaolni. Didergett és félt, nagyon ellenére volt öreg ura, a kit sokan apjának néztek a nagy különbség miatt. Százszázonta lelke a terhes köteleket, fiatal szive jogait kereste. Hű volt az első gondolat, hű volt az első lépés, de nem tudott szive parancsának ellentállni, rálépett erre az útra, és mikor tetelentül, véresen toskadt össze, a halál, a jeghede halál kalitka át őt. Meghalt egy sző dékú, a bűnös c-óknak vágyával ajakán. — Szalai Jánosné kiskanizsai menyecske rövid idő óta viszonyt folytatott szomszédjával, Varga Pene Jánossal, egy legszebbkorabeli házassággal, ki elváltan él szűkült, öreg feleségétől, Kis Rozáliától. Varga az édes apjánál lakott a sormási utcában és itt látogatta meg őt sokszor titokban Szalai Jánosné. Éjszakának idején gyakran kilopódzott a szobából, hol ura aludt és átsurrant a szomszédba. Kis Rozália, ki a szepeteki utcában lakik, megtudta valahogy, mi tartja az urat fogva, kileste, mikor jár a szerelmes menyecske pásztorárára. Csütörtökön elhatározta, hogy véget szakít ennek a viszonynak. Kilecezőrakor elment az ipja házához. Senkisémet vette észre. Bekertült az istállóba. Az ura ott aludt mélyen, a triss székében. A szerető meg nem jött. Betette az ajtót, várt. Mikor anyikógra kinyitott ismét, a feltételes feleség felemelte karját és szurt. Szalai Jánosné hűgve bukott a kőszőre, körülötte pirosra festette a földet párolgó vére. Meghalt sző dékú. A gyilkos asszony sarkonfordult és hazament. Leleküdt, de egy óra múlva fellármásták házát a rendőrök. Nem tagadta bűnét, beismerte, hogy ő ölte meg az ura szeretőjét. A rendőri előnyomozás befejezése után a kir. ügyesség gondjaira bízta a gyilkost, ki már a fogház egy külön cellájában gondolkodik véres tetteiről.

Érettségi vizsgálatok. Három napon át, keddtől csütörtökig tartottak a felső-kereskedelmi iskolában az érettségi vizsgálatok, melyek meglehetősen jó eredménnyel végeztek. Vizsgálatra jelentkezett összesen 37 és ebből jelesen felelt: Hoch Imre, Herlinger Ernő, Nagy Jenő, Deutsch Jakab, Tuszik Sándor. Jól megfelelt 7, megfelelt 18, két-hónapra visszavetettek 7 növendékét. A zárélekezleten Páter János miniszteri biztos sző beszédet tartott a kereskedelmi iskolák nagyfontosságáról.

Kerékpár verseny. A Balatoni Kerékpár-Egylet folyó hó 26-án délután 3 órakor a tapolcai országúton országúti, háziverenyt rendez, melyre a sportegyleteket és sportláncukat tisztelettel meghívja a versenyintézőség. A versenyek pont 3 órakor kezdődnek. Cél: a Tapolca felé vezető országút 49-es köve mellett. Beléptidő díj nincs. A versenyek sorrendje: Megnyitó verseny (zárt) 2000 m. Gyenesből Keszthelyre. A „Balatoni-Kerékpár-Egylet” részére. Tét 1 korona. Elsőnek ezüst érem, másodiknak bronz érem. Junior verseny. (zárt) 4000 méter. Keszthelyről Gyenesbe és vissza. A „Balatoni-Kerékpár-Egylet” részére. Tét 1 korona. Elsőnek nagy ezüst érem, és Frisch Samu tiszteletdíja, másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak bronz érem. Főverseny (nyílt) 8000 m. Keszthelytől Vonyarcra és vissza. Tét 2 korona. Elsőnek nagy ezüst érem és a „Balatoni-Kerékpár-Egylet” tiszteletdíja. Másodiknak kis ezüst érem, harmadiknak bronzérem. Lassúverseny (nyílt) 100 m. Tét 1 korona. Utolsóknak ezüst érem, utolsó előtlenek bronz érem. Függeszverseny (nyílt) 2000 m. Gyenesből Keszthelyre. Nevezni lehet a helyszínen Miltvég Dénes versenytitkárnál. Tét 1 korona. Elsőnek ezüst érem, másodiknak bronzérem. — Versenyszabályok: Nevezési zárlat 1898. június 25. este 9 óra. Nevezések Miltvég Dénes versenytitkár

névire Keszthelyre küldendők, melyek tét nélkül nem vétetnek figyelembe. Minden nevezésnek tartalmaznia kell: a versenyző teljes nevét, állását és lakását, a versenyszám megjelölését, a versenyző együtlenek nevét és az elnök vagy a titkár irását, valamint a dressé megjelölését. A versenybizottság nevezéseket indoklás nélkül visszautasíthat. Nyílt versenyben részt vehet mindenki, ki a versenyzéstől eltöltve nincs. Nem indás esetén a tét nem adatik vissza. Verseny alatt a vezetők nincs megengedve. A verseny elleni óvások az illető versenyszám után azonnal tesződök mag. A versenybizottság ítélete fellebbezhetlen. Díjkiosztás délután 7 órakor a „Hullám” szállóadában.

Rablók Balatonfüreden. Mult számunkban „Lövöldöző rablók Balatonfüreden” címen megjelent hírek a helyreigazítása végett a furdőgazgatóság a következő sorok közzétételére kért fel bennünket: „Nem rablóbanda, hanem két-három csavargó követte el a merénylőt, a melynek Patkó ideje óta nem volt eset. Nem Balatonfüred furdőtelepén történt a merénylet, hanem Balatonfüred községnek külterületén, a hol az Agnes-villa áll. A személybiztonságról kellően gondoskodva van, egy a furdőtelepen, a furdővad tartamára alkalmazott rendőrökülöniményt, mint a Balatonfüred faluban rendezesített állandó esendőri állomás által, a melynek éber figyelme az előfordult rendkívüli eset által felhívott olyanynira, hogy az előnyomozás az időben egy esendőrhadnagy vezet, még pedig sikerrel, mert egy bürezes már le van tartóztatva.”

Kereskedő-tanonc iskola. A helybeli kereskedő tanoncok iskolájához folyó hó folyó hó 26-án, vasárnap délután 3 órakor tartják meg az évszári vizsgálatokat.

Cuelista. A trafikban egy ur válogat a finom szivarok között, a cistákeretű szivartácaját tele rakja. Egy munkás jön etalatt a boltba, s nézi majd az urat, majd a szivarokat; végre kőszörűli a torkát, sóhaj, aztán csak kiböki:

— Nem adna az ur egyet abból a finom szivarokból?

— Ha csak az a baja, itt van, akár kettőt is adok.

A munkás elteszi a szivarokat, aztán a foga közt dörmög:

— No azért! mert én szocialista vagyok.

Egy paraszt, aki közben szintén a boltba lépett, megböki a munkást, azongva:

— Én is cuelista vagyok, más most agygyik ide az egyiket!

— Nem ettem meszet, mondja a munkás. Ha kend szocialista, kérjen az uraktól. Az enyemből nem dukál a parasztnak.

Ezzel büszkén végigöste az atyafit, jágyujtott és fordult.

Ejelté tolvaj. Rosenberg Soma magánhivatalnok sugáruzi zárt lakásából f. hó 16-ikára virradó éjjelen egy csukott szekrényből 150 forint értékű ruhát és fehérneműt lopott el egy ismeretlen tolvaj.

A gabonaüzletről.

— Nagy-Kanizsa, 1898. június 11-én.

(—ohh) A többnapj országos esőzés a kontremint fedezésre bírták és az árak néhány krral emelkedtek. E hét végén az időjárás jobbra fordult és ennek folytán az irányzás is meglanyhult. Helyben e héten 30 waggon buza kelt el 11 forint 60—80 krosz ár mellett.

A vetések általában igen szépék; a sok eső eddig még nem ártott, hacsak az árpa hiányosság nem fog kárt szenvedni.

Piaci árak:

Buza	frt 11.80—70
Rozs	„ 7.90—8.—
Tengeri	„ 5.80—90
Zsö	„ 7.90—30

CSARNOK

Székely menyegzői szokások.

Írta: Harmath Lajos.

(Folytatás és vége.)

A kikerő:

„Ha volna ne kése, csupán az a régi,
Kit csak fatal mindenben megéri.
Má sem jöttünk gyalog és nem érem kinnél.
Hát csak azt a dolgot jó lesz látnunk el”.

Kiadó:

„Jól van hát barátom, álljunk meg egy másra,
Kivánságait had hálom mi végre?”

Kikerő:

„Három király jöve az napkelet felől,
Tudakodóvá a kis Jánoska felől,
Szép is-e, jó is-e, az egy olyaifajta,
Hogy a világ azeme nem akad meg rajta.”

Igy jöveik el mi is három királyiak,
Mindannyian tieta igaz atyafiak.
Keresnek egy ingó-bingó virágzatát,
A mely idegesben pompázan megállhat.

Mijévek megenni, jó volna-e szép is.
A hogy a kir mondá, azták meg egy másra.
Keresem a termest, picike a szája,
Illik a szájamra parasztik rajja.

Ha így vagyok, akkor elvinnék magunkkal,
A tróra helyesnek kedve jó szakkal.
Urakodjanak ott békis munkásságban,
Apró-csprő népeg szaporításban.

Allitak hát élnek azon virágzatát,
Kért nem kímélnek semmi faradogat.
Mogforgatnak jobbra, mogforgatnak balra,
Hogy kitérjék nyomban, ha nyomorok volna.

Astán elvesszük az Ur hajlékba,
Az Ur hajlékából jövendő bimbóba.
Holott is meglessem a nagy sokadalm,
Hogya-völgyén virág az ényen lebbesem.”

Ekkor sok tréfás jelenet következik. A kiadó násznagy egy behurkoló alakot vezet elő s kérdi: Ez-e azon személy, kiért ide faradának? — Es nem talál minőt! — feleli rá vidám nevetés közt a kikerő mire egy vénasszonyt, majd egy sántát stb. vezetnek a násznagy elé, melyre a kikerő mindannyiszor rámondja: „Es nem talál minőt!”

Vége aztán kiboznak három egyforma magas és kendőkkel letakart alakot s oda vezetik a vőlegény elé, hogy 3 válasza ki jövendőbelijét, mit ha elvét, nemcsak hogy kinevetik, hanem letejebe még egy veder bort kell fizetni.

Ekkor a cigányok rázendítik a egyár forduló tancól az ifjúság, mire a menyasszonyi bucsuzató következik, melyet rendezen a kiadó násznagy végez:

Menyasszonyi bucsuzató.

„Vajda, munkáknak esténjek meg segenye!
A szarkanyuknak is esténjek meg segenye!
Mert bucsuzatomnak meg lessem kezdése,
Legytek hát csodaszem meg lessem végese.”

Ezen menyasszonyt felkért szereltesse,
Hogy ő helyette én egész tisztelettel.
Zengessen bucsuját, bucsuzó szavait,
Hallgassák meg tehát legelőbb őhajait.

Kedves édes atyám legelőb szavamat,
Te hoznád istenem én bucsuzatomat.
Ki engem tápláltál, ruháztál, neveltél,
Légy áldva mindesért a jó Uristenáld.

Sok ba nyomta szíved, hogy boldoggy tennél.
Hogy engem az Urnak nevében nevelél.
Tiszta erkölcsökben, igaz munkásságban,
Es hogy részem legyen minden jó áldásban.

Mindezer áldjon meg a menyéni atya,
Ki a te lelkedet így jóval alkotta.
Adja, hogy örömeid találj menyegzőkben,
Es ne legyen száma bánatod kitérőkben.

Aszért hét páromat fogad szereltesse,
Tarts meg mind kitérőköt áldott jó menyéde.
Legyen az nap nekem örök emlékezet
Áldja meg az isten drága, jó menyéde!

Édes kedves anyám, most hoznád fordult,
Szereltem jó dajkám tetted bucsuzot.
Oh jaj, hogy is kanyján, bennél nem tudok,
Salven édesanyom! és én csak sokatok.

Add ide keszött tőrre könyvemnek,
Hadd ottom rá jelté igaz érememnek.
Ki anyait dajkával és anyait mevesztedél,
Mig a jelen korig engem felneveltél.

Szereltem jó dajkám áldjon meg az isten,
Légy boldog egy esze, mint jóvá éltén.
Áldjon isten szép kort, hogy soká élhesek,
Hogy mint jó leányod ápolgassamalak.

Kedves testvéreim hozzátok fordulok.
Fájó szívvel immár búcsúóra szólók,
Mielőtt titeket már távozás órája.
Testvéri jó szívem ezeket kívánja.

Éljetek sokáig azer nevése boldogul!
Jusson ga-dag rész az élet áldásibul.
Mint hajnal sugára, mely a földre röpper
Legyen minden perc oly aszép az éltetekben!

Szívbem fog élni örökre nevétek,
Én soha titokot el nem felejték.
És csak valahányzor imáért sereg lelkem,
Értetek is kéni soha nem felejttem.

És ti lány barátim kedves jó pajtásim,
Áldjon meg az Isten, csak ókajtatim,
Legyetek boldogok, miselőbb kívánom,
A szent oltár elé jőjjetek utánam.

Találja meg mindig a maga szép párját,
A kivel leljén vígan az világot.
Legyen a boldogság szívetekbe vérsé,
S lelketek a butól örökre megvédve.

És ti jó szomszédim, jó atyáim,
A kik mind voltatok háznak barátai,
Árasszon el az Ur sok örömmel jóval,
Ne küszödjek soha személféle gondal.

No most muszájak rajta sendítetek.
Asz szép indulót lelkemben verjétek.
Kocsisok, vőfélyek hamar a ládára,
S a ki nem fér útjára a szekér farkára.

Most mind szekérre ülnek s a templomba
hajtának esküvőre. Mikor onnan vissza-jönnek,
az ifju pár löbbs-ör ki kell hogy váltssa magát.
Az utcát elzárják kőtelletl csak pálinka vagy
borért engedik át, más helyt havmas fazekat tol-
nak a szekér ele, hogy bő áldás legyen rajtuk,
míg végre nagy zaj, vig kurjanlás, lövöldözés
közt megérkeznek az új lakásba, holott az itjak
táncra kerekednek, majd nemsokára „asztalt
ülnek” meiyet a vőfélyék szolgálják fel.

Első étel felhordásakor a vőfély mondja:

„Első az az étel és első a szózás,
Nálunk szokályfölkön az volt mindig szokás,
Hogy a gasda teljen szíveséggel látja,
A ki neki jóban és roszban barátja.

Itt vagyon az étel, mindnyájan egyenek,
És a mellett soká s boldogan éljenek.
Eljenek a sülték, de éljen az új pár,
Mindég áldás legyen számukra az Urnál.”

Sült és bor felhordásakor.

„Ime itt a másik, jó pecsenye borral.
Most má' ne gondoljunk buval meg a gonddal
Egyenek a sültből, a borból igyanak.
Amig elméjökben meg nem gabszódnak.

Nincs párja világon a jó pecsenyének,
Mert az vidámságot szeres az almének.
Bági jó atyáink, mért voltak oty vőnek?
Aszért mért szüntelen pecsenyét evének.”

Káposzta felhordásakor.

„Itt a jó káposzta a friss dísznóhussal,
Jól megszokábálva mindenféle gukszal.
Egyenek belőle minyájan gasztussal.
Legyenek mindvégig jó apeltussal.

Es a magyaroknak híres eledele,
Melyet ha valaki jóisten lenyele,
Nem lesz annak aszert semmi veszedelme,
Sőt inkább távozott minden ő sérelme.

Egyenek, igyanak, ma vigasság legyen,
Szolgabíró, cseendő ma ide ne lépjen.
Éljen minden ember, de éljen az új pár,
Ne esék házukba soha semmi nagy kár.

Legyen aszaporodás bor, buza marhákban,
Legyen meg az áldás apró kis szolgákban.
Cseendő házi béke szálljon a házukra,
Adjon a jó Isten minden jót számukra!”

Más sült felhordásakor.

Elhottam a kakaát egész tarajával,
Jó puhára főve apró risakávé-l.
Nem gondolt jó gazdánk a maga tyukjával
Költésék jóisten Isten áldásával.

Szakácsné aszszonyunk erősen esküszik,
Hogy mióta ő a nap alatt stüköszik.
Jobb inni eledelt meg ennél nem köstölt,
Bár hetven szentendón jól keresztül gésólt.”

Tészta felhordásakor.

„Itt vagyon tésztaból jóféle sütemény,
Nincs ebben sem anis, sem mustár, sem kőmény.
Porhanyó jókú a egy csöppöt sem kőmény,
A ki lyissenél el nem hántja a kősvény.

Kivül belül megvan erősen cukrova,
Mint a borbéj legén bé van pomádéva.
Bátran lehet enni, a gromornak nem árt,
Szurjon belé villát a ki éhes mindjárt!”

Mikor az asztaltól felkelnek.

„Nosza Puri Bábi a háznál pansz van,
Asz mondják beteg vagy, fáj a fejed nagyon.
Husd red aszért is, pengjen a cimbalom,
Nem halotti tor van, hanem lakodalom.
Mindenkül táncoljon, járja a bolodját,
Forgassa meg kiki az oldalbordáját.

Násznapy uram lássuk asz a szép endelgőt,
Vagy ha jobban tolszik, a kállai kettőt.
Forgassa meg jobbra, forgassa meg balra,
Asz a szép menyasszonyt ne bizza ám maára!

„Issen amér deres, nem járja még végét,
A menyecskek után kacacsintani tud még.
Egy kettő hát rajta, tege le az árt.
Helyre egy menyasszonyt, nem találja párját.”

Most a násznagyok és vőfélyek megforgatják
a menyasszonyt s mindenik pénzt tesz a tány-
gyérra. Ilyenkor abban mesterkednek, hogy el-
lopják a menyasszonyt, mji ha sikerül, redesen
borral váltja ki a vőfélyeket. Ez redesen sok
vigságra, sok bohóságra ad alkalmat. Éjfel felé
a vőfély egy egy bekötött kezd asszonyt vezet be
az ugynevezett „kásás asszonyt” és hogy meg-
szánják a pénzt adjanak számára mondja:

„Nagy szomorúságra, nagy bajra menék ki,
Felborult a kása s egy forrón ömlék ki.
Szegény szakácsnének oda keze lába,
Meg nem gyógyul többé ebbe a világra.

Adjunk szegénynek pénst; hogy doctorhoz menjen,
Hogy fájó sebére orvosgót tegyen.
Ime az vigyágnak az léve a bére,
Kása futa rája lábára s kezére.

E jelenet után redesen eloszlik a nászsereg,
hogy harmadnapra ujra elmenjon az ifju párhoz,
„kártyáté-ba. Csakis akkor van vége a tulajdon-
képeni székely lakodalomnak, meiyet nem mond
hatunk első mulatságnak.

(Vége.)

NYILTTÉR. *)

Menyasszony-ruha 65 krtól

14 frt 65 krig méterenként, — valamint fekete, fehér és
szines **Henneberg-selyem** 45 krtól 14 frt 65 krig
méterenként — a legdivatosabb, szővés, szín és mintázat-
ban. **Privát fogyasztóknak** postabár és vámentesen
valamint házhöz szállítva, — mintákat pedig posta-
fordultával küldenek

HENNEBERG G. selyemgyárai

(cs. és kir. udvari szállító) Zürichben. (6)

Magyar levelezés. Svájcba kétszeres levélbőlyeg ragasztandó

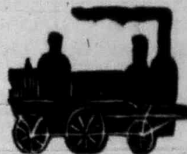
Kiadó lakás.

Nagy Kanizsán a főtéren a Lovák-téle házban
a jelenben Fodor ezredorvos ur által bérelt elegans
és modern 2 utcára néző elsőemeleti lakás f. é.
augusztus hó 1-ére kiadó.

A lakás bármikor megtekinthető a jelenlegi
bérlő ur szíveséggel.

Mindenemű felvilágosítás Sonnevend Gyula
gyógyász urnál. Körmenten és Lovák Károly
urnál Nagy-Kanizsán kapható:

*) Am a rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerk

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1898. május 1-től.

KANIZSA ÁLLOMÁS.

Irány	Indulás Kanizsáról				Erkezés Kanizsára			
	vonat	óra	perc	idő	vonat	óra	perc	idő
Pécel	Sz. v.	4	42	regg.	gy. v.	5	32	regg.
	Sz. v.	2	35	d. u.	Sz. v.	12	09	d. u.
	gy. v.	12	17	este	Sz. v.	11	22	éjjel
	v. v.	7	33	este	v. v.	7	59	regg.
Szombh Bécs Zala-Eg.	gy. v.	12	10	délb.	gy. v.	4	53	d. u.
	Sz. v.	6	05	regg.	Sz. v.	11	01	este
	gy. v.	12	20	d. u.	Sz. v.	3	42	regg.
	v. v.	5	15	d. u.	v. v.	8	04	regg.
Budapest	Sz. v.	2	06	d. u.	Sz. v.	1	35	d. u.
	gy. v.	12	45	éjjel	gy. v.	7	06	este
	gy. v.	5	47	regg.	Sz. v.	3	52	regg.
	v. v.	9	30	regg.	Sz. v.	1	40	d. u.
B-Sz-Gy.	Sz. v.	2	—	d. u.	v. v.	8	50	este
	Sz. v.	12	15	éjjel	gy. v.	12	17	éjjel
	gy. v.	5	03	d. u.	gy. v.	11	55	d. e.
	Sz. v.	8	—	regg.	Sz. v.	8	9	regg.
Barcs Gyékény	Sz. v.	4	57	regg.	Sz. v.	1	29	d. u.
	Sz. v.	2	25	d. u.	Sz. v.	11	41	éjjel
	Sz. v.	7	25	este	Sz. v.	11	14	regg.

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Kiss József lapja

A HÉT politikai és irodalmi szemle.

Kilencedik évfolyam.

Belső dolgozótársai: Ambrus Zoltán, Tóth Béla, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Papp Dániel, Makai Emil, Ignotus, Heltai Jenő, Lovik Károly, Szöllőssy Zsigmond.

Előfizetési ára: egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 forint 50 krajcár.

A HÉT régi megállapodott hiteles lap. A hét kidomborodó eseményeinek há-
tükre Politikai, társadalmi, művészeti és irodalmi kérdésekben a megszab-
elvvbb eszmék és irányok szövívője. — Krónikák, Innen-Onnan rovat,
Irodalmi- és szinkritikai már rég kivittak a közönség elismerését.

Mutatványszámokat ingyen és bérmentve küld

A HÉT kiadóhivatala Budapest, Erzsébet-körut 6.

Melyben minden irásny

MAGYAR MEZŐGAZDÁK SZÖVETKEZETE

Budapest, V., Alkotmány-utca 31. sz.

Az **ADRIANCE, PLATT** és Co.

new-yorki gyár világhírt
 „**ADRIANCE**“
 kévekhéti-, macokrakó arató-
 és fűkaszázó-gépeinek

A **V. VERMOREL**-féle

villosfronokli gyár világhírt
 „**ÉCLAIR**“
 peronoszó, a-feca-
 kendőinek

Minden a mezőgazdaság keretébe tartozó szükségletek, mint:

vetőmagvak, műtrágyák, anyagok, szerszámok, gépek stb.

legújtanosabb beszerzési forrás.

A művelészet alapszabályait és havonként kétszer megjelenő „**ÜZLETI ÉRTESÍTŐ**“-ját bárkinek ingyen és bérmentve megküldi.

Egy adósz ára :
 1 forint 20 krajcár.
 Utánvételi vagy az
 díjazás előltesen beküldi-
 tés után küldetik

KLYTHIA a bőr ápolására
 szőpítésére és
 finomítására
Puder
 I. Eredetileg a bőrre, hat a bőrre és a szemre. Puder.
 Főbb, főszereplő az arca.
 Vegyileg analízis az alábbi: Dr. Pohl J. J. Cs. Kir. tiszti által Mezőgazd.
 Kísérlettel levettem a legjobb körökkel minden dobozban
 mellékelté vanunk.
TAUSSIG GOTTLIB
 Ir. udvari leltőre-vezető és illatszer-gyár Bécsben.
 Főutca: Mező, L. Wilhelmstr.
 Kapcsoló a legújabb illatszer-egyedyszerkezetek
 árában és egyéj szerkezetben. N.-Kanisza: Alt-
 Béhm, Keleti M. Mór és Kreiner Gyula cégneké.

As ezredéves kiállításon az arany érdemkeresztel és a millenniumi nagy érmmel kitüntetve.

WEISER J. C.

As ezredéves kiállításon az arany érdemkeresztel és a millenniumi nagy érmmel kitüntetve.

gazdasági gépgyár és vasöntődjé Nagy-Kaniszán.

Tudomására hozza a n. é. gazdaközönségnek, hogy

Magyarország legjobb sorvetőgépe a **Zala-Drill**

Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület által 1897. október hóban Kibéren rendezett mezőgazd. vetőgépversenyen a legelső díjjal, az állami aranyéremmel és az 1897. szept. hóban Léván megtartott vetőgépversenyen a legelső díjjal: „nagy buzsa“ aranyéremmel tüntettetett ki.

Ajánlja szab. kiváltható kapocsuklyókkal ellátott

ZALA-DRILL és PERFECTA sorvetőgépeit

Felülmutathatónak az egytemes és kétvasú acélek, az egytemes ekkéhen alkalmazható összes felszerelvények, és az összes talajművelő eszközök, szénagyújtók, járáók és egyéb gazdasági gépek.

Felhívom a n. é. gazdaközönség figyelmét a legjobb amerikai „Planet Jr“ rendszer egykereklü kézi répakapáló és töltőgető eszközökre, melylyel a répakapálással és töltéssel óriási megtakarítás érhető el.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

MARNIER A.

E. W. Weinberg

Óvakodjunk utánszóoktól!

Hirdetések

felvételnek

FISCHEL FÜLÖP

könyvkereskedésében

Nagy-Kaniszán.

HIRDETMEŒNY.

A „Mezőgazdasági Takaréks- és Hitelbank Részvény-Társaság“ épülő felben levő tárháza f. augusztus hó 1-én meg fog nyitni és a forgalomnak átadni.

Midőn a tisztelt gazda- és kereskedő közönséget erről értesíteni szerencsénk van, egyuttal tekintettel arra, hogy a tárházi intézmény és az ezzel járó dologi biztosítók betétünknek előnyösebb módon való kihelyezését fogja lehetővé tenni, a nálunk rendes felmondás mellett elhelyezendő betétek kamat-lábat f. július 1-től fogva 4% ról 4 1/2%-ra felemeljük. A tőkekamatadót az intézet viseli. Az eddig nálunk elhelyezett betétek július 1-től fogva ugyanezen kedvezményben részesülnek.

Szombathely, 1898. június hó.

186—3

Az igazgatóság.

A világhírű Steyeri

REGYVERGYÁR

KERÉKPÁRJAINAK

képviselete és raktára

Nagy-Kanizsa, Csáktornya és Zala-Egerszeg területére:

Unger Ullmann Eleknél N.-Kanizsán.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát kerékpár-szettekben.

Az amerikai pneumatik védőanyag „SENSELESS” raktára. Nélkülözhetetlen minden kerékpárnál, miután szegek által támadt lyukakat azonnal beragasztja.

Kerékpár-árjegyzékek ingyen és bérmentve.

Csak fiatal embereket

érdemes tudni, hogy a párisi Dr. BOITON

Injectio Orientalis

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrosszabb hántalmakat is, főlegesen tobat septal olaj vagy cepalva balzsammal kiéretkezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint.

Magyarországi főraktár:

Zoltán Béla gyógyszerháza Budapest, V., Nagykörnye-utca 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerházaiban.

924/925 Postai megrendelés címre: Zoltán gyógyszerház Budapest Főraktár Nagy-Kanizsán: Práger Béla gyógyszerházában.

Jubileum kiállítás Bécs 1898.

SINGER-pavillon a ROTUNDEBAN.

Van szerencsénk a n. é. közönséget a Rotundában levő kiállításunkra meghívni. Ezen kiállításunk a legújabb szerkezetű varrógépeket tartalmazza családi és ipari célokra, minden iparhoz különleges gépek. Minden gép működésben lesz bemutatva; dus gyűjtemény műhímzés, felrakott és átírt munkákban.

- A SINGER Varrógépek mintaszettek kivitelben és szerkezetükben.
- A SINGER Varrógépek nélkülözhetetlenek a családban és iparban.
- A SINGER Varrógépek a gyártás terén a legelterjedtebbek.
- A SINGER Varrógépek felülmúlhatatlanok tartósságában és munkaképességében.
- A SINGER Varrógépek a műhímzéshez a legalkalmasabbak.

Díjtalan oktatás a műhímzésben

A SINGER társaság több mint 400 fajta gépet készít minden ipar részére és csak saját üzleteiben kaphatók

The Singer Manufacturing Co. részvénytársaság
(ezelőtt Neidlinger G.)

Nagy-Kanizsa: Deák Ferenc-utca 460. sz.

180-3

Tüdőbetegségek

(chronikus katarrhusok és tüdősorvadás)

gyógyíthatók

a kitzünő hatású és teljesen ártalmatlan

„GLANDULEN” használata által

Glandulen a legjobb szer bármilyen nemű tüdőbetegségeknek. Bámulator sikeres ritgobb és előrehaladottabb tüdőbetegségeknek; bizonyítottan gyógyult betegek és híres orvosok által.

Glandulen a egészséges lemezt szer, minek segítségével a természet a testben gyógyítja a tüdőbetegségeket. — A szervezet Glandulen hiányával megbetegszik. Glandulen cselezeti használata fokozza a természetes gyógyulást.

Glandulen nem mesterségesen előállított vegyi szer, melyeknek többnyire nem kívánat mellékhatásai vannak, teljesen ártalmatlan, huzamosabb használatnál is.

Glandulen előállítatik Dr. Hoffmann utódja által Moerane (1/8) vegyi gyárában egészséges állatoknak tüdőmirigyéből. Tablettákban, kelleme és alkalmas alak bevétele. Minden egyes tableta tartalmaz 0.25 Glandulen-ek megfelelő 0.06 beszűrt mirigyanyagot és 0.20 lajavító tejsavakat.

Glandulen törvényileg védés és szabaddal van, utánzatoktól óvakodják. — Változatlan alakban minden gyógyszeranyagot tartalmazó Glandulen kapható minden gyógyszerházaiban: 1 üveg 2 frt 75 kr. (100 db.) és 1 frt 50 kr. (50 db.) — Ott, hol sem kapható, forduljon a főraktárhoz:

Diana gyógyszerház,

BUDAPEST, Károly-körut 5-ik szám,

hosszan kívánatra terjedelmes ismertetés és használati utasítás orvosoknak, valamint betegeknek bérmentve küldetnek.

186-10

Pályázati hirdetmény.

A „Mezőgazdasági takarékszövetkezet és hitelbank r. t.-nél Szombathelyen f. 6. augusztus hó 1-ére való belépésre alkalmazást nyernek:

Raktárnok tárház részére 1000 forint évi fizetéssel; megkívánatik: a magyar s német nyelvnek szóban és írásban, továbbá a gabona szakmának ismerete; tárházi kezelésben jártasok előnyben részesülnek.

Irodatiszt 800 frt évi fizetéssel. Megkívánatik: kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítvány, a magyar s német nyelvnek szóban s írásban, valamint a kettős könyvvitel ismerete, különös súly helyezettik a német levelezésben való jártasságra; kik gabonaüzletben már működtek előnyben részesülnek.

Pénztárnoki állás évi 800 frt fizetéssel; megkívánatik: a magyar és német nyelvnek szóban és írásban, valamint a könyvelésnek ismerete, ugyancsak megfelelő óvadék letétele; azok a kik pénzügyi területen már alkalmazásban voltak, előnyben részesülnek. — Ezen állás mielőbb betöltendő.

Pályázatok — a kellő okmány másolatokkal felszerelve — f. 6. június hó 15-ig nyújthatók be.

Lampionok

mindenféle

kerti díszítések,

meghívók

mulatságokra

legjutányosabban kaphatók

Fischel Fülöp

könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

Meghívás.

A

N.-Kanizsai Tárházak

Részvény-Társaság

t. cz. részvényesei az **1898. évi július hó 3-án délelőtt 10 órakor** a „Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság“ helyiségében tartandó

Rendes Évi Közgyűlésre

azon értesítéssel hivatnak meg, hogy a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleget és ennek, ugy az igazgatóságnak jelentését a Nagykanizsai Takarékpénztár helyiségében az üzleti órák alatt f. hó 25-től kezdve megtekinthetik.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A lefolyt üzletév zárszámadásának előterjesztése és az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság felmentése.
3. A kumulatót nyeremény hovaforditása.
4. Az alapszabályok 7. §-ának megfelelőleg a 200.000 korona alapítőkének még be nem fizett 20%-ának, illetőleg a második 50%-ának befizetése iránti intézkedés
5. A hivatalos hirlap kijelölése.
6. Netáni indítványok, melyek az alapszabályok 16. §. értelmében az igazgatóságnak f. évi június hó 30-ig bejelentendők.
7. Az alapszabályok 20. §. illetőleg 28. §. értelmében a) a kisorsolt Schwarz Gusztáv és Stolze Gusztáv igazgatósági tagok helyett két igazgatósági tagnak megválasztása három évre, b) három felügyelő bizottsági tagnak megválasztása egy évre.

Nagy-Kanizsa, 1898 június 16-án.

Nagy-Kanizsai Tárházak Részvény-Társaság.

Ebenspanger Lipót.

elnök.

Schwarz Gusztáv

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona 16 frt — 12.
Félévre 6 korona 18 frt — 12.
Negyedévre 3 korona 11 frt 50 kr.

Nyitótér pótlásra 10 krajcar.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozó Finkel Polgár Kör- és Körzetekébe tartozók.

Harmontatlan levelet csak innent követelhet, és el fogadják el.

Egyes szám ára 10 krajcar.

1898.

Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Vasárnap, június 26.

Log.

parlament kapuit...
yülés; a miniszterek
attak és alhatnak a
ot, maradandót nem
c hónap alatt. Nincs
ó a képviselőház...
néppel való érint-
ébszerti az ellenzékét,
n, az egyetértésben
nk Filippénél szep-

vény a képviselőházi
széki nekrológokról.
a többséget illeti,
mal és alaptalan vá-
a dolgot, az önbeis-
ból szaturálvák. Az
l, akció képtelenség-
ásáról époly kevéssé
a szabadelvű párt,
vezési válság sovány
bizgatási reform
ásu alkotás-fájába

A mi a tekintély
ny pártnak van min-
g a kisebbségnek is
ponál), az ellenzéki
sincsén. Meddőnek
és ülésznak semmi-

eglehetős nagyfoku
tria felül, a kiegye-
att, egész közele-
gis ez a „dobzse-
yálmoltalan baloldal,
vokat nem rendezett,
engedett, elég szép
szó alatt is. Elte-
k alatt gyorsan és

tési törvénytől, egy
ozási törvénytől és
provizoriumtól, az
meglehetős sokat
Vagy talán bliktri
ása, vagy Hekuba-c
nek üdvös hatását
nezőgazdák is már
pedig „meddő”
tányok megünnep-
mely a kronás
köteléssel fűzte a
egy pedig nem
lobkoszi kongrua
metállam erősöb-

dését szolgálja és mely által a szabadelvű
regime egy régi adósságát egyenlítettéki a
nem katolikus papsággal szemben?

A mely kormány ennyit képes végezni
ily mostoha viszonyok alatt, arról csak a
pártgyűlés állíthatja, hogy „képtelen”,
hogy kormányozni nem tud. Vagy ott
vannak a Bánffy-kabinet utabbi intézkedései
a nemzetiségi kérdés meg az agrár-szoci-
alista mozgalom terén. A hazai oláh izga-
tók mindjobban beadják derekukat, mert az
államhatalom bizony megmutatja nekik foga-
féhéjét. Odakünn ugy a bukaresti kultur-
ligának nem tiszta véletlenből történt foko-
zatos zülése mutatja, hogy a dákeromaniz-
must mindjobban sikerül kivetkőztetni fé-
lelmességéből. A mezzei munkások sztrájkjá-
val szemben tett intézkedések megnyerték
az összes gazdák tetszését. A veszedelem,
ha az egész vonalon nincs is még elhá-
ritva, de legnagyobb részét elvesztette fenye-
gető jellegét. Ez pedig mint derék kor-
mányzási munka, csupa államférfiui meg-
adminisztrator eredmény. Hatásuk nem
napokra, de hosszú időkre szóló. Az ellen-
zék ereje újból csökkent az egész vonalon.
A szabadelvű párt összetartása, fegyelme,
haladó szelleme, államférfiui belátása ellen-
ben kétségen felül áll. Vezeti pedig ezt a
tábort egy nagyeszű kormányelnök erős
keze — oly erős kéz, melyet tőlünk rég
irigyelnek a zűrzavarba merült osztrák
szomszédok és mely a magyar nemzetnek
maradandóan biztosította a tulsulyt ebben
a monarchiában. És talán ez sem utolsó
vívóvíványa e sokat szidalmazott parlamenti
ülésszaknak.

Puskatüz golyó nélkül.

A «Szarvas» szálló disztermébe f. hó
18-ára összehívott zalamegyei társadalmi
nagygyűlés a szó szoros értelmében impo-
zans volt. A vármegye minden részéből
ide sereglett földbirtokos osztály, a közhivatalnokok, s megyei matadorok nagy
száma a közügyekkel keveset, vagy éppen
semmit nem törődő mai nyomorult viszonyok
között valóban meglepő látványt
nyújtott.

A «jeunesse dore» tagjai, a «megyei
gentry» kiválóbb alakjai és számos nagy-
kanizsai polgár jelent meg itt a társadalom
minden rétegéből.

Polgár Béla nyirádi lakos volt megyei
tiszviselőnek tudvalevőleg a szélrózsa minden
irányában szétküldött „Szálló levelek”
című, havonként megjelenő humoristico-

satóricus röpirataiban megjelent éles és
személye» sértéseket tartalmazó cikkei miatt
el nem tilkolható és méltó, nemes haragra
gyultak a megye intelligens elemei és
rágalmazás és sajtó vétség címén való
törvényes lépések mellőzésével azt határoz-
ták, hogy a nevezett szerkesztőt, a meg-
ejtendő gyűlésen egyhangulag el fogják itélni
— erkölcsileg.

Én is, mint a vármegye egyik ősrégi
fajából való harcosa a közügyeknek, — az
itt jelen volt régi jó barátaim és atyámfiai
iráni tiszteletből is megjelentem volt a
gyűlésen és gyönyörködtem is az ősi típus-
ban gazdag gyűlekezetnek — kivált azon
fényes diadalán, melyet már csupán impo-
zans megjelenése által is kivivott a mai
kalmár szellemű világ markans alakjai
felett. Azt bízta az ember, hogy valami
országos ügy vagy legalább is országgyűlési
képviseleválasztási mozgalom az, a mely
annyi illusztris embert így egy kalap alá
összevarazsolt. Pedig hát az egész dolog
nagyon egyszerű. A «Szálló levelek» ismert
szerzőjét kellett flagrans módon teljes
eréllyel megtorolni. Megbántotta a megye
főispánját, az alispánját, a szolgabíró, a
jegyzőt, a birtokost, a magánzó, és kifig-
urta lapjában az egész vármegyét.

És habár a jogos megtorlás bekövet-
keztét a gyűlés kezdetének látására biztosra
vette mindenki, a kivétel, az eredmény —
ki kell őszintén mondanunk, elvégre is nem
sikerült. Mert ha csupán arról lett volna
szó, hogy egy pár száz ember összejön a
főispán és mások személye, tekintélye
mellett itt demonstrálni, akkor az erkölcsi
szempont teljesen eléretett; hanem ha már
a nyilvánosság előtti sértések olyan mérvűek,
és minőségűek voltak, hogy azok a megye
annyi köztisztelőben álló férfiat még
impozans módon való tüntetésre is provo-
kálták: akkor én nem tartom elégnak a
decorumot, akkor szerintem nem elég a
demonstratióval való megállapodás, hanem
az összehívott nagygyűlés legfőbb solidaris
feladata lett volna egy olyan redlis intéz-
kedésbe blemenni, mely a lovagias és a
forma szerinti, törvényes uton kívül is —
a vérig sértett egyeseknek és családjaiknak
az óhajtott teljes elégtételt megadta volna.

A nagygyűlésnek azon határozata mellett,
mely méltó felháborodásának kapcsában
közmevetéssel sújta a „Szálló levelek”
szerkesztőjét: a realis intézkedés okvetlen
«conditio sine qua non» fogalomba veendő
lett volna, oly formán, hogy indítványt
kellett volna tenni nyomban! miszerint
mondja ki a nagygyűlés, s illetve a gyűlés-
összesereglett nagy és tekintélyes vár-
megyei közönség határozatilag, hogy töme-
ges aláírásokkal elldandó feliratot intéz a
belügyminiszterhez, melyben kérelmezi, hogy
a közmevetőtránkozást keltő és már a kö-

Meghívás.

A

N.-Kanizsai Tárházak

Részvény-Társaság

t. cz. részvényesei az **1898. évi július hó 3-án**
delelőtt 10 órakor a „Nagykanizsai Takarékpénztár
 Részvénytársaság“ helyiségében tartandó

Rendes Évi Közgyűlésre

azon értesítéssel hivatnak meg, hogy a felügyelő-bizottság
 által megvizsgált mérleget és ennek, ugy az igazgatóságnak
 jelentését a Nagykanizsai Takarékpénztár helyiségében az
 üzleti órák alatt f. hó 25-től kezdve megtekinthetik.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A lefolyt üzletév zárszámadásának előterjesztése és az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság felmentése.
3. A kimutatott nyeresemény hovaforrítása.
4. Az alapszabályok 7. §-ának megfelelőleg a 200.000 korona alapfőkének még be nem fizetett 20%-ának, illetőleg a második 50%-ának befizetése iránti intézkedés.
5. A hivatalos hirdap kijelölése.
6. Netáni indítványok, melyek az alapszabályok 16. §. értelmében az igazgatóságnak f. évi június hó 30-ig bejelentendők.
7. Az alapszabályok 20. §. illetőleg 28. §. értelmében a) a kisorsolt Schwarz Gusztáv és Stolzer Gusztáv igazgatósági tagok helyett két igazgatósági tagnak megválasztása három évre, b) három felügyelő bizottsági tagnak megválasztása egy évre.

Nagy-Kanizsa, 1898 június 16-án.

Nagy-Kanizsai Tárházak Részvény-Társaság.

Ebenspanger Lipót.

elnök

Schwarz Gusztáv

Szerkesztőség:
Városház-épület. Fischel Pálóy könyv-kereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 2. 4-5 óra között.

Idő intézkedő a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-épület. Fischel Pálóy, könyv-kereskedés.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenként kétszer: vasárnap és csütörtökön.

KLÓPIERTESI ÁRAK:
Eglen évre 12 korona (6 frt — kr.)
Félévre 6 korona (3 frt — kr.)
Hogyedévre 3 korona (1 frt 80 kr.)

Nyitlár postaiára 10 krajczár.

Külföldiek, valamint a hirdetésekre vonatkozó Fischel Pálóy könyv-kereskedésbe intézkedők.

Börzsöntés levelet csak ismert kiadóknál fogadjunk el.

Egyes szám ára 10 krajczár.

Nagy-Kanizsa, 1898.

Felölös szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Csütörtök, június 23.

Az idealizmusért.

Halis István jeles íróársunk, Nagy-Kanizsa város árvaszéki előadó tanácsosa, aranyzavaknak nevezte Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi Miniszter ur Ö nagyméltóságának ama szavait, miket az iskolák államosítása érdekében nála járt küldetésnek a többek között mondott

„A befolyásos egyéneknek oda kellene hatnia, hogy Kanizsa társadalmá a szép-művészetért és tudományért is hozzon áldozatokat.”

Ezek voltak a miniszter ur szavai, mely aranyzavak *Halis István* íróársunk szerint azt jelentik, hogy „hozzanak idealizmust városunk népének számító, sívár életébe.”

Ezeket az aranyzavakat, valamint azoknak értelmezését megragadta *Vicsey Zsigmond*, polgármester, és beillesztette amő lelkes-hangu felhívásnak keretébe, melyet mint az „Irodalmi és Művészeti Kör“ elnöke bocsátott ki a melyet lapunk mult számában mi is közöltünk.

Megvalljuk őszintén, hogy mikor az „Irodalmi és Művészeti Kör“ elnökének ezt a lelkes-hangu felhívását elolvastuk, bámulat

és sajnálkozás vett erőt lelkünkön. Bámultuk azt a végtelen idealizmust a közönség lelkesedésébe vetett bizalomban, Sajnálkozás fogott el bennünket, midőn ennek az idealizmussal telt bizalomnak eredményére: a csalódásra gondoltunk.

Hogy amily mértékben megokolt volt bámulatunk, éppen olyan mértékben azzá lett sajnálkozásunk is: megmutatta az „Irodalmi és Művészeti Kör“ közgyűlésére megjelent tagok száma.

Nagyon szerettük volna, s édes gyönyörűséggel ismernők most be, ha mi csalódottunk volna. De fájdalom: nem mi csalódottunk, hanem megint annak kellett egy csalódással gazdagodnia, aki fiatal, tetterős, ambiciózus lelkének szárnyaival bámulatos fáradszátlanúsággal, kitartással csinálja a próba repüléseket, hogy majd talán végre mégis csak eltalálja azt az irányt, amely felé lendületet adhat városunk közönségének

A mi közönségünk azonban még az idealizmus utáni törekvésében is pompás kényelemmel rendezkedett be. Nem lép ki a sóvárgás passiv álláspontjából. Ha valakinél látja az erősebb szárnylendületeket

az idealizmus felé, összeszeszi kezét, szent áhitattal figyel a mozdulatokat, epedő szempillantásokat vet a magasba és halkán mosolyogja ajkai között az ismeretes igéket: „Sursum corda!”

De ennél többet nem tesz. Mozdulni nem mozdul, mert az már esetleg kényelmetlen lehet. A ki teljes erővel kibontott szárnyakkal a magasba emelkedik, sohasem tudhatja: nem fog-e sohajtani onnan a magasból az egyszerű, mindennapi göröngyök világának vihartalan légköre után; valamint azt sem tudhatja, hogy nem megtépett szárnyakkal fog-e visszakerülni a számításnak, a realis életnek megszokott talajára. Ha már sóvárgásról van szó, mégis csak biztosabb, szilárdabb talajon áll az, aki alulról sóvárog fölfelé, mint akinek felülről kell levágyakozni a földre, az úgynevezett „sívár életbe.”

Igy gondolkozik a mi jól számító közönségünk és megmarad következetesen az alulról való sóvárgás álláspontján.

Az aféle szép szárnylendületeket, aminő például az „Irodalmi Kör“ elnökének felhívása volt, bizonyos áhitattal fogadja;

TÁRCA.

Nyári permeteg.

— Rajz —

Írta: **Budaykányky Gyula.**

Erzsike megállt a szoba küszöbön és mintha valamit rejtőzne hátra dugott kezében, pajkosan mosolyogva nézett piruló bátyjára. Sándor pedig, mint a bűnös, a kit tetlen érnek, zavari ügytelenséggel igyekezett eltitkolni, hogy éppen készült valahova.

— Te ki akartál menni. Sándor? Hát kész-e már a replika?

A naiv gyermek tréfával akarta eldönti a dolgot, Sándor kapva kapott rajta.

— Hát a te paprikás csibéd kész-e már, hogy a legszebbik ruhádba öltözködjél?

— Hisz' a kakukos óra rég elűtötte a tizenegyet!

— Ejnye, bizony! De tudja-e, szép hucokkám, hogy mi rendezés csak egy óra után szoktunk ebédelni a hogy Erzsike, az en gazdaasszonyom, a rózsaszínű ruháját csak különös ünnepek alkalmával szokta magára venni!

— Igazad van, bátyám. Nem tudok én hazudni... Szeretnék neked valmit mondani... valamit megvallani... szót Erzsike lesütött szemekkel.

— Jó testvérem, csak ki vele! Tudod, hogy

én szeretlek és bizalomért bizalmat adok. Lásd, nekem is van mondani valóm.

Erzsike egyszerre megszabadult a nyomás alól. Vidáman ugrott bátyja nyakába; sirt, kacagott, csóko ta, ölelte.

— Neked ti-kod van! Te mondani akarsz valamit. Oh Sándor, édes Sándor, mennyire szeretlek!

Sándor letette kalapját és kis huga égő arcát gyöngéden simogatta.

— Előbb te mond el titkodat, hogy ne zaklassa szivecskédet.

— Oh, nem, nem! Én a tiedet akarom előbb hallani.

Hízelve simulat bátyjához; kényszerített, hogy a székre üljön; aztán az ölebe pattant s a két arcát pajánul veregette.

— Menj, te rossz bátya! Nem bizol bennem, pedig ugy szeretlek, ugy gondodat viselem, mintha feleséged... nem! — mintha édes anyád volnék! Szólj, kaptál-e csak egyszer is kozmás levelet, összefutott kávét? Tan mespörköltet az ingedet, mikor vasaltam? vagy finta varrtam föl a mellényed gombját ha leszakadt?

— Nem, édes arvaszkám, nem! Te mindig olyan jó, olyan ügyes voltál, mint egy mesebeli tündér. Mellette soha sem éreztem bánatot, kegyetlenséget. Korán árvaságra jutottunk és nem volt senkink, a ki vándororvénységünkön örökös szemével kísérgetett volna. Te vagy az én órangyalom. Mig én az élet nehéz küzdelmeiben izzadtam, hogy lakást, kenyeret ruhát keressek:

te lested gondolataimat, üdítettél mosolyoddal, gyógyítottál jószágoddal, boldoggá tetél szerető sziveddel. Az isten megsegített. Van békés otthonunk és nyugodtan nézünk a jövő elé. És mindez nagyrészt a te műved, kis hugom.

— És mégis bizalmatlan vagy hozzám!

— Nem vagyok én bizalmatlan. De félek, hogy jószágodat gyöngédelelenségemmel viszonzom; félek, hogy megszorítottalak. Azért nem merek szólni... Lásd...

— Ne beszélj össze-vissza! Ki nem játszol fogadom. Ha tovább is titkolózol, — bizony isten két hétig nem kapax harmadik táll ételt.

Sándor lehajította fejét és nagyon bánatosnak látszott, mig Erzsike pajkoskodva lovagolta a terdén. Az erős térít tuszkodott, tépelődött ömögával; homlokát kiverte a harmat; lelkében szilaj szenvedély kűzdött szelid szeretettel. Végre felsóhajtott, a leánynek szemé közé nézett s remegő lágy hangon megszólal:

— Erzsike, édes hugom, urnője vagy kicsi, szerény tüzhelvűnknek: tudnál-e örülni, tudnál-e belenyugodni, ha sóbód csönödjét, szived szeretét meg kellene osztanod nással, meg kellene osztanod egy — nővel?

Erzsike fölugrott.

— Micsoda? Talán te...

— Én... én...

— Nővelni akarsz?

Sándor megijedt huga lázas felkiáltásától, félreértette azt és szándékát, hogy titkát elárulja megmáslíva féltéken leolytatta:

CZIMBALMOK

elismert legkifűnőbb Schunda-féle gyártmány. — Továbbá legjobbhírű bécsi gyártmányu

ZONGORÁK

nagy raktára Nagy-Kanizsán Bischitzky Miksánénál.

Bérbe és részletfizetésre is kaphatók.

sóvárgással tekint az irány felé, melyet az a szárnyrebbenés kijelöl; de azért nem mosdul és csak sóvárog tovább muzulmán fatalizmussal a pálmák, hűséből az idealizmus után.

Ez a legolcsóbb és egyuttal a legkényelmesebb is, mit az idealizmusért tenni lehet.

És ha még valami alkalommal *Wlassics Gyula* miniszter urnak eszébe jut azt mondani, hogy: „*a befolyásos egyéneknek oda kellene hatni, hogy Kanizsa társadalma a szépművészetért és tudományért is hozzon áldozatot*”, — és azután ha *Halás István* íróársunknak eszébe jut az ilyen arany-szavakat ekeppen magyarázni, hogy: „*hosszú idealizmust városunk népének számító, sivár életébe*”, — és ha *Vécsey Zsigmond* polgármesterünk a kettős ígéret fejünkre fogja olvasni: mi akkor is éppen olyan nagy lelki megnyugvással fogjuk mondani, mint most, hogy hát nem hozunk mi áldozatot az idealizmusért! hát nem sóvárgunk mi érte kitaróan és egész odaadással!

(—) **Kormányintézkedések az aratás idejére.** Megnyugvással vette tudomásul a gazdák a földművelésügyi miniszternek az arató-munkások sztrájkjának ellensúlyosására tett intézkedéseit, melyekről a miniszter minap a főrendiházban referált. Örömmel hallották, hogy már egy milliónál több munkásigazolvány lett kioszva s egyre újabb és újabb megrendelések történtek; hogy az aratási szerződések legnagyobb részét megkötötték mindenütt s csak kivételesen kérnek a birtokosok a kormánytól munkásokat; hogy továbbá maguk a munkások is a kormányhoz fordulnak munkáért, köztük olyanok, a kik tavaly sztrájkoltak s még az év elején sem voltak hajlandók méltányos szerződést elfogadni. A sztrájkolási szellem egyáltalán erősen hanyatlak, mire a jó termésültségek mellett, mindenesetre a kormány erélyes, körültekintő és tapintatos intézkedéseinek volt a főhatása. A hivatalból felfogadott tartalék-munkások száma impo-

náló és megnyugtató a gazdákra. Mezőhegyesen, Bábólnán, Kisbőten és Szolydán (Munkács közelében), tehát az ország valamennyi érdekelt vidékén, az esetleges sztrájkok munkások pótlására, mintegy az első sorélyre már is egy 5500 főnyi készlet van szerződötve. Ezenkívül közvetlenül a miniszterium rendelkezése alatt áll 1200 munkás. Van tehát már felfogadás útján biztosított 6700 munkás, összeirt és jegyzékbe vett munkás pedig, a külkel szintén diszponálhat, 31,500. Összesen tehát közel 40,000 ember vehető szükség esetén igénybe. Megjegyzendő még hogy az idei viszonyok szerint a felföldön az aratás a vendéssel is később jog megtörténni, mint az alföldi vidékeken. Gondoskodás történt, hogy a felföldi munkások, ha kell, lemenjenek az alföldre aratni, a honnan, a munkát előgezve, egész jókor ismét visszautazhatnak második aratásra, a felvidékre. Bizást remélhető, hogy mindezek a körülmények, mindkét részre megteszik a jó hatást: végképen megnyugtatóják a gazdákat és állandóan nyugalomra, békére szorítják a munkásnépet.

A vármegye házából.

A megyei közigazgatási bizottság június havi ülését dr. Jankovich László gróf főispán elnöklése alatt I. hó 15-én tartotta.

Az alispáni havi jelentés a közigazgatás egyes ágaiban majus hónap előfordult eseményekről felváltva, helyelőleg tudomásul vétetett.

A napirend előtt dr. Gyömörey Vince bizottsági tag indítványára a bizottság elhatározta, hogy felirattal megkeresi a földművelési minisztert az iránt, hogy a tartalékosok az aratás ideje alatt fegyvergyakorlatokra ne hívassanak be.

A nagy-lengyeli anyakönyvi kerület közsegeinek kérvénye anyakönyvi helyettesi állás rendezésére iránt, valamint Malomszky János sümei anyakönyvvezető kérvénye tiszteletdíjának felmérése tárgyában — véleményes jelentéssel végezt kiadatik az állami anyakönyvi felügyelőnek.

A hodosani anyakönyvi kerületben anyakönyvvezető helyettesnek Rehák Mihály segédjegyzőt, a fező bagodi anyakönyvvezető kerületben anyakönyvvezetőnek Paulin József jegyzőt, a muracsányi anyakönyvvezető kerületbeli anyakönyvvezetőnek Haris Károly jegyzőt, a sójtői anyakönyvvezető kerületben anyakönyvvezetőnek Tóth Gyula jegyzőt hozza a belügyminiszternél

kinevezés végett javaslatba a közigazgatási bizottság.

A keszthelyi járás főszolgabírójának a keszthelyi kórházgyűben beterjesztet jelentése tudomásul vétetett, egyuttal Keszthely város előjárása felhivatik, hogy a kórház állapotában beállott változásokról, illetve a létesítendő kórház ügyének mikéüti állásáról a járási főszolgabíró útján tegyen jelentést a közigazgatási bizottsághoz.

Nagy-Kapornak és Szent-Gróth té ebbeszése a Gyűlésszabalmoki utvonaltól ki-ozólag Kehidától Kapornakra illetve Zala-Egerszegig vezető utvonalon kiépítéséhez és fentartásához való hozzájárulás tárgyában hozott alispáni határozat ellen a közigazgatási bizottság az elsőfokúlag hozott alispáni határozatot jóváhagyta.

A Balatoni gőzhajózási társulat által a közigazgatási bizottsághoz beküldött s I. évi június hó 1-től augusztus hó 31-ig életbe léptetett hajózási menetrendet, miután az a vármegye érdekeit az eddiginél jobban kielégíti, a bizottság tudomásul vette.

A vármegye alispánja a Kis-Komárom ormandi törvényhatósági közut kiépítésére vonatkozó, 4384 forra terjedő költségvetést, továbbá a kir. építészeti hivatal a zala-szent-mihályi vasutalomszkezes vezető ut kiépítésére vonatkozó költségvetést bemutatván, mivel ezen költségösszegnek az 1897/8. évi költségvetésirányzatban fedezetül nincs, a vármegye alispánjának oly felhívással adának ki, hogy a legközelebbi költségvetési előirányzatba azokat vegye fel s mindkét munkát engedélyezése iránt annak idején tegyen előterjesztést.

A közigazgatási bizottsági tudomásul vette az államépítészeti hivatal jelentését, mely szerint a Felső-Rajk-felső-habóli törvényhatósági közut Felső-Rajk átkelesi szakaszán az alagsorvezési munkalatt június hónapban fogantatják.

A kereskedelmi miniszter rendelkezései, melyben tudatja, hogy a Tihany-szántódi kompuál a súly-meghatározására vonatkozó eljárást szabályozza, a közigazgatási bizottság tudomásul vette egyuttal másolatban kiadja a tapolcai járás főszolgabírójának tudomásvétel és a szabályzat betartásának megfelelő ellenőrzése végett.

A kir. főmérnök jelenti, hogy a Nován felelőltal kert távirda hivatal tárgyában a kereskedelmi miniszter rendelete értelmében a felterjesztés és kérelem megújítandó. A novai postahivattal kapcsolatosan egy távirda hivatal felállítás tárgyában a kereskedelmi miniszterhez a közigazgatási bizottság felirattal intéz.

A pécsi posta-és távirdaigazgatóság átirata szerint Lesence-Tómajor csak abban az esetben állítható fel távirdahivatal, ha az érdekeltégg egyszerű s mindenkorra 360 fittal járul a felállítás költségeihez és a távirdahivatal évi nyereségvételét 200 forint biztosítja: ennél fogva az úgyiratok kiadatnak a tapolcai járás főszolgabírójának az érdekelték meghallgatása és esetleg a kötelező nyilatkozat bemutatása végett.

— En... nem. De Béla megbízott, hogy...

— Béla... Karsay ur!

A gyermek arca lángba borult; keze úgy reszkedett, mint a — szive. Szandornak fölön ötlete támadt, azzal foglalkozott és nem vette észre a változást Erzsikén.

— Tudod, Béla jó barátom és én örömet teszék érte valami, ha tehetek. Ő jellemes férfi, van akarata s ereje küzdeni az élettel; képes szenvedni, tűrni, nélkülözni egy célért. Egy szóval Béla valódi férfi! Szülei ifjúkori hőbortájért kitagadtak vagyonukból és szeret-tükből. Béla föllette magában, hogy addig nem lép át a szülői ház küszöbét, míg célját el nem éri, jövőjét boldogsággal nem biztosítja. És most közele áll hozzá, hogy boldog legyen...

Sándor fölívást a földre szegte szemeit és így nem láthatja hoga egy arcat, nem azt az édes nyugtalanságot, melyet szavai a leány ártatlan sziveben fölverték... Sándor tovább beszélt.

— Béla szeret egy árva leánykát-és gyűrűt is váltott már vele. A leány szive jó, nemes és tisztia, mint a szinarany. Egy szegény özvegy asszonytól fakott erevik, a kinek vendégszeretetét azzal hálálta meg, hogy a saját két keze munkájával kereste meg minden szükségletet. A szegény árva nepegtit láradi, dolgozott és mikor Béla kie et megkérte, nagyon boldogokn érte magát, hogy végre saját otthon és. Szép tervekéből szép simokatt szólt. Az öreg anyókat... s jid magához veszi s egész életét arra szenteli, hogy Béla szerelmét mely kúszgével, odaadó

hisztotta a halál. Pár nap-előtt meghalt az özvegy anyóka s a szegény árva most nincs hová lennie! Az esküvő csak egy hónap múlva mehet végbe s addig Béla menyasszonya egyedül áll a világban, a rossz világban, mely gonosz irigységgel lesi ez ártatlanok szenvedéseit. Béla nem lakhatik menyasszonyával, magányosan se hagyhatja őt. Nagy bajban tehát hozzám fordult és arra kért, hogy adjunk hajlékot az árva leánykának a menyeközög. Harátja vagyok, megszoritottam kezét és megígérem, hogy... ha te... ha neked...

Sándor még mindig nem pillantott föl és nem tudott semmit arról, mint változott jlesztő lehebre Erzsike piros arca, mint dobogott szive s mily kínos erőszakkal fojtotta vissza keserves zokogását! Ott állt a szoba közepén, szemeit mérőn hátrajára szegezve, két kicsi ke-et összevulcsolva mellén, mint a hét sebbel átvért szep-föltelen Szűz Maria.

— Ha te elnéred, hogy ez a nő de jőjjön, itt maradjon! Oh Erzsikem; ha nyajas, gyöngéd, szives lennél hozzá... ha meg tudnád szeretni!...

Esdő tekintetét hugará vetette. Mozdulatlannul állt a szegény kis Erzsike, mintha odaszegeztek volna... banatos lilom-arcan lassan gördült végig két nehéz könyvepp.

Csak ekkor látta Sándor mily vihart idéztek elő szavai, de még ekkor sem értette meg a leányka tájdalemat s agóvda mondá:

— Erzsike, te szisz, te haragszol, hogy megígérem Belának, hogy idehozhatja menyass-

— Nem, nem! Már nem sírok! Csak azért sem sírok! Mond meg neki, hogy elhozhatja menyasszonyát bátran, jobb helye sehol se lehetne, mint nálunk. S-eretni fogom testvérem gyánadt... megosztom vele ágyamat, falatomat, könyveimet. Oh, csak jőjjön, szeretni fogom... szer-tni fogom...

Fájdalma kitört. Hangos zokogással borult bátyja keblére; majd kiszakítva magát karjaiból, letörtölte könnyeit, dacosan ismétlé:

— Szeretni fogom!... és ott hagyta csodálkozó bátyját.

Sándor álmélkólya nézett utána.

— Merész jatekba kezdem! Belát azonnal értesítenem kell! morgogta a fiatal ember. Ok megszeretik egymást, oh bizonyosan benső barátságot kötnek pár hét alatt és játekom nyerve vau! Isten a tanum, nem tettemek mast. Erzsikének nagyon érzékeny szive van és szüleinke halála óta megszokta, hogy ő uralodik az egész házon. Rosszul esnek tehát a koronát lennie, s egy új urót látnia a háznál, ha nem tudná, hogy az mily nemes és áldott! Meg kell őt elebb ismernie aztán tudja meg csak, hogy kicsoda?

Sándor nem akart rosszat; az volt a terve, hogy a menyasszonyát, a kit titkon régóta szeretett, ily módon megkedvelteit Erzsikével s elejét veszi mjnden bajnak.

Néhány perc múlva kalapját vette s Belához sietett, hogy őt azonnal beavassa titkába.

Egyedül maradt a bába merült kis gardasszony. Térdére könykölt és arcat a két tenyérébe

A m. kir. államvasutak szombathelyi üzemeltetése átiratában tudatja, hogy ha Matics József zala-egerszegi lakos a tőstávlatra vonatkozó nyilatkozat kiadását megtagadná, úgy az építési engedély kiadását elzárja. Mivel nevezett az előírt szabványokat kiállítását megtagadta, a közgazdasági bizottság az építési engedély kiadását megtagadta.

A kir. építészeti hivatal az alibániai szentmihályi törvényhatósági közút pölöskei szakaszának szabályozása céljából a helyszíni szemle megtartását javaslatba hozván, a szemle megtartása végett a javaslat kiadhat a vármegye alispánjának.

Előterjesztett a kir. építészeti hivatal jelentése a Szent Mihály—Zala-istváni törvényhatósági közút 14—15 km. közti közút orbánysági szakaszának kibővítésére vonatkozólag a kisajátítási eljárás felhasználatára tárgyában. A jelentés a vármegye alispánjának kiadhat oly célból, hogy a vármegye ez irányú érdekeinek képviselőitől gondoskodik.

A kir. tanfelügyelő jelentése szerint ez időszakban érkeztek be a pályázatok a földmívelési miniszter által tanítók számára rendezett gazdasági, kertészeti és tejgazdasági tanfolyamokra. Ugyancsak külön gazdasági tanfolyam rendezetnek áll. tanítóképzési gazdasági szaktanároknak néve. — A miniszter engedélyezte a hagladi áll. iskola helyreállításának költségeit. — A miniszter elrendelte a Filóc és Mulinó községekben rendezett állami iskolák ügyében a tárgyalásokat. — Megszabta továbbá a miniszter a zala-lövői községi és izr. iskolák helyébe állítandó állami iskola feltételeit. — Ezen időszakban meglátogatta a karosi, zalamernyei, b-magyaródi, oroszonyi és kerecsenyi r. k. iskolákat. — Jelen volt a tapolcai állami polgári iskola záróvizsgálatán; meglátogatta az ottani r. k. fiú- és leány, az izr. elemi iskolákat, a r. k. és izr. kisdudodvát. — Megtekintette Halápon a r. k. iskolánál elcsébevevő átalakítást. — Tárgyalta a miniszter rend. letéből Csabrendeken a képviselőtestülettel az áll. elemi iskola elhelyezésének a miniszter által kijelölt két módozata felől. — Jelen volt a csáktornyai tanítói járáskör alsó-domborui ülésén. — Meglátogatta a muravidéi és szentmáriai r. k. iskolát. — Jelen volt a zala-egerszegi női kereskedelmi szaktanfolyam záróvizsgálatán. — Meglátogatta az alsó-lendvai áll. polgári fiú-, r. k. és izr. elemi iskolát és állandó gyermekmenedékházat. — A peraki áll. elemi iskola évről-évre vizsgálataival kapcsolatos millenniumi és koronázási emlékműnépelye a főispán és igen nagyszámu tanfolyamának jelenlétében tartott meg. Ugyanezen részvevő közönség meglátogatta az állami és Dunántúli közművelődési egyesület kisdudodvát.

Griessbach Gabriella nagy-kanizsai és Krób Matild zala-egerszegi polgári leányiskolai tanító-nők évváltozós korpóllék ügyében beadott kérvények pártolólag leterjesztetnek.

A peraki állami elemi iskolák gondnokságának kérvényét egy ottan szervezendő önálló hitoktatói alás tárgyában a bizottság a miniszterhez pártolólag terjeszti fel.

A bocföldi r. k. iskola elhelyezésére szolgáló épület megvizsgálásáról szolgáló bizottsági jelentést a bizottság tudomásul vette.

A zala-mihályi községi iskolaszék véleményes jelentése az iskolaháznak gyermekmenedékházra fordíthatóság tárgyában oly felhívással vételtel tudomásul, hogy az előjárás a nyári gyermekmenedékháznak megfelelő, minden tekintetben kifogástalan helyiségről gondoskodik.

A zala-egerszegi járás főszolgabírójának javaslata Budafai és Zala-Pataka községek iskolai egyesítés tárgyában előterjesztvén, a bizottság felhívja az érdekelteket előjárásait, hogy ez érdekében haladéknél intezkedjenek.

A tagyódi r. k. iskola építkezése ügyében a veszprémi püspöki javak kormányzó-ágának megkeresése az illetékes hitközségi elnöknek oly felhívással adatik ki, hogy az érdekeltektől iskolafenntartó r. k. közönséggel az iskola jellegére való tekintettel, saját hatáskörében a tárgyalást megindítsa az építkezésre vonatkozó iskolaszéki határozatot sürgősen bemutatja.

Pola és Egyeduta községek kérvénye állami segély ügyében pártolólag leterjesztetik.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter a zala-koppányi községi iskolánál a II-od tanító fizetésének 400 forra való kiegészítése végett évi 89 for, a botfai községi iskolánál a tanító fizetésének 400 forra való kiegészítése végett évi 88 for államsegélyt folyóvá tett, a kövágó-órsi r. k. iskolánál ugyanily célra 340 for, a vindornyalaki r. k. iskolánál évi 100 for államsegélyt engedélyeztet. A miniszteri rendelet érdekeltektől községeknek másoliban kiadatik.

Az árvaszaki elnök jelentése szerint a fogalmazói karnál március végén hátralékban volt 17,014. Április hónapban beérkezett 3,923 s így elintézés alá került 20,937 ügydarab, melyből áprilisban elintézték 3,414 dbot s így április végén hátralékban maradt 17,523 ügydarab; május hónapban beérkezett 3,298 s így májusban elintézés alá került 20,816 db, melyből május hónapban elintézték 4,123 dbot s március május végén hátralékban maradt 16,693 db. Az iródnál március végén hátralékban maradt 530, áprilisban kiadott 3,414 s így elintézés alá került 3,944 db., melyből áprilisban leirtak és expedáltak 3,181 dbot s így április végén hátralékban maradt 763; májusban leiras végett kiadott 4,120 s így elintézés alá került 4,888 db; ebből májusban leirtak és expedáltak 3,560 dbot s maradt május végén hátralékban 1,328 db.

A kir. pénzügyigazgató jelentése szerint a vármegye területén április hónapban a befolyó állami adó 108,219 for 10 kr, májusban 254,761 for 04 kr. A f. évi január 1-étől május hó végéig összesen befolyt 877,660 for 35 kr, mely a mult

év hason szakában befolyt 885,331 for 56 krral szemben — 7,671 for 20 krral kedvezőlenebb. Május végén hátralékban maradt: 1,389,803 for 80 kr, egyenes adóban, 92,499 for 39 krr. hadmentességi díjban 1,050,699 for 11 kr., szőlő-dezsmaváltásban, 391,203 for 41 kr. bélyeg- és jogilletékben, 10,009 for 09 kr, illeték egyenértékben, 52,343 for 39 krr. forgyasztási és italadóban, 6,013 for 73 krr. italmérségi illetékben, vagyis összesen 2,992,470 for 93 krr. Leírásba hozott az év elejétől május végeig: a) egyenes adóban 24,357 for 16 krr., b) hadmentességi díjban 2,054 for 54 kr. Fizetési halasztás engedélyezett április hónapban 317 for 45 kr., május hónapban 423 for 43 kr. tartozásra. Ideiglenes 10 házadómentesség engedélyezett áprilisban májusban 8 épületre.

Közgazdaságunk irányának kritikája.

Írta: Matlekovics Sándor.

(Folytatás.)

A hatósági tevékenység már azért is fontos épen náunk, mert a társadalmi tevékenység sokkal gyengébb és erőlenebb, mint a milyen az más nemzeteknél lenni szokott s a milyennek a mi viszonyaink közt lennie kellene. Sajátosság a társadalmi mozgalom nálunk. Nem lehet arra nézve panaszkodni, hogy kevés az egyesület. Ellenkezőleg gombamódrá támad nálunk újabb és újabb társaság, egyesület. De igazi szalmatüzként alig támad föl az egyesület megalakulásában, hirtelen lelohad és ha fönnáll is hosszabb ideig az így keletkezett egyesület, rendszeren a titkár fizetésének kifizetésén kívül másra tevékenysége nem igen terjed; a tagok, ha fizetik is a tagsági díjat, magával az együlettel nem igen törődnek s így meg van ugyan az egyesület, de nincs közönség benne. Bármelyikre tekintünk, legyen az gazdasági egyesület, ipartársulat, vagy kereskedelmi testület, vagy ha nem gazdasági, hanem humanitárius vagy tudományos egyesületeket vesszünk is, kevés kivétellel tengődés a társaságok élete. Erős belemarkolás a közéletbe és a társasági tagok élénk tevékenysége a társaság céljának éreében ritkán található, hacsak politikai cél nem hoz létre egykor-másor „nagyszabású” akciót. Ha a törvényhatóság közgazdasági működésében a közgazdasági egyesületek tevékenységére figyelemmel lenne, ha az életben felmerülő számos kérdésben velük karöltve járna el, a most peshüdt egyesületi tevékenység is megkapná a szükséges ösztönöt és működését nem tekintené legfőbb esetben kárba vesztett dolognak; az egyesületi tagok örömmel lépének ismét be a tevékenyek sorába, mert mert meggyőződésük, hogy az egyesület ott a hol szükséges, megkapja a hatósági támogatást és a hatóság tényezőnek ismeri el egyesületüket. A társadalom és a törvényhatóságok ilyenén

Neki is volt titka, mondani valója. El nem árulhatta, el nem beszélhetné. Egy nagy kő esett a kis patak medrébe s a kis patak most hullámozik, zajong, fodros habokkal vivja a kemény követ. Mily kedves volt regéje s mily rút vége szakadt!

Várt valakit... meg akarta lepni Sándort azzal, hogy neki már van valakije akit szeret, s aki őt szereti. S most egy szóra elmut a szép álom; elmut! Valaki azt ígerte, hogy eljön s megkeri a kezét. Hazugság volt minden szava, hazugság! Annak a valakinek menyasszonya van!

Ily kuszált gondolatok gomolyodtak sötét felhővé Erzsike szíve fölött, mikor megnyílt az ajtó s belépett rajta — Béla. Fehér nyakkendője volt s a kezében piros bokréját tartott. Szava nem volt hazugság. Erzsike fölzásszent, mintha kigyó csippte volna meg.

— Mit keres itt? Ne mutassa magát szemem előtt! — kiáltá.

— Bocsánat... Erzsike... én igazán... kisaszony... azt hittem... oh, bocsánat!

— Megígertem Sándornak és megtartom ígéreteimet. Szeretni fogom azt a nőt testvéremül; gondját viselem, hogy felejtse árvaságát. De én hagyjon el! Hagyjon el!... Gyűlöltöm!

— Erzsike, az ég, mi baja? Arca egészen lázas és szemei úgy tűzölnek, mint az izó vas! Szavait, viseletét nem bírom megérteni...

Erzsike mereven bámult maga elé. Hasztalan volt minden fölvevése, hiába fogadta, hogy ke-

gyetlen lesz, tesujja, megveti Béát: mikor eső szavát meghallotta, szíve ellágyult és kemény haragja megint fűző könnyekre olvadt.

— Oh, ez nem volt szép! On engem megszégyesített! Titkon, bátyám tudtán kívül szívembe lopózkodt és — mátkája van! Szászor is fogadta, hogy szeret és — mátkája van! Ígérté, hogy rózsát tűz szívemre, koszorút fejemre — és mátkája van! Megtréfáltuk Sándort... együtt ebédelünk aztán kimegyünk az erdőbe gyöngyvérget szedni... és mátkája van! Oh, csak vezesse őt ide! Ne féjjen, nem ölöm meg... szeretni fogom... áldani fogom... De én én... hagyjon el, mert kikaparom a szemem... Menjjen, menjjen, gyűlölni akarom... oh, mért szerettem oly nagyon!...

Kelére borult és ott állt.

Béla ölelte a leányt, a kit szeretett. Alig merete binni. Mikor Erzsike szemérmes pirulással halgatta s viszonzotta szerelmi vallomásait, a kisujját sem engedte megfogni s most, hogy el akarják űzni, karjaiba rohan.

— Menjjen. Lőzza el őt... én nem állok utána boldogságának. Élteljem — őnt, kitépem emléket szívemből. Hagyjon el örökre; menjjen!... és lázasan, szenvedélyesen szorította magához Bélát.

— Meghalok utána! — zokogá keservesen.

— De az istéért, Erzsike mi történt. Talán Sándor megtudta s ellenszégül?

— Igen, Sándor mindent elmondott. Tudom,

hogy ő árva, támogatóra szorul. Vegye el. Tegye boldoggá. Ő talán jobban megérdemli, mint én!

— Kiről beszél?

— Menyasszonyról... a kit feleségül vesz...

— Az én menyasszonyomról?...

Az ajtó megnyílt s lélekszakádvá tört be rajta Sándor. Hallotta Béla utolsó felkiáltását; de ha nem is hallta, az is elég lett volna, a mit látott: Erzsike dult arca, kisírt szem, Béla fehér nyakkendője, piros bokréta. Egyszerre világos lett előtte minden s bosszankodva őt ölt homlokára.

— Legyetek boldogok! — kiáltá s mosolyogva tette egymásba kezeit, — Oh én vak, hogy ezt nem láttam! Megtudsz-e bocsátani édes Erzsikém?

— Hat a menyasszony, a kit Béla ide akar hozni?

— Bocsáss meg, hogy be akartam őt szivedbe csempészni. Féltem, ha megvalloim, hogy ő az én kedvesem, elítéled, mert jogaidat, önállóságodat fogod tőle féltetni. Két nő ritkán fér meg békével egy tűzhelynél s én nem tudtam, hogy neked is szárnnyaid nőttek kis madaram!...

Erzsike fölvetette könyves szempilláit és engesztelőleg mosolygott Bélára, miközben bátyja felé legyan uttaga:

— Oh, Sándor, Sándor... áldásom reátok!

együttműködése számos esetben sokkal hamarabb és gyorsabban vezetne célhoz, mint azok a hangos követelések, melyek lépésről lépésre az állam beavatkozásában látják csak a megoldás nyitját. Ott van például az alföldi szocializmus kérdése. Tulajdonképpen mindenütt külön helyi viszonyokból fejlődött, melyhez azután a budapesti ingások hozzászártak a kellő támogatással. Csakrajában a helybeli, illetőleg vidéki gazdasági egyesületek és az illető törvényhatóság, valamint községi könnyen megismerhetők volna az előzetes felmérés és talán megtalálhatták volna előjuttatni vagy végleges gyűjtésükre az eszközöket. A helyi mindenütt jelentésekre és az állam intézkedéseinek szükségessége voltára irányult a törvényhatóságok tevékenysége és lett az ügyből országos dolog, melyet utóvégre is helybeli jelenlétével fogva csak helybeli intézkedésekkel és a kormánytól érdeklélte gondok és hatósági tevékenység jöhetett előjárásával lesz lehetséges meggyógyítani.

Ott van a szövetkezési ügy. Ha valahol, a téren kell a közvetlen helyi beavatkozás. A szövetkezési természetű, hogy tagjai egymást kölcsönösen ismerő, egymás viszonyait folytonosan mérlegelő és egymás gazdaságában teljeskörűen egyének legyenek; a szövetkezési természetű megköveteli, hogy ügyei rendszeresen vezetve legyenek, de másrészt nem igen tűri meg a késztelenséget, azaz fizetési hivatásokok alkalmazásában a legnagyobb megtakarítást óhajtja. Szűke keresztelése tehát a helységekben kellő burditást, lelkesedést és önzetlenséget, továbbá útmutatást és esetleg jobban képzett egyéneknek, a jegyzőnek, a tanácsnak a lelkesnek ingyenes közreműködését ítélik a könyvvizelés végzésénél sem szükségesnek. Mennyit lehet ilyenkor a hatóság a vele kapcsolatban a gazdasági egyesület vagy az ipari egyesület? A példa már nálunk is megvan a gróf Karolyi-féle mozgalomban, melynek fő érdeme hogy van az ügynek pondosabb ábrája a külön központban, a mely a célra alakult. Ha a törvényhatóság ezt a példát követik, a szövetkezési ügy és vele kapcsolatban a gazdasággal épp úgy mint az anyagi hangulatotól kikapcsolva, hirtelen most már egészen másképp fejlődött volna. Azok a szálló igék, melyek a kibemérő bajairól oly sokat tudnak és a kormányt ostorozzák, teljesség vagy érdektelenségig vadolják, helyes talánjuk a társadalom ellenében bírják. A kibemérő baján, a mennyiben az győzhető, törvényekkel leginkább esetben lehet segíteni. A kibemérő baj nem is egyetlen s így egyesleges intézkedés hazánknak nem is válik: a kibemérő bajt ott a helyszínen meg kell ismerni s ott a helyszínen kell rajta segíteni — erre való a törvényhatósági és a társadalmi tevékenységük a baj elhárítására nem alkalmas, akkor következik be a közbiztonság és az állam, esetleg vegye maga az állam és a törvényhatóság közbiztonságát.

A társadalmi és a hatósági tevékenységnek egy módos való működése azonban megköveteli azt, hogy a társadalom elöl állók a kö ügyekkel elmondandó felelősséget. Talán nemmi sem hiányzik jobban közbiztonságunk legújabb fejlődés korában, mint a kö ügyek iránti teljes felelősséggel, első sorban hazánk kötelezettségéből működő terhek tevékenysége. Az a közszellem, mely 1848-49-ben meggyőzték a hatalmasságot: az a társadalmi felelősség, melyet hazánk legjobbjai az abszolutizmus korában a közbiztonság, közművelődés és tudományos téren kifejtették s melynek alkotásai jelenleg is uralkodó intézményekben tanuszkodnak működésükkel; az a lázas lelkesedés, melyet az alkotmány megszületésekor 1867. és 1868. években valóban minden téren észlelhetünk; mintha kiemeltette volna képes és vagyonos férfaink a kö ügyek iránti tisztelettel értelet.

(Folytatás következik)

HÍREK.

A „Rigó-völgyben”

Egy tényről is hely vármegyék néhány szászkerületi téri éjen, egy picit szakadék, hol a nyári nap izó, fehér ragyogás szászkerületi sugárkészközökbe szűrődik át a nári lombokból, hogy lezokkoltság a látványos, hűsítő harmatcséppjeit, hogy aranyos zománcos lehele tele a szunyádó homály modulálten tájokat.

Nem a legújabb pontja ez a megyének korán sem az, de szép, nagyon szép. Talán egy dühöngő vihar vad árja szakította ki egykoron ott a meredően emelkedő hegyoldaltól azt a picit rósz,

vagy a félbold terjedt hírei ásták valaha, bol ziva taros időben gyantafüsz, békén húzódtak meg a tábori tűsek mellett. Akára hatalmas természet változattal meg így, akár emberként faradtságos munkája ez, ma gyönyörűsége telik benne a szemlélet, és a jelenségek méltak eleje tehetik a legújabb jelölket.

Egy kis meg kell azonban érdemelni előbb ezt a szépséget; az odavezető hosszú görbe-görbe ut bucsin, gördrin az azial hoz szokott lábak gyakran bozontos s nagy erőfeszítéssel tar hatjuk meg az egyensúlyt, nehogy a föld vonzóerejéről a sok tanulás után még önmagunkon is szerezünk alapos tanulságot.

Ebből magyarázom, hogy Gelse arisztokratikus hajlamú demokráciát nem vették részt azon a szép mulatságon, melyet vasárnap rendeztek a „Rigó-völgyben”

És én vélem együtt az összes idegen vendégek alig érezték valakinek a hiányát, de egy egy dióbarna szemű kedves kis baba-kisasszony a keringő slatt kissé szatirikus elíll hangulajta:

— „Nagyon sokakat látok, kik nincsenek itt.”

Ebből következtetem, hogy anobizmus mániája, a nagyzás hóbotja még talán helyben is erősen elváltatja egymástól — azt a néhány jobb módú polgárcsaládot, akiket a kényeztetés, szinte akaratlanul is egymásra utal.

A népmonda után Gelse egykori „ördögjáró” híres, különösen Orbán ur volt közöttük a leg dalisabb, a legtalánosabb, de hogy mostani anyyálai között, melyik a lezűbb, a legkedvesebb, még ha tudnám, sem merem megmondani. Sehol ennyi szép leány, akik olyan aranyos jó kedvvel, annyi kitarással tudnának mulatni, mint Gelsen. A zárka ég hiába fenyegetőzött, a „Rigó-völgyben” szakadatlanul szólt a zene vasárnap. A cigányok nagy büntet elfelejtették velünk a hűbékony táncosnókat, kik ritmikus lejtelésükkel helyreállították a kormos képűk néhány zeneérezket.

A „gelsei táncoló-egyesület” tiszta mulatságú tevékenység bevélt. Kanizsáról vagy szászán randultak át vonaton, de nagyban fokozódott a kedélyesség, mikor a „Hungari” s „Órke” drózes-kerekpárosai beroulottak. A megérdemelt enő a városi kisasszonykákat nagyon megijesztette és szűbb lobbal utik le az állomáshoz, de a gelsei hölgyek nem feltették szép tavaszi tolejtjeiket, a vidám biciklisták kezről kére szék a kipirult, társadalmatlan táncosnókat epéz kéző esteleg. A Rigó-völgy szászados ügyeinek egymásba ölekedő lombátors nem igen bopajította át a permetsző cséppel és a mulatság vidáman folyt tovább, sőt este a táncoló-egyesület megtartotta tájajátékát is, mely szépen sikerült, és a mely igen nagy hatást kellett, különösen a paraszti fiúk és lányok között.

Választás. Az üresedésben volt vároosi pénztárosi állást, kétfőn délelőtt választás után betöltötték és mint ezt már előre is jeleztük, a képviselők nagy lelkesedéssel egyhangulag *Halsz* Gyula leváltásra méltait foglaltak állást. A megüresedett leváltárosi állásra ketten pályáztak, de a menyében a szavazási kérvényt későn terjesztették a gyűlés elé, az elnököl alispán *Csáky* Jánost egyhangulag megválasztott leváltárnaknak jelenítette ki az uralkodó hangulat után. Itt egy kissé élénkebb vita szűze kergetőzött a levegőben, de az elnököl alispán utalt az előirt törvényre, a melyet ő köteleességszerűen betartott és ezzel minden hosszabb felszólalás elejét vette. Az így megüresedett adóügyi állásra *Horváth* Ferenc írnokot, az írnoiki állásra *Herendics* Ferenc díjnokot választották meg egyhangulag. Az új állásra megválasztottak azonnal letették a hivatalos esküt.

Athéizmusok. A földművelésügyi miniszter *Ferenc* Jenő szászkerületi és borszáni leváltárosi Tapalcsórái Menezer, *Schöner* Samu szászkerületi és borszáni leváltárosi Tapalcsórái Dion-Szent-Mártonba, *László* Zsigmond szászkerületi és borszáni gyarkornok Tapalcsórái Fehertemplomba helyezte át. Az így megüresedett tapalcsórái szászkerületi és borszáni leváltárosi állásokra *Sedy* Antal Tapalcsórái és *Borycz* József Szászkerületi helyezte át, míg *Guzmán* Dienes szászkerületi és borszáni leváltárosi Múszottólaló Csankorpyára.

— Az Irod. és Művészeti Kör közgyűlése. Június hó 19-én tartotta a nagykanizsai Irodalmi és Művészeti Kör közgyűlést, melyre *Vécsey* Zsigmond polgármester, a Kör elnöke, az idealizmus nevében: külön is meghívta a Kör tagjait. A Kör tagjai nem igen bódultak az idealizmusnak, mert a több mint 300 tag közül nem jelentek meg több, mint 62-en. Az Az elnök nem is habozott meggyőző beszéddel kijelenteni, hogy a tagok részéről tanúsított érdeklődés nem elégti ki, mind a mellett, minthogy teljes meggyőződése az, hogy a Körnek missziója van városunkban, nem csüggeszteli a tagok részvételése, mely utóvégre is meg fog szűnni, minek legbiztosabb záloga városunk társadalmának multja, mely igazolja azt, hogy tud lelkesedni a szépiért és nemisért. Hogy a társadalom rokonszenvét bírja a Kör, bizonyítja azon körülmény, hogy éppen az utóbbi időben többek letek be tagokul a körbe, ezek közt *Lászár* Béla nagyberő mint alapító tag. A lelkes éljenzéssel fogadott elnöki megnyitó beszéd után dr. *Rosenberg* Mór a kör tevékeny tükára felolvasza gyönyörűen megfogalmazott és nagy ügyszerele tel megirt jelentését a Kör mult évi tevékenységéről; dícsérettel emlíkezvén meg mindazokról, kik szereplésükkel kiérdemelték nemcsak a kör, hanem városunk egész közönsége elismérését és közönségét. A jelentést a közgyűlés örömmel és teljességgel tudomásul vette és dr. *Rosenberg* Mór tükárnak közönséget szavazott. — Tudomásul vette a közgyűlés számvizsgáló-bizottság jelentését az évi számadásról és ennek alapján *Mátyás* Ferenc pénztárosnak a felmentést megadta. A körnek a mult érvben 508 forint 37 kr. bevétele és 560 forint 39 kr. kiadása volt; vagyona mintegy 900 forint, melyből 700 forint takarékpénztárban van gyűmöltesítve elhelyezve *Vécsey* Zsigmond elnök úgy a maga, mint tisztviselő társai, valamint az igazgató tanács nevében leköszönt az eddig viselt tisztviselő, az új választás megjelölésére *Pihál* Ferenc, *Gránkai* Henrik, *Oesterhuber* László és *Somosi* Vilmos tagokból álló szavazatszedő-bizottság küldöttén ki, mely működését rövid időn belül bejelezték, s következő eredményt küldte ki: Megválasztaták: *Vécsey* Zsigmond elnök dr. *Kiss* Ernő, *Saulay* Lajos alelnökök, dr. *Schwarz* Adolf ügyész, *Mátyás* Ferenc pénztáros, dr. *Rosenberg* Mór tükár, *Gürtler* Ferenc segédtükár; az igazgató tanács: *Böhm* Emil, *Bun* Samu, *Coosoz* Jenő, *Dák* Péter, *benepanger* Leo, dr. *Fried* Odón, *Ejcher* Jenő, *Gránkai* Henrik, *Halis* István, *Hoffmann* Mór, *Kalcsák* Ló, *Kortschmaroff* Ló, *Kárpáti* Mórá, *Lendvai* Samu, *Lászár* Béla, dr. *Lócs* Emil, dr. *Neumann* Ede, *Nitk* Norbert, dr. *Olly* Mór, dr. *Orszay* Lajos, *Oesterhuber* László, dr. *Puchinger* Lajos, dr. *Perényi* József, *Rosenfeld* Lajos, *Sauermann* Miklós, *ifj.* *Singer* Samu, *Sommer* Mihály, *Szalay* Sándor, dr. *Villányi* Henrik, *Viosz* Ferenc. Miután a választás eredményének kihirdetését követő elejnek lecsillapultak dr. *Kiss* Ernő alelnök szépen indokolt beszédben dr. *Wlassics* Gyula vallás-és közoktatásügyi minisztert s kör dísztagjaként megválasztani, kidíjazta, mely indítványhoz a közgyűlés nagy lelkesedéssel hozzájárult és megbízta az igazgató tanácsot a nagyméltóságát a megválasztásról alkalmas módon értesíteni. — Több tárgy nem érv, a közgyűlés 12 elnök életérel véget ért.

— Tanfelügyelők dróme. Kellemes megjelölésben részesítette a kultuszminiszter a tanfelügyelőket. Ami ellen annyit panaszkodtak s ami a legtöbb akadály volt mindig, hogy tulajdonképpen hivászatnak, az iskolátogatóknak éjének, a statisztika a jövő tanévtől fogva nem fogja terhelni a vállalkat. — A vallás-és közoktatásügyi miniszter már a költögetés tárgyalás során kijelentette, hogy a tanfelügyelőket az írásbeli munkák terhelésel lebeszélte a jövő oldan. Er a célja a miniszter, legújabb rendelkezések, mely szerint a jövő iskola évtől fogva már nem a tanfelügyelőknak kell bemojáltni, hanem a közoktatásügyre vonatkozó adatokat, hanem az országos statisztikai hivatalnak kötelező lesz, hogy ezeket az adatokat közvetlenül az iskolai hatóságoktól szerezzék be és dolgozzák fel. Ezzel is több időt fordíthatnak a tanfelügyelőik maguknak az iskolák ellenőrzés és legfontosabb feladatuk, az iskolátogatók feljuttatására.

— A legújabb siker. *Kálmán* Oszkár két év előtt jelenen végezte el a helybeli kereskedelmi iskolát, és most vasár.

nap a budapesti keleti kereskedelmi akadémia záróvizsgáján vonta magára az általános figyelmet. Az intézet legszorgalmasabb hallgatói között övé volt az első hely, alapos tudása és készsége az összes tantárgyakban, de különösen a keleti nyelvekben, mindenkit meglepett. A legszebb kiüntetés érte a mi szorgalmas földinket; neki ítéltek oda a "kormány nagy ösztöndíját, 1200 forintot, melyen tanulmányutra küldik a Balkán felszigetire és Afrikába. Kálmán Oszkár Krausz Lipótnak, a „Zöldfa-kert“ kedvelt vendégülöskének fia. Megjegyezzük még, hogy ezenkívül ő volt a kormány 300 frtos ösztöndíjasa is.

— Aradának. A csütörtök és szombati nagy esőzések következtében megdagadt Balaton a nagy keleti szel annyira a keszthelyi partok felé, hogy ott kilepett medréből, s a „Bala-on“ és „Hullám“ szalodák körül levő parkot és térséget elöntötte a víz. A keszthelyi földút is megromlott, szerencsére azonban a délután tamadt ellenkező szél a vizet visszahajtotta a medrébe, s így nagyobb kárt nem okozott. A legérdekesebb a dologban az, hogy a mi Keszthelyen kilepett a víz a medréből, addig Siófokon oly alacsony volt hogy a gázbot nem tudott a kikötőig menni, hanem egész messze a parttól kellett kikötnie. — A könnyen rakoncátlanokdó Mura s intően erősen fenyegetőzik. A károkai, sőt legtöbbször kompnál az átjárás már csak segítő-csónakkal lehetséges, a mi egy kissé merész kockázat. A medréből kilepett folyó néhány száz méternyi távolságra önti el jobbról és balról a segely partokat és nagy kiöntésektől félnek, mert a Dráva Somogy megyében eddig már három községet arasztott el. Dráva Keresztúr, Sztára és Révjalú községek határában a földek messze víz alatt állanak. A nép minden erejét megfeszítette, hogy a védőgátakat a roppant ár ellen föntartsa, de a pusztító elem győzött és a gátat áttörtte. Az aradasi szombatról vasárnapra virradó éjjelen tapasztalták. Dráva kereszturn 1284 kataszteri hold, Révjaluban 1418 hold, Sztarán 2808 hold területből míg maradt szárazon egy-két emelkedettebb domb környéke. Az összes vetések elpusztultak. Az épületek dűfedeznek. A nép kétségbeesetten menekült hajlékaiból.

— Ovódai ünnepély. A nagykanizsai kisdudnevelő-egyesület négy ovódajának évzáró ünnepélye 1898. évi június hó 29-én szerdán délután 2½ és 5 óra közt a „Polgári Egyesület“ kerijében, kedvezőtlen idő esetén annak nagyteremben tartatik meg. Belépő-díj személyenként 20 krt., gyermekeknek 10 krt. Felülvezetések közszónéttal fogadtatnak és hírlaplajnyugdíjatnak. A n. é. közönség szives pártfogó érdeklődését kéri az Egy-üllet választmányára. Az ovódai névelőfolyam augusztus 1-én kezdődik. A VI.—VII. kerületi ovódaiban nyári szünet nem tartatik. — A Nádor- és az Arany János-utcai ovódaok vezetői a szünidő alatt a rendes ovódaok órát betartásával és a rendes havi tandíj mellett magánelőadást tartanak.

— Az iparos-tanulók munkakiállítás. A nagykanizsai közs. alsófokú ipariszkolai tanulók f. hó 20-án a polgári iskola rajztermében szépen sikerült munkákkal rajzkiállítást rendeztek. Yenczel Rezső írás, igazgató üdvözlő beszéde után, mely köztetszésben részelt, Grünhut Henrik iparfelügyelő-bizottsági elnök lelkes beszédet tartott, az iljuszághoz, elismerését nyíltán nyitva szorgalmukért, buv dítva, segítvén őket további munkásságra és törekvése, a kiállításnál 3 óraker megnyílt. Kiállítatlott 153 db. tárgy 126 kiállítóval. Az ipargáz kevés kivétellel mind képviselve voltak. Legtöbb a bőr, posztó, la és fémpárból. A szépen elrendezett tárgyak között valóban volt elég oszinosan és jól elkészített darab is, melyek feltűnést kellettek az elismerésre méltók. Különben a szorgalom, ügyesség és törekvést mind-zen munkák után, kik arra érdemesek, pénzbeli, továbbá kitüntető, dicséret oklevél, azonkívül hasznos könyvek adományozásával tüntetnek ki. Buzdítva ezáltal őket a további szorgalom, munkásság és iparkodásra. Elismerés illeti meg a tantárgyokat is, kik buzditás és ösztönzés folytán nagyban hozzájárultak a kiállítás sikeréhez. A kiállítás 6 óráig élénk érdeklődéssel látogatók voltak.

— Zsolnay Siófokon. Kedden este bucsuhangversenyt tartott Zsolnay Vilmos zenekara a „Központi Kávéházban.“ Nem mindenkora távozik tőlünk, csak két hónapig fog, Siófokon játszani, azan utóbb a miénk lesz. Siófok előkelő fürdő-vendégei bizonynyal epp azzal a szeretettel fogadják a mi kiűnöz zenészeinket, mint a minőben itthon van részük. Zsolnay változatos, gazdag műsorával nagy sikereket fog aratni ott a Baaton partján, ezt előre merjük jósolni.

— Táncestély. A helybeli szobalányok és szakácsnők az alábbiakban levő „Cseled-Öthön“ javára sikerült táncestélyi rendezetk vasárnap este a „Polgári-Egyület“ nagytermében, mely a legszebb hangulatban egész reggel négy óráig tartott.

— Elcsipett rablók. Veszedelemes betörőbandát tett a napokban ártalmatlanná a szerény csendőreg. A banda nyolc hónaponta a legnagyobb szerencsével úzte vakmerő rablásait. Tájúri Vince Puck Károly és Nótrán József csáfordi lakosok voltak. Az előbbi emberöléssel párosult rablásért kilenc évet feyházba ílt, az utóbbi előtt szintén nem ismeretlen a fogház belseje. Az utolsó hónapokban tíz helyen törték be és mindig feyveresen. A mult heten Aló-Aranyosodon három házát fosztogattak, de szakmanynaknak nem igen örülhetek, mert a csendőrség rajtuk ütött és az egész kompánia hurokra került, ép mikor azon tanakodtak, hogy mely napon indulnak Sz.-Péterurra a plebánoshoz, napon sok penzt sejtetek.

— Bajta vesztett. Egyik királyutcai ház gazda szárnyas ölját ejnek idején egy ismeretlen tettes meg-meglátogatta, és ilyenkor mindig megcsapant a baromfiak száma. A házigazda meguntta végre, hogy má fogyaszi el jóízűden a fiatal csibéket, anélkül, hogy fixetné érte s hogy bosszuságát nemileg kielégítse, kifőzött egy jó tervet. A tolvaj megfogásra vévett unalmasnak tartotta személyesen le-kelelődni. Gondolt tehát egy nagyot s kutyája segítségével, mely közmondászerűleg harapott, de nem szokott uatni, — akarta magát megbosszulni. A szárnyasokat kivette a ketrecből s a kutyát teite helyükbe. Amint aztán a tolvaj az ajtóat benyiotta, s a baromfiak után nyúlt a szótében, a kutyát találta megtapogatói, amely viszont alaposan összeharapdálta a meglepett atyafi kezét. A figyelmesé leti gazda csakhamar előkerült s a helyett, hogy az érzelmei elég élénken nyilvánító vendég kezére gyogyított hozott volna, minden külön erkölcsi oktatás nélkül felül ra alaposan helyben-hagyta. Ettől a napól fogva a tyukok és kakasok sokat háborgatott serege nyugodtan alszik a ketrecben.

— Köszönetnyilvánítás. A nagykanizsai községi ipariszkola tanító testülete által ez iskola év végén rendezett tanonc-munkakiállításban résztvevő tanoncok jutalmazásához kibocsájtott gyűjtőleveken befolytak következő adományok. A „Zalamegyei gazda-ági takarékpénztár“ részvénytársaságtól 20 korona, az „Első magyar általános biztosítótársaság“ nagykanizsai főgyűnkészetétől 10 korona, a „Délszlai takarékpénztár“ részvénytársaságtól 20 korona, a „Nagykanizsai takarékpénztár“ részvénytársaságtól 20 korona, az Ipartestülettől 20 korona; Grünhut Henrik 6 korona, Hirschl Edő és Fischei Lajos 4—4 korona, Tóth István, Schwarz és Tauber, Sailer Lajos, dr. Pachinger Alajos, Miltényi Sándor, Keller Ignac, Kohn Lajos és Weisz L. és F. urak 2—2 koronával voltak szivesek a tanító-testület eme nemek és hazafias törekvéséit előmozdítani, kiknek egyenkint és összesen a tanocok iránt tanúsított ezen kegyes adományukért hálás köszönetet mond az iparfelügyelő-bizottság és igazgatósnak.

— Hamis egykoronások. Ujabbán a vidéken megint nagy mennyiségű hamis egykoronások kerültek a forgalomba. A hamis koronások britániai ezüstből vannak készítve öntés után. Osztrák veretűek 1893. évszámmal. Könnyen fel lehet ismerni és megkülönböztetni a nem hamisaktól, mivel színök fehérebb szürke és vastagabbak a rendesnél.

— A mezőgazdák érdekei. A magyar mezőgazdának leterdekei védelmében erős harcot kell vívnia különféle áramlatokkal és érdekcsoportokkal. Magyarország ugyan emínter mezőgazdálkái állam de nagy haladásában kereske-

a mezőgazdasági érdekekre és a két csoport Magyarországon ne-zeigazdasági érdekeinek, a nemzeti jólétnak fontos képviselője. A harc, melyet a két csoport egymással vív, tehát nagy horderejű lehet az országra nézve és épen ezért a mérvadó faktoroknak arra kell törekedniök, hogy ez a harc ne a ország érdekeinek rovására folyék, de ne folyék a két érdekcsoport egyikének rovására sem, mert mindkettő a nemzeti jólét és söréndő kultúr sa. Az érdekek mellyany ki-egyenlítését és azt a közérdeési pontot kell tehát keresnünk, mely a két csoport idvív, egymás és így az ország érdekeiben való hasznos együttműködés lehetővé teszi. Tisztázni kell az eszméket, a loga makat és el kell osztalni a mindkét félnek uralkó téveszméket és ferde szempontokat, melyeket saját érdekeik elbírálásánál elfoglálnak. Nagy feladata van e tekintetben a sajtónak. És a sajtó igyekszik is le-adatait megoldani, de hiányzott belőle eddig-le az elfoglaltsátság, melylyel a két csoport érdekei fölő tudta volna helyezni magát, onnan bíraltván el a hazafi érdekek általánosabb, magasabb szempontból a csoportok néha kisebb, néha nagyobb összerűközését. Orvondetes jelenség e fontos kérdésben Mikszáth Kálmán lapjának az „Országos Hírlap“nak magatartása. Ez az ujság találta meg végre azt az utat, melylyen haladva karöltve működhetik a két csoport — az agráriusok és mercantilisták — a nemzeti jólét fejlesztésében, érdekeinek kielégítésében. Az Országos Hírlap eles kritikája, helyes, igazságos álláspontja és a tapintat, melylyel mindkét part gyengéit kezeli és az orvosszert keresi panaszait, szerelmek orvoslására, valósággal egyedül álló a magyar napisajtóban. Minden tekintetben fölőtte állván az egyes csoportok kicsinyes érdekeinek, ez az ujság csak a haza érdekeit szolgálja és okos, szakzerű cikkeivel nagyban járul hozzá a fenlőrgő kérdések igazságos és helyes megoldásához. Az érdeket körök tehát helyesen cselekedzenek, ha figyelemmel olvassák az Országos Hírlap-ot és megszívlelik azt, amit mond.

— Egy jó aszádból való fiatalononak azonnal felvétetik Fischei Fülöp könyvkereskedésében.

A gabonaüzletről.

Nagy-Kanizsa, 1898. június 21-én.

Az időjárás végre megváltozott és most már szép meleg időnk van. A vetések az ország legnagyobb részében igen szépen állnak; a mi vidékünkön különböző termes igérkeznek.

A gabonárák folyton csökkennek. A ma érkezett budapesti távirat szerint a buza készáru ismét 10 krajczarral olcsóbban adatott el. Határidőüzletben még nagyobb lanyhaság uralkodik.

Piaci árak:

Buza	frt 11.40—60
Rozs	7.80—90.
Tengeri	5.40—50
Zab	7.10—20

IRODALOM.

Jókai a „Magyar Könyvtár“-ban. A Lampel-féle kiadóegő nagyfontosságú vállalata, nemcsak a közönséget bírta meghódítani, hanem az íróvilágot. Körében is mindenütt ósziute rokonszenven és jóindulattal találkozik. Most maga a magyar írók fejedelme, Jókai Mór is a vállalt munkatársai közé állott, több igen nagy érdekű munkáját engedve át a M. K.-nak. E munkák elsje most jelent meg; címe: „Emlékbeszéd Radolf tróadórkőről és egyéb beszédek.“ Ez a beszéd arra van hivatalva, hogy mint az emlékbeszédet mintaképet olvassák a magyar-iskolákban. De az e-füzetben foglalt többi beszédek is rendkívül becsesek: a Jókairól a Kisfaludy-társaságban tartott emlékbeszéd, a Kosuth temetésén mondott gyászbeszéd s az idei márciusi ünnepek emondott két szónoklat. Ezek vannak összegejtve a „M. K.“ 46. füzetében, mely ismét becseslettére válik a könyvtár szerkesztőjének és kiadóinak. Jókai füszete mellé Petőfi Sándor prózai munkáinak egy füszete sorakozik. A nagy költőnek kevésbé ismert elismertetési és legeszebb hírlapi cikkei vannak egybegejtve e füzetben. A magyar irodalmat még egy név képviseli a most megjelenő sorozatában. Kosma Andoré, a népszerű szatirikus, a bi egy csomó „Vig Elbeszélés“-vel gazdagította a vállaltat. A külföldi irodalom termését kösöl Pusnak világhírű Rejtélyes történetek-ből kapunk kétfőt, Tolnai Vilmos fordításában, azán pedig Schiller egyik legeszebb drámáját, a Messini Manuasszonyt, melyet iskoláinkban sokat olvassák.

Az „Egyetemes Könyvtár” új kiadványai.
A Győrött Zoltán Vilmos szerkesztésében a „Győrös Testvérek” kiadásában megjelent „Egyetemes Könyvtár”, mely 10 kr. áron fűzetekben nyújtja a magyar olvasóköröknek a legértékesebb és legérdekesebb olvasmányokat, ismét új tanulságot adta életvezetésüknek. A most megjelent 95-96. kötetű szám ugyancsak Katona József „Bánk bán”-jának jegyzetét tartalmazza. A gazdasági történelmi, dramaturgiai és költészetileg kommentár Zoltán Vilmos tollából származik. Ki hasznos tanulmányra való hogy apparátusai igyekszik elcsinálni mindazt, a mi a remek tragédia teljes megértését mindaddig akadályozta, úgy, hogy a kiadás Bánk bán iradalmára valóban nyereség. Különösen meglepő ajánlat a mű — mint segédkönyv — az iradalommal foglalkozó tanulóknak, mely bőséges anyagot és hasznos tanulságot nyújt. — A csejenes

kiállított kis kötet 20 kr.-ért kapható Győrött a kiadóknál minden magyar könyvtárakban. — Az ugyancsak most megjelent 97. szám szintén Bánk bán-t tartalmazza, de kommentár nélkül. E szám ára 10 kr. — A 98. 99. kötetű szám a magyar forradalom és szabadságharc ötvenéves évfordulója alkalmából készült a méltó emléket állító dícső korunk vértanúinak. A teljes kötet címe: Az 1848-49-iki szabadságharc vértanúi, a dr. Vajda Emil, a nagyenyolcas idők buzgó és szerencsés kutatójának tollát dicséri. Az emlékeztető, szép előadásra kívül különösen az a meleg, hazafias hang érdemel említést, mely az egész műtől átvonul. Az írtások kötet, melyhez két kép is mellékelve van: (I. Batthyány Lajos gróf az első magyar miniszterelnök. 2. a tizenhárom vértanú) ára mindössze 20 krajcár. — A könyvtárra melynek havonként kétszer jelenik meg egy-fűzete, elő is lehet fizetni. Előfizetési ára egy évre

2 frt 40 kr., félévre 1 frt 20 kr., negyedévre 60 k. Egy fűzet ára 10 kr. A pénz előleges befizetése mellett bérmentve szállítatik. Teljes árjegyzék legyen és bérmentve.

Az e rovatban megemlített mű megrendelhető és kapható Fischei Páló könyvtárakban és kiskönyvtárakban.

Lapkiadója és kiadó:
FISCHEI PÁLÓ P.

Hirdetések:

GENI L.

bűvész, szellem s különlegességek

színháza

N.-Kanizsán a Zárda-utóban

külön e célra épített színházban

Csütörtökön e hó 23-án

nagy fényes előadás

új műserral.

Az összes előrangú művészek fellépésével.

Az előadás záróaként előadatik Faust doktor kalandja a tollenstein kastélyban. — Eredeti szellem és kísértet megjelenés-ek.

Közdeti naponként este 8 órakor.

Minden 3-ik nap új műserral

Bővebbet a falragaszokon és műsorokon.

Jegyek előre válthatók egész napon át a színháznál.

Tízfellettel
Geni L. igazgató.

Jubileum kiállítás Bécs 1898. SINGER-pavillon a ROTUNDEBAN.

Van szerencsénk a n. e. közönséget a Rotundában levő kiállításunkra meghívni. Ezen kiállításunk a legújabb szerkezetű varrógépeket tartalmazza családi és ipari célokra, minden iparhoz különleges gépek. Minden gép működésben lesz bemutatva; de gyűjtemény műhímezés, teirakott és áttört munkákban.

- A Singer Varrógépek** mintaszerűek kivitelben és szerkezetükben.
- A Singer Varrógépek** nélkülözhetetlenek a családban és iparban.
- A Singer Varrógépek** a gyártás terén a legeljerjedtebbek.
- A Singer Varrógépek** tejlumulhatatlanok tartósságában és munkaképességében.
- A Singer Varrógépek** a műhímezéshez a legalkalmasabbak.

==== Diktalan oktatás a műhímezésben. ====

A Singer társaság több mint 400 fajta gépet készít minden ipar részére és csak saját üzleteiben kaphatók

The Singer Manufacturing Co. részvénytársaság
(ezelőtt Neidlinger G.)

Kiss József lapja

A H E T

politikai és irodalmi szemle.

Kilencedik évfolyam.

Belső dolgozótársai: Ambrus Zoltán, Tóth Izéla, Kóbor Tamás, Kozma Andor, Papp Dániel, Makai Emil, Ignotus, Heltai Jenő, Lovik Károly, Szöllőssy Zsigmond.

Előfizetési ára: egész évre 10 frt, fél évre 5 frt, negyed évre 2 forint 50 krajcár.

A HET régi megállapodott hitelű lap. A hét kidomborodó eseményeinek hű tükrö politikai, társadalmi, művészeti és irodalmi kérdésekben a legszabad-elevőbb eszmék és irányok szóvivője. — Krónikai, Innen Onnan rovat, Irodalmi- és szinkritikai már rég kivívták a közönség elismerését.

Mutatószámokat legyen és bérmentve küld

A HET kiadóhivatala Budapest, Erzsébet-körut 6.

Megjelenik minden kedden

Millenniumi kiállítás 1896: Nagy millenniumi érem.

STAHEL és LENNER Budapest,

Trieur és lemezlyukasztó gyár.

GYÁR: Katona József-utca 8. szám, Margithid és nyugoti pályaudvar közt.

Ajajljuk az általunk gyártott legjobb minőségű

Trieurök: a kontoly és búkkönynek a busa, árpa vagy rozs köztül kiválasztására.

Trieurök: a szabnak vagy árpának a busa köztül és a gombolyt magvak kiválasztására.

Lencsetisztító és osztályozó trieurök: az árpa kiválasztására és lencse osztályozására.

Osztályozó-Trieurök.

Szabadalmazott Trieur és osztályozógépek minden gabonafaj tisztítására és tetésén szerinti osztályozására. — Elvállalunk Guthjer és Müller, illetve Mayer rendszerű trieurök csekély költséggel a trieur belüldése mellett ezen szabadalmazott trieurökhöz átalakítását.

Malom-Trieurhengerek vagy burkolatai.

Lyukasztott vagy hasított lemezek tetésén szerinti nagyságban ipari vagy gazdasági célokra

Árjegyzékek vagy mintakönyvek legyen és bérmentve küldetnek

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

KLÓPIZERTESI ÁRAK:

Egyen évre 12 korona 10 frt — kr.
Félévre 6 korona 5 frt — kr.
Negyedévre 3 korona 2 frt 50 kr.

Nyitlár pótlónak 10 krajczár.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischer Fülöp könyvkereskedésbe tartoznak.

Dírmutatás levelet csak ismert kassából fogadjunk el.

Egyen szám ára 10 krajczár.

Szerkesztő:

Városház-épület, Fischer Fülöp könyvkereskedésben.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-5 óra közt.

Ha ismerendő a lap szellemi irányát, tekintse meg a közlönyét.

Kiadóhelyei:

Városház-épület, Fischer Fülöp könyvkereskedésben.

Nagy-Kanizsa, 1898.

Felölts szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Vasárnap, június 26.

Nekrológ.

Bezárták a »dobze parlament« kapuit... Almos volt az országgyűlés; a miniszterek tehát nyugodtan alhattak és alhatnak a nyáron át is... Nyagot, maradandót nem alkottak a lefolyt kilenc hónap alatt. Nincs tekintélye, azért meddő a képviselőház... Talán a választókkal, a néppel való érintkezés annak tudatára ébreszti az ellenzékot, hogy az összetartásban, az egyetértésben van az erő. Találkozunk Filippénél szeptember-6-án!...

Ime néhány szemelvény a képviselőházi ülészakot elíró ellenzéki nekrológokról. A mi a kormányt és a többséget illeti, telvék naiv alakoskodással és alaptalan vádakkal. Alanyilag véve a dolgot, az önbeismerés keserű igazságaitól szaturálvák. Az ellenzék tehetetlenségéről, akció képtelenségéről, marakodó széthuzásáról époló kevéssé tehet a kormány meg a szabadelvű párt, mint arról hogy a kiegyezési válság sovány esztendejében talán a közigazgatási reform vagy egyéb nagyszabású alkotás fájába nem vághatta fejszéjét. A mi a tekintély kérdését illeti, a kormánypártnak van mindenki előtt (hisz még a kisebbségnek is akarva, nem akarva imponál), az ellenzéki pártoknak egymás közt sincsen. Meddőnek pedig ez a kilenc hónapos ülészak semmiképp se mondható.

Mert dacára a meglehető nagyfokú nyomásnak, mely Ausztria felől, a kiegyezés eldöntetlen volta miatt, egész közéletünkre nehezedett, mégis ez a »dobze-parlament«, melyet a gyámoltalan baloldal, ha csak véletlenül botrányokat nem rendezett, legtöbbször »aludul« engedett, elég szép eredményt ért el a szesszió alatt is. Eltekintve a nehéz viszonyok alatt gyorsan és simán létrejött költségvetési törvénytől, egy indemnitástól, egy ujjoncozási törvénytől és kétrendbeli kiegyezési provizoriumtól, az országgyűlés amugy is meglehető sokat és nagyon is végzett. Vagy talán bliktri a körségnek magyarosítása, vagy Hekuba-c a munkástörvény, melynek üdvös hatását maguk az ellenzéki mezőgazdák is már hálással érzik? Vagy pedig »meddő« dolog-e az 1848-iki vívmányok megünnepléséről szóló törvény, mely a kcoronás királyt egy új erős kötelékkel fűzte a magyar nemzethez? Avagy pedig nem maradandó eredmény-e a lobkoszi kongrua megalkotása, mely a nemzetállam erősöd-

dését szolgálja és mely által a szabadelvű regime egy régi adósságát egyenlítetteti a nem katolikus papsággal szemben?

A mely kormányt ennyit képes végezni ily mostoha viszonyok alatt, arról csak a pártgyűlölet állíthatja, hogy »képtelen«, hogy kormányozni nem tud. Vagy ott vannak a Bánffy-kabinet utabb intézkedései a nemzeti kérdés meg az agrár-szocialista mozgalom terén. A hazai oláh igaztók mindjobbán beadják derekukat, mert az államhatalom bizony megmutatja nekik foga fehérjét. Odakönn ugy a bucaresti kulturligának nem tiszta véletlenből történt fokozatos zülése mutatja, hogy a dákeromanizmust mindjobbán sikerül kivetkőztetni felelmisségéből. A mezzei munkások sztrájkjával szemben tett intézkedések megnyerték az összes gazdákat tetszését. A veszedelem, ha az egész vonalon nincs is még elháritva, de legnagyobbbrészt elvesztette fenyegető jellegét. Ez pedig mint derék kormányzati munka, csupa államférfiai meg adminisztrator eredmény. Hatásuk nem napokra, de hosszú időkre szóló. Az ellenzék ereje újból csökkent az egész vonalon. A szabadelvű párt összetartása, fegyelme, haladó szelleme, államférfiai belátása ellenben kétségen felül áll. Vezeti pedig ezt a táborot egy nagyszű kormányelnök erős keze — oly erős kéz, melyet tőlünk rég irigyelnek a zürzavarba merült osztrák szomszédok és mely a magyar nemzetnek maradandóan biztosította a tulsulyt ebben a monarchiában. És talán ez sem utolsó vívmánya e sokat szidalmazott parlamenti ülészaknak.

Puskatüz golyó nélkül.

A »Szarvas« szálló disztermébe f. hó 18-ára összehívott zalamegyei társadalmi nagygyűlés a sio szoros értelmében imponáns volt. A vármegye minden részéből ide seregelt földbirtokos osztály, a közhivatalnokok, s megyei matadorok nagy száma a közügyekkel keveset, vagy éppen semmit nem törődő mai nyomorult viszonyok között valóban meglepő látványt nyújtott.

A »jeunes dorée« tagjai, a megyei gentry kiválóbb alakjai és számos nagykanizsai polgár jelent meg itt a társadalom minden rétegéből.

Polgár Béla nyíradi lakos volt megyei tisztviselőnek tudvaleg a szélrózsa minden irányában szétküldött »Szálló levelek« című, havonként megjelenő humoristic-

satóricus röpirataiban megjeleni eles és személyes sértéseket tartalmazó kikéi miatt el nem tiltkotható és mellő, nemes haragra gyultak a megye intelligens elemei és rágalmazás és sajjó vétség címén való törvényes lépések mellőzésével azt határozták, hogy a nevezett szerkesztőt, a meg-ejtendő gyűlésen egyhangulag el fogják itélni — erkölcsileg.

Én is, mint a vármegye egyik ósrégi fajtából való harcosa a közügyeknek, — az itt jelen volt régi jó barátaim és atyámfiai iránti tiszteletből is megjelentem volt a gyűlésen és gyönyörködtem is az ősi típusban gazdag gyűlekezetenek — kivált azon fényes diadalán, melyet már csupán imponzáns megjelenése által is kivivott a mai kalmár szellemű világ markans alakjai felett. Azt hibette az ember, hogy valami országos ügy vagy legalább is országgyűlési képviselőválasztási mozgalom az, a mely annyi illusztri embert így egy kalap alá összevarázsol. Pedig hát az egész dolog nagyon egyszerű. A »Szálló levelek« ismert szerzőjét kellett flagrans módon teljes erélyvel megtorolni. Megbántotta a megye főispánját, az alispánját, a szolgabíró, a jegyzőt, a birtokost, a magánzóit és kifigurázta lapjában az egész vármegyét.

És habár a jogos megtorlás bekövetkezett a gyűlés kezdetének látására biztosra vette mindenki, a kintel, az eredmény — ki kell őszintén mondanunk, elvégre is nem sikerült. Mert ha csupán arról lett volna szó, hogy egy pár száz ember összejön a főispán és mások személye, tekintélye mellett itt demonstrálni, akkor az erkölcsi szempont teljesen éleretett; hanem ha már a nyilvánosság előtti sértések olyan mérvűek, és minőségűek voltak, hogy azok a megye angyi köztisztletben álló férfiat még imponzáns módon való tüntetésre is provokálták: akkor én nem tartom elégnek a decorumot, akkor szerintem nem elég a demonstratióval való megállapodás, hanem az összehívott nagygyűlés leglőbb solidaris feladata lett volna egy olyan realis intézkedésbe belemenni, mely a lovagias és a forma szerinti, törvényes uton kívül is — a végig sértett egyeseknek és családjaikkal az óhajtott teljes elégtételt megadta volna.

A nagygyűlésnek azon határozata mellett, mely méltó felháborodásának kapcsában közmegevetéssel sújja a »Szálló levelek« szerkesztőjét: a realis intézkedés okvetlen »conditio sine qua non« fogatnába veendő lett volna, oly formán, hogy indítványt kellett volna tenni nyomban miszerint mondja ki a nagygyűlés, s illetve a gyűlésen összesereglett nagy és tekintélyes vármegyei közönség határozatilag, hogy tömeges aláírásokkal ellátandó feliratot intéz a belügyminiszterhez, melyben kérelmezi, hogy a közmegbotránkhozást kellő és már a köz:

Meghívás.

A

N.-Kanizsai Tárházak

Részvény-Társaság

t. cz. részvényesei az **1898. évi július hó 3-án délelőtt 10 órakor** a „Nagykanizsai Takarékpénztár Részvénytársaság“ helyiségében tartandó

Rendes Évi Közgyűlésre

azon értesítéssel hivatnak meg, hogy a felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleget és ennek, ugy az igazgatóságnak jelentését a Nagykanizsai Takarékpénztár helyiségében az üzleti órák alatt f. hó 25-től kezdve megtekinthetik.

A közgyűlés tárgyai:

1. Az igazgatóság évi jelentése.
2. A lefolyt üzletév zárszámadásának előterjesztése és az igazgatóság, valamint a felügyelő-bizottság leltetése.
3. A kimutatott nyeresémy hovaforrdítása.
4. Az alapszabályok 7. §-ának megfelelőleg a 200.000 korona alaptőkének még be nem fizetett 20%-ának, illelőleg a második 50%-ának befizetése iránti intézkedés
5. A hivatalos hírlap kijelölése.
6. Netáni indírványok, melyek az alapszabályok 16. §. értelmében az igazgatóságnak f. évi június hó 30-ig bejelentendők.
7. Az alapszabályok 20. §. illelőleg 28. §. értelmében a) a kisorsolt Schwarz Gusztáv és Stoizer Gusztáv igazgatósági tagok helyett két igazgatósági tagnak megválasztása három évre, b) három felügyelő bizottsági tagnak megválasztása egy évre.

Nagy-Kanizsa, 1898 június 16-án.

Nagy-Kanizsai Tárházak Részvény-Társaság.

Ebenspanger Lipót.

elnök.

Schwarz Gusztáv

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

KLÓPIERTESI ÁRAK:

Égés 120 korona 10 fr. — 12.
Fűtés 8 korona 10 fr. — 12.
Mégdróvra 8 korona (1 fr. 50 kr.)

Nyitási költsége 10 krajczár.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozóan Fiumei Útján 10. számú helyre írták a költségeket.

Hirdetési levelet csak ismert kassza felé lehet küldeni.

Égés 120 korona 10 krajczár.

Szerkesztőség:

Városház-épület Fiumei Útján 10. számú helyre.

A szerkesztővel írtaknál lehet napokig 4. u. 4-5 óra kint.

Idő intéseendő a lap szerkesztésére vonatkozóan minden kérelemre.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fiumei Útján 10. számú helyre.

Nagy-Kanizsa, 1898.

Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Vasárnap, június 26.

Nekrológ.

Bezárták a »dobzseparlament« kapuit... Álmoss volt az országgyűlés; a miniszterek tehát nyugodtan alhattak és alhatnak a nyáron át is... Nagyot, maradandót nem alkottak a lefolyt kilenc hónap alatt. Nincs tekintélye, azért meddő a képviselőház... Talán a választókkal, a néppel való érintkezés annak tudatára ébreszti az ellenzékét, hogy az összetartásban, az egyetértésben van az erő. Találkozunk Filippénél szeptember 6-án!...

Ime néhány szemelvény a képviselőházi ülésszakot elírató ellenzéki nekrológokról. A mi a kormányt és a többséget illeti, telvék naiv alakoskodással és alaptalan vádakkal. Alanyilag véve a dolgot, az önbeismerés keserű igazságaitól szaturálvák. Az ellenzék tehetetlenségéről, akció képtelenségéről, marakodó szétbuzzásáról époly kevéssé tehet a kormány meg a szabadelvű párt, mint arról hogy a kiegyezési válság sovány esztendejében talán a közigazgatási reform vagy egyéb nagyszabású alkotás fájába nem vághatta fejszéjét. A mi a tekintély kérdését illeti, a kormánypártnak van mindenki előtt (hisz még a kisebbségnek is akarva, nem akarva imponál), az ellenzéki pártoknak egymás közt sincsen. Meddőnek pedig ez a kilenc hónapos ülésszak semmiképp se mondható.

Mert dacára a meglehetősen nagyfokú nyomásnak, mely Ausztria felől, a kiegyezés eldöntetlen volta miatt, egész közéletünkre nehezedett, mégis ez a »dobzseparlament«, melyet a gyámoltalan baloldal, ha-ak véletlenül botrányokat nem rendezett, legtöbbször »aludul« engedett, elég szép eredményt ért el e szesszió alatt is. Eltekintve a nehéz viszonyok alatt gyorsan és simán létrejött költségvetési törvényről, egy indemnitási törvényről és kétrendbeli kiegyezési provizoriumtól, az országgyűlés amugy is meglehetősen sokat és nagyon is végzett. Vagy talán bliktri a községek magyarosítása, vagy Hekubá-c a munkástörvény, melynek üdvös hatását maguk az ellenzéki mezőgazdák is már hálásan érzik? Vagy pedig »meddő« dolog-e az 1848-iki vívmányok megünnepléséről szóló törvény, mely a kronsás királyt egy új erős kötelékkel fűzte a magyar nemzethez? Avagy pedig nem maradandó eredmény-e a lobkosi kongrua megalkotása, mely a nemzetállam erősöb-

dését szolgálja és mely által a szabadelvű regime egy régi adósságát egyenlítették a nem katolikus papsággal szemben?

A mely kormány ennyit képes végezni ily mostoha viszonyok alatt, arról csak a pártgyűlölet állíthatja, hogy »képtelen«, hogy kormányozni nem tud. Vagy ott vannak a Bánffy-kabinet utabbi intézkedései a nemzetiségi kérdés meg az agrár-szocialista mozgalom terén. A hazai oláh izgatók mindjobban beadják derekukat, mert az államhatalom bizony megmutatja nekik foga fehérjét. Odakünn ugy a bucaresti kulturágnak nem tiszta véletlenből történt fokozatos zülése mutatja, hogy a dákeromanizmust mindjobban sikerül kivetkőzteni felelősségéből. A mezzei munkások sztrájkjával szemben tett intézkedések megnyerték az összes gazdák tetszését. A veszedelem, ha az egész vonalon nincs is még elhárítva, de legnagyobb részét elvesztette fenyegető jellegét. Ez pedig mint derék kormányzati munka, csupa államférfiai meg adminisztrator eredmény. Hatásuk nem napokra, de hosszú időkre szóló. Az ellenzék ereje újból csökken az egész vonalon. A szabadelvű párt összetartása, fegyelme, haladó szelleme, államférfiai belátása ellenben kétség felül áll. Vezeti pedig ezt a tábor egy nagyszó kormányelnök erős keze — oly erős kéz, melyet tőlünk rég irigyelnek a zürzavarba merült osztrák szomszédok és mely a magyar nemzetnek maradandóan biztosította a tulsulyt ebben a monarchiában. És talán ez sem utolsó vívmánya a sokat szidalmazott parlamenti ülésszaknak.

Puskatüz golyó nélkül.

A »Szarvas« szálló» diaztermébe f. hó 18-ára összehívott zalamegyei társadalmi nagygyűlés a szó szoros értelmében imponáns volt. A vármegye minden részéből ide sereglett földbirtokos osztály, a közhivatalnokok, s megyei matadorok nagy száma a közügyekkel keveset, vagy éppen semmit nem törődő mai nyomorult viszonyok között valóban meglepő látványt nyújtott.

A »jeunesse dorée« tagjai, a »megyei gentry« kiválóbb alakjai és számos nagykanizsai polgár jelent meg itt a társadalom minden rétegéből.

Polgár Béla újrádi lakos volt megyei listviselőnek tudvalegőleg a széltörzsa minden irányában szétküldött »Szálló levelek« című, havonkint megjelenő humoristico-

salóricus röpirataiban megjelenő éles és személye sértéseket tartalmazó cikkei miatt el nem tiltolható és méltó, nemes haragra gyullak a megye intelligens elemei és rágalmazás és sajló vétség címén való törvényes lépések mellőzésével azt határozták, hogy a nevezett szerkesztőt, a megjelentő gyűlésen egyhangulag el fogják ítélni — erkölcsileg.

Én is, mint a vármegye egyik ósrégi fájából való harcosa a közügyeknek, — az itt jelen volt régi jó barátaim és atyámfiai iránti tiszteléből is megjelentem volt a gyűlésen és gyönyörködtem is az ősi típusban gazdag gyűlekezetnek — kivált azon fényes diadalán, melyet már csupán imponáns megjelenése által is kivívott a mai kalmár szellemű világ markans alakjai felett. Azt hihette az ember, hogy valami országos ügy vagy legalább is országgyűlési képviselőválasztási mozgalom az, a mely annyi illusztris embert így egy kalap alá összevarázsol. Pedig hát az egész dolog nagyon egyszerű. A »Szálló levelek« ismert szerzőjét kellett flagrans módon teljes erőfítyel megtorolni. Megbántotta a megye főispánját, az alispánját, a szolgabíró, a jegyzőt, a birtokost, a magánzót és kifigarázta lapjában az egész vármegyét.

És habár a jogos megtorlás bekövetkezett a gyűlés kezdetének látására biztosra vetje mindenki, a kivétel, az eredmény — ki kell őszintén mondanunk, elvégre is nem sikerült. Mert ha csupán arról lett volna szó, hogy egy pár száz ember összejön a főispán és mások személye, tekintélye mellett itt demonstrálni, akkor az erkölcsi szempont teljesen eléretett; hanem ha már a nyilvánosság előtti sértések olyan mérvűek, és minőségűek voltak, hogy azok a megye annyi közíszteletben álló férfiat még imponáns módon való tünetségre is provokálták; akkor én nem tartom elégnek a decorumot, akkor szerintem nem elég a demonstratívonal való megállapodás, hanem az összehívott nagygyűlés legelőbb solidaris feladata lett volna egy olyan realis intézkedésbe blemenni, mely a lovagias és a forma szerinti, törvényes uton kivül is — a vérg sérteti egyeseknek és családjaiknak az óhajtott teljes elégtételt megadja volna.

A nagygyűlésnek azon határozata mellett, mely méltó felháborodásának kapcsában közmegevetéssel sújja a »Szálló levelek« szerkesztőjét: a realis intézkedés okvetlen »conditio sine qua non« foganatba veendő lett volna, oly formán, hogy indítványt kellett volna tenni nyomban miszerint mondja ki a nagygyűlés, s illetve a gyűlésen összesereglett nagy és tekintélyes vármegyei közönység határozatilag, hogy tömeges aláírásokkal eldandó feliratot intéz a belügyminiszterhez, melyben kérvélmez, hogy a közmegebotránkozást kellő és már a köz-

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Égés évre 12 korona 16 fr. — kr.
Félévre 6 korona 8 fr. — kr.
Negyedévre 3 korona 4 fr. 80 kr.

Nyilastár pótlóra 10 krajcár.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischer Fülöp könyvkereskedésbe tartozó díjak.

Bérmunkások levéltárak ismeret kiadványaihoz való jogdíjak el.

Egyes szám ára 10 krajcár.

Szerkesztőség:
Városház-épület Fischer Fülöp könyvkereskedésében.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta kint d. u. 4—5 óra közt.

Idő intéseendő a lap szellemi tartására vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:

Városház-épület: Fischer Fülöp, könyvkereskedés.

Nagy-Kanizsa, 1898.

Felölös szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Vasárnap, június 26.

Nekrológ.

Bezárták a »dobzseparlament« kapuit... Álmós volt az országgyűlés; a miniszterek tehát nyugodtan alhattak és alhatnak a nyáron át is... Nagyot, maradandót nem alkottak a lefolyt kilenc hónap alatt. Nincs tekintélye, azért meddő a képviselőház... Talán a választókkal, a néppel való érintkezés annak tudatára ébreszti az ellenzékét, hogy az összetartásban, az egyetértésben van az erő. Találkozunk Filippénél szeptember 6-án!...

Ime néhány szemelvény a képviselőházi ülészakot elisíró ellenzéki nekrológokról. A mi a kormányt és a többséget illeti, telvék naiv alkalomszólással és alaptalan vádakkal. Alanyilag véve a dolgot, az önbeismerés keserű igazságaitól szaturálvák. Az ellenzék tehetetlenségéről, akció képtelenségéről, marakodó széthuzásáról époly kevéssé tehet a kormány meg a szabadelvű párt, mint arról hogy a kiegyezési válság sovány esztendejében talán a közigazgatási reform vagy egyéb nagyszabású alkotás fájába nem vághatta fejszéjét. A mi a tekintély kérdését illeti, a kormánypártnak van mindenki előtt (hisz még a kisebbségnek is akarva, nem akarva imponál), az ellenzéki pártoknak egymás közt sincsen. Meddőnek pedig ez a kilenc hónapos ülészak semmiképp se mondható.

Mert dacára a meglehetősen nagyfokú nyomásnak, mely Ausztria felől, a kiegyezés eldöntetlen volta miatt, egész közéletünkre nehezedett, mégis ez a »dobzseparlament«, melyet a gyámoltalan baloldal, ha-ak véletlenül botrányokat nem rendezett, legtöbbszór »aludul« engedett, elég szép eredményt ért el e szesszió alatt is. Eltekintve a nehéz viszonyok alatt gyorsan és simán létrejött költségvetési törvénytől, egy indemnytől, egy ujjoncozási törvénytől és kétrézbeli kiegyezési provizoriumtól, az országgyűlés amugy is meglehetősen sokat és nagyönis jót végzett. Vagy talán bliktri a községnevek magyarosítása, vagy Hekubac a munkástörvény, melynek üdvös hatását maguk az ellenzéki mezőgazdák és már hálásan érzik? Vagy pedig »meddő« dolog-e az 1848-iki vívmányok megünnepeléséről szóló törvény, mely a krcónás királyt egy új erős kötelékkel fűzte a magyar nemzethez? Avagy pedig nem maradandó eredmény-e a lobkoszi kongrua megalkotása, mely a nemzetállam erősöd-

dését szolgálja és mely által a szabadelvű regime egy régi adósságát egyenlítették a nem katolikus papsággal szemben?

A mely kormány ennyit képes végezni ily mostoha viszonyok alatt, arról csak a pártgyűlölet állíthatja, hogy »képtelen«, hogy kormányozni nem tud. Vagy ott vannak a Bánffy-kabinet utabb intézkedései a nemzetiségi kérdés meg az agrár-szocialista mozgalom terén. A hazai oláh igaztók mindjebban beadják derekukat, mert az államhatalom bizony megmutatja nekik foga fehérjét. Odakünn ugy a bukaresi kulturligának nem tiszta véletlenből történt fokozatos züllése mutatja, hogy a dákeromanizmust mindjebban sikerül kivetkőztetni félelmességéből. A mezei munkások sztrájkjával szemben tett intézkedések megnyerték az összes gazdák tetszését. A veszedelem, ha az egész vonalon nincs is még elhárítva, de legnagyobb részét elvesztette fenyegető jellegét. Ez pedig, mint derék kormányzasi munka, csupa államférfiui meg adminisztrator eredmény. Hatásuk nem napokra, de hosszú időkre szóló. Az ellenzék ereje újból csökkent az egész vonalon. A szabadelvű párt összetartása, fegyelme, haladó szelleme, államférfiui belátása ellenben kétségen felül áll. Vezeti pedig ezt a tábor egy nagyészű kormányelnök erős keze — oly erős kéz, melyet tőlünk rég irigyelnek a zürzavarba merült osztrák szomszédok és mely a magyar nemzetnek maradandóan biztosítottá a tulsultit ebben a monarchiában. És talán ez sem utolsó vívmánya e sokat szidalmazott parlamenti ülészaknak.

Puskatüz golyó nélkül.

A »Szarvas« szálló disztermébe f. hó 18-ára összehívott zalamegyei társadalmi nagygyűlés a szó szótros értelmében imponzáns volt. A vármegye minden részéből ide sereglett földbirtokos osztály, a közhivatalnokok, s megyei matadorok nagy száma a közügyekkel keveset, vagy éppen semmit nem törődő mai nyomorult viszonyok között valóban meglepő látványt nyújtott.

A »jeunesse dore« tagjai, a »megyei gentry« kiválóbb alakjai és számos nagykanizsai polgár jelent meg itt a társadalom minden rétegéből.

Polgár Béla nyíradi lakos volt megyei tiszviselőnek tudvalevőleg a szélrózsa minden irányában szétküldött »Szálló levelek« című, havonkint megjelenő humoristico-

satóricus röpirataiban megjelent éles és személyes sértéseket tartalmazó cikkei miatt el nem titkolható és méltó, nemes haragra gyultak a megye intelligens elemei és rágalmazás és sajtó vétség címén való törvényes lépések mellözésével azt határozta, hogy a nevezett szerkesztőt, a megjelentő gyűlésen egyhangulag el fogják ítélni — erkölcsileg.

Én is, mint a vármegye egyik ősrégi fájából való harcosa a közügyeknek, — az itt jelen volt régi jó barátaim és atyámfiai iránti tiszteletből is megjelentem volt a gyűlésen és gyönyörködtem is az őai típusban gazdag gyűlekezetenek — kivált azon fényes diadalán, melyet már csupán imponzáns megjelenése által is kivívott a mai kalmár szellemű világ markans alakjai felett. Azt hihette az ember, hogy valami országos ügy vagy legalább is országgyűlési képviselőválasztási mozgalom az, a mely annyi illusztris embert így egy kalap alá összevarázsol. Pedig hát az egész dolog nagyon egyszerű. A »Szálló levelek« ismert szerzőjét kellett flagrans módon teljes erőfíyyel megtorolni. Megbántotta a megye főispánját, az alispánját, a szolgabíró, a jegyzőt, a birtokost, a maragzót és kifigürázta lapjában az egész vármegyét.

És habár a jogos megtorlás bekövetkezett a gyűlés kezdetének látására biztosra vette mindenki, a kivétel, az eredmény — ki kell őszintén mondanunk, elvégre is nem sikerült. Mert ha csupán arról lett volna szó, hogy egy pár száz ember összejön a főispán és mások személye, tekintélye mellett itt demonstrálni, akkor az erkölcsi szempont teljesen eléretett; hanem ha már a nyilvánosság előtti sértések olyan mérvűek, és minőségűek voltak, hogy azok a megye annyi közisztületben álló férfiat még imponzáns módon való tüntetésre is provokálták; akkor én nem tartom elének a decorumot, akkor szerintem nem elég a demonstratióval való megállapodás, hanem az összehívott nagygyűlés legfőbb solidaris feladata lett volna egy olyan realis intézkedésbe belemenni, mely a lovgias és a forma szerinti, törvényes uton kívül is — a vérig sértett egyeseknek és családjaiknak az óhajított teljes elégtételt megadta volna.

A nagygyűlésnek azon határozata mellett, mely méltó felháborodásának kapcsában közmegevetéssel sújta a »Szálló levelek« szerkesztőjét: a realis intézkedés okvetlen »conditio sine qua non« foganatba veendő lett volna, olya formán, hogy indítványt kellett volna tenni nyomban miszerint mondja ki a nagygyűlés, s illetve a gyűlésen összesereglett nagy és tekintélyes vármegyei közönség határozatilag, hogy tömeges aláírásokkal elldandó feliratot intéz a belügyminiszterhez, melyben kérelmezi, hogy a közmegebotránkozást keltő és már a köz-

erkölcsiséget is sértő „Szálló-levelek” című pamphletszerű röpiratot a Miniszter a megye területéről tiltta ki.*

Ezen indítvány érvényre emelésevel azután ha a belügyminiszter nem tette vagy nem tehette volna is meg a kellő intézkedést, ez mindenesetre olyan jogi lépés, mely a nagy közönség szeme előtti elégtelenség olyan attribútuma lett volna, mely inkább szolgál a kedélyek megnyugtatására, mint ama tömeges és szokatlan kijelentése az erkölcsi közmegvetésnek, mely a nagygyűlésen történt, s melyet végre is ez illetővel szemben egyénileg is megtehet mindenki.

Sőt még az is kérdés, hogy a céljaiban csupán a tüntetésig ment 18-iki gyűlekezet nem-e csak olajat öntött a tűzre. mely Polgár Béla urat most még hatványozottabban sarkalja az ellentüntetésre? Polgár Béla „Szálló leveleinek” megtehet, hogy most még inkább vérszemet adva, vakmerőbb kezekkel veri fel ezután a port és sarat a vármegye tisztességes embereinek szeme közé.

Ha Polgár Béla élclapja elvi meggyőződésből indulna ki és politikai tekintetek szállítanak magába az ő szellem-sziporkáit: akkor senkinek semmi köze nem lenne az ő dolgaihoz; hanem úgy tudjuk, hogy saját személyes érdeke az, mely lépteit ezen útra vezette! Hát akkor ne csudálkozzék azon, hogy egy egész vármegye közönsége őt így sújta! És háhár a 18-iki gyűlés végeredményében illuzorius színben tűnik is fel: abból még is le lehet vonni a következtetést és igen valószínű, hogy a látogatott gyűlés csak előjáték volt egy olyan folytatásnak, mely a sértettek részére a teljes elégtételt előbb-utóbb megadja, mert háhár Polgár Béla ur a sajtószabadság köpönyege alatt bátorságban érzi is magát és lujja is lankadatlanul a kigyókövet: tudja meg, hogy a sajtószabadság elleni merényletek és visszaélésekre is van törvényes jogorvoslat és a megtorlásnak érzékenyebb módja is.

Mirabeau azt mondja: «Addig ne bánts senkit, míg a hátadat nem ütik! De akkor már Te is üsd azt, a ki téged üti!» A magyarizmai 18-iki gyűlés fejezetei győzözpör nélkül vonultak el a „Szálló levelek” írójának feje fölött; de azért könnyen megeshetik rajta is valami crudelis «via facti» improvisált elégtétel.

Tuboly Viktor.

Közigazdaságunk irányának kritikája.

Írta: Matkóczy Sándor.

(Folytatás.)

Az az óriási vagyon, a mely arisztokrataink kezében van, őket jelöli ki a közügyek vezetői gyanánt. Az ő soraikból tényleg ki is került a vezetőik nagy része, a kik 1825 óta nemzetünkben a haladás és átalakulás szellemét nagyra növesztették: közülük sokan harcoltak az első sorokban a szabadság és szabadság megteremtésékor 1848-ban. Az ő soraikból jelentettek nem csekély számban, a kik az abszolút korban a közéletben, a magyar földhitelezésben az első általános biztosító-társaság megteremtésénél és más közhatalmi intézményeknél szóval és tettel dolgoztak az ország jólétének emelkedésében, őket látjuk azok között, a kik az alkotmány visszaállításakor erős oszlopai voltak a kibékülés művének. Az ő szerepük most is az volna, hogy a közügyekben minden tekintetben vezetőik legyenek. Vagyunk és helyzetük megadja a módot, hogy oly nevelésben részesüljenek, melylyel nemzetüknek erejét és hatalmát

fokozzák és nemesak maguknak. hanem a közügyeknek is használatuk. Minden törvényhatóság területében vannak hatalmas arisztokrataink nagy lekvősegei, minden törvényhatóságban ismerik nevüket és tudják, hogy befolyással vannak a vidék lakóira: megvan az alkalom a közügyekre való befolyásra, de hiányzik az akarat, hiányzik a szellem.

Démokrata szerveztű alkotmányunk és demokratának jelzett érzületeink mellett is sokkal arisztokratábbak vagyunk, semhogy azt bevallani mernők. Egy grófi szó bármely tanácskozási termünkben nagyobb súlyval bír, a még oly általánosított és átgondolt, nem grófi szájából jövő beszédnél. Ezt a hatalmat főúraink a nemzet jövőjének biztosítása érdekében nem használják föl: az utolsó időkben nem vezetnek többé; n m állanak minden társadalmi mozgalom élén, csak ha velükkel találkoznak is, rendszerint csak névleg szerepelnek, megengedik, hogy nevük is előforduljon a többi tagok közt, vagy esetleg elválják névszerint az előlki szerepet a nélkül, hogy határozottan vezető és irányadó működést fejtenenek ki. Még ha az általuk teendőkre találkoznak a nemzet egyéb részeiből uttörő és kitarító vezérferiák, visszavonulások akkor is hatvány volna, mert főúraink vagyoni ereje a tényleges szereplésre hívja fel őket. De ebben is mily szegények vagyunk! S így természetes, hogy a társadalmi élet a helyett, hogy a jelen korunk szellemében pezsgő természetű éleltségeket mutatna, lanyha és tunya; az a sok teendő, a mi korunkban a közgazdaságban szükséges, a társadalmában ápolóra nem talál: a közkivánság tehát a társaság teljes telensége folytan az állami közbenjárás és az állami tevékenységet követeli.

Pedig közgazdaságunk jövőbeni fejlődése a közreműködésre hivatott összes tényezőik szervezharmóniáját követeli. Eddigi fejlődésünk és állapotunk számos hiánya mellett is: elég biztos alapot ad jövőnknre nézve. Népesedésünk erőteljes; szaporodási viszonyunk általában véve kielégítő és a hálózati arány önkéntesére most már mulhatatlanul megkövetelt intézkedések esetében kedvezők lehetnének. Mezőgazdaságunk intenzivebb haladásában és az állattenyésztés területén meghasonló nagyobb lendület kedvező jövőt helyez kilátásba. Erdőgazdaságunk az előbbi divatos irások helyett rendszeressé alakul s a faárak értékének nagyobbodásával jutányos fejlesztésnek néz eleje. Iparunk sok tekintetben megerősödött és az ország szükségleteinek természetes fokozásában, valamint a hatóságok szükségleteknek számára való biztosítása esetén jövőben nem csügged. Kereskedelmünk s a vele kapcsolatos összes tényezők, különösen a hitel eszközeinek rendszeresítésével foglalkozó intézetek, a takaréktárak, a bankok, a biztosítók, valamint közlekedési vállalatok a nemzeti vagyonszódás haladásában mindinkább terjedő működésért találunk, és a számukra biztosított jogok alapján rendszeres fejlődésükben haladni fognak.

A világgazdaság jelen állapotában mindazáltal a verseny óriási fejlődésével való küzdelemben közgazdaságunk egészséges állapota és jövője megköveteli, hogy a gazdaság minden tényezője teljesítse a nemzet gazdaságában neki kijelölt teendőket és megköveteli, hogy az egyes tényezők egymással kellő összhangban működjenek és hogy ne tolja az egyik tényező teendőit másokra, s így ne szolgáljon az oly nagyon is szükséges egységes és egyöntetű összműködés megzavarására.

Annyi bizonyos, hogy jelen korunkban; midőn a természeti erők értékesítése folytan oly sok gép és falátmány a megszokott termelési viszonyokat átalakítja, illetőleg a versenyében újabb és újabb önyöket nyújt, vagy előnyökkel küzdve a versenyt veszélyessé teszi, az egyes ember gazdálkodásában felette győngye állapotban van. Az egyesülés és az egyesült erővel való küzdelem korunkban sokkal nagyobb követelmény, mint volt bármely más időszakban. Az erők egyesülése mindenféle alakban és lőkép a szövetezés, tehát az egyes helységek lakóinak közös célokra való törekvése, akár hitel, akár anyagbeszerzés, akár termék értékesítése, vagy közös termes céljából föltöltve kívánatos és jövő fejlődésünk egyik nélkülözhetetlen alapföltetele. De hogy ez sikerrel megtörténjen, ahhoz mulhatatlanul az összes képzelt tényezőknre rendszeres közreműködése szükséges. Tiszán állami uton való intézkedés, a központi szervezet nehezége mellett célra semmiesetre nem vezet. Itt lép előtérbe a hatósági közreműködés és főúraink és fölbirtokosaink, valamint egyáltalában a művel-

tebb osztályhoz tartozó polgáraink tevékenységének rendszeres igénybevétele. All ez a mezőgazdaság terén ép úgy, mint az ipar és a kereskedelem köréire nézve; mert ez utóbbiak körében is az elszigeteltség csak olyan, mint a kiszáradt körében; az egyesülési szellem ezeknél sem fejlődött jobban s itt is az elmaradottsággal találkozunk lépten nyomon.

Tanítói jubileumok.

Szivrebátó szép ünnepségnek volt a színhelye f. hó 18-án és 19-én Muraköznek két községe: Mura-Szent-Márton és Csáktornya egy-egy pillanatra a tanítványi kegyeletnek gyújtott lángot a tanító irányában, ki tele reménységgel, ifjan indul meg rögös pályáján s vonatja egész életén keresztül türellemmel annak nehéz szekérét abban a misszióban, hogy nevelje s tanítsa a nemzedéket s hazafias irányt adjon érzelmeiknek s egész életöknek.

Földi javakban munkálkodásáért nem igen részesül; fáradságos munka mellett sokszor nélkülözésekkel is kell megküzdnie; s ha egyeb keserűség-k nem érik is az a tudat, hogy örök feladat jutott neki osztályrészt, mely nyomát hagyja szervezetében a maga tartós munkájának: egymagában is elegendő arra, hogy a tanítói állást a legteresebb élethivatások közé sorozza.

S így csak két dolog van, mely a tanítói hivatást magára emeli s bizonyos idealizmust kölcsönöz neki; az egyik a tudat, hogy az emberiségnek s a hazának teszünk vele szolgálatot s másrészt, ha a közönség a tanítványok részéről azzal a méltánylással és elismeréssel találkozik, mely felejteti a fáradsalmat s keserűségeket és kitarítást őnt a küzdő munkájába, hogy föladatának ezental is minél eredményesebben megfelelhessen.

S ennek a jöleső érzelmenek a szép jeleivel találkoztunk a mult hetén az említett két községben, a hol két tanítónak a multjára ritka kegyelettel tekintettek vissza az ünnepeltnek barátjai és hálás lekötelezettjei.

Beszámolunk róluk, mint jeléről a szimplomának, melyben megnyilatkozik a pietás, a hála a elismerés olyanok irányában, kiknek egyebet nem nyújthatunk, s kik egyébre nem is felelteknek. S beszámolunk róluk, mert különös érdekességet kölcsönöz a dolognak az, hogy aprólé és fúrólé kan-szó; kik miut a nevelés ügynek a bajnokai egy napon ünnepelheték meg nevezetes évtordulóját annak, hogy népevévelí tenykedésüket ezeltől 50, illetőleg 25 esztendővel megkezdették.

A két jubileumnak elője Mura-Szent-Mártonban folyt le. Itt Majhen Ferenc ottani tanító jubilált a község lakossága ából az alkalomból, hogy 50 éves tanítói működését ebben a hónapban befejezte. S ez az ünnepelés általános és őszinte volt, mert ama 47 év alatt, melyen belől Majhen a kiadéket ebben a községben tanította, a falunak egész lakossága került ki kezei alól, így tehát még a legöregebb emberekre is rámutathat azzal, hogy ez is, az is tanítványa volt neki.

Csak látni kellett azt az áhítatos tömeget, mely a hálaadó »Te Deum« alatt a templomot megtöltötte, hogy azonnal meggyőződjenk arról, hogy itt a szeretetnek, legőszintebb aktusáról van szó. S ennek kifejezését is adott Kacsócs Ferenc odavaló esperes-plebános, ki igazán szívből jött szavakkal eceelte a szent mise után megartott iskolaszéki diágyűlésen azokat az érdemeiket, a melyeket a jubiláns hosszú működése folyamán a falu lakosságának nevelése körül szerzett. S kiegészítettek ezt azok a keresetlen, őszinte szavak, melyekkel Tomsics András iskolaszéki tag, a jubilánsnak szintén egyik tanítványa, az évek sulya alatt görnyedezve, tolmácsolta ugy a maga, mint a községnek vég nélküli haláját az öreg tanító iránt.

Nem maradt szem köny nélkül, a midőn zokogó szavakkal kiatta be az előnlki plebános a veterántanítónak érdemeit, mint határozatot az iskolaszéki jegyzőkönyvébe.

S így a jelenvolt vendégek, kik között ott láttuk a csáktornyai képezési tanárokat, Mennsey Károlyt, a muraközi tanítói járáskör elnökét, Murkóczy Jánosot, a jubiláns legrégibb kártársát, a községnek egybegyűlt intelligenciáját stb. Csak ennek az impressziója alatt cselekedtek szívök szerint akkor, a mikor Majhennek szívük melyéből gratuláltak.

Az ünnepély után kedélyes ebéd volt a jubi-

* Lehetőtlenség az értékelni nem kérhető

láns háznál, a hol az egybegyűlték számos szép felkötésűt mondtak egy jubileusra, és neje mint családjának minden egyes tagjára.

Az ünnepély folytatása mánap Csáktornya volt. Ennek az ünnepségnek impulzust a tanítványi kegyelet s hála adott. Jóllehet Margitai József tanítóképzési igazgató ellene volt minden jubilálásnak, még sem kerülhette ki azt, hogy a közel s távol vidékről érkezett volt tanítványai e napon föl ne keressék s legalább családi s tanügyi körben meg ne ünnepeljék, a mikor a tanítói működésének huszonegödik évét betöltötte.

Maga az ünnepély az áll. tanítóképzőintézet falai között folyt le. Megjelent azon a kir. tanfelügyelő: *Ruszcics Kálmán dr.*; résztvevők abban a jelenlegi kártársai, volt kártársai, kikkel 25 évvel ezelőtől működését megkezdte, volt tanítványainak 30 tagú küldöttsége *Tóth Sándor* perliki áll. isk. ig. tanító vezetésével, továbbá mostani tanítványai közül is azok, kik az intézet falain belül ez idő szerint még tartózkodnak.

Elsőben a kir. tanfelügyelő szólott a jubiláláshoz, ki a töle már megszokotti ékesszólással utalt azokra az érdemekre, melyeket Margitai Muraközben a hazafiás szellem ápolása és terjesztése körül nemcsak a hazafiás tanítóknak nevelése által, hanem írói tevékenységével is elért, melyet az illir nyelvein írt munkáit Muraköz iskoláiból kiküszöbölte s bevezette a maga kézirteit, muraközi, horvát és magyar nyelven írt számos olvasó és egyéb könyveit, a melyekkel a hazafiás szellemnek nyitott utat az idegenaján tanulóifjúságnak s az általa szerkesztett "Muraköz" c. hetilappal a horvátjaink lakosság fogékony szívéshez.

A képeket tanári testület részéről *Zrínyi Károly* tanár tolmácsolta jelenlegi kártársai érzelmeit.

A volt tanítványai szószólója *Tóth Sándor* volt, ki szívből jött ékes szavakkal adott kifejezést arról a vonalomról, szerletről és hájáról, melyvel volt mesterük iránt viseltetnek s átadott neki küldöt nevében évv értekes aranytollat, élsamerésűt annak, hogy írói munkálkodásával is a hazafiás irány fejlődése körül a tanügyi terén minő érdemeket szerzett a nemzetiségi Muraköznek különböző jellegű iskoláiban.

Minden üdvözlétre meghatótt hangon felelt Margitai József igazgató, megköszönve a megjelenteknek jókívánatait s azt a kitüntetést, melyet soha nem keresett, s melyet nem is várt, de a mely neki végtelenül jól esett. Azaz az igérettel, hogy ezentúl is csak abban az irányban fog haladni, melyet eddig is taposott, fejezte be szavait s ajánlotta magát mindnyájuknak jóindulatába és szeretébe.

Az ezután megtartott ebéden, melyen a kir. tanfelügyelő, mostani s volt kártársai és volt tanítványai közül vagy 50-an vettek részt, számos felköszöntő hangzott el, úgy a hivatalos, szebbnél szebb pohárköszöntők személyi vonatkozásokban is mind tanügyi és hazafiás kérdések körül forogván, nagymértékben járultak az ebéd folyamán az ország minden részéből érkezett 100-nál is többre rugott sürgönyökkel s levelekkel egyetemben a szép tanügyi ünnepségnek sikeréhez s "hhoz, hogy annak emlékezete a megjelentek szívében minél maráandóbb nyomokat hagyjon maga után.

Z. K.

A város házából.

Hirdetmény.

A fegyveradóra vonatkozó bejelentések tárgyában.

Nagy-Kanizsa város lanácsa részéről szennel közbiztonsági, miszerint fegyveradót fizet mindenki a birtokában levő, vadászatra használható löfegyverek után, ugyancsak ezen fegyverek után melyek családtagjai, vadászcselédjei, a vadak gondozása és erdőterületek őrzésére alkalmasított cselédjei, valamint mező, szőlő, vagy erdőgazdálkodás alkalmazott csomók, pástorok és erdőkerülők birtokában vagy használatában vannak.

Az, a ki csak fegyveradót fizet, köteles a birtokában levő, s vadászatra használható fegyvereket szám szerint s annak megjelölésével: vajjon egy vagy két csomók-e, bejelenteni, a bejelentést, lakásának pontos megjelölése mellett

sajátkezes aláírni és az 1898. évi június hóban a városi adóhivatalnál benyújtani.

Azok, kik a törvény értelmében adómentes fegyverek birtokában vannak, kötelesek ezeket a fegyvereket egyszer mindenkora a városi adóhivatalnak, arról szóló bizonyítványával ellátva, hogy a bejelentett fegyverek adómentesek.

A vadászati jog iránti bejelentések szintén 1898. évi június hóban nyújtandók be.

Nagy-Kanizsán 1898. évi június hó 15-én.

NEU ALBERT,
almszár.

VECSEY ZSIGMOND,
polgármester.

Hirdetmény.

A helyben állomásozó cs. kir. 48. gyalogezred tényleges szolgálatbeli legénysége folyó évi június hó 25-én és 27-én reggeli 5 órától kezdve Kis-Kanizsa, Bajcsa, szepetneki major és Principális kanális által határolt lőtéren harcoszerű cölölvészetet tart.

Felhívom a közönséget, hogy a jelzett terület 6000 lépés körületben ezen napon annálkább is kikerüljék, mert az ott tartózkodás életveszélyes.

Nagy-Kanizsán, 1898. évi június hó 28-án.

DEAK PÉTER s. k.
rendőrfőkapitány.

H I R E K.

— **Küldöttségek.** II. Lipót, a belgák királya *Mantuano Rezső dr.* miniszteri fogalmazónak, a Lipót-rend keresztjét adományozta. Rövid egymásutánba ez második kitüntetés jeles földünknek. — *Bethlém W. Samu* és fiai nagykanizsai gyári céget, a triesti nemzetközliállításon szép és tartós szármahűveléiert az arany érem oklevelével tüntették ki.

— **Szigethy Antal meghalt.** Megyei közéletünknek egy rendkívül munkás és kiváló alakja dőlt ki *Szigethy Antal* zalaegerszegi ügyvédben. Mig élt és munkaképes volt, idejének legnagyobb részét a közügyeknek szentelte és vezető tényezőül szerepelt minden mozgalomban, mely az emberiség jólétét, boldogulását tűzte ki céljává. Halála nem jött váratlanul, mert már évek óta folytonosan gyengült, de rendkívül nagy lelki ereje erősen dacolt az aggkórnak egyre nagyobb arányokban fellépő tüneteivel. *Szigethy Antal* Zala Egerszegen született 1827-ben. Már fiatal korában feltűnt tehetségével, kitartó munkakeresével és gyors szervező képességével. 1847-ben már a pozsonyi országgyűlésen szerepelt *Gerlitz* báró oldalánál, akinek titkára volt s egyuttal tevékeny munkása az országgyűlési irodának. Használhatóságát telismerték és jelentékeny szerepet adtak neki az 1848-iki országgyűlési irodánál is. A menekülő kormányt és parlamentet Budapestról Debrecenbe kísérte s csak az általános feloszláskor menekült el ő is az elfogatás elől. Később azután a bírói pályára lépett, majd ügyvédi irodát nyitott Zala-Egerszegen. Kártársai előtt nagy tekintélyben állott; halála napjáig elnöke volt a zalaegerszegi ügyvédi kamarának, mely külön gyászjelentést adott ki halála alkalmából. Páratlan tevékenységét legjobban mutatja az, hogy életé végéig az ügyeknek élt; az adófelszólási bizottságnak, és a zalaegerszegi állami elemi iskolai gondnokságnak elnöke, a felső kereskedelmi iskola értségi vizsgálathoz a kereskedelmi miniszter részéről kiküldött biztos, a jegyzői szigorlatoknál vizsgáló-bizottság tagja, s ezen kívül a „Zalamegyei tak. pénztár” igazgatója volt. — A munkás férj halála általános részvételt keltett. Egyesek, intézetek és testületek, melyekkel szorosabb érintkezésben állott, siettek ravatalára tenni

a kegyelet koszorúját. A nagykanizsai ügyvédi kar is remek koszorút küldött az elhunyt kamarai elnök koporsójára és *Herтеленy Béla* kamarai alelnököt kérte meg, hogy fajtalmát és részvétét az özvegnél tolmácsolja. A megboldogult temetése jun. 23-án délután 5 órakor volt olyan impozáns részvétellel, aminőnek Zala-Egerszeg régen volt színhelye. Ott volt Egerszegnek és vidékének egész intelligenciája. Az elhunytban dr. *Szigethy Károly* törvész, orvosunk nagybátyját gyászolja. A család gyászjelentése így hangzik:

Öv. Szigethy Antalné született Rósa Etelka, leánya Szigethy Gizella öv. Erdős Gé.áné maguk és ennek gyermekei Erdős Irnák és Erdős Lavente valamint a szeleskörön rokonság nevében is szétroccsolt szívük legmélyebb fájdalommal tudatják, hogy forrón szeretett drága férje, illetve gondos atya és nagytatyjuk és jó rokonus Szigethy Antal ur kőr és váltó ügyvéd, a zalaegerszegi ügyvédi kamara elnöke, fáradhatatlan és munkás életét ek 72-ik, boldog házasságának 42-ik évében hosszsz szenvedés és a halotti szentesítés ájtatos felvétele után 1898. június 21-én éjjel 11 órakor jobblétre szenderült; s a t.

Zala-Egerszeg, 1898. június 22-én.

Legye nyugalma édes, alma zavartalan.

— **Új közművelődési egyesület.** Vasvármegye és a Muraköz vendieinek megmagyarosítására Muraszombaton „Vendéidőki Magyar Közművelődési Egyesület” alakult. Tekintettel azonban arra, hogy Muraszombati város, a muraszombati, a szent-gothárdi és alsó lendvai jársok ama része, melyre az egyesület működése kiterjed, a hol a vendég lakik, gazdaságilag oly szegény s oly csekély számú érlelmiséggel rendelkezik, hogy ez elem a legnagyobb áldozatokkal sem képes nagyszámú társadalmi feladatát önérejelből teljesíteni és azt az érlelmiséget a mar tenálló, számos egyesület, melynek mind-egyike égető szükségét pótol, annyigilag máris túlterheli, a nagy magyar közösséghez fordul az egyesület, hogy kitűzött hazafiás célját elérhesse. Minden magyar hazafi könnyen áldozhat oly csekélységet a kulturális cél előmozdítására, hogy leglább is pártoló tagja lesz ennek a derék egyesületnek. A pártoló tag *szentint egy korona* tagsági díjat fizet; a rendszeres közleli magát öt évig évenként 2 koronát fizetni, az alapító tag pedig 60 koronát fizet vagy egyszerre, vagy hat éven át 12 koronát. — Tagul jelentkezhetni dr. *Khá Elek* titkárál Muraszombaton.

— **Szerenád.** *Vécsey Zsigmond* az irodalmi és művészeti kör ujonan megválasztott elnöke tiszteletére a *daloskör* csütörtökön este szerenádöt adott, melynek végeztével a dalosokat *Vécsey Zsigmond* szives vendégekül látta. A lársaság a vendégszerelő házigazda kedveskedő marasztalására néhány órán át a legkedvesebb hangulatban maradt együtt, és ez időalatt a daloskör többször rázendített repertoárjának egy-egy sikerültebb számára.

— **Iparos dalárda.** Az általános munkaképző egyesület fiatal elnöke most azon faradozik, hogy egy dalárdat szervezhessen, mert ezzel hathatósan emelni véli az egyesületi életet. — Már több ízben rámutattunk, hogy az általános munkaképző egyesület mily szép célokért küzd; de sajnos mindez csak pusztában kiállott üres hang, melyre nem kell visszhang, és ép azok részéről mutatkozik a legnagyobb közöny, kiknek első kötelességük volna az egyesületet emelni. Ugyát-szik a századévi hóbert, a nagyszás ostoba maniaja, már a munkás-népet és külön osztályokra szakgattja és buta göggel, indokolatlan pöfészkedéssel majmla sok üres fejt *uri forma egynek* kicsinyitk egymást. Az urbanitás, a felőbbeségérzet hiányával versenyre kelnek egymással a külön iparszakok itjai, a helyett, hogy szorosban egymással tömörítve egy tettekre, életerős oszaltj képezzenek. Nemrég vasércikben mutattunk reá, hogy közgazdasági életünkben milyen fontos szerepe van az iparos ifjúságnak és ezzel kapcsolatosan a munkaképző egyesületeknek. Csakhogy ezek a nagyjelentőségű egyesületek, jobbra csak ten-

erkölcsiséget is sértő „Szálló levelek” című pamphlet szerző röpiratát a Miniszter a megye területéről tiltta ki.*

Ezen indítvány érvényre emelésével azután ha a belügyminiszter nem tette vagy nem tehetné volna is meg a kellő intézkedést, ez mindenesetre olyan jogi lépés, mely a nagy közönség szeme előtti elégtételnek olyan attribútuma lett volna, mely inkább szolgál a kedélyek megnyugtatóására, mint ama tömegek és szokatlan kijelentése az erkölcsi közmegegyezésnek, mely a nagygyűlésen történt, s melyet végre is ez illetővel szemben egyénileg is megtehet mindenki.

Sőt még az is kérdés, hogy a céljaiban csupán a tüntetésig ment 18-iki gyűlekezelt nem-e csak olajat öntött a tűzre, mely Polgár Béla urat most még halványozottabban sarkalja az ellentüntetésre? Polgár Béla „Szálló leveleinek” meglehet, hogy most még inkább vérszemel adva, vakmerőbb kezekkel veri fel ezután a port és sarat a vármegye tisztességes embereinek szeme közé.

Ha Polgár Béla éleclapja elvi meggyőződésből indulna ki és politikai tekintetek szállítanak magasba az ő szellem-sziporkáit: akkor senkinek semmi köze nem lenne az ő dolgaihoz; hanem úgy tudjuk, hogy saját személyes érdeke az, mely lélepti ezen utra vezette! Hát akkor ne csudálkozzék azon, hogy egy egész vármegye közönsége őt így sújta! Es hahár a 18-iki gyűlés végeredményében illuzorius színben tűnik is fel: abból még is le lehet vonni a következtetést és igen valószínű, hogy a látogatott gyűlés csak előjáték volt egy olyan folytatásnak, mely a sértettek részére a teljes elégtételt előbb-utóbb megadja, mert habár Polgár Béla ur a sajtószabadság környegére alatt bátorisan érzi magát és tudja is lankadatlanul a kigyókövet: tudja meg, hogy a sajtószabadság elleni merényletek és visszaélésekre is van törvényes jogorvoslat és a megtorlásnak érzékenyebb módja is.

Mirabeau azt mondja: «Addig ne bántás senkit, míg a hatádat nem ütük! De akkor már Te is üsd azt, a ki téged üt!» A nagykanizsai 18-iki gyűlés feyverei golyózápor nélkül vonultak el a «Szálló levelek» írójának feje fölött; de azért könnyen megeshetik rajta is valami crudelis «via facti» improvisált elégtétel.

Tatoly Viktor.

Közigazdaságunk irányának kritikája.

Ira: Matlekovics Sándor.

(Folytatás.)

Az az óriási vagyon, a mely arisztokratáink kezében van, őket jelöli ki a közügyek vezetői gyanánt. Az ő soraikból tényleg ki is került a vezetők nagy része, a kik 1825 óta nemzetünkben a haladás és átalakulás szellemét nagyra növesztették: közülök sokan harcoltak az első sorokban a szabadság és szabadság megteremtéséért 1848-ban. Az ő soraikból jelentek meg nem csekély számban, a kik az abszolút korban a közéletben, a magyar földhittel intézetben az első általános biztosító-társaság megteremtésénél és más közhasznú intézményeknél szóval és tettel dolgoztak az ország jólétének emelkedésében. Őket látjuk azok között, a kik az a'kormánytársaikkal sokan harcoltak a kibékülés művének. Az ő szerepük most is az volna, hogy a közügyekben minden tekintetben vezetői legyenek. Vagyunk és helyzetük megadja a módot, hogy oly neveltetésben részesüljenek, melylyel nemzetüknek erejét és hatalmát

fokozzák és nemcsak maguknak, hanem a közügyeknek is használjanak. Minden törvényhatóság területében vannak hatalmas arisztokratáink nagy tekvőségei, minden törvényhatóságban ismerik nevüket és tudják, hogy befolyással vannak a vidék lakóira: megvan az alkalm a közügyekre való befolyásra, de hiányzik az akarat, hiányzik a szellem.

Démokrata szervezett alkotmányunk és demokráciánk jelzett érzéleteink mellett is sokkal arisztokratábbak vagyunk, semhogy azt bevallani merjük. Egy grófi szó bármely tanácskozási termünkben nagyobb súlyjal bír, a még oly általánosan ismert és átgondolt, nem grófi szájból jövő beszédnél. Ezt a hatalmat főuraink a nemzeti jövőnek biztosítása érdekében nem használják föl: az utolsó fokban nem vezetnek többé; nem állanak minden társadalmi mozgalom élén, vagy ha nevével találkoznak is, rendszerint csak névleg szerepelnek, megengedik, hogy nevük is előforduljon a többi tagok közt, vagy esetleg elváljak névszerint az előki szerepet a nélkül, hogy határozatlan vezető és irányadó működést fejtenek ki. Még ha az általuk teendőkre találkoznak a nemzet egyéb részeiből uttoró és kártartó vezérferiák, visszavonulások akkor is hátrányos volna, mert főuraink vagyoni ereje a tényleges szereplésre bírja fel őket. De ebben is mily szegények vagyunk! S így természetes, hogy a társadalmi élet a helyeti, hogy a jelen korunk szellemében pezsgő természetű élénkséget mutatna, lenyha és: tunya; az a sok teendő, a mi korunkban a közigazdaságban szükséges, a társadalomban ápolóra nem talál: a közkivánság tehát a társaság teljes teltségére folytat az állami közbenjárás és az állami tevékenységet követeli.

Pedig közigazdaságunk jövőbeli fejlődése a közreműködésre hivatott összes tényezők szerves harmóniáját követeli. Eddigi fejlődésünk és állapotunk, számos hiánya mellett is, elég biztos alapot ad jövődönkre nézve. Népesedésünk erőteljes; szaporodási viszonyunk: halálra véve kielégítő és a hallozasi arány csökkentésére most már mulhatatlanul megkövetelt intézkedések esetében kedvező lehetnének. Közigazdaságunk intenzívebb haladásában és az általánosított térén általában meghasonló nagyobb lendület kedvező jövőt helyez kilátásba. Erdőgazdaságunk az előbbi divatos irások helyett rendszeressé alakul a faurak értékének nagyobbodásával jutányos fejlesztésnek néz eléje. Iparunk sok tekintetben megerősödött és az ország szükségleteinek természetes fokozásában, valamint a hatóságai szükségleteknek számára való biztosítása esetén jövőben nem csügged. Kereskedelmünk s a vele kapcsolatos összes tényezők, különösen a hitel eszközeinek rendszeresítésével foglalkozó intézetek, a takaréktárak, a bankok, a biztosítók, valamint közlekedési vállalatok a nemzeti vagyonosodás haladásában mindinkább terjedő működést ténnyel találnak, és a számukra biztosított jogok alapján rendszeres fejlődésükben haladni fognak.

A világgazdaság jelen állapotában mindazáltal a verseny óriási fejlődésével való küzdelemben közigazdaságunk egészséges állapota és jövője megköveteli, hogy a gazdaság minden tényezője teljesítse a nemzet gazdaságában neki kijelölt teendőket és megköveteli, hogy az egyes tényezők egymással kellő összhangban működjenek és hogy ne tolja az egyik tényező teendőit másokra, s így ne szolgáljon az egyi nagyon is szükséges egység és egyöntetű összműködés megzavarására.

Annai bizonyos, hogy jelen korunkban, midőn a természeti erők értékesítése folytán oly sok gép és találmány a megszokott termelési viszonyokat átalakítja, illetőleg a versenyben újabb és újabb ényöket nyújt, vagy előnyökkel küzdve a versenyi veszélyessé teszi, az egyes ember gazdálkodásában, felette gyöngye állapotban van. Az egyesülés és az egyesült erővel való küzdelem korunkban sokkal nagyobb követelmény, mint volt bármely más időszakban. Az erők egyesülése mindenféle alakban és lélek a szövetekezés, tehát az egyes helységek lakóinak közös célokra való törekvés, akár hitel, akár anyagbeszerzés, akár termék értékesítés, vagy közös termes céljából álló kivánatos és jövő fejlődésnek egyik nélkülözhetetlen alapföltétele. De hogy ez sikerrel megörténjék, ahhoz mulhatatlanul az összes képzelt tényezőknek rendszeres közreműködése szükséges. Tiszán állami uton való intézkedés, a központi szervezet nehezége mellett célra emmisszetre nem vezet. Itt lép előtérbe a hatóság közreműködés és főuraink és földbirtokosaink, valamint egyáltalában a művel-

tebb osztályhoz tartozó polgáraink tevékenységének rendszeres igénybevétele. All ez a mezőgazdaság terén ép úgy, mint az ipar és a kereskedés köréire nézve; mert ez utóbbiak körében is az elszigeteltség csak olyan, mint a kisgazdák körében; az egyesülési szellem ezeknél sem fejlődött jobban s itt is az elmaradottsággal találkozunk lépten nyomon.

Tanítói jubileumok.

Szivereható szép ünnepégnék volt a színhelye f. hó 18-án és 19-én Muraköznek két községe: Mura-Szent-Márton és Csádkötöny egy-egy pillanatra a tanítványi kegyeletnek gyújtott lángot a tanító irányában, ki tele reménységgel, illyen indul meg röög pályáján s vonatja egész életén keresztül türelemmel annak nehez szerkerét abban a misszióban, hogy nevelje s tanítsa a nemzedéket s bazafias irányt adjon érzelmeiknek s egész életöknek.

Földi javakban munkálkodásáért nem igen részesül; fáradságos munka mellett sokszor nélkülözésekkel is kell megküzdnie; s ha egyéb keserűségek nem érik is az a tudat, hogy örök feladat jutott neki osztályrésztől, mely nyomát hagyja szervezetében a maga tartós munkájának: egymagában is elegendő arra, hogy a tanítói állást a legteresebb élethivatások közé sorozza.

S így csak két dolog van, mely a tanítói hivatást magasra emeli s bizonyos idealizmust kölcsönöz neki; az egyik a tudat, hogy az emberiségnek s a hazának teszünk vele szolgálatot s másrészt, ha a közönség a tanítványok részéről azzal a méltánnyal és elismeréssel találkozik, mely felejteti a fáradsalmat s keserűségeket és kitartást önt a küzdő munkájába, hogy földadatának ezental is minél eredményesebben megfelelhessen.

S ennek a jöleső érzelmeinek a szép jeleivel találkoztunk a mult heten az említett két községben, a hol két tanítónak a muljára ritka kegyelettel tekintetek vissza az ünnepeltnek barátjai és hálás lekötelezettjei.

Beszámolunk róluk, mint jelölő a szimpomának, melyben megnyilatkozik a pietás, a hála s elismerés olyanok irányában, kiknek egyebet nem nyújthatunk, a kik egyebre nem is reflektálnak. S beszámolunk róluk, mert különös érdekességet kölcsönöz a dolognak az, hogy aprólé és sürölet van szó, kik mint a nevelés ügynek a bajnokai egy napon ünnepeltek meg nevezetes évfordulóját annak, hogy népevelelőti ténykedésüket ezeltől 50, illetőleg 25 estendővel megkezdették.

A két jubileumnak eiseje Mura-Szent-Mártonban folyt le. Itt Majthen Ferenc oltani-tanító jubiléja a község lakossága abból az alkalomból, hogy 60 éves tanítói működését ebben a hónapban befejezte. S ez az ünnepelés általános és őszinte volt, mert ama 42 év alatt, melyen belől Majthen a kisedezeket ebben a községben tanította, a falunak egész lakossága került ki kezei alól. Így tehát még a legöregebb emberekre is rámutathat azzal, hogy ez is, az is tanítványa volt neki.

Csak látni kellett azt az áhítatos tömeget, mely a haladó »Te Deum« alatt a templomot megtöltötte, hogy azonnal meggyőződünk arról, hogy itt a szeretetnek legőszintébb aktusáról van szó. S ennek kifejezését is adott Kecskés Ferenc oda-váló esperes-plebános, ki igazán szívből jött szavakkal ocaeltette a szent mise után megartott iskolaszéki diszgyűlésen azokat az érdemeket, a melyeket a jubliáns hosszú működése folyamán a falu lakosságának nevelése körül szerzett. S kiegészítettek ezt azok a keresetlen, őszinte szavak, melyekkel Tomsics András iskolaszéki tag, a jubliánsnak szintén egyik tanítványa, az évek sulya alatt görnyedezve, tolmácsolta ugy a maga, mint a községnek végnélküli halálját az öreg tanító iránt.

Nem maradt szem köny nélkül, a midőn zokogó szavakkal iktatta be az elnök plebános a veterántanító érdemeit, mint határozatot az iskolaszéki jegyzőkönyvébe.

S így a jelenvölő vendégek, kik között ott láttuk a csáktörnyai képezői tanárokat, Mencsey Károlyt, a muraközi tanítói járáskör elnökét, Murkovic Jánost, a jubliáns legregibb kartsát, a községnek egybegyűlt intelligenciáját stb. Csakis ennek az impressziója alatt cselekedtek szívök szerint: akkor, a mikor Majthennek szívük mélyéből gratuláltak.

Az ünnepély után kedélyes ebéd volt a jubi-

* Lehetetlen az értékesítést nem kérhető.

lans házána, a hol az egybegyűlték számos szép felköszöntőt mondtak egy jubilarára, és neje mint családjának minden egyes tagjára.

Az ünnepély folytatása mánap Csakörtány volt. Ennek az ünnepségnek impulzusát a tanítványi kegyelet s hála adott. Jóllehet Margitai József tanítóképződei igazgató ellene volt minden jubilálásnak, még sem kerülhette ki azt, hogy a közel s távol vidékről érkezett volt tanítványai a napon föl ne keressék a legalább családi a tanügyi körben meg ne ünnepejék, a mikor a tanítói működésének buszonötödik évét betöltötte.

Maga az ünnepély az áll. tanítóképzőintezet falai közt folyt le. Megjelent azon a kir. tanfelügyelő: *Russiczka Kálmán* dr. is; résztvettek abban a jelenlegi kártársai, volt kártársai, kikkel 25 évvel ezelőtt működését megkezdte, volt tanítványainak 30 tagú küldöttsége *Tóth Sándor* perlaki áll. isk. ig. tanító vezetése alatt, továbbá mostani tanítványai közül is azok, kik az intézet falain belül ez idő szerint még tartózkodnak.

Elsőben a kir. tanfelügyelő szólott a jubilálóhoz, ki a töle már megszokott ékszóalásai utalt azokra az érdemekre, melyek Margitai Muraközben a hazafias szellem ápolása és terjesztése körül nemcsak a hazafias tanítóknak nevelése által, hanem írói tevékenységével is előt, me-lyel az illir nyelven írt könyveivel Muraköz iskoláiból kiküszöbölte s bevezette a maga készítette, muraközi, horvát és magyar nyelven írt számos olvasó és egyéb könyveit, a melyekkel a hazafias szellemnek nyitott utat az idegenajku tanulóifjúságnak s az általa szerkesztett „Muraköz” c. hetilappal a horvátajku lakosság fogékony szívéhez.

A képezési tanári testület részéről *Zrinyi Károly* tanár tolmácsolta jelenlegi kártársai érzelmet.

A volt tanítványai szószólója *Tóth Sándor* volt, ki szívből jött ékes szavakkal adott kifejezést arról a vonalomról, szeretetről és halálról, melylyel volt mesterük iránt viseltek s átadott neki küldött nevében egy értékes aranytollat, elismerésül annak, hogy írói munkálkodásával is a hazafias irány fejlődése körül a tanügyi terén minő érdemeket szerzett a nemzetiségi Muraköznek különböző jellegű iskoláiban.

Minden ödvözlésre meghatott hangon felelt Margitai József igazgató, megköszönve a megjelenteknek jókívánatait s azt a kitüntetést, melyet soha nem keresett, s melyet nem is várt, de a mely neki végtelenül jól esett. Aztal, az ígérettel, hogy ezentúl is csak abban az irányban fog haladni, melyet eddig is taposott, fejezte be szavait s ajánlotta magát mindnyájuknak jóindulatába és szeretetébe.

Az ezután megtartott ebéden, melyen a kir. tanfelügyelő, mostani s volt kártársai és volt tanítványai közül vagy 50-en vettek részt, számos felköszöntő hangzott el, úgy a hivatalos, szebbnél szebb polihárosítottok személyi vonatkozásokban is mind tanügyi és hazafias kérdések körül forogván, nagymértékben járultak az ebéd folyamán az ország minden részéből érkezett 100-nál is többre rugott sürgönyökkel s levelekkel egyetemben a szép tanügyi ünnepségnek sikeréhez s ahhoz, hogy annak emlékezte a megjelentek szívében minél maradandóbb nyomokat hagyjon maga után.

Z. K.

A város házából.

Hirdetmény.

A fegyveradóra vonatkozó bejelentések tárgyában.

Nagy-Kanizsa város tanácsa részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint fegyveradót fizet mindenki a birtokában levő, vadászatra használható löfegyverek után, ugyancsak azon fegyverek után melyek családtagjai, vadászcselédjei, a vadak gondozása és erdőterületek őrzésére alkalmasított családjei, valamint mező, szőlő, vagy erdőgazdaságban alkalmazott cselédek, pásztorkok és erdőkerülők birtokában vagy használatában vannak.

Az, a ki csak fegyveradót fizet, köteles a birtokában levő, a vadászatra használható fegyvereket szám szerinti s annak megjelölése mellett: vajjon egy vagy két csővű-e, bejelenteni, a bejelentést, lakásának pontos megjelölése mellett

sajátkezűleg aláírni és az 1898. évi június hóban a városi adóhivatalnál benyújtani.

Azok, kik a törvény értelmében adómentes fegyverek birtokában vannak, kötelesek ezeket a fegyvereket egyszer mindenkorra a városi adóhivatalnak, arról szóló bizonyítványával ellátva, hogy a bejelentett fegyverek adómentesek.

A vadászati jegy iránti bejelentések szintén 1898. évi június hóban nyújthatók be.

Nagy-Kanizsán 1898. évi június hó 15-én.

NEU ALBERT,
elöljáró.

VECSEY ZSIGMOND,
polgármester.

Hirdetmény.

A helyben állomásozó cs. kir. 48. gyalogezred tényleges szolgálatbeli legénysége folyó évi július hó 25-én és 27-én reggeli 5 órától kezdve Kanizsa, Bajcsa, szepetneki major és Principális kanális által határolt lőterén haroszerű céllovészetet tart.

Felhívom a közönséget, hogy a jelzett területet 6000 lépés körületben ezen napon annálkább is kikerülje, mert az ott tartózkodás életveszélyes.

Nagy-Kanizsán 1898. évi június hó 28. án.

DEAK PÉTER s. k.

rendőrkapitány.

H I R E K.

— **Kitüntetések.** II. Lipót, a belgák királya *Mantovano* Rezső dr. miniszteri fogalmazónak, a Lipót-rend keresztjét adományozta. Rövid egymá-tánba ez második kitüntetése jeles földünknek. — *Bethlehem W. Samu* és fiai nagykanizsai gyári céget, a triesti nemzetközliállításán szép és tartós szalmahévelyeiért — az arany érem-oklevelével tüntették ki.

— **Szigethy Antal meghalt.** Megyei közéletünknek egy rendkívül munkás és kiváló alakja dőlt ki *Szigethy Antal* zalaegerszegi ügyvédben. Mig élt és munkaképes volt, idejének legnagyobb részét a közügyeknek szentelte és vezető tényezőül szerepelt minden mozgalomban, mely az emberiség jólétét, boldogulását tűzte ki céljául. Halála nem jött váratlanul, mert már évek óta folytonosan gyengült, de rendkívül nagy lelki ereje erősen dacolt az aggkórnak egyre nagyobb arányokban fel-lepő tüneteivel. *Szigethy Antal* Zala Egerszegben született 1827-ben. Már fiatal korában feltűnt tehetségével, kitartó munkacerejével és gyors szervező képességével. 1847-ben már a pozsonyi országgyűlésen szerepelt *Gerlitz* báró oldalánál, akinek utótagja volt s egyuttal tevékeny munkása az országgyűlési irodának. Használhatóságát telismerték és jelentékeny szerepet adtak neki az 1848-iki országgyűlési irodánál is. A menekülő kormányt és parlamentet Budapestről Debrecenbe kísérte s csak az általános feloszláskor — menekült el ő is az elfogatás-elől. Később azután a bírói pályára lépett, majd ügyvédi irodát nyitott Zala-Egerszegben. Kártársai előtt nagy tekintélyben állott; halála napjáig elnöke volt a zalaegerszegi ügyvédi kamarának, mely külön gyászjelentést adott ki halála alkalmából. Páratlan tevékenységét legjobban mutatja az, hogy élete végéig az ügyeknek élt; az adófelszólási bizottságnak, és a zalaegerszegi állami elemi iskolai gondnokságnak elnöke, a felső kereskedelmi iskola értségi vizsgálatához a kereskedelmi miniszter részéről kiküldött biztos, a jegyzői szigorlatoknál vizsgáló-bizottság tagja, s ezen kívül a „Zalamegyei tak. pénztár” igazgatója volt. — A munkás férfi halála általános részvételt keltett. Egyesek, intézetek és testületek, melyekkel szorosabb érintkezésben állott, siettek ravatalára tenni

a kegyelet koszorúját. A nagykanizsai ügyvédi kar is remek koszorút küldött az elhunyt kamarai elnök koporsójára és *Herbelydy Béla* kamarai alelnököt kérte meg, hogy fájlalmát és részvétét az özvegnél tolmácsolja, A megboldogult temetése jun. 23. án délután 5 órakor volt olyan impozáns részvétellel, aminőnek Zala-Egerszeg régen volt színhelye. Ott volt Egerszegnek és vidékének egész intelligenciája. Az elhunytban dr. *Szigethy Károly* törv. orv. sunk nagybátyját gyászolja. A család gyászjelentése így hangzik:

Özv. *Szigethy Antalné* született *Rósa* Etelka, leánya *Szigethy Gizella* özv. *Erdős Gé.áné* maguk és ennek gyermekei *Erdős Irnák* és *Erdős Laviné* valamint a széleskörű rokonság nevében is szétrocsolt szívük legmélyebb fájdalmával tudatják, hogy forrón szeretett drága férj, illetve gondos atya és nagyatyjuk és jó rokonuk *Szigethy Antal* ur köz és váltó ügyvéd, a zalaegerszegi ügyvédi kamara elnöke, fáradhatatlan és munkás életé ek 72-ik, boldog házasságának 42-ik évében hosszas szenvedés és a halotti szentesítés ajtos felvétele után 1898. június 21-én éjjel 11 órakor jobblétre szenderült; s a t.

Zala-Egerszeg, 1898. június 22-én.

Legyeu nyugalma édes, álma zavartalan.

— **Uj közmivoltási egyesület.** Vasvármegye és a Muraköz vendjeinek megmagyarosítására Muraszombaton „Vendvidéki magyar Közmivoltási Egyesület” alakult. Tekintettel azonban arra, hogy Muraszombat város, a muraszombati, a szent-góthárdi és alsó-levendvai járá-sok ama része, melyre az egyesület működése kiterjed, a hol a vendégsz. lakik, gazdaságilag oly szegény s oly csekély számú értelmiséggel rendelkezik, hogy ez elem a legnagyobb áldozatokkal sem képes nagyszámú társadalmi felsőadót önérejelből teljesíteni és azt az értelmiséget a mar lenálló, számos egyesület, melynek mind-egyike égető szükségét pótol, anyagilag máris túlterhelte, a nagy magyar közönséghez fordul az egyesület, hogy kitűzött hazafias célját elérhesse. Minden magyar hazafi könnyen áldozhat oly csekélységet a kulturális cél előmozdítására, hogy leg.lább is pártoló tagja lesz ennek a derék egyesületnek. A pártoló tag — *tenként egy korona* tagsági díjat fizet; a rendszer tag kötelezi magát öt évig évenként 2 koronát fizetni, az alapító tag pedig 60 koronát fizet vagy egyszerre, vagy hat évén-át tíz koronát. — Tagul jelentkezhetni dr. *Khá Elek* titkárnál Muraszombaton.

— **Szerenád.** *Vécsey Zsigmond* az irodalmi és művészeti kör ujonnan megválasztott elnöke tiszteletére a daloskör csü-lörtökön este szerenádát adott; melynek végeztével a dalosokat *Vécsey Zsigmond* szives vendégekkül látta. A társaság a vendégszerelő házigazda kedveskedő marasztalására néhány órán át a legkedvesebb hangulatban maradt együtt, és ez idő alatt a daloskör többször rendezett repertoárjának egy-egy sikerültebb számára.

— **Iparos dalárda.** Az általános munkaképes-egyesület fiatal elnöke most azon fáradozik, hogy egy dalárdát szervezhessen, mert ezzel hathatósan emelni veli az egyesületi életet — Már több ízben rámutattunk, hogy az általános munkaképes egyesület mily szép célokat küzd, de sajnos mindez csak pusztaból kiállott üres hang, melyre nem kell visszhang, és ép azok részéről mutatkozik a legnagyobb közöny, kiknek első kötelességük volna az egyesületet emelni. Ugyát-sz a századvégi hóbort, a nagyzás ostoba manája, már a munkás-népet és külön osztályokra szakgatta és buta göggel, indokolatlan pofszekkedéssel majmolva sok üres fejű „uri forma egyesület” kicsinyelik egymást. Az urbar-namság, a felsőbbeségzet hiúságvál versenyre kelnek egymással a külön iparszakok ifjai, a helyett, hogy szorosra egymással tömörülve egy teltrekesz, életerős osztályt képezzenek. Nemrég vasércikben mutatunk rá, hogy köz-gazdasági életünkben milyen fontos szerepe van az iparos ifjúságnak és ezzel kapcsolatosan a munkaképes egyesületeknek. Csak hogy ezek a nagyjelentőségű egyesületek, jobbra csak ten-

gödnek, mert azok, kik hivatta vannak arra, hogy támogassák, nem törődnek velök. Önálló iparosaink, mintha csak nem tudnának arról, hogy városunkban szintén van munkásképző egyesület, pedig igen csekély járulékkal beléphetnének a partoló tagok sorába. De maga az iparos ifjúság nagy része idegenkedik az egyesülettől. — Az egyesület tevékeny elnöke kilátással próbálkozik egyre, hogy megkedveltesse az arra hivatalokkal az egyesületet. A dalárda szervezés körül már megtette az első lépéseket. Belépők bármikor jelentkezhetnek, és nem is tagokat is szívesen látunk, csak hogy ezzel közeledjünk hozzá a belépést. — Az általános munkásképző egyesület augusztus hó 20-án, nagyszabású nyári mulatságot rendez, melynek tiszta jövedelmét a dalárda-alapra fordítják.

— **A „Szálló levelek” ellen.** Beszámolunk arról a gyűlésről, melyet múlt szombaton tartottak az „Arany Szarvas” szálló nagytermében, melynek ele a „Szálló levelek” címen megjelent lap ellen irányult. A gyűlés jegyzőkönyve most nyomtatásban is megjelent. Itt közöljük belőle Ziegler Kálmán csaktornyai kir. körjegyző azon nyilatkozatát, melyet a gyűlésen előolvastott és a melyt a jelen voltak egyhangúlag elfogadták.

Zalamegye ősi hagyományát képezi, hogy minden körügyét a tisztesség szemmel tartásával intézte el. Nem volt rá példa, hogy e megye közönségének egy tagja is, erről megledkeve, a nyilvánosság és sajtó terén, a közérdeket léle tevé a magán boszu kielégítésével a megyét, annak tisztikarát és közönségét oly színből tüntette volna fel, mely hamis színezés által a nagy közönséget léle, vezetve, megéyék eddigi jó hírnevét elhomályosítsa.

Legújabb időben Zalavármegyében, sőt annak határain túl is: „Szálló levelek” címen időközönként egy lap és ugyanazon forrásból egyéb röpiratok jelennek meg. A nevezett lap és röpiratok köz- és magán ügyeket oly modorban és lornában tárgyalnak, mely nemcsak a megyei közi-zonyokat tünteti fel hamis világlátásban, nemcsak közisztviselőink ellen intéz ortámadást, de behatol a magánbecsület szentélyébe is. Ez a tisztességes és jobb izlésű közönséget utalattal tölti el.

Az e célból megjelentek minden személyes tekintetét félretele ezennel kinyilatkoztatják, hogy e lapokat és röpiratokat, miután azoknak célja nem a közügy előmozdítása, hanem tisztán a magán egyéni boszu kielégítése, nem tartják illetékesnek és hivatottaknak arra, hogy akár a közügyről, akár magán egyénekről bírálatot és ítéletet mondjanak és tisztességes sajtó termékeinek el nem ismerik, a közvélemény irányítására jogosultnak nem tartják, sőt azoknak is, kik e lapokat és röpiratokat néln támogatnak, elítélik.

A gyűlésről levett jegyzőkönyvet megküldték az összes megyei lapoknak közzététel végett, elküldték továbbá a fővárosi lapoknak és a megyei biz. tagoknak.

— **Névmagyarást.** Kiskoru Kohn Miksa, vezett felsőkereskedelmi iskolai növendék, vezetéknevét beügyminiszteri engedéllyel „Kondor”-ra változtatta át.

— **Kerekpáros virágkorzó.** Városunk összes köréi és egyesületei között a legelsőbb élet mutatkozik a „Hungária kerekpáros sportegyesület” életében, Rügylakadástól egészen a csipő, hideg öszi szelekig, míg az országunk csak járhatók, találkoznak velök minden derűs vasárnapon, mikor hosszú sorban kirándulást rendeznek a fürge gépeken. Legújabbban kedves ismerősekké lettek már a közeli és távoli falvakban a szürke dresszes sportférkek, kik nem mulasztanak el egyetlen alkalmat sem, hogy valamely szép nyári mulatságon testületileg meg jelenéneek. Mindenütt a legelsőbb fogadtatásban részesítik őket és a vendégszeretettel ezer kedveskedéssel hívják meg az egyesületet a leg-ölebbi mulatságra. — Ma itthon rendez a „Hungária” szép ünnepséget, a melyre már régóta készülődnek és ezzel csak emelni fogják az egyesület rohamosan növekvő hírnevét. *Délután fél 6 óra* kerekpáros virágkorzó lesz. A Teleyk (Sopron) utca, Eötvös tér, Fő-, Városház-, Kazinczy-, Szemere-, Csengeri-utcaikon át ismét a Fő-utca érkezik a menet egész a Főterig, innen a Koronaherceg utcán át a Sugar-ut, Fő-utcan keresztül a Fő térre vonulnak. — *Este kilenc óra* kóros lámpások menetel rendeznek. A menetet a Teleyk-

utcából indul az Eötvös-ter, Fő-t Városház-, Kazinczy-, Nádor-, Csengeri- és Fő-utcan keresztül a Fő térre-, ahonnan a Koronaherceg-utcan vonulnak a Sugar-utra, ott Deak Péter egyesületi elnök látása előtt állomást tart a menet, majd a Koronaherceg-utcan át a Főter- és Fő-utcan keresztül vissza az Eötvös-terre érkeznek. — Kedvezőtlen idő esetén a virágkorzót július hó 3-ára halasztják el.

— **Táncvigalom.** A nagykanizsai építőiparosok betegsegélyező egyesületének vigalomrendező bizottsága saját alapja javára július hó 3-án, a Polgári Egylet kerthelyiségében Torma Antal újonnan szervezett zenekara közreműködése mellett nemzetközi világpostával és confetti dobálással egybekötött sárkötő táncvigalmat rendez. A rendezőség. Belépti-díj személyenként 1 kor. Csaldíjgy 2 kor. 40 fillér. Kérdete este 8 órakor. Felfűtésdíj közönséggel fogadtatnak és hirlapifog nyugtáztatnak. Kedvezőtlen idő esetén a táncvigalmat az egyler-teremben tartják meg.

— **Már ismét csodakut.** Somogyországban, a közeli Bőhénye község határában levő *Terézszőlő-gyűrtán*, egy teljesen elhagyott kut áll, a melyet egy hét óta az országból rendkívül sokan keresnek fel, mert állítólag egy vései ember, — a kit azonban nem tudnak sehonni sem előkeríteni, — a ki véletlenül beleesett a kutba, midőn vizet merített, abban a „Szűz Máriát” láta életnagyságban megjelenni. Hazamenet a falujába, elmesélte odahaza a falu népének ez esetet, s azóta valóságos népvándorlás van a kuthoz, a melyet Erdélyből és az Alföldről is felkeresnek az emberek, kik gyertyát hoznak magukkal, s ott a kut körül meggyújtják tiszteletük jeléül, hogy, mutassa magát előttük is a szent szűz a kut mélyében. A nagy tömeg egész napon át ott tanyáz a kuttal, várva-lesve, hogy mikor láthatja ezt a nem mindennapi eseményt. Egy odaszaradók kiskanizsai menyecskétől is kérdeztük, hogy mondaná el mit látott. Örömmel válaszolta, hogy: *Ma'am bix én a viz fölött lebegni 3-égy gyertyát, 3 csillagot és a „Szűz Maria” körmeit.* Pedig a mit látott, nem volt más, mint hogy a vízben látta visszafükröződni a csillagokat és a szűz szájánál égy gyertyákat. A bőhényi körjegyző bejelentette az esetet a szolgabíró hivatalnak s a főszolgabíró kiutazván a helyszínére, megtekintte a szükséges intézkedéseket, hogy a kutat betemessék, nehogy azok a dolgok ismét előjjenek, mint néhány évvel ezelőtt. Lelén, ahol később már a csendőrség alig tud a visszatartani az ezrenként túluló könnyen hívó közönséget.

— **Egy kis figyelmet kérünk.** Utóbbi időben már 10 órakor este végződögnek a gypmester kocsi a Fő-utcan és a kocsisok jól eső röhögéssel nézik, hogy mily elfintorodott arccal fogadja a sétáló közönség a tarjengő kelemetlen büzt. Azt hisszük, hogy ezek a munkások elég korán lesznek, ha eszentul éjjel után végzik, a korzó levégőjét felesleges megölneni csak azért, hogy a sétálók haragján néhány ostoba kocsis jól mulasson.

— **Méhészeti előadás.** Abafy József kerületi méhészeti vándor-tanító t. hó 20-án Zala-Szent-Mihályon tartott nagy számu hallgatóság előtt érdekes előadást. Ismertette a méhet, annak tulajdonságait, sajátosságait a hasznát. Attért azután a kaptárak minőség-, különlétsége és egyeseknek célzéréségeire. Megmutatta a Dzierzon és Perlepi kaptárak kezelési módját, a k-retekek helyes alkalmazását. Megmagyarázta a műrajok készítését és a rajok esetleges megakadályozását. Mely és beható tanulmányozást igénylő s arról tanuskodó elméleti és praktikus előadás élvezetes és tanulságos volt. Az előadás reggel 8 órakor kezdődött a *bécsi pusztai* méhesben s csak későn este ért véget.

— **Az akácia mérgezéséről.** A gyümölcsfák között a magyar mezőgazda legörömsétebben élteit és gondozza a diót, mely „tiszt” fa, szaz beryno nem mászálk a levelein. Az alföldi ronság legkedveltebb hasonlójára ellenben az akácia. A mióta a hirlapudósítások mindinkább részletek és általánosok, lesznek, azóta élly gyakorta olvashatni a hirlapokban mérgezési esetelekről, a melyeknek az akácia mérge nyomán nemcsak juhok és lovak, hanem rosszul táplált gyermekek is áldozatul estek. Mostan is az északi tanyák egyikén, a melyek Hódmezővásárhely határában fekszenek, három gyermek súlyosabb megbetegedését okozta az akáciatörzs haucsának rágcsálása. A mi vidékünkön szintén

kedvelt fa az akác és így jó lesz egy kis elővigyázat. A szőlők magyarázzak meg s ne törjék esztől az akácia törzsének rossz szokásból eredő az akácia törzsének vagy vékonyabb gallyainak héját szájköbe vegyék; ugyszintén óvakodnak attól, hogy juhok és lovak akácialeveleket egyenek. Az akácia mérgeből „toxalbumin”-t készíthetn, a mely olyan erős mérge, hogy még kis mértékben is megöli az apróbb emlős állatokat, ha bőrkük alá fecsendezzük azt. Nemrég több jó pusztult el a miatt, hogy fiatal akáciák törzsének kérget rágták le s a lombzat leveleit fölelték. Az akácia-mérgezés abban nyilvánul az embernél, hogy emelygés-lőtájás, szédülés azután pedig hányás és izomrángatózás, görcsök, erős szivdobogás és bódultság tojja el az állatot.

— **Alattétegeségügyi kimutatás.** Zalavármegyében június 22-én: *Léptene:* Csabrendek, 1 udvar, Eötvös 1 udv., összesen 2 község 2 u. *Rákóczi:* Dobri 20 udvar, Kerka-Szent-Király 21 udvar, összesen 2 község 41 udv. *Serledecs:* Alsó-Kustány 1 pl., Alsó-Rajk 1 udvar, Aszóló 8 u., Bucsu-Szt.-Tamás, Disze, Pötréte, Gellénhásza, Gyű evész 9 udv., Hahót 1 udv., Hegyesd. Hídvég, Jurcsევევი 11 udv., Kesz hely Kis-Görbő Langviz, Mura-Vid 5 udvar, Nagy-Horvat 6 udv., Nemes Boldogasszonyfa 5 udv., Orvényes 6 udv., Pacsa 1 udv., Rátka 1 udv., Rédics, Sármelek, Tapolca 3 udv., Tibany 17 udv., Túrje, Vincemajor, Zala-Szt.-Gróh, Zala-Szt.-Mihály, Zala-Szt.-László 5 udvar, Zala-Szantó 1 fmező, Zsitiköcz, összesen 32 község.

— **Eladó ház Nagy-Kanizsán, élénk forgalmu utcában levő jövedelmező bérház jó meueletű föltétel szabadkénből eladó.** Bőrebbet a kiadóhivatalban.

A gabonázletről.

Nagy-Kanizsa, 1898. június 25-én.

A gabonázletről még mindig teljes stagnálás uralkodik. Az aralakulás teljesen az időjárás befolyása alatt áll; s hét kezdetén szép száraz napok voltak; az árak hanyatlottak, majd az időjárás rosszabbra fordult az irányzatban kelemesebb hangulatot idézett elő. A tegnapi délután megjelent hivatalos kimutatás a vetések a látás kedvezőtlen színben tünteti fel. E kimutatás megjelenésekor az összes gabonaművek megszárdultak, küönösen a buza készáru, mely 30-40 krnyi emelkedést mutat fel.

Helyben új gabonaművekben törtétek kötések és pedig: alkelt néhány ezer métermássa őszi repce 11 fti 75 krért, új rozs júliusra 7 fti 50 kros ár mellett.

Piaci áraink:

Buza	fti 11.40-60
Ros	7.60-80.
Tengeri	5.20-40
Zab	7.

NYILTÉR. *)

Selyem damaszt 75 krtól

14 fti 85 krtig méterenként — valamint fekete, fehér és színes **Henneberg-selyem** 43 krtól 14 fti 65 krtig méterenként, — a legdrágább szövet, szín és minőségben **Privát-forgaszték**nak postabér és vámszentesen, valamint házhoz szállítva, — mintákat pedig postafordítással küldünk.

HENNEBERG G. selyemgyárai

(az az kir. udvari szállító) Műrheben. (5) Magyar levelezés. Svájcba külszere levélfelügyelőség ragasztandó

Kiadó lakás.

Nagy Kanizsán a főtéren a Lovak-tele házban a jelenben Fodor ezredoros ur által bérelt elegáns és modern 2 utcarra néző elsőemeleti lakás f. é. augusztus hó 1-ére kiadó.

A lakás bármikor megtekinthető a jelenlegi bérlő ur szíveségéből. Mindennemű felvilágosítás Sonnevend Gyula grógyászterész urnál Körmenten és Lovak Károly urnál Nagy-Kanizsán kapható.

*) Az e rovatban közöltéiert nem vállal felelősséget a szerk.

Laptulajdonos és kiadó:

FINCHEL PÓLÓP.

GENI L.

**büvész, szellem s különlegességek
színháza**

N.-Kanizsán a Zárda-utóában

külön e célra épített színházban

Má szombaton, vasárnap és hétfőn

Nagy művész estély.

Szenzációs! Itt először Szenzációs!

A strassburgi óriási ágyu.

**Az ő-szev elsőrangú művészek
felleptével.**

Az előadás záradékul: *A bérlő és féltékeny.* —
Az ördög minden sarokban.

Kezdeté naponként este 8 órakor.

Minden 3-ik nap új műserral

Vasárnap 2 előadás: délután 4 órakor és este
8 órakor.

Bővebbet a falragaszokon és műsorokon.

Jegyek előre válthatók egész napon át a
színháznál.

Ezen igen érdekes előadásokhoz meghívja a n. é.
közönséget

Geni L. igazgató.

Tüdőbetegségek

(chronikus katarrhusok és tüdősorvadás)

gyógyíthatók

e kitűnő hatásu és teljesen ártalmatlan

„GLANDULEN“ használata által

Glandulen a legjobb szer bármilyen nemű tüdőbetegségeknel. Bámulator siker-
regebb és előrehaladottabb tüdőbetegségeknel; bizonyítottak gyógyult bet-
gek és hírneves orvosok által.

Glandulen a egyhátsabb ismert szer, minek segítségével a természet a testben
gyógyítja a tüdőbetegségeket. — A szervezet Glandulen bányáival megbeteg-
szik. Glandulen csiszertü használata fokozza a természetes gyógyulást.

Glandulen nem mesterséges uton előállított vegyi szer, melyeknek többnyire nem
kívánt káros hatásaik vannak, teljesen ártalmatlan, kizsárolt és
használatnál is.

Glandulen előállították Dr. Hoffmann utóda által Moerane (1/3) vegyi gyárban
egészen állatoknak tüdőmirigyéből. Tablettákban, kellems és alkalmas
alak bevétele. Minden egyes tableta tartalmaz 0.25 Glandulen-ek megfe-
lelő 0.05 beábrított mirigyanyagot és 0.20 javító tejsavot.

Glandulen törvényileg védve és szabadalmazva van, utánaazoktól óvakodják. —
Változtalan alakban minden gyógyszeranyagot tartalmazó Glandulen kapható
minden gyógyszerárban: 1 üveg 2 frt 75 kr. (100 db.) és 1 frt 50 kr.
(50 db.) — Ott, hol nem kapható, forduljon a főraktárhoz:

Diana gyógyszertár,

BUDAPEST, Károly-körút 5-ik szám,

honnan kívánatra terjedelmes ismertetés és használati utasítás orvosoknak, valamint
betegeknek bérmentre küldetnek.

166-10

H I R D E T E S E K

felvételnek e lap kiadóhivatalában

NAGY-KANIZSÁN.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH mezőgazdasági
gépgyárakok
BUDAPEST, Váci-körút 63. sz.

által a legújatnyosabb áruk mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcsofolyó-készletok 24 és 30 lóerő, szalma-kasz-
lások, továbbá járgány-csofolyó-
gépek, hurok-csofolyó, szántó-csofolyó, kaszáló- és arató-
gépek, szőlőgyűjtők,

„COLUMBIA-DRILL“ „COLUMBIA-DRILL“
A legjobb sorvetőgépek, hurok-
mozdítók, daráló, őrlő-malmok, egy-
temes szántók, két- és három-
csók és min-
den egyéb
gazdasági
gép.

Részletes árjegyzék kiküldésre ingyen és bérmentve küldetnek.

Pályázati hirdetmény.

A „Mezőgazdasági takaréks és hitel-
bank r. t.-nál Szombathelyen f. 6. augusztus
hó 1-ére való belépésre alkalmazást nyernek:

Raktárnok tárház részére 1000 forint évi fize-
téssel; megkivántatik: a magyar s német nyelvnek szó-
ban és írásban, továbbá a gabona szakmának ismerete;
tárházi kezelésben jártasok előnyben részesülnek.

Irodatiszt 800 frt évi fizetéssel. Megkivántatik:
kereskedelmi iskolai érettségi bizonyítvány, a magyar s
német nyelvnek szóban s írásban, valamint a kétfős
könyvvel ismerete, különös súly helyeztetik a német le-
velezésben való jártasságra; kik gabonaüzletben már
működtek előnyben részesülnek.

Pénztárnoki állás évi 800 frt fizetéssel;
megkivántatik: a magyar és német nyelvnek szóban és
írásban, valamint a könyvelésnek ismerete, ugyszintén
megfelelő óvadék letétele; azok a kik pénzügyvetnél már
alkalmazásban voltak, előnyben részesülnek. — Ezen
állás mielőbb betöltendő.

Pályázatok — a kellő okmány másolatokkal fel-
szerelve — f. 6. június hó 15-ig nyújtandók be.

Jubileum kiállítás Bécs 1898.

SINGER-pavillon a ROTUNDEBAN.

Van szerencsénk a n. é. közönséget a Rotundában lévő kiállításunkra meghívni. Ezen kiállításunk a legújabb szerkezetű varrógépeket tartalmazza családi és ipari célokra, minden iparhoz különleges gépek. Minden gép működésben lesz bemutatva; dus győjtemény műhímezés, leírkoit és állórt munkákban.

- A Singer Varrógépek mintaszerűek kivitelben és szerkezetükben.
- A Singer Varrógépek nélkülözhetetlenek a családban és iparban.
- A Singer Varrógépek a gyártás terén a legelterjedtebbek.
- A Singer Varrógépek felülmúlhatatlanok tartósságában és munkaképességében.
- A Singer Varrógépek a műhímezéshez a legalkalmasabbak.

==== Diktalan oktatás a műhímezésben. ====

A Singer társaság több mint 400 fajta gépet készít minden ipar részére és csak saját üzleteiben kapják ők

The Singer Manufacturing Co. részvénytársaság

(ezelőtt Neidlinger G.)

Nagy-Kanizsa: Deák Ferenc-utca 460. sz.

Az aranyéremmel kiállításon az arany érdemkeresztrel és a millenniumi nagy érmmel kitüntetve.

WEISER J. C.

Az aranyéremmel kiállításon az arany érdemkeresztrel és a millenniumi nagy érmmel kitüntetve.

gazdasági gépgyár és vasöntődjé Nagy-Kanizsán.

Tudomásra hozza a n. é. gazdaközönségnek, hogy

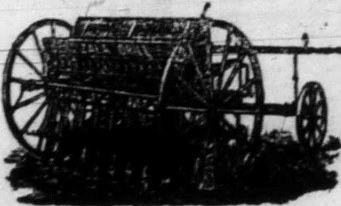
Magyarország legjobb szorvetőgépe a Zala-Drill

Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület által 1897. október hónap Klabéron rendezett nemzetközi vetőgépversenyn a legelő díjjal, az állami aranyéremmel és az 1897. szept. hónap Bécsben megtartott vetőgépversenyn a legelő díjjal: „nagy éremre” aranyéremmel tüntetett ki.

Ajánlja szab. kiváltható kapacitásokkal ellátott

ZALA-DRILL és PERFECTA sorvetőgépeit

Felkínulhatatlanok az egytérmet és kévtérmet acélok, az egytérmet ebékes alkalmazható összes felszerelvények, összes talajmívelő eszközök, szénagyűjtők, darálók és egyéb gazdasági gépek.

Felhívom a n. é. Gazdaközönség figyelmét

a legjobb amerikai

„Planet Jr” rendszer

egykerekű kézi répakapáló és töltőgető eszközökre,

melyekkel a répakapálásnál és töltésnél óriási megtakarítás érhető el.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Phönix-Kenőcs

A stuttgarteri közegészségügyi és betegápolási kiállításán 1890-ben érdemet nyert, orvosi véleményezés és a közönség levelek ezrei szerint kiemelkedő elismerésre. Az egyedül létező, kipróbált és ártalmatlan szer, sűrű és gazdag hajnöves előmozdítására bőlgyeknél és uraknál, a haj kihullása és a korpá képződés megállítására; egészen fiatal embereknek erőteljes bajszot létesít. — Jótállás az eredmény- és ártalmatlanságért. Tégely 80 kr., postán küldve vagy utánvétellel 90 kr. K. Hoppe Wien, I. Wipplingertrasse 14.

185-26

Óvkozdjunk utazásuktól!

1623/1898

Csáktornya nagyközség előjáróságától.

Árlejtési hirdetmény.

Csáktornya nagyközség előjárósága ezennel közhírré teszi, miként a csáktornyai községi lovassági laktanyánál a következő építkezések fognak zárt írásbeli ajánlattal biztosítani:

- 1) 2000 futó méter járda, egy méter és 20 cm. széles-tégla és kavicsból készítenőd.
- 2) 21 darab pécegödör felállítás, két méter széles és két méter mélységgel gömbölyűen kiépítve.
- 3) 32 drb. szennyes tartály egy m. és 30 cm. széles és egy m. és 50 cm. mélységgel gömbölyűen kikészítve.
- 4) 900 futó méter nyitott csatorna 90 cm. széles, termő kőanyagból előállítva.

Ezen fent részletezett munkálatok összes költsége 11.424 forintban vannak előírányozva.

Az építkezés elvállalására vonatkozó zárt ajánlatok 1898. évi július hó 8-án d. e. 10 óráig lesznek a nagyközségi előjárósághoz beadandók — s az ajánlatok 5 százalék bánatpénz csatolandó, melyet a vállalkozó 10 százalékra kiegészíteni tartozik.

A vonatkozatos költségtervek és feltételek a csáktornyai nagyközségi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csáktornyán 1898. június hó 23-án.

Gréssz László
jegyző.

Petricus Ignác
bíró.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 frt — kr.
Félévre 6 korona (3 frt — kr.
Negyedévre 3 korona (1 frt 80 kr.

Nyitónap postakora 70 krajcar.

Külföldiek, valamint a külföldről
vesszőknek Ficskel Pálly könyv-
kereskedésbe intézkedni.

Nemzetellen levelet csak ismert kassai
béli fogadtatni.

Egyes szám ára 10 krajcar.

Szerkesztőség:
Füvészké-áptel. Ficskel Pálly könyv-
kereskedésbe.

A szerkesztői iratoknál lehet naponta
és a. n. 4-5 óra kint.

Idő intézői a lap szerkesztői részére
vesszőkbe minden költséggel.

Kiadóhelyek:
Füvészké-áptel. Ficskel Pálly könyv-
kereskedésbe.

Nagy-Kanizsa, 1898.

Feladó szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Csütörtök, június 30.

Az aratás.

Az aratás előestéjén vagyunk, egy egész ezteendő fáradságának és munkájának jutalmát fogja pár nap múlva letakarítani a gazda. A vetések állásáról szóló hivatalos és magánjelentések jók, a kedvezőtlen időjárás után az utolsó napok tetemes javulást hoztak. Jó középszerű aratás elé tekintünk Magyarországon és reméljük, hogy ennek folytán nem fognak ismétlődni a tavalyi nem épen épületes állapotok, melyek a múlt aratás idején játszódtak le. Óhajtható ez és remélhető. Mert eltekintve az aratás kedvező eredményére való kecsegtető kilátástól, a mi a munkás számára is jobb keresetet helyez kilátásba, a földművelésiügyi miniszter megtett minden intézkedést, a melyek biztosíthatják az aratási munkálásokat.

Ezek és ezek nyelve hirdesse a munkások közt, hogy jó középszerű aratást várhatunk és hogy a munka jó jutalomra számíthat; de ismét és ismét fel kell világosítani mindenkit, hogy az aratási munkálásokat minden áron biztosítani kell és a mennyire az emberi előrelátás ér, biztosítva is vannak.

Mezőhegyesen, Kibéren, Bábolnán és Szolyván sok ezer munkás kész olyan vi-

dékre utazni, hol az aratás veszélyben van, és ha a helybeli aratók ellenszegülőknél bizonyulnának, pótlásukról azonnal gondoskodva lesz. Ezek a tartalék munkások a csendőrség, sőt ha kell, a katonaság ótalma alatt állanak, mert az aratás eredményét semmi áron sem szabad veszélyeztetni. Ezt minden községben ismételt ki kellene hirdetni, hogy intó figyelmeztetéssel szolgáljon a munkásoknak.

Másrészt épen a helybeli munkások érdekében nem szabad elhallgatni, hogy csak olyan gazdák kapnak tartalék munkásokat, akik tényleg szerződtek aratókat, de ezek ok nélkül megtagadták a munka felvételét, vagy abban hagyták a munkát, vagy pedig ha a gazda nem kaphatott ugyanolyan feltételek mellett aratókat, mint legközelebbi szomszédai. Ha azonban valamelyik gazda csak azért fordul a tartalék munkásokért a kormányhoz, hogy olcsóbb munkabért érjen el, vagy szerződött aratóit üres ürügyek alatt elbocsátja, az ilyen munkaadó semmi körülmények közt sem kap tartalék munkást a kormánytól, mely a munkás védelmére is hivatva van és el is van tökéltve, hogy ennek a kötelességének is híven megfeleljen.

Hazafias kötelesség ezeket a feltételeket és a kormányt ezt az elhatározását a

legzártebb körökben és különösen oly vidékeken megismertetni, hol arató-strike fenyeget. A munkaadó tudja, hogy aratása minden áron biztosítva van; az államnak elutasíthatatlan kötelessége ez, melyet első sorban saját polgáraival, második sorban tulajdon közgazdasági érdekével szemben teljesíteni tartozik.

De e védelemnek nem szabad egyoldalúnak lenni és nem is lesz egyoldalú. A munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló törvénynek már a folyó évben megvan a teljes sikere, arannyiban a munkásnak hatható védelmet nyújt, keze munkájának díját, lételét biztosította és minden irányban teljesen kielégítette. A munkás nem lesz többé kiszolgáltatva a munkaadónak, hanem az állam védelme alatt vagy teljesíteni fogja az általa elvállalt kötelezettségeket, vagy pedig elveszti az állam és a társadalom védelmét.

Közgazdaságunk irányának kritikája

Írta: Hantlekovics Sándor.

(Folytatás a 10. ról.)

A társadalmon kívül természetesen maga az állam is sok teendőre van hivatva. Megdöcögölő tömegek, gondosan örökölni a felett, hogy olyan nagy terhet arán visszaállított pénzügyi egyensúlyt az államháztartásba leltarisa: ez magá-

TÁRCA.

A „Göncöl-szekér” körül.

— Földi lap. —

Írta: Kénes.

Órmóza Pál híres volt az egész környéken, mert neki volt a legjobb pincéje és a legjobb két leánya.

Údvári tanácság főem ez a sorrendet hazámba, de én így hallottam, tehát így adom tovább.

Igaz, hogy Hanka és Mimi gyönyörű teremtmények voltak, de ha vendégek jöttek a házhoz, ami bizony nem ritka eset volt és „Pál barátom”, mint ahogy őt mindenki nevezte és szólította azt a háromszor önzehajlító asztal káncsot lekaparította a szőpről és inlett az uraknak, hogy kövessék, akkor Hanka mélyén szép két szemű és Mimi bajlósa tekintete hazatámasztott a meg az asztal a szőpről, az urak inkább a föld alá mentek „kölölgatni” a háziur világi káncsot, mint a hölgyeknek üres pincziszékot rebegni.

Pál barátomnak ugyanis az volt a szokása, hogy ő az asztalhoz ugyanazt adott bort, hánem vendégek a pincsebe kintért, és ott sorra kótolta tettei a hogy lévél, mígsem Bacchus boszorkányt állt rajtuk és átmozgaltatta őket Morpheusnak, ki apai gyengeséggel zárta a kőölgató uraknak karjába.

Dacára, hogy ilyen esetek hetenkint majdnem kétszer ismétlődtek és ezerszer a házi urak nem volt utána, mégis mindig és újra, mindig csúnya befejeződött, önzelen karokkal, arca a meg-

égedes édes monolyvai állt a pince ajtajában és órákig el-elézte a kedves vendégeket, akik rákos és tükör nélküli oly édesen aludtak a kemény padokos. Ez volt Órmóza Pál barátom lögyönyörűsége.

A leányoké perze nem. Az ábrándos Hanka, kinek ideálja még a Göncöl-szekeret hüzza, kétségbeesve panaszkodott az ének Miminek, kinek sajnos, visszhangra sohasem talált, ellenkezőleg mindig kicselekedett.

A két nővér órási ellentét volt. Míg az egyik a leányt a leányt meghívta, hogy lesse neki egy anyját és egy ördögöt, úgy bizonyos, ezt a két nővért vette volna mintának a művész — ha ezek akkor éltek volna.

Hanka szelid, nyájas, ábrándos, ki regényekben hisz, azoknak bőséti hisz, leányos szobájában, hova a hold is belátogat, keserűen megajratja, ki a hőnő ügyetlenségét — (oh pardon, hisz egy hőnőnek nem szabad ügyetlenségeket elkövetni!) tévedéselt szintén jóvátenni óhajja, aki együtt érez a szünet karunk-önnegevel, — könnyen elképzelhető, hogy milyen hatással van az ő érzékeny lelkületére ez a Bacchus imádkozás.

Hankának tökéletes ellentéte egy évvel ifjabb nővére Mimi. Ő nem keres ideket, meg van róla gyűlölete, hogy a férfiak mind egyformán rosszak, és kiválasztotta jóvendő életárának a jegyző ur — segédjét. Ez a választás még nagy titokban van tartva, kettőjükön kívül, csakis Bendi tudja. Mimi nővér majma, mely a titkos leveleket kézbesíti. A postás nagy vesztőnek tette ki magát kit uróvéri, mert a csalátnak és gonosz Bandira, díjat tűztek ki a falubeliek, a sok ra-

koncánságerit, mit a csibekkel elkövetett. Nem volt nap, melyen Bendi egy párat a másvilágra ne küldött volna. A Nemesis Bändit uton is érte, garzda letetteit elvitta méltó büntését.

— Két nap óta nincs az élok között. Mimi az őzbe földalombon könnyűt hullatta — sírja fölött.

Má már vigasztalódott. Talált ismét olyan levelekben, kinek az árulás lehetetlen.

A két nővér az apa és vendégek távozás után kőölgözés kedélyhangulattal maradtak vissza.

— Azt remélem, hogy ma jól fogok mulatni, és ima reményem azelőttől — mond Mimi boszorkán.

— En már nem remélek semmit, teled búzza sáhajva a masik.

— Szegény Hankám! Úgy látzik a te hőnő örökre arra van károztatva, hogy Göncöl szekeret...

— Oh be gonosz vagy! Tudod, hogy ezal engem megszomorított, mert gonyból mondod.

— Te édes kis naiv babám te, nem gonyoldom, le akarlak szoktatni erről a hazasórtalan mentálisanerőről.

— Úgy mindig azt mondod, hogy naiv vagyok, dacára hogy a jegyző ur magyarkozta, hogy „naiv”, csak a salón kifejezése az „szobának”?

— Úgy-e az nem tetagik, pedig majd megéred azt az időt, hogy...

— Tudod! még ne józolj nekem, majd megkapjuk, mit hoz a józ.

(— Nekem levelet! gondolt a kis hamis.)

— Ismét egy kocsi állott meg a ház előtt, és abból egy úralmas alak szállott ki. Egy magas csinos úr, kalapja melyben a fejébe nyomta, és

Jubileum kiállítás Bécs 1898.

SINGER-pavillon a ROTUNDEBAN.

Van szerencsénk a n. é. közönséget a Rotundában levő kiállításunkra meghívni. Ezen kiállításunk a legújabb szerkezetű varrógépeket tartalmazza családi és ipari célokra, minden iparhoz különleges gépek. Minden gép működésben lesz bemutatva; dus gyűjtemény műhímezés, leírárt és áttört munkákban.

- A Singer Varrógépek mintaszerűek kivitelben és szerkezetükben.
- A Singer Varrógépek nélkülözhetetlenek a családban és iparban.
- A Singer Varrógépek a gyártás terén a legelőrejtebbek.
- A Singer Varrógépek felülmulhatatlanok tartósságában és munkaképességében.
- A Singer Varrógépek a műhímezéshez a legalkalmasabbak.

Díjtalan oktatás a műhímezésben.

A Singer társaság több mint 400 fajta gépet készít minden ipar részére és csak saját üzleteiben kaphatók

The Singer Manufacturing Co. részvénytársaság

(ezelőtt Neidlinger G.)

Nagy-Kanizsa: Deák Ferenc-utca 460. sz.

Aranyéremmel kiállításon az arany érdemkeresztrel és a millenniumi nagy érmmel kitüntetve.

WEISER J. C.

Aranyéremmel kiállításon az arany érdemkeresztrel és a millenniumi nagy érmmel kitüntetve.

gazdasági gépgyár és vasöntődéje Nagy-Kanizsán.

Tudomásra hozza a n. é. gazdaközönségnek, hogy

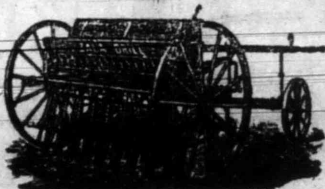
Magyarország legjobb sorvetőgépe a Zala-Drill

Az Orsz. Magyar Gazdasági Egyesület által 1897. október hóban kibocsátott rendszertől nemzetközi vetélyversenyben a legjobb díjjal, az általi aranyéremmel az 1897. szept. hóban London megtartott vetélyversenyben a legjobb díjjal, „nagy ézsime” aranyéremmel tüntetett ki.

Ajánlja azab. kiváltható kapaosuklyókkal ellátott

ZALA-DRILL és PERFECTA sorvetőgépeit

Felülmulhatatlanok az egytűs és kétvázú acéloké, az egytűs és kétvázú alkalmasak az összes felszerelvények, és az összes találmányos eszközök, szénagyűjtők, daráló és egyéb gazdasági gépek.

Felhívom a n. é. Gazdaközönség figyelmét

a legújabb amerikai

„Planet Jr” rendszer

egykerékű kézi répakapáló és töltőgép eszközökre,

melyivel a répakapálással és töltéssel óriási megtakarítás érhető el.

Az egyeztetés ingyen és bérmentve.

Phönix-Kenőcs

a stuttgarti közönség-nyugi és betegápolási kiállításán 1890-ben érdemet nyert, orvosi véleményezés és a közönség levelek czei szerint kitűnőnek elismerve. Az egyedül létező, kipróbált

és ártalmatlan szer, sürű és gazdag hajnöves előmozdítására bőlgyeknél és uraknál, a haj kihullása és a kopra képződés megállítására; egészen fiatal embereknek erőteljes bajszot létesít. — Jótéltés az eredmény- és ártalmatlanságért. Tégely 80 kr., postán küldve vagy utalván 90 kr. K. Hoppe Wien, I. Wipplingerstrasse 14.

165-26

Övnekadjunk népszerűségeit!

1623/1898

Csáktornya nagyközség előjáróságától.

Árlejtési hirdetmény.

Csáktornya nagyközség előjárósága ezennel közhírré teszi, miként a csáktornyai községi lovassági laktanyánál a következő építkezések fognak zárt írásbeli ajánlattal biztosítottani:

- 1) 2000 futó méter járda, egy méter és 20 cm. széles-tégla és kavicsból készített.
- 2) 21 darab pecegödör felállítás, két méter széles és két méter mélységgel gömbölyűen kiépítve.
- 3) 32 drb. szennyes tartály egy m. és 30 cm. széles és egy m. és 50 ctm. mélységgel gömbölyűen kikészítve.
- 4) 900 futó méter nyitott csatorna 90 ctm. széles, termő kőanyagból előállítva.

Ezen fent részletezett munkálatok összes költsége 11.424 forintban vannak előirányozva.

Az építkezés elvállalására vonatkozó zárt ajánlatok 1898. évi július hó 8-án d. e 10 óráig lesznek a nagyközségi előjárósághoz beadandók — s az ajánlathoz 5 százalék bántépenz csatolandó, melyet a vállalkozó 10 százalékra kiegészíteni tartozik.

A vonatkozatos költségtervek és feltételek a csáktornyai nagyközségi irodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Csáktornyan 1898. június hó 23-án.

Gréz László
jegyző.

Petrics Ignác
vbíró.

Szerkesztőség:
Városház-pülete. Fischel Fülöp könyv-kereskedésben.

A szerkesztővel értekezni lehet naponta délután 4-5 óra közt.

Idő intéseendő a lap szemléti részére vonatkozó minden közlemény.

Kiadóhivatal:
Városház-pülete: Fischel Fülöp, könyv-kereskedésben.

ZALA

Politikai lap.

Megjelenik NAGY-KANIZSÁN hetenkint kétszer: vasárnap és csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 korona (6 forint — az.
Félévre 6 korona (3 forint — az.
Hegyedévre 3 korona (1 forint 80 kr.

Nyiltár postaköltséggel 10 krajczár.

Előfizetők, valamint a hirdetőkre vonatkozó Fischel Fülöp könyv-kereskedésben intéseendő.

Börzsmentes levelet csak ismeret használatból fogadjunk el.

Egyes szám ára 10 krajczár.

Nagy-Kanizsa, 1898.

Felelős szerkesztő: SZALAY SÁNDOR.

Csütörtök, június 30.

Az aratás.

Az aratás előestéjén vagyunk, egy egész esztendő fáradságának és munkájának jutalmát fogja pár nap múlva letakarítani a gazda. A vetések állásáról szóló hivatalos és magánjelentések jók, a kedvezőtlen időjárás után az utolsó napok tetemes javulást hoztak. Jó középszerű aratás elé tekintünk Magyarországon és reméljük, hogy ennek folytán nem fognak ismétlődni a tavalyi nem épen épületes állapotok, melyek a múlt aratás idején játszódtak le. Óhajtható ez és remélhető. Mert eltekintve az aratás kedvező eredményére való kecsegtető kilátástól, a mi a munkás számára is jobb kerestet helyez kilátásba, a földművelésügyi miniszter megtett minden intézkedést, a melyek biztosíthatják az aratási munkálatokat.

Ezek és ezek nyelve hirdesse a munkások közt, hogy jó középszerű aratást várhatunk és hogy a munka jó jutalomra számíthat; de ismét és ismét fel kell világosítani mindenkit, hogy az aratási munkálatokat minden áron biztosítani kell és a mennyire az emberi előrelátás ér, biztosítva is vannak.

Mezőhegyesen, Kisbárcán, Bábólnán és Szolyván sok ezer munkás kész olyan vi-

dékre utazni, hol az aratás veszélyben van, és ha a helybeli aratók ellenszegülőkné bizonyulnának, pótlásukról azonnal gondoskodva lesz. Ezek a tartalékmunkások a csendőrség, sőt ha kell, a katonaság ótalma alatt állanak, mert az aratás eredményét semmi áron sem szabad veszélyeztetni. Ezt minden községben ismételt ki kellene hirdetni, hogy intő figyelemzetésül szolgáljon a munkásoknak.

Másrészt épen a helybeli munkások érdekében nem szabad elhallgatni, hogy csak olyan gazdák kapnak tartalékmunkásokat, akik tényleg szerződtek aratókat, de ezek ok nélkül megtagadták a munka felvételét, vagy abban hagyták a munkát, vagy pedig, ha a gazda nem kaphatott ugyanolyan feltételek mellett aratókat, mint legközelebbi szomszédai. Ha azonban valamelyik gazda csak azért fordul a tartalékmunkásokért a kormányhoz, hogy olcsóbb munkabért érjen el, vagy szerződött aratóit üres árúgyek alatt elbocsátja, az ilyen munkaadó semmi körülmények közt sem kap tartalékmunkást a kormánytól, mely a munkás védelmére is hivatva van és el is van tökélye, hogy ennek a kötelességének is híven megfeleljen.

Hazafias kötelesség ezeket a feltételeket és a kormányhoz ezt az elhatározását a

legszelesebb körökben és különösen oly vidékeken megismertetni, hol arató-strike fenyeget. A munkaadó tudja, hogy aratása minden áron biztosítva van; az államnak elutasíthatatlan kötelessége ez, melyet első sorban saját polgáraival, másod sorban tulajdon közigazdasági érdekével szemben teljesíteni tartozik.

De e védelemnek nem szabad egyoldalúnak lenni és nem is lesz egyoldalú. A munkaadók és a mezőgazdasági munkások közötti jogviszonyok szabályozásáról szóló törvénynek már a folyó évben megvan a teljes sikere, amennyiben a munkásnak hatóság védelmet nyújt, keze munkájának díját, lételét biztosította és minden irányban teljesen kielégítette. A munkás nem lesz többé kiszolgáltatva a munkaadónak, hanem az állam védelme alatt vagy teljesíteni fogja az általa eivállalt kötelezettségeket, vagy pedig elveszti az állam és a társadalom védelmét.

Közigazdaságunk irányának kritikája.

Írta: Matkolevics Sándor.

(Folytatás és vége.)

A társadalmou kívül természetesen maga az állam is sok teendőre van hivatva. Mindenekelőtt földadatok, gondosan öröködni a felett, hogy olyan nagy terhek árán visszaállított pénzügyi egyensúlyt az államháztartásban fenntartsa: ez maga-

TÁRCA.

A „Gőnöli-szekér” körül.

— Falusi kép. —

Írta: Kézsa.

Ormóza Pali háza híres volt az egész környéken, mert neki volt a legjobb pincéje és a legszebb két leánya.

Üdvartilanság tölem ezt a sorrendet használni, de én így hallottam, tehát így adom tovább.

Igaz, hogy Hanka és Mini gyönyörű teremtmények voltak, de ha vendégek jöttek a házhoz, ami bizony nem ritka eset volt és „Pál barátom”, mint ahogy őt mindenki nevezte és szólította azt a háromszor összehajlítható acél kulcsot lealkasztotta a szegről és intett sz uraknak, hogy kövessék, akkor Hanka mélyöz szép két szeméi és Mimi baljósulva tekintete hasztalan járt-k meg az utat a szobában, az urak inkább a föld alá mentek „kótolgatni” a házúr alvilági kincsseit, mint a hölgyeknek üres phraszisokat rebegni.

Pál barátomnak ugyanis az volt a szokása, hogy ő az asztalhoz sohasem adott bort, hanem vendéget a pincébe kísérté, és ott sorra kóstoltatta velük a hegy lévét, míg nem Bachus boszút áll rajtuk és átiszogáltatta őket Morpheusnak, ki apai gyengédséggel zárta a kóstolgot — urakat karjaiba.

Dacára, hogy ilyen esetek hetenkint majdnem kétszer ismétlődtek és eszerint a házi urak nem volt újság, mégis mindig és újra, midőn csinyje befejeződött, összefont karokkal, arcán a meg-

égedés édes mosolyával állt a pince ajtajában és öráig el-elnézte a kedves vendégeket, akik vankos és takaró nélkül oly édesen aludtak a kemény padokon. Ez volt Ormóza Pál barátom lögyönyörűsége.

A leányoké persze nem. Az ábrándos Hanka, kinek ideálja még a „Gőnöli-szekér” buzsa, kétségbeesve panaszkodott az élenk Miminek, kinek sajnos, visszahagra sohasem talált, ellenkezőleg mindig kicsúfoltatott.

A két nővér óriási ellentét volt. Midőn a király a festőt magához hivatva, hogy fessen neki egy angyalt és egy ördögöt, ugy bizonynyal, ezt a két nővért vette volna mintának a művész — ha ezek akkor éltek volna.

Hanka szelíd, nyájas, ábrándos, ki regényekben hisz, a-oknak hőseit kis, leányos szobájában, hova a hold is belátogathat, keservesen megairatja, ki a hősnő ügytelenségeit — (oh pardon, hisz egy hősnőnek nem szabad ügytelenségeket elkövetni!) tévedéseit őszintén jóvátenni óhajlja, aki együtt érez a szinház karzatkönségével, — könnyen elképzelhető, hogy milyen hatással van az ő érzékeny lelkületére ez a Baehus imádohad.

Hankának tökéletes ellentéte, egy évvel ifjabb nővére Mimi. Ő nem keres ideált, meg van róla győződve, hogy a férfiak mind egyformán rosszak, és kiválasztotta jövendő élettársának a jegyző ur — segédjét. Ez a választás még nagy titokban van tartva, kettőjükön kívül, csakis Bandi tudja. Mimi művel majma, mely a titkos leveleket kézbesíti. A postás nagy veszélynek tette ki magát kis urnővért, mert a csintalan és gonosz Bandira, díjat tűztek ki a falubeliek, a sok ra-

koccafiansáért, mit a csibékkel elkövetett. Nem volt nap, meiyen Bandi egy párat a másvilágra ne küldött volna. A Nemesis Bandit uton is érte, garzda tetteért elvette méltó büntetését. — Két nap óta nincs az élők között. Mimi az őszinte fájdalom könnyeit hullatta — sirja felett.

Ma már vigasztalódott. Talált ismét olyan levelkézbesítőt, akinél az arulás lehetetlen.

A két nővér az apa és vendégek távozását után különböző kedélyhangulattal maradtak vissza.

— Azt reméltém, hogy ma jót fogok műtatni, és ime reményem asztólazott — mond Mimi boszusan.

— En már nem remélek semmit, felelé búsan sóhajta a másik.

— Szegény Hankám! Ugy látszik a te hősbő örökre arra van kárhoztatva, hogy Gőnöli szekér... —

— Oh be gonosz vagy! Tudod, hogy ezzel engem megszeméltasz, mert gyönyöb mondd.

— Te édes kis naiv babám te, nem gyonyódom, le akarlak szoktatni erről a hasztalan sentimentalizmusról.

— Ugy mindig azt mondd, hogy naiv vagyok, dacára hogy a jegyző ur magyarázta, hogy „naiv”, csak a salon kifejezése az „ostobának”?

— Ugy-e az nem tetázik, pedig majd megéred azt az időt, hogy...

— Tudod! még ne jósoj nekem, majd meg-lájkuk, mit hoz a jóvő.

(— Nekem levelet! gondola a kis hamis.)

Ismét egy kocsi állott meg a ház előtt, és abból egy siralmas alak szállott ki. Egy magas csinos ú, kalapja mélyen a fejébe nyomva, és

ban véve kötelességévé teszi, hogy óvakodjék oly állami közbenjárásoktól, melyekre nézve a most nálunk nagyon is elkenyésztetett közvélemény követelésekkel lép fel ugyan, de a melyek nem az állam, hanem a társadalom, vagy törvényhatóságok, vagy egyesek (földada, illetőleg általuk jobban és biztosabban végezhető. Sőt németülk szerint lassan-lassan gondoskodni kell arról, hogy bizonyos ideig az állam által teljesített közgazdasági teendőik átmenjen egy-sületek vagy hatóságok kezére még akkor is, ha az állam az illető célokra az eddig megszavazott ösz-szegeket továbbra is kiadná. Magán-gazdasági tevékenységét a magyar állam mostani gazdasági fejlettségünk mellett bátran abbahagyhatná, áll-e az főleg az állam gyári vállalatiról és bányáiról, mely utóbbiak közül talán egyedül a fém-bányák azon része volna még államilag kezelendő, a mely a világcipac behatása következtében csak veszte-séggel üzhető és a helyi viszonyoknál fogva a népesség foglalkoztatása szempontjából egyelőre még abban nem hagyható. Az államnak éppen a pénzügyi egyensúly fenntartása érdekében nem szabad mélyebben belebocsátania a köz-gazdasági tevékenységnek közvetlen fejlesztésére, mert adózási viszonyaink is multhatatlan ren-dezést igényelnek. Adóterheink leszállítása, bár-mennyire kívánatos és más államokkal összeha-sonlítva legalább az egyes adóztatás tekintetében megokolt volna is, egyelőre talán nem le-hetőséges. De arról mégis csak kell gondoskodni, hogy azok az egyenletlenségek, melyek a köz-ségi megadótalás rendszerében fészkenek, melyek egyházi és más helyi vagy vidéki meg-terhelésekben, a melyek utóbbiakban a élétké-nesség most már majdnem törhetetlen állapotokat terem-tettek, végre megszűnjének, illetőleg oly adózási rendszer lépjen életbe, mely egyrészt az illető szükségletet kellő kielégítésre mellett az ország kü-lönböző vidékeit oly eltérő módon ne sújtja. Az államnak így rendkívül nehéz pénzügyi és közgazdasági feladatra kell lépnie, melyekben nagy óva-tossággal kellene fellépnie mindenkor, ha a köz-velemény még oly hangosan követeli is ez állami közbeavatkozást, mert a máris megkezdett reformok és a legközelebb mégis csak keresztülviendő közigazgatási államosítás újabb és újabb pénz-ügyi kiadásokkal fogják megnagyobbítani az állami szükségletek amugy sem csekély összegét.

Az államnak a pénzügyi egyensúly fenntartása és az adóteher egyenlősítése tekintetében teljesítendő nagy feladatai mellett természetesen köz-gazdaságunk rendszeres fejlődése és haladása tekintetében a közönységi rendszerét nem lehet szabályt követnie. Gondoskodnia kell minden-ekelőtt arról, hogy a társadalmi s vele kapcsolat-ban a törvényhatósági tevékenység a közgazda-sági téren nagyobb élénkségre jusson. Ott, hol

már az egyes gazdasági egyesületek, ipartestü-lek, ipartársulatok, vagy más egyesületek s más közgazdasági társaságok eddig is általános tevé-kenységben fáradoztak, gondoskodni kell arról, hogy működésük meg ne dermedjen! Ott pedig, hol ily fennálló egyesületek csak névleges léte-léssel bírnak, ott esetleg hatósági közbenjárást, az illető vidékre levő tehetősebb egyéniségek ösztönzése és más alkalmas eszközökkel teremtsen pezsgőbb tevékenységet. Hasonn egyáltalában oda, hogy a törvényhatóságok kebelében felebredjen a köz-gazdaság jelentősége iránt a kellő érzék, és hogy a törvényhatóságok kebelében rendezésre álló szellemi erő, a képviselőtestületek tagjai s a na-gyobb földbirtokosok a közgazdasági kérdéseket saját létfontosságuk kérdéseivel gyantán tekintsek s így a szükséges közreműködést abban a körben, melyet magán-gazdaságuk által elfoglalnak, tel-jesítsék.

Ily társadalmi átalakuláskor azután el fog valni, hogy sok kérdésben még mindig az állam közreműködésére lesz szükség. All ez első sorban a még hiányzó törvényes intézkedések kellő elő-készítésében és meghozatalában.

Közgazdaságunk sok ága még teljesen nélkül-özi a törvényes szabályokat. Itt az ország kü-lönböző részeinek és viszonyainak szemmel-tartása alapján lehetőleg elvek és irányok e-hatá-rozása kívánatos, a melyek alapján azután az egyes vidékek eltérő részletei szerint, a helyi igényeknek megfelelő végrehajtás lehetséges.

Köveletlen működése az államnak főleg az oktatás és ismeretterjesztés céljából felelt sok. Nem egyedül az iskolák, és pedig a mezőgazda-ságiak, ép úgy, mint ipari és bányászatiak, ha-nem kivált a már működő gazdák és iparosok ismereteinek továbbfejlesztése rendszeres állami tevékenységet igényel. A művelt franciák szü-vésesnek tartották, hogy minden departementben a mezőgazdák számára a gazdaság technológi-ájában jártas egyéneket alkalmazzanak. A kikhez a gazdák minden egyes kérdésben felvitfogósítáért és tanácsért fordulhatnak; kémiai és geologiai kísérleti állomások állanak rendelkezésükre. Az iparilag magas fokozatú Ausztriában a külön-böző iparágak számára más-más intézetek álla-nak lenni: a bőrgyárosok, a textil-ipar, a cukor, a szesz-ipar megtalálja technikai szaktanács-adóit.

E téren még nagyon sok a teendő. A tudom-ány és gyakorlati alkalmazása korunkban annyira halad, hogy a hátramaradt vagy a napi teendőivel elfoglalt gazda és iparos saját maga figyelemmel kísérni s a nekivalót kiválasztani alig tudja. All ez főképp nálunk, a hol az újítás ellen amugy is meg van a kellő ellenszenv. Ál-lami intézetek, a gazdasági múzeum, a technolo-giai múzeum kísérleti állomások és telepek hi-

vatják arra, hogy ezt a haladást figyelemmel ki-sérjék, tanulmányaik eredményét az érdek-tek-kel közöljék, a gazdaság és iparegyesületekkel karöltve alkalmas módokon a tapasztalatok terje-désére hassanak: szóval, a téren az állami tevé-kenységnek oly tág köre létezik még, melyek csirái ugyan megvannak, de melynek meggyő-keresztelése és a gyakorlati életbe átültetése még a jövő feladata.

Közgazdaságunk eddigi fejlődése megadja az alapot a kedvező jövőre: de erőlyes és állandó működésére van szükségünk. — Fel kell e-brésztetni a társadalmat eddig meglehetősen lanya tevékenységét. Főurainknak be kell lépni a vagyoni által nekik szánt vezető szerepre. Hatóságainknak föl kell ismerni, hogy egyik fő-teendőjük a közgazdasági fejlesztése. S mindezen irányok érvényesítése szempontjából a kormány fejtsse ki azt az erélyt, mely első sorban a társadalmamban fölkelte az egyéni és egyesületi tevékenységnek néltűzhetően mérvét s közvetlen-ül csak ott lépjen be a közreműködésére, a hol az egyes és az egyesület még meg nem bírja a feladatokat oldani.

Ezeréves fennállásakor Magyarország közgazda-sági és köznevelődési állapota a további fejlő-désre biztos alapot nyújt.

Hirdetmény.

A helyben állomások m. kir. 20. honvéd-gyalogezred tényleges állományu legénysége f. é. június hó 1-én reggeli 5 órától kezdve Kis-Kanizsa, Bejosa, szepetneki-majors és a Principális kanális által határolt lötéren harcszerű céllövés-zetet tart.

Felhívom a közönységet, hogy a jelzett terü-letet 6000 lépés körületben ezen napon annál-inkább is kikerülje, mert az ott tartózkodás élet-veszélyes.

Nagy-Kanizsán 1898. évi június hó 25-én.

DEAK PÉTER s. k.

rendőrkapitány.

H I R E K.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Horváth Gyula pécsi kir. járásbírósi irnokot a nagykanizsai kir. törvényszékhez irodatiszté ne-vezte ki.

— **Eltűgyezés.** Heisler Regina kisasszonyt eljegyezte Weiss Jenő Nagy-Kanizsán.

— **Gazdasági tudósító.** A földmívelés-ügyi miniszter Malatinaky Ferenc zala-csányi lakost, Zalavármegye zala-szent-groti járására nézve az állandó gazdasági tudósítót tisztel bizta meg.

kurta kabátján meglátszott, hogy es bizony nem-önéki lett szavára. Kezen világos keatyú, mely piaskos volt a reátpadt sártól, és egy eltérő lovagorbács egészíté ki a fura alakot, de mozdulatairól látni lehetett, hogy még sem az, ami-nek öltözete mutatja.

Zavartan szállott le a kocsirol, és vizsgálódó pillanásokat bocsájított utnak, de fájdalom senkit sem látott meg, mert a háziur vendégeivel a föld alatt volt, Mimi a kacagástól nem szabadul-hatott, Hanka pedig, nem akarta a vendéget üdvözölni, — szánalomból, mert az első pillan-tásra észrevette, hogy ez egy pórul járt kí-ránduló.

Mimi végre magához tért.

— Kimegyek fogadni hercegünket, — és mi-előtt Hanka megakadályozhatta volna a legcsin-talanabb mosolytól eleje lépett a vendégnek.

Órlya, hogy valahára mégis talál egy élő lényt, meghajtá magát a leány előtt.

— Székely Bandi vagyok és eszedem: könyö-rőljón rajtam a kisasszony, hadd hozzam magam egy kissé rendbe.

— Ugy látszik, kellemetlensége volt önnek? tessék csak ebbe a szobába sétálni, majd gon-doskodni fogunk — mondá Mimi s okatlan hal-kan, és eltűnt a mosoly ajkairól — tán a Bandi névre eszébe jutott az ő levélhordója.

Midőn Székely a szalonnán képt és elbeszélte kalandjait, hogy tiszteletet akarta tenni a híres Ormóza háznál, lóháton indult el és a paripa ledobta, ő s azorkba esett, ruháját elszakította, hogyan tért be a faluba és kért kölcsön a jeky-zónél kabátot, futárt küldött háza másik ruháért,

mert a jekyző ur kicsiny, ő pedig nagy és a ki-köleszönzött ruha elárulja, hogy nem reá szabták: a két leányra nézett. Az egyik hallgatag, nagy könyvespepek tündökölnek égszínkék szemében és legi szemei előtt már hősé avatta a pórul járt lovakat. A másik nagy, beszádes, fekete szemét csillogva nyugtatja az előadón és piros poszgas arcán látható: mily élvezet lett volna neki, ha mind ennek szemtanuja lehetett volna.

— Látta valaki e katasztrófát? — kérde-kíváncsian.

— Igen! a mindenütt jelenlevő lsten, és a kék-égből.

— Ez az én emberem, — gondolja magában Hanka.

Székely Bandi a szomszéd falubeli új bérlo volt és Ormózaéknál kezdte meg bemutató látog-atásait, mely ily balul állt ki. Még most is mentegeli marát a kedves Hanka előtt, Mimi eltűnt pár percre, dolga után nézni igen ám! Marcinak, a segédjekyző urnak meginni a levelet.

Felőrai ott időztes után hősünk ismét távozott. Hanka sóhajjal kísértek.

Este, mikor a két leány lenyugodott, Mimi hallotta... amint Hanka zokog.

— Hanka!

Semmi felelet.

— Ha meg is mondom, kigunyolysz!

— Nem kedvesem! tudod, hogy ha valami komolyan bánni, veled érzek. Legy bizalommal hozzám és tudsz el bánatodat.

— Hát tudod... ez... a Székely...

— Ahá!... neked tetszik.

— Igen! csakhogy...

— Tán korai az érzélem? hisz te mindig azt állítottad, hogy az első pillanatban te már...
— Igen... no... ne zavarj...
— Ne sirj kérlek, mond inkább az okot!
— Ha a papa Székelyt is levihja bort iselni...
— Ez éppen az, ami engem megsomorít!
— Aludjal édesem, majd segítünk a dolgon.

Ne busulj, Gönczöl szekerének a rudjából egy csillag hiányzani fog.

Jóslata beteljesült, mert Hanka előtt a rud ezután csak két csillagból állott, a harmadik csillag az övé volt.

Egy esős napon, midőn az ember boszusan nézi az ablakablakhoz gépiesen csapkodó eső-cseppeket, szállt ki Székely Bandi a kocsiából. Mimi szavának ura volt és besugta Bandinak: ha Hanka kegyét megtartani óhajítja, ne fogadjon el egy pincet meghívást sem. Adja ökul, hogy nem tűrheti a pincoszagot.

És Ormóza Pál barátom kegytelen volt ez egyetlen vendégénél kivételt tenni, és hozott fel üvegekben bort.

A két fiatal között ekkor már az édes vallo-m-uk ki voltak cserélve.

Ott al Hanka: most ideális völegénye mellett, ki ép e percben viszi ajkaihoz a poharat!

— Állj! Valami kérdezek! Melyiknek adod az előnyt, a pohárnak vagy nekem?

Ez Bandi szeliden eltoja a visszatartó kezec-két, élvezettel hörpinti ki a pohár tartalmát lenékig, azután gyönyörrel csillogó szemekkel néz Hankára és mámorosan suttogja:

— Neked kedves, csakis neked!

— **Egyforduló.** A *custozza* csata élvordulóján, e hó 24-én, a 48-ik gyalogezred helyben állomásgozó zászlóaljának tisztikara a tisztí étközben nagy lakomát ült a dicsőséges győzelem emlékére.

— **Vizsgálati kiküldöttek.** A földmivvelésügyi miniszter *Lovassy Sándor dr.*, a keszthelyi gazd. tanintézetű tanárt, a kolozsvári gazd. tanintézet vizsgálatára küldte ki, míg a keszthelyi tanintézet vizsgálatához *Páter Béla* kolozsvári tanárt delegálta.

— **Városi közgyűlés.** Nagy-Kanizsa város képviselőtestülete június hó 27-én délután közgyűlést tartott. A tárgysorozat megkezdése előtt *Vécsey Zsigmond* elnöklő polgármester egészségi szempontból 6 heti szabadságot kért, melyet a közgyűlés meg is adott. A továbbiiban jelenti a polgármester, hogy a tárgysorozaba pótlólag a városi közkórház zárazamadása, is felvétel. — Az új honvédelkaptanya építési tervének és az ezzel kapcsolatos munkálatoknak elkészítése és foganatása tárgyában két szerződés került felolvasásra. *Sankup Adolff* építési mészök kassai lakossal és *Rauscher Miksa* szombathelyi műépítésszel kötött szerződés. A közgyűlés a városi építészeti bizottság javaslata alapján *Egyhangulag a Rauscher Miksával* kötött szerződést fogadta el és megbizta a városi tanácsot a határozat végrehajtásával. — Az új vághid felszerelésére és a szülőhelyiség létesítésére a tanács javaslata szerint 7408 forintot szavazott meg a közgyűlés. Vitás kérdés lévén, vajjon a fogymnasium pörházamos osztályainak tanerőiről a piarista rendnek, vagy a városnak kell-e gondoskodni, a kérdés eldöntésére a vallás- és közoktatásügyi miniszter kéréstől fel, ki olyképp döntött, hogy a tanerőkről való gondoskodás a várost terheli, mert a renddel kötött szerződés egytlenegy pontjáról sem látható, sem pedig ki nem magyarázható, hogy a rend a pörházamos osztályok ellátására iránt magát kötelezte volna. A v. tiszti ügyész a miniszter elbírálását nem tartván megvalósíthatónak, a közgyűlés kimondja, hogy a miniszteri döntést tudomásul veszi és ennek alapján fogja a szükséges intézkedéseket megenni. Kapcsolatosan ezzel tárgyalott *Schulcs Ernő* főgymnasiumi helyettes tanár kérvénye, hogy eddigi évi 700 forint javadalmazással a jövő tanévre is megválasszassék. A közgyűlés a kérvénynek egyhangulag helyt adott. Hosszabb vita adott alkalmat a két városrész közötti állami uttest áthelyezése, melyet a városi képviselőtestület már két ízben határozatilag kimondott. A városi tanács a pénzügyi bizottsággal ez ügyben ellenében van, mert miglen a városi tanács azon szempontból, hogy a terv testet is öltessen, beéri, ha az uttest — az államepítészeti hivatal szerint csak 9 m. széles lesz, melyből a kocsiútra 6 m. és a gyalogjárdaakra 3 méter esik, mi 19830 ftba kerülne a városnak: a pénzügyi bizottság az ut jelenlegi szélességéből nem akar engedni, mit *Pihád Ferenc v. képviselő*, a pénzügyi bizottság elnöke, hosszabb beszéddel indokolt. Dr. *Schwarz Adolff v. képviselő* azon indítványt teszi, hogy ezen tárgy vétessék le általában a napirendről, mert az uttest áthelyezése nem biztosít olyan előnyöket, hogy érdemes lenne a várost újabb nagyobb kiadással terhelni. *Vécsey Zsigmond* polgármester hosszabb beszédben érvelt a tanács javaslata mellett, kifejtette, miért tartja igenis kívánatosnak, hogy ezen uttest áthelyezessék, Erre pedig most érkezett el az idő, mert ha az állam a megrongált hidakat kijavíttatja és az utat rendbe hozza, elszalassuk az alkalmat, hogy az állam az uttest áthelyezésébe általában belemenjen. A tárgyhöz még hozzá szólottak: *Lengyel Lajos v. főjegyző*, *Eperjessy Sándor*, ki a fenlörgő körülmények folytán a városi tanács javaslata mellett folat állást, és dr. *Rotschild Jakab*. — Szavazásra kerülvén, a dolog, 54 városi képviselő közül 40 a városi tanács javaslata mellett, 14 pedig ellene szavazott és így a többi indítvány elesett. — A pörházamos tanítók 5 éves pótléka megadása végett — tekintettel a város mostoha viszonyaira — a város kérvénnyel fog a közoktatásügyi miniszterhez járulni, hogy az ezen célra szükségeset összeget, mint állami segélyt adja meg. — A városi közkórház 1897 évi zárazamadását a közgyűlés tudomásul vette és a szokásos lentartással számadókak a felmentvényt megadta.

— **Kerekpáros virágkorzó** A „Hungária” kerekpáros sport-egyesület vasárnap rendezte első nyilvános ünnepségét. Fényes sikerükkel

élénken bizonyították, hogy csak egy lehet a közönség érdeklődését felkelteni és biztositani, csak akkor lehet szépét, figyelemreméltót teremteni, ha az egyesületi élet szellemét szívós egység lengi körül, ha a megállapodások tudatosan, az együnetlenség határozott jellegének jegyében születek meg. Az ily együttérzes alkotásain az örökké vancsolódó rosszakarat még akarra sem találhat hibát. — A „Hungaria” első kísérletét szívesen fogadta közönségünk, felszigazott érdeklődéssel néztek ünnepekük elé és várakozásokon felül állott az 1. ért eredmény. Városunk különböző egyesüeteinek ismert képe után valóssággal meglepetést volt ez. Mi nem csodálkozunk annyira, mi ismerjük az egyesület tevékenységét és több ízben pé-daként odaállítottuk ezt a fiatal, jóformán szárnypróbálgatásait élő egyesületet, a többiek elé Örömmel adozunk elismerésünkkel a szép spórt híveinek, kiket olyan szepen, egybefűz egy közös cél: saját gyönyörűségük és a közönség szórakoztatása. — Dacára az izzó, perzselő hőségnek, vasárnap délján ezren és ezren tolongtak a korzón és messze, fen a Deak-ter gyéren árnyékos aleja alatt. Lázás kíváncsisággal verődött össze egy egy nagyobb csoport, ha a főgymnasium felől egy biciklista bukkolt fel, halk moraj támadt egyszerre, mindenki előre toladott a kocsiútra, mindenki nézni, látni akarta. A sok csalogatás után végre az igazi kerekpárosok jöttek. Legelől szépen dekorált gépen *Tivolt János* egyesületi igazgató, a vig. rendezőség élöke ült, lassu, kimért tempóban vezetett. A második gépen *Janda Karoly* menetparancsnok ült, ki néha fel és alá repült könnyen gördülő kerekén, hogy a rendet fenlartassa. Utána kellő távolságban egymásután surrantak el a kíváncsi közönség soraital között a többi kerekpárosok. — Szeretnők az izlésesen felszidített kerekpárokat egytől-egyig leírni, a mi azonban egyrészt bajosan sikerülne, másrészt lapuak tere sem enged; annyit a hüség kedvéért meg kell jegyeznünk, hogy a gépek mind igen izlésesen voltak dekorálva, a legszebb mű- és élővirágok harmonikus színei közül, a finom, könnyű szalagok alól csak itt-ott csillamlóltak ki a karsu vasrudak, alig maradt hely, hogy ne jutott volna egy-egy fűzér. A merre a menet elvonszolt, mindenütt, minden egyes keréknél felhangzott a meglepetés „dh”-ja. Az érdekes delutáni felvonulás, s sikerült virágkorzó nagyban fokozta a kedvező hangulatot az estei lampionos menet iránt. — Ot hat ezer ember tolongott, hullámzott nyolc órákor már a Fő-utcától egész az Eötvös-terig, haragos sötét volt az ég, csak kelet felől mutatla halvány ténnyet egy piala kis csillag. Néha rövid csillagással megvilágította a tornyosuló komor felhősöplökök egy-egy hangnélküli villámás. Az a kicsi kis szelid csillag olyan bíztaódon hunyozított sápadt fényével, egyszerre belekapott a hűvös szellő a felhőgomolyagba és catrangosan északfelé lajsszolta. Távol, valahol messze dörgött, tompán elmosódott mormolása ide hallatszott. Nem félt már senki, különösen a vidékről felrandultak örültek ennek. Kilenc órákor feltűntek az Eötvös-ter homályos torkolatából kibontakozó, a színes világgal mozgó, himblálódzó lampionok. Zajtalanul usztak a lénygömbök végig a Fő-utcan, a közönség éljenzett, felkészült. A menetet a Sopron-utcaból jövet a Fő-utcan át befordult a Városház-utca, innen a Nador- és Csengeri-utcaikon át a Sugárura vonult. *Deák Péter* egyesületi elnök lakása előtt állomást tartottak. A szürke dresszes biciklisták hosszú sorban állottak fel az ablakok előtt. *Tivolt János v. r. b. elnök* és *Gästner Karoly* egy. alelnök egy díszes csokorral tisztelgett az elnök kedves jelenél. *Tivolt János* rövid ünneplő beszédben ányujtotta a csokort, mire *Deák Péterné* meghatottan fejtekte ki köszönetét. Azalatt lenn az utcan a hosszú sor két oldalán kigyuladtak az izzó, fehérén szikrázó bengál lángok. *Rosenfeld Lajos* kollegánk, az egyesület útikára tartalmas kis beszéddel intézett *Deák Péter* elnökhez, ki la vásának erkélyen állott és onnan válaszolt. Mindkét beszéd után felhangzott a dörgő éljenzés. Az ünnepek programjának csak fele része zajlott le ezzel. A közönség szép emlékekkel oszlott szét, a kerekpárosok pedig a „Polgári Egylet” kis termében jöttek össze szűkebbkörű társasvacsorára, melyen a tagok jó barátai, ismerősei közül számosan vettek részt. A vacsora alatt a tegkedélyesebb hangulat uralkodott s így tősztokban nem volt hiány. Az első felköszöntőt *Deák Péter* mondta. Utána *Rosenfeld Lajos* kollegánk szólott nem kis derűséggel, kelve az ő jó ismert humorával. *Tivolt János* a hölgyekre írté poharát.

Tripammer Gyula a „Germania” kerekpárosklub nevében tartotta felköszöntőjét. Majd *Ismeret Deák Péter* beszélt, de ekkor már oly élénk hangulat uralkodott az asztalok körül, hogy a v. r. b. elnöke javaslataira egy kis táncmulatságot rögtönöztek, a miért a kisasszonykák igen bálaak voltak. A „Hungaria” szürke dresszes tagjai csak most mutaták meg igazán, hogy értenek ők a tánchoz is. Rég volt ilyen kedélyes mulatság nálunk, soha ilyen jókora nem mutatkozott tán az egylet termében. Fesztelendű, egész családiasan, de a legszebb, legizgatóbb hangulatban, vidáman perdültek a páros. A magas tak lombjais fehéren szűrődött át már a hajnal fénye, de még egyre zengett a zene, egyre járta a tánc. Kénn a verebek jármáza zajongnak a galyakon, az üzletek vasrédőit zörrenve röpítették fel, mikor az utol-ó vendég távozt.

— **Kereskedő tanoncok vizsgája.** Vasárnap volt a nagykanizsai *Kereskedő Tanulata* által fenlartott alsó-foku kereskedelmi iskolában a záróvizsga, mely iránt — mint szívesen láttuk — a *Kereskedő-Tanulata* tagjai és a növendékek főnökei szép érdeklődéssel tanusítottak. Az iskola ez idő szerint, még csak két évfolyamból az I-ső és II-ik osztályból áll és az oktatást ezekben *Bán Samu* igazgató és *Kramer Lajos* végzik, hogy milyen eredményrel, arról a vizsgán jelenvoltak a leghizelgőbb módon nyilatkoznak. A feleletek szabatosak, az írásbeli munkák elég csinosak voltak és tanusagó tettek arról, hogy ezen tanintézet hezagotpólló intésmény, a mennyiben alkalmat nyujt, hogy a kereskedelmi pályára készülő, de csak vajmi kevés előtanulmányjal bíró ifjuság, a feltétlenül szükséges ismereteket ezen a révén megaczereshesse és csakis a főnökök közönségében mulik, hogy az iskola dűvös hivatását szélesebb körre ki nem terjesztheti. A főnökök egy része sajnos nem tudja megérteni, minek is jó az iskola, de ha alkalmazótja valamit rosszul számít, vagy helytelendű ír be, — azonnal ráfordmá a — „számár”-ra. — Az első osztályba a felolyt tanévben beiratkozott 41, a másodikba 20 növendék és a kik ezek közül az egész éven át látogatták az iskolát, igen szép haladást mutattak fel. A három leoszorgalmasabb tanuló *Gross Ernő*, *Mondschein Gyula* és *Steiner Nándor* I-I arany jutalomban részesültek.

— **Országos vásár kérdése.** *Galambok* község a kereskedelemügyi miniszterhez intézett kérvényében az áldozó-csütörtökre eső bucsuját állatfelhajtás nélküli országos vásárra óhajta emelni. A kérvényt a miniszter a soproni kereskedelmi- és iparkamarának megküldte, a kamara — tekintettel arra, hogy *Galambok* község sem kereskedelmi, sem ipari szempontból nem tarthat igényt arra, hogy formailag göpönlnek tekintessék; továbbá a községtől 30 kilométernyi körterületen belüli levő városok — és községekben ez idő szerint évenként 14 országos vásár és hetenként 16 hetivásár tartatik s így a vidék mezőgazdasággal foglalkozó népének formailai szükségleteiről kellelénéli is jobban gondoskodva van; mivel továbbá a község kérelmének teljesítése a kamarai kérdlet bucsúvásárral bíró többi 88 községtől bizonyára hasonló kérelemre östönözne — a miniszternél a kérelmet elutasítást hozta legutóbbi közös ülésében javaslata.

— **Tűzek.** Vasárnap delután mikor a korzón ezren és ezren hullámzóttak fel s alá, egyszerre csak vágatva robogtak végig a tűzoltóság szerkocsiai és lajtjai. Kis-Kanizsán a gőzmalom szomszédságában egy lakóháza gyuladt ki, de a tűzoltóság hamarosan elejét vette a tűz továbbterjedésének. — Folyó hó 23-án *Székely* éjjel 12 órákor volt tűz. Egy lakóházat és egy sertésólat melyben két darab sertés volt, emésztették fel a lángok. A kár jelentetelen. — *Győrffy* községben ugyanaz nap hajnalban támadt tűz és 24 ház 9 melleképület s az összes már behordott melléktakarmány lett a tűz martaleka.

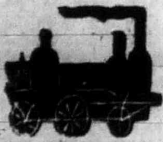
— **Az agyondücsért „Hullám.”** Keszthelynek és az épület a szemelénye, dedelgetett kedvéncé, a melyről többször írtunk már mi is, de nem valami nagy elragadtatással, éppenséggel nem. A „Balatonvidék” szörnyű haragra lobbant e miatt. Nemsokára ezután nyilvánvaló lett, hogy a „Balatonvidék” korántsem olyan nagy lokalpatriota, minőnek látszani akart. Nem a mi érvelésünk adott új irányt gondolkodásának, nem is keressük a hirtelen változások forrását. Kisült, hogy maga a „Balatonvidék” legkedvesebb ügyekszik lapjában a keszthelyi fürdő ügye érdekében olyan akciót kifej-

teni, mint a minót ez tényleg megérdemelte. Múlt vasárnap nyitották meg újból az átalakított „Hullám” szállót. *Festetics* Tassló volt az első, ki megtekintette. Erről írja a „Balatonvidék” — mikor a gróf a nagy épület minden részét bejárta és mikor az őt kauluszoló vendéglőstől búcsút vett, tetszésének ilyenformán adott kifejezést: „Minden igen szép, minden tetszik nekem, amit láttam, de legjobban tetszik a vendéglő! Lám, lám, tehát a „Balatonvidék” dicsőülök, a saját kedvence feletti humorizál, megcsipdesi...

— **Sértésvesz.** A járványserzően fellépett sértésvesz miatt pisconkra sértéseket felhajtani tilos. — Az osztrák belügyminiszter a sértésvesz miatt vármegyéknél területéről Ausztriába a sértések bővülését megtiltotta. — Az állategészségügyi kimutatás vármegyéinkben különösen a sértés állomány között nagyon kedvezőtlen. Sértésvesz uralkodik: Alsó-Rajk 1 udv., Assótfő 8 u., Bucsá-Sz-Tamási, 5 u., Dógréte, Gellénháza, Gyűlevész 9 u., Hahót 1 udv., Hegyesd, Hidvég, Jurszevec 11 udvar, Keszthely 3 u., Kis Görbő 6 udv., Langris 5 u. Mura-Vid 5 u., Nagy-Horváth 6 udv., Nagy-Kanizsa, Nemes-Boldogasszonya 5 u., Orvényes 6 udv., Pácsa 1 udv., Rátka 1 u., Rédcis 11 u., Rigács, Sármelek 6 udv., Tapolca 3 u., Tihany 17 u., Túrje, Udvarnok 5 u., Vincemajor 1 u., Zala-Szent-Grót 3 u., Zala-Szent-László 6 u., Zala-Szántó 1 m., Zsitkóc 1 u., összesen 33 község.

— **Betérés.** Szt.-Balázson a napokban Kis József házába ismeretlen tettesek behatoltak, mielőrt a garda nem volt otthon. Felörték a lakóját és összes készpénzét ellopták. A tetteseket keresi a csendőrség.

— **Intelligens és jó családból való** az tanomnak azonnal felvétetik **Fischel Fülöp** könyvkereskedésében Nagy-Kanizsán.

VASUTI MENETREND.

Érvényes 1898. május 1-től.

KANIZSA ÁLLOMÁS.

Irány	Indulás				Érkezés			
	Kanizsáról				Kanizsára			
	vonat	óra	perc	idő	vonat	óra	perc	idő
Pécsfelé	sz. v.	4:42	regg.	gy. v.	5:32	regg.		
	sz. v.	2:35	d. u.	sz. v.	12:09	d. u.		
	gy. v.	12:17	este	sz. v.	11:32	éjjel		
	v. v.	7:38	este	v. v.	7:59	regg.		
	gy. v.	12:10	delb.	gy. v.	4:53	d. u.		
Szombh. Bécs Zala-Eg.	sz. v.	6:06	regg.	sz. v.	11:01	este		
	gy. v.	12:30	d. u.	sz. v.	3:42	regg.		
	v. v.	5:15	d. u.	v. v.	8:04	regg.		
	sz. v.	2:05	d. u.	sz. v.	1:35	d. u.		
	gy. v.	12:45	éjjel	gy. v.	7:05	este		
Budapest	gy. v.	5:47	regg.	sz. v.	3:52	regg.		
	v. v.	9:30	regg.	sz. v.	1:40	d. u.		
	sz. v.	2	d. u.	v. v.	8:50	este		
	sz. v.	12:15	éjjel	gy. v.	12:17	éjjel		
	gy. v.	5:08	d. u.	gy. v.	11:55	d. e.		
B.-Szt.-Gy.				sz. v.	8	9	regg.	
	sz. v.	4:57	regg.	sz. v.	1:29	d. u.		
	sz. v.	2:25	d. u.	sz. v.	11:41	éjjel		
Gyékényes	sz. v.	7:25	este	sz. v.	11:14	regg.		

Laptulajdonos és kiadó:

FISCHEL FÜLÖP.

Hirdetések:

3878

K. é. 1898.

A nagy-kanizsai királyi ügyés.

Árlejtsési hirdetés.

A felügyeletem alatt álló nagy-kanizsai fogháznak a Király-utca felől való falkeletése egy részének felemelését, a kapunak megújítását, egy új falkeletésnek emelését, továbbá egy raktárnak felépítését célzó munkálatoknak 1885 forint 12 kr. költség keretén belül leendő biztosítására Igazságügyi miniszter ur Ó Nagyméltóságának 1898-ik évi június 22-én 9454J. M. III/B. szám alatt kelt rendelete folytán

1898. évi július hó 7. napjának d. e. 9 órájára

szóbeli árlejtsési tárgyalást hirdetek az-al, hogy a költségelőirányzat és az árlejtsési feltételek a királyi ügyészség iktatójában bármikor megtekinthetők és hogy a tárgyalás kezdetén leteendő költér jellegű biztosíték az előirányzott összegnek 10%-át képezi.

Nagy-Kanizsán, 1898. évi június hó 28-án.

A nagy-kanizsai kir. ügyész:

200-1 Dr. Orosdy Lajos.

Hirdetések
felvételnek
FISCHEL FÜLÖP
könyvkereskedésében
Nagy-Kanizsán.

422 sz.1898.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102-ik §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagykanizsai kir. járásbírósnak 1898. évi 5489. számú végzése következtében Dr. Rothschild Samu nagykanizsai ügyvéd által képviselt Gross S. pacsi lakos javára Erdődi Jenő pacsi lakos ellen 800 ft a jár. erejéig 1898. évi április hó 13-án fogamatottott biztosítási végrehajtás utján lefoglalt és 1828 ft 80 kr-ra becsült bádognemtek, esztergapad, 1 cséplőgépek fele stb.-ből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a nagykanizsai kir. járásbíró V. III. 57/2. 1898. számú végzése folytán 800 ft tőkétövelése, ennek 1898-ik évi április hó 1. napjától járó 63 kamatai és eddig összesen 66 ft 90 kr-ban bíróság már megállapított költségei erejéig Pacsán a helyszínén leendő eszközölésére.

1898. évi július hó 11-ik napjának délutáni 4 órája

határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adni.

Kelt Nagy-Kanizsán, 1898. évi június hó 29 ik napján.

202-1. MAXIMOVITS GYÖRGY, kir. bírósági végrehajtó.

Phönix-Kenőcs

a stuttgarteri közegészségügyi és betegápolási kiállításán 1890-ben érdemet nyert, orvosi véleményezés és a közszó levelek ezrei szerint kitűnőnek elismerve. Az egyedül létező, kipróbált

és ártalmatlan szor, sűrű és gazdag hajnövekedés előmozdítására hülyeknél és uraknál, a haj kihullása és a korpa képződés megállítására; egészen fiatal embereknek erőteljes hajszót létesít. — Jótállás az eredmény- és ártalmatlanságról. Tégely 80 kr., postán küldve vagy utánvétellel 90 kr. K. Hoppe Wien, I. Wipplingertrasse 14.

165-26

A világhírű Steyeri

Waffen- und

FERGVERGYÁR **KERÉKPÁRJAINAK**

képviselője és raktára

Nagy-Kanizsa, Csáktornya és Zala-Egerszeg területére:

Unger Ullmann Elek-nél N.-Kanizsán.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát kerékpárcikkekben.

Az amerikai pneumatik védőanyag „SENSLESS” raktára. Nékülözetetlen minden kerékpárnál, miután szegnek által támadt lyukakat azonnal beragasztja.

Kerékpár-árjegyzékkel ingyen és bérmentve.